





JOHN

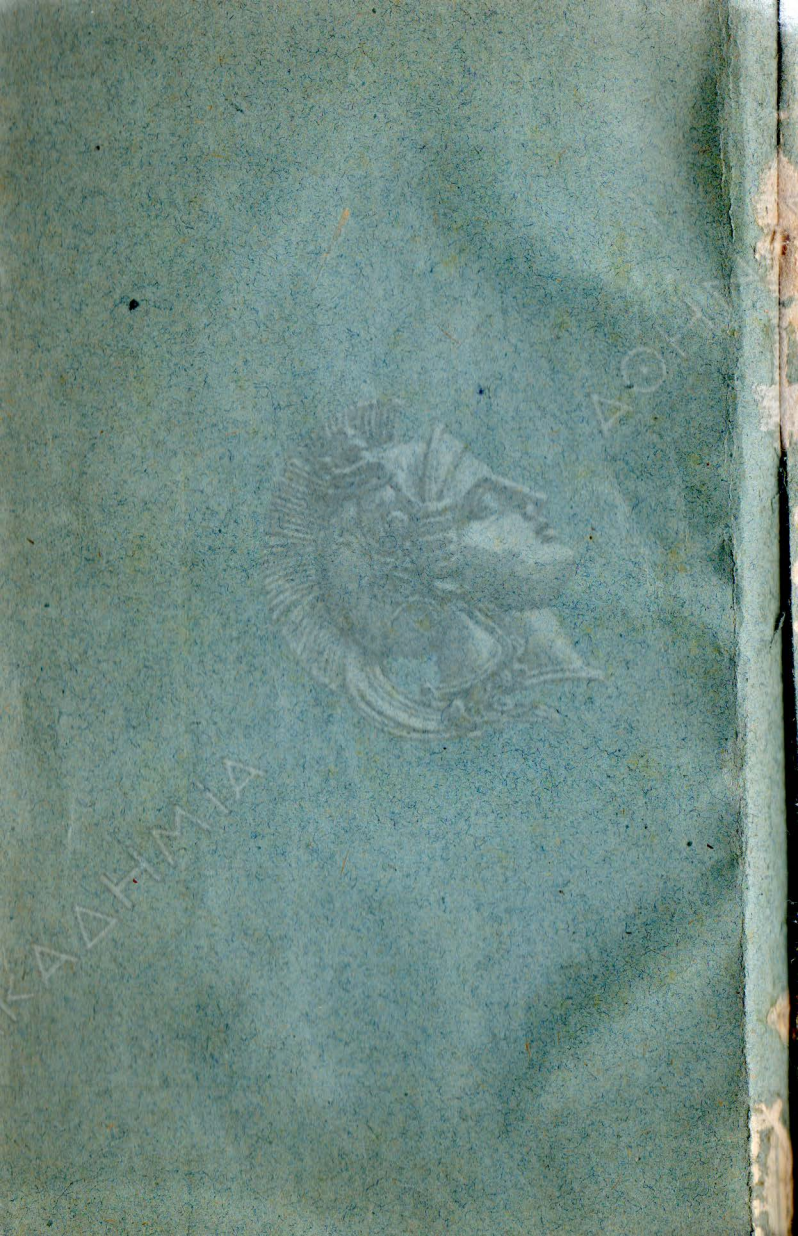
ADAMIA

10A



ΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΟ



ΣΥΜΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

Μ Ω Ρ Ε Ω Σ

ΣΤΙΧΟΛΟΓΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ

ΜΑΝΘΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΟΥ ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗΝ ΑΛΛΩΝ ΔΕΙΟΛΟΓΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΑΦΙΕΡΩΘΕΙΣΑ

ΤΩ ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΩ ΚΑΙ ΕΥΓΕΝΕΙ ΚΥΡΙΩ

ΙΩΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ



2230



ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογραφίας

ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΟΣ

1858

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΕΡΕΥΝΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ



ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1958

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

## ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΕ ΚΥΡΙΕ!

**Ν**ὰ δύνουνταν τὰ μέλη μου με πόθον ν' ἀρχηνίσω  
 Τὴν εὐγένειαν καὶ ἀρετὴν τοῦ Ἰωάννου νὰ τιμήσω.  
 Ὡς τ' ἄνθη, καὶ τραντάφυλλα, καὶ ρόδα τοῦ Μαΐου,  
 Περικυκλῶν, ἢ ἀρετὴ τοῦ Ἰωάννου Δημητρίου.  
 Τοῦ φιλοξένου Ἀβραάμ στὸ σπῆτι ἐγεννήθη,  
 Καὶ ἔλαβε καλὴν ἀρετὴν, καὶ πανταχοῦ ἐτιμήθη.  
 Σὲ ὅποιον Δάσκαλον καλόν, ὅποιος ἤθελε καθίσει,  
 Πρέπει τὴν ἰδίαν ἀρετὴν τοῦ ἰδίου ν' ἀκολουθήσει.  
 Τὸ ἴδιον γράφουν κ' οἱ σοφοί, Προφήται καὶ Δασκάλοι,  
 Ποῖος ἀκολουθᾷ εὐγενικόν, δὲν ἤμπορεῖ νὰ σφάλῃ.  
 Ἄν θέλῃ πᾶς ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ πᾶσαν χάρι,  
 Νὰ πράξῃ με καλλίτερον, καλὴν ἀρετὴν νὰ πάρῃ.  
 Μὲ πᾶσαν προθυμίαν του καθένα ν' ἀγαπάῃ,  
 Καὶ τοὺς Δασκάλους π' ἔπραξε ὁ Θεὸς νὰ τοὺς φυλάῃ.  
 Ὅτι ὁ Θεὸς τὴν εὐλογίαν του με προθυμίαν τὴν δίνει,  
 Ὅπ' ἔχει ἀρετὴν καλὴν, καὶ κάμνει ἐλεημοσύνην.  
 Ὅτι τοὺς ἴδιους πρέπει τοὺς νὰ κράζουν ἀφεντάδες,  
 Ὅπῃ εὖν Κόσμου φαίνονται ὡς τέσσαρες εὐαγγελιστάδες.  
 Ὡσαν ἢ ράβδος τοῦ Μωϋσῆ στὴν πέτραν ἄνοιξε βρύσι,  
 Καὶ τ' ὄνομά του ἔτρεξεν ἀνατολὴ καὶ δύσι.

Τὸν Ἰωάννην πᾶς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀγαπάῃ,  
 Ὅτ' ἔχει ἀρετὴν καλὴν, καὶ πάντα τοῦ γελάει.

Ἐχει εὐγένειαν πολλήν, καὶ ταπεινοφροσύνην,

Καὶ κάνει καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς μεγάλην ἐλεημοσύνην.  
 Συντρέχει εἰς τὴν ἀρετὴν μὲ πᾶσαν προθυμία,

Καὶ εἶναι καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς πολλὴ παρηγορία.

Ἐγὼ ἐπεθύμησα πολλὰ φίλου νὰ τὸν ἀποκτήσω,

Καὶ χάρισμα παραμικρὸν θέλω νὰ τοῦ χάρισω.

Τὴν ταπεινὴν ὡς ἔπραξα, καὶ θλιθερὴν Ἱστορία,

Τὴν σκλαβία καὶ κατάστασιν τοῦ ἄθλιου Μωρία.

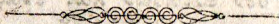
Μὲ πόθον τὸν περικαλῶ, τὴν χάρι νὰ μοῦ κάμῃ,

Μὲ πᾶσαν προθυμίαν τοῦ δια νὰ τὴν σταμπάρῃ.



ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Πῶς ἐπαρακινήθην νὰ γράψω τὴν Ἱστορίαν τοῦ Μωρέως.



**Τ**ὸ πῶς μ' ἐπαρακίνησε τῆς θάλασσας ἡ χρεία,  
Πάλιν νὰ ξαναθυμηθῶ τὸν θρῆνον τοῦ Μωρία.  
Δύο πράγματα εἶναι τὸ λοιπὸν κανεῖς νὰ τὰ θυμᾶται,  
Τὴν νύκτα ὅταν θυμηθῆ πρέπει νὰ μὴν κοιμᾶται.  
Τῆς θάλασσας τὸν κίνδυνον, γυναῖκα ὄντας γεννάη,  
Ὅταν δευτεροέρχονται, τότες ξαναθυμᾶει.  
Ὅπου πρῶτ' ἦτονε πτωχὸς, καὶ ὕστερα πλουτίζει.  
Καὶ πάλιν πτώχεια τῶρχεται, τότες ξαναθυμίζει,  
Τὸν ὕστερινὸ τὸν κίνδυνον, καὶ ἡ κακοπαθεία.  
Ἄπ' τὴν Μπαρλέτα ἐμίσησα διὰ τὴν Βενετία.  
Νοέμβριν Μῆνα μίσησα μὲ μία Μαρτζιλιάνα,  
Στὸ πέλαγος μᾶς ἔβρηκε, Γαλιώτα καὶ Ταρτάνα.  
Στὴν μέση ἀπ' τὸ πέλαγος, κοντὰ στὴν Πελαγέζα,  
Ἐκεῖ μᾶς ἐκυνήγησαν γιὰ νὰ μᾶς κάμουν πρέζα.  
Εἰς Μαρτζιλιάνα εἴμασθεν φορτωμένοι ἀλάτι,  
Μικροὶ μεγάλοι εἴμασθεν, ὅλοι ἐπτά νομάτοι.  
Δὲν εἴμασθεν ἀρκετοὶ γιὰ νὰ ἀντισταθοῦμεν,  
Νὰ φύγωμε στὸ πέλαγος κάλλια νὰ πιυγοῦμεν.  
Κόντρα εἶχε τὸν καιρὸν ὁ σκύλος δεσπεράρει,  
Καὶ τὴν Γαλιώτα ἄφησε ὀπίσω νὰ ρεστάρη.  
Καὶ δεσπεράδος ἦρχετο κόντρα εἰς τὸν ἀέρα,  
Κοντὰ τὸ βράδυ ἦτονε ὡς μιὰ ἡμισυ ὥρας μέρα.

Καί ὅτ' ἐζύγωσε κοντά, ὡς τίρσο ἀπ' τὸ κανόνι,  
 Ὅλοι νεκροὶ γινήκαμεν, ὡσάν ἀπεθαμένοι.  
 Στὸ πέλαγος νὰ φύγωμεν, καὶ κἀλλία νὰ πνιγοῦμεν,  
 Παρὰ στά χέρια τῶν Τουρκῶν ὅλοι νὰ σκλαβωθοῦμεν  
 Στὴν βάρκα ἐκατέβηκαν ὅλοι τους οἱ μαρναῖροι,  
 Τὰ ροῦχὰ τους δὲν εὔτασαν καθ' ἕνας νὰ τὰ πάρη  
 Νοστρόμος καὶ οἱ μαρναῖριδες κράζουν τὸν Καπετάνιο,  
 Ποῦ μοναχὸς ἀπόμεινε στὴν Μαρτζιλιάνα ἀπάνω.  
 Εἴσεῖς ἀμετε στὸ καλὸ, κ' ἐγὼ ρεσταῖρ ἀπάνω,  
 Γιὰ νὰ πνιγῶ στὸ πέλαγος, καλιάχω ν' ἀποθάνω.  
 Καὶ σῦρτ' εἴσεῖς εἰς τὸ καλὸ, κὲ ὁ Θεὸς νὰ σᾶς βοηθήσῃ,  
 Μὰ τόχω πολλὰ δύσκολο κανέννας σας νὰ γλύσῃ.  
 Κὲ ὅτι ἐπιάσαν τὰ κουπία Κύριον παρακαλοῦσαν,  
 Κ' ἐμένα κάτου ἔβαλαν, κὲ ἀπάνω μου πατοῦσαν.  
 Ἡ θάλασσα ἦτον πολλὴ, κὲ ἀέρας ἦτον κόντρα,  
 Γιὰ τοῦτο δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἔλθῃ ἡ Γαλιώτα.  
 Καὶ ὅτι ἀλαργάραμεν ἀπὸ τὴν Μαρτζιλιάνα,  
 Ἀπάνω μας ἐγύρισε καὶ ἤρχετο ἡ Ταρτάνα.  
 Καὶ μὲ τὰ δάκρυα ἔλαμναν κόντρα εἰς τὸν αἆρα,  
 Δὲν ἦτον περισσότερον, παρὰ ὡς μιᾶς ὥρας μέρα.  
 Μὲ πολὺ τους παράπονο ἔλαμναν τὰ κουπία,  
 Ὡς μιου ὥρα ὕστερα ἀπτὴν Ἄβε Μαρία.  
 Ἡ Παναγία ἔφθασε γιὰ νὰ μᾶς κάμῃ χάρι,  
 Καὶ ἔστειλεν ἕνα σύγνεφο, κ' ἐπιάσε τὸ φεγγάρι,  
 Κ' ἐκεῖνο ἐσκοτίνασε μᾶς ἔχασε ἐμπροστά τους,  
 Ὁ Κύριος μᾶς ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὰ χέρια τους.  
 Κὲ ὁ Καπετάνος τὸ λοιπὸν ἀπὸ τὴν Μαρτζιλιάνα,  
 Τὴν ἴδια ὥρα ἔχασε τὴν βίστ' ἀπτὴν Ταρτάνα.  
 Καὶ παρευθὺς ἐγύρισε καὶ ἄλλαξε τὸ τιμῶνι,  
 Κύριος ὃν γὰρ βούλεται ἄνθρωπον τὸν γλυτώνει.  
 Εἰς Ἱστορίαν εὐρίσκονται γράμματα γεγραμμένα,  
 Ὅπου κυνηγᾷ δύο λαγούς, δὲν ἔχει μίτε τὸν ἕνα.

Ὅλην νύκτα ἐλάμνασι, γυμνοὶ καὶ πεινασμένοι,  
 Κι ἀπτήν πολλήν τὴν θάλασσαν εἰμάσθενε βρεμένοι,  
 Δὲν ἔφθασεν ἡ δυστυχιά, ποῦ εἶχαμε ἀπὸ πρῶτα,  
 Καὶ πάλιν τὰ μεσάνυχτα ἤραμε τὴν Γαλιῶτα.  
 Πρῶτα ἐμεῖς τὴν ἴδαμεν, ὅτ' εἶχε τ' ἄρμενά της,  
 Ὁ Κύριος μᾶς ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὰ χερίά της.  
 Μὲ πόνον καὶ ἀναστεναγμὸν, ἔκλαιαν οἱ μαουάροι,  
 Πῶς στὴν Γαλιῶτα ἐπέσαμε, σκλάβους νὰ μᾶς ἐπάρη.  
 Ἡ θεία χάρις ἔφθασε, γιὰ νὰ τοὺς ἐκτυφλώσῃ,  
 Νὰ φυγῶμεν ἀπ' ὀμπροστά, νὰ μὴ μᾶς ἐσκλαβώσῃ.  
 Μὲ πόνον καὶ ἀναστεναγμὸν, ὅσο νὰ ξημερώσῃ,  
 Ὁ ἥλιος ἦτονε θαμβός, γιὰ νὰ μᾶς ἐπυρώσῃ.  
 Πῶς νάχῶμε τόση ὑπομονὴ στὴν πείνα καὶ στὴν δίψα,  
 Τὸ ἄλλο βράδυ μὲ χαρὰ ἐσωσαμεν στὴν Λύσσα.  
 Ἡ λύπη μας μὲ τὴν χαρὰ, ἦτον συντροφιασμένη,  
 Ὅτι ἀκόμα ἀπτήν θάλασσαν εἰμάσθενε βρεμένοι.  
 Καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ νησί, μᾶς ἐπαρηγορῆσαν,  
 Ἄλλος ψωμί κι ἄλλος κρασί, καὶ μᾶς εὐχαριστήσαν.  
 Ἐκεῖ ἐξενυκτήσαμεν εἰς ἓνα παλιοκλήσι,  
 Καὶ δὲν ἐλέπαμε καιρὸν ἡμέρα νὰ φωτίσῃ.  
 Καὶ τὴν αὐγὴν κινήσαμεν ὡς ὄρφανὰ πουλιά,  
 Ὅπ' αἰετὸς τὰ κυνηγᾷ, καὶ χάνουν τὴν φωλιά.  
 Στὴν μέση ἀπὸ τὸ πέλαγος, κατὰ τὴν τρεμοντάνα,  
 Ἰδαμε καὶ ἄρμενίζε ὡς μία Μαρτζιλιάνα.  
 Ποτέ μας δὲν ἐλογιάσαμε, ἀπάνω στὴν ζωὴν μας,  
 Ἡ Μαρτζιλιάνα ποῦ ἴδαμε νὰ ἦτον ἐδική μας.  
 Ὅτι ἐλογιάζαμεν, νὰ ἦναι διὰ χαϊμένη,  
 Στὰ χεῖρια τῶν Ἀγαρηνῶν νὰ ἦτον σκλαβωμένη.  
 Καὶ ὅτ' ἐξυγώσαμε κοντά, καὶ ἀνεβήκαμε ἀπάνω,  
 Τὸν Καπετάνιο ἤραμε, ὡσὰν ἀποθαμένον.  
 Ὅτ' εἶχε τρία μερόνυχτα δίχως νὰ κλείσῃ μάτι,  
 Ἄκουμπισμένος ἔστεκε, σὸ μεσινοῦ κατάρτι.

Νά κυβερνάη μοναχός τιμῶνι καὶ πανία,  
 Καὶ ὅτι ἄλλο ἔκανε στὴν Μαρτζιλιάνα χρεία.  
 Μὲ πόνον κ' ἀναστεναγμὸν κάνει νὰ τὸν λυπᾶται,  
 Μέρα καὶ νύκτα στ' ἄρμενα ποτὲ νὰ μὴν κοιμᾶται.  
 Ἀνθρωπος νὰ συλλογισθῆ καλά νὰ τὸ λογιᾶση,  
 Μὲ τὸ νὰ ἦτον μοναχός πόρτο δὲν ἤμπορεῖ νὰ πιάση.  
 Οὔ' ἔχει πράξι στο γιολό, κανεῖς δὲν τὸ πιστεύει,  
 Νάχη τρία μερόνυκτα μονάχος κινδυνεύει.  
 Φακινέτα τὸ παράνομα, καὶ Μάρκος τ' ὄνομά του,  
 Ἄπο τὸ Ῥοβίνιο εὐρίσκονται τὰ πατρογονικά του.  
 Πρέπει οἱ Παρτζινέβελοι, πολλὰ νὰ τὸν τιμήσουν,  
 Καὶ μιὰ κολάνα ὀλόχρυση πρέπει νὰ τῷ χαρίσουν.  
 Οὔτι ἀπάνω στάθηκε καλά σὰν παλικάρι,  
 Μὰ ἄς ἔχη χάρι στο σύγνεφο, π' ἔπιασε τὸ φεγγάρι.  
 Ἐκεῖνο ἐσκοτίνασε, κ' ἐθάμβωσαν τ' ἀστέρια,  
 Ἐκεῖνο μᾶς ἐγλύτωσε ἀπ' Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια.  
 Στὴν Σκλαβουνία ριθάραιε τὴν δευτέρ' ἐβδομάδα,  
 Ἐκεῖ ἔβαλα τὴ βουλή νὰ γράψω τὴν φυλάδα.  
 Δέκ' ὀκτῶ ἡμέραις ἐκάμαμε στο πόρτο ἀποκλεισμένοι,  
 Στὴν Μαρτζιλιάνα ἔγραφα μὲ τὴν καρδιά καυμένη.  
 Νά θυμηθῶ τοὺς πόνους μου, καὶ τὴν κακοπαθία,  
 Τὰ βάσανα καὶ τὴν σκλαβιά, π' ἔλαβα στὸν Μωρία.  
 Καὶ τώρα ἐκινδύνεψα, νὰ μὲ μετασκλαβώσουν,  
 Καὶ πλειὸ ἐλπίδα δὲν εἶχα, νὰ μὲ ἐλευθερώσουν,  
 Καὶ τώρα ποῦ ἐγλύτωσα τοὺς πόνους μου νὰ γράψω,  
 Καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιάς νὰ θυμηθῶ νὰ κλάψω.

ΣΥΜΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

Μ Ω Ρ Ε Ω Σ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Θρῆνος, καὶ αἰχμαλωσία ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν.

Μὲ πόθον κ' ἀναστεναγμὸν βουλήθηκα νὰ γράψω,  
 Καὶ τοῦ Μωριᾶ τὴν συμφορὰ ἀπὸ καρδιᾶ, νὰ κλάψω.  
 Ὡς Θεὲ μου δός μου φώτισιν, δός μου πιδεξοσύνη,  
 Νὰ γράψω μὲ πολὺν καῦμὸν τὸν Θρῆνον ποῦ ἐγείνη.  
 Τίς νάχη λεονταριοῦ καρδιᾶ, καὶ νὰ τὴν ἐβαστάξῃ,  
 Νὰ ἰδῆ τὸν Θρῆνον τ' Ἀναπλιῶ νὰ μὴν ἀναστενάξῃ.  
 Πολὺ τὸ ἔχω νὰ εὐρεθῆ ἄνθρωπος νὰ τὸ γράψῃ,  
 Καὶ νάχη πέτρινη καρδιᾶ, καὶ πάλιν θέλει κλάψῃ.  
 Ὅποιος τὸ γράφει, τὸ ἔχω πολὺ νὰ μὴν τοῦ τρέμη τὸ χέρι,  
 Ὅντας νὰ ἐνθυμηθῆ ἐκεῖνο τὸ καλοκαῖρι.  
 Ὡς Θεὲ δός μου ὑπομονή, ὡς τὰ μικρὰ παιδιᾶ,  
 Διὰ νὰ μὴν τὴν Συμηθῶ, ἐκείνην τὴν σκλαβία.  
 Τὸ ἔσον σκεπάζει ὁ Οὐρανὸς, κ' οἱ Κύκλοι τοῦ Ἥλιου,  
 Εἰς τόπον δὲν ἐστάθηκε ὁ Θρῆνος τοῦ Ἀναπλιῶ.  
 Νὰ εἶχε βολῶση ὁ Οὐρανὸς, τ' ἀστέρια, κ' ἡ Σελήνη,  
 Τὸ πρῶτον συμβούλιον, ὅπου διὰ τὸν Μωριᾶ ἐγείνη.  
 Καὶ ὅλα τὰ κτίσματα τῆς γῆς νὰ ἤθελαν μαυρίσει,  
 Ὅντας ὁ Τοῦρκος ἔβαλε βουλή ἀσκαῖρι νὰ σιμάσῃ.  
 Νὰ εἶχε πῆξῃ ἡ θάλασσα, κ' ὁ Ἥλιος νὰ θαμπώσῃ,  
 Ὅντας πρῶτον ἔβαλε βουλή καράβια ν' ἀρματώσῃ.

Ο γδοή τῆς Ἰνδίκτου ἤτανε τῷ ἀμάχῃ τὸ ντιδάνι,  
 Νὰ κάμη νὰ τρομάξουνε, ὅλοι οἱ Βενετζιάνοι.  
 Τὸν Μάρτ' ἦτον ποῦ ἔμαθεν ὁ Μπαῖλος τὸ χαμπάρι,  
 Τὸ πῶς ὁ Τοῦρκος ἀρμάτωνε τὸν Μωρέα νὰ πάρῃ.  
 Καὶ ὁ Βεζίρης ἔστειλε τὸν Μπαῖλον νὰ κράξῃ,  
 Νὰ πηγαίνῃ ὀμπροστά γιὰ νὰ τὸν ἐξετάξῃ.  
 Οὔ γλίγωρα τοὺς ἀνθρώπους σου νὰ φύγουν ἀπτὴν Πόλι,  
 Πρὶν βάλλω διαλαλισμὸν νὰ σκλαβωθοῦνε ὅλοι.  
 Εὐγγήκετε ἀπὸ τὰ ὄρδινα ποῦ εἴχαμε καμωμένα,  
 Ἐκάμετε κάστρα φοβερά πολλά δυναμωμένα.  
 Τώρα σοῦ λέγω τὸ λοιπὸν, ὅτι ἄλλο δὲν κάνει χρεῖα,  
 Ἐχὼ ὄρδινιὰ βασιλικὴν νὰ πάρω τὸν Μωρία.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὁ Βασιλεὺς λέγει τοῦ Βεζίρη νὰ κινήσῃ εὐθύς  
 διὰ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν Μωρέαν.

**Κ**αὶ ὁ Βασιλεὺς παρευθύς ἔκραξε τὸν Βεζίρη,  
 Λέγει τ' ὀγλιγωρότερο νὰ γένεσαι χαζίρι.  
 Καὶ δίχως κάμμια ἄργιτα τοίμασαι τ' ἄρματά σου,  
 Γιὰ νὰ παγαίνῃς εἰς τὸν Μωριᾶν νὰ δείξῃς τὴν ἀνδρειάν σου.  
 Ἀσκαίρια ἔπαρε πολλὰ, σολδία ὅσα μπορέσης.  
 Τοῦ Βενετζιάνου τ' ἄρματα δέλω νὰ τ' ἀφανίσῃς.  
 Καὶ νὰ χαλάσῃς Ἐκκλησιαῖς, νὰ κάψῃς Μοναστήρια,  
 Νὰ τ' ἀφανίσῃς παντελῶς, νὰ μὴν φανοῦν τὰ κτίρια.  
 Καὶ νὰ σταθῇς μὲ πόλεμον ὅσο νὰ τελειώσῃς,  
 Τ' Ἀνάπλι καὶ ὅλον τὸν Μωριᾶ δέλω νὰ χαρατζώσῃς.  
 Κ' ἔχε τὴν ἐλπίδα σου στὸν μέγαν μας Προφήτην,  
 Μὰ μὴν ἀργίσῃς εἰς τὸν πόλεμον, πολὺ ὡσάν εἴην Κρήτην.  
 Κι' ἂν οἱ βασιλεῖς σοῦ σταθοῦν κόντρα μὲ τ' ἄρματά τους,  
 Ὅλους σκλάβους κάμε τους, γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους.

Εὐθύς τὸν ἐπροσκύνησε νὰ εὐγη ἀπὸ τὸ ντιβάνι,  
 Καὶ παρευθύς τὸν εἰδυσεὺν ὀλόχρυσο καυτάνι.  
 Κράζει τὸν Γιανιτζάραγα, καὶ τὸν Καζασκαίρη,  
 Λέγει τοὺς νὰ ἦσταν ἔτοιμοι ὅτ' ἔχομεν σεφέρι.  
 Ὅτι ἔχω ὄρισμὸ προστακτικὸν ἀπὸ τὸν Βασιλέα,  
 Νὰ πάγω τ' ὀγλιγωρότερον νὰ πάρω τὸν Μωρέα,  
 Ὅλα τ' ἀσκαίρια ἔτοιμα, σπαχίδες, Γιανιτζάροι,  
 Νὰ γράψωμεν ὀγλίγωρα νάρθουν καὶ οἱ Τατάροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ Βασιλεὺς ἔστειλεν ὀλάκιδες νὰ συναχθῆ τὸ ἀσκαῖρι.

Ὀλάκιδες ὀγλίγωρ' ἔστειλε στοὺς τόπους ποῦ ὀρίζει,  
 Τ' ἀσκαίριά του νὰ συναχθοῦν, κανεὶς νὰ μὴν ἀργήσῃ.  
 Καὶ ὅλοι τῆς Ἀνατολῆς, νὰ κάμου με τὴν βιάσι,  
 Ὅλοι τ' ὀγλιγωρότερον εἰς τὴν Θῆβα νὰ πᾶσι.  
 Ὅλοι ἐκεῖ νὰ συναχθοῦν, νὰ γένοσι χαζίρι,  
 Εἰς τὸν Μωριά νὰ πάγουσι μαζῆ με τὸν Βεζίρη.  
 Εἰς τὴν Ρούμελην ἐπρόσταξε νὰ πᾶν διὰ τὸν Μωρέα,  
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐτρέξασιν ὡς τὰ μικρὰ παιδία.  
 Ὡς εἰς τὴν Βλαχία ἔστειλε νὰ ἔρθουν ἀραμπάδες,  
 Νὰ κουβαλήσουν εἰς τὸν Μωριά κανόνια καὶ μπάλαις.  
 Καὶ ὅταν ἔβαλε βουλὴν διὰ νὰ καβαλικεύσῃ,  
 Ὡ, πόσο πλῆθος τοῦ λαοῦ νὰ τὸν ἐσυντροφεύσῃ.  
 Καὶ παρευθύς ἐκίνησε, με δόξαν καὶ καμάρι,  
 Νὰ πάγῃ διὰ τὸν Μωριά, γλίγωρα νὰ τὸν πάρῃ.  
 Ἀπὸ τὴν Πόλιν εὐγηκε, καὶ εἶδε τὸ τόσον ἀλάγι,  
 Κ' ἄρχισε τὰ παιγνιδιά του, κί ἀτός του νὰ γελᾷ.  
 Ὅμπρὸς τὰ τούγια ἔβαλε, καὶ ὀπίσω τὴν καθάλα,  
 Μικροὶ μεγάλοι ἔκραζαν ὅλοι τὸ ἄλα ἄλα.  
 Νὰ πάγῃ καὶ νάρθῃ καὶ τὸν Μωριά νὰ ὀρίσῃ,  
 Μὰ οἱ ραγιαῖδες ἔκραξαν, ὀπίσω μὴν γυρίσῃ.

Ὅτι τοὺς ἐπρόσταξε νὰ φτιάσουνε ταῖς στραταῖς,  
 Καὶ ἄλλες στέλλει εἰς τὸν Μωριά, νὰ πᾶν μὲ νιστεράδες.  
 Κι ὅπουθε κι ἀπέρναε οἱ κάμποι στολισμένοι,  
 Ἄπο τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔμειναν ὡσάν καυμένοι.  
 Καὶ τοῦτο νὰ συλλογισθῆ ἄνθρωπος ποῦ ἔχει πρᾶξι,  
 Ὁ Βεζίρης π' ὄντας κατεβῆ, τ' ἀσκαῖρι νὰ συναῖξι.  
 Διὰ τοῦτο πᾶς ἄνθρωπος νὰ ἤξεύρη τὴν αἰτίαν,  
 Ὅσάν τὸ ἀσκαῖρι συναῖχθηκε καὶ ἦρθε στὸν Μωρίαν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁ Βασιλεὺς κράζει τὸν Καπετᾶν Πασιά.

Κράζει τὸν Καπετᾶν Πασιά, καὶ λέγει του τοιμά σου,  
 Στὴν Τῆνον τ' ὀγλιγορώτερον νὰ πᾶς μετ' ἄρματά σου.  
 Στὴν Καπετάνια νὰ ἐμπῆς μὲ ὅλην τὴν συντροφιάν σου,  
 Ἄποστα σοῦ τὴν ἔφτιασα νὰ δείξης τὴν ἀνδρειάν σου.  
 Αὐτ' εἶναι ὅπου ὀνομάζεται ἡ πρώτη ἡ Σουλτάνα,  
 Νὰ δώσης μέγαν πόλεμον εἰς τὴν Ἀρμάτα Βενετζιάνα,  
 Μ' ἄλλα πενήντα τέσσαρα καλὰ ἀρωματωμένα,  
 Νὰ τάχης στὸ κουμάντο σου ποῦ θέλει τὸ καθένα.  
 Καὶ δώδεκα μπαρπαρέσικα νὰ γράψωμεν νὰ ἔρθουν,  
 Ὅλα ὅπου βούλεσαι κοντά σου διὰ νὰ τρέχουν.  
 Καὶ ὅλα μ' ἐπιμέλιαν καλὰ ὀρδινιασμένα,  
 Ἀρωματωμένα νὰν' καλὰ μὲ προύτζινα κανόνια.  
 Καὶ ὅλην τὴν ἀρμάτα μου σοῦ τὴν ἐπαραδίνω,  
 Νὰ πᾶς τ' ὀγλιγορότερο μὲ πόλεμον στὴν Τῆνο.  
 Εὐθύς τὸν ἐπροσκύνησε πάντα στοὺς ὀρισμούς σου,  
 Κι ἂν δὲν κάμω τὸ χρέος μου κλίνομαι στοῦ σπαθιοῦ σε.  
 Μὲ δόξαν καὶ τιμὴν πολλήν νὰ εὐγῆ ἀπὸ τὸ Ντιβάνι,  
 Ὅτι ὁ Βασιλεὺς τὸν ἐνδύσεν ὀλόχρυσο καυτάνι.  
 Τῶν Μπέιδων ἐμίλησε πῶς ἔχομεν σεφέρι,  
 Ἡ γαλιώταις καὶ τὰ κάτεργα νὰ πέρνουν τὸ ἀσκαῖρι.



Καὶ τὰ Καράβια ὀρδίνιασε, διὰ νὰ κυσάρουν,  
 Καὶ ὅλοι οἱ Λεβαντίνιδες τὴν πάγα τους νὰ πάρουν.  
 Κ' εὐθὺς ἐμπαρκαρίστηκε διὰ νὰ ταξειδέψῃ,  
 "Ὅλ' ἡ Ἀρμάτ' ἀπὸ κοντὰ νὰ τὸν ἐσυτροφέψῃ.  
 Μὲ δόξαν καὶ ὑπερηφάνειαν ἀπέρνα ἀπ' τὸ μπογάζι,  
 Μὲ ὄλην τὴν ἀρμάτα του στὴν Τένεδου ἀράζει.  
 Καὶ μία Γαλιώτα ἔστειλε στὴν Τῆνον μετὴν βία,  
 Δίχως νὰ κάμουν πόλεμον νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.  
 Ὁ Πρεβεδοῦρος τὸ λοιπὸν ἀπ' ὠρίζε τὴν Τῆνο,  
 Τοῦ Καπετᾶν Πασιᾶ ἔστειλε πῶς τὰ κλειδιά δὲν δίνω.  
 Ὅτι δὲν ἤξεύρω φανερά τὴν γνώμην ὅπου ἔχει,  
 "Ὅτι δὲν τὸ ἤξεύρω βέβαια ἂν ἔχωμεν ἀμάχη.  
 Καὶ ἡ Γαλιώτ' ἐγύρισε, κ' ἔδωσε τὰ μαντάτα,  
 Καὶ παρευθὺς ἐμίσησε μ' ὄλην τὴν τὴν Ἀρμάτα.  
 Ἐπῆγε καὶ ἄραξε στὸ Νησί, διὰ νὰ ξεμπαρκάρῃ,  
 Καὶ ἔδωσε τὴν ὀρδινιά ὀγλίγωρα νὰ τὸ πάρῃ.  
 Ἡ Γαλιώταις, καὶ τὰ κάτεργα ἔκαναν τὸν ντεσμπάρκου,  
 Τὸ κάστρο ἔβαλεν εὐθὺς παντιέρες τοῦ Ἀγίου Μάρκου.  
 Εἰς τὸν Καπετᾶν Πασιᾶ ἔστειλε γιὰ νὰ τοῦ ὀμιλήσῃ,  
 Τὸ κάστρο νὰ τὸ δώσουνε δίχως νὰ πολεμήσῃ.  
 Παρὰ νὰ ἦναι ἐλεύθεροι νὰ μὴν τοὺς ἐσκλαβώσουν,  
 Ὡς καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τους, ὅλο νὰ τοὺς τὸ δώσουν.  
 Οἱ Τοῦρκοι ὀλίγο στέκονται τὸν λόγον τους νὰ δώσουν,  
 Καὶ ὕστερα ἐβουλήθησαν γιὰ νὰ τοὺς ἐσκλαβώσουν.  
 Κ' ἔναν Μπέγη ἄφησε τὸ κάστρο νὰ φυλάξῃ,  
 Καὶ ὅλον τὸν βαγια γιὰ νὰ τὸν ὑποτάξῃ.  
 Τοὺς ἄλλους πέρνει ἀπὸ κοντὰ, κάνένα δὲν ἀφίνει,  
 "Ὅτι ἤθελε πάγει νὰ εὐρῆ, ἀρμάτα τοῦ Δολφίνου.  
 Μὰ ὁ Βεζίρης τοῦ ἔγραψε καὶ τὸστέιλε φερμάνι,  
 "Ὅτι ἀπὸ τὸν Μωριᾶ παρέκι νὰ μὴν πάνῃ.  
 Κάμε τ' ὀγλιγορώτερον νὰ ἔρθῃς μετὴν βία,  
 Στεριά καὶ πέλαγο νὰ ἐμποῦμεν εἰς τὸν Μωριά.

Νὰ μὴν μᾶς ἔρθῃ τὸ λοιπὸν κἀνένα ἐναντίο,  
 Καὶ ἀπὸ κακῆ κυβέρνησιν νὰ χάσωμεν καὶ τὰ δύο.  
 Ὅτι ὁ Μωριάς εὐρίσκεται πολλὰ ἀρματωμένος,  
 Ὅτ' εἶναι ὄλος ὁ ραγιᾶς στ' ἄρματα μαθημένους.  
 Ὅτι ἔχει κάστρια πολλὰ, κ' εἶναι δυναμωμένα,  
 Μὲ πᾶσα χρειάζόμενα, τὰ ἔχει ἀρματωμένα.  
 Κ' ἔλα τ' ὀγλιγωρότερον δίχως ὀρδινία μου ἄλλη,  
 Στεριά καὶ πέλαγο νὰ κλείσωμεν τ' Ἀνάπλι.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ὁ Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Λάρισσαν.

Εἰς τὴν Λάρισα ἀριβάρισε πρὶν τὸ μεσημέρι,  
 Τὸ σαλαβάτι του ἔκαμε, πού εὐρέθη τόσ' ἀσκαῖρι.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξεν ὄλους τοὺς Μωραΐταις,  
 Ὅπισω νὰ γυρίσουνε νὰ πάρῃ Ἀνατολίταις.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Ὁ Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Θῆβαν.

Εἰς τὴν Θῆβαν ἀριβάρισε, καὶ κράζει τοὺς Πασιάδες,  
 Νὰ ἔρθουν τ' ὀγλιγωρότερο νὰ κάμουνι ντουγάδες,  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τ' ἀσκαῖρι νὰ μετρήσῃ,  
 Καὶ μετρημὸν δὲν εἴχασιν ὡς τὸ πολὺ μελίσει.  
 Τὸ σαλαβάτι του ἔκαμε, καὶ ἄρχισε νὰ στείλῃ,  
 Ὅλο τὸ ἀσκαῖρί του νὰ μπουῖνε εἰς τὸ Ξαμίλι.  
 Λοιπὸν τώρα χρεικήσετε, νὰ μάθετε τὸ τέλος,  
 Ἄν με βοηθήσῃ ὁ λογισμὸς, ἢ γυνῶσις καὶ τὸ μέλος.  
 Ὅποιος νὰ μάθῃ τὸ λοιπὸν κ' ἔχει περισσοῦν πόθον,  
 Ἦν ἄσκαῖρι τοῦ ἀπέρασε κ' ἐμπῆκεν εἰς τὴν Κόρθον.  
 Νὰ ἦτον τὸ ὀλιγώτερον χιλιάδες πεντακόσαις,  
 Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι βέβαιος τὸ πῶς νὰ ἦτον τόσαις.

Ἄνθρωπος νὰ συλλογισθῆ, καλὰ νὰ τὸ λογιᾶσῃ,  
 Εἰς ποία γῆ εὐρίσκεται νερὸ νὰ τοὺς χορτάσῃ.  
 Ἡ γῆ πολλὰ ἦτον ἀνυδρὸς, καὶ νερὸ δὲν εὐρίσκαν,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψι τοῦ Ἥλιου στὴν στραίταν ἀπεθνήσκαν.  
 Τόσον πλῆθος τοῦ λαοῦ ποτάμια ἐξεραΐναν,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν δίψα τὴν πολλὴν στὴν στραίταν ἀναμέναν.  
 Εἰς τὴν Κόρθον ξεύρω τὸ λοιπὸν, πῶς ἔβραζαν σιτάρι,  
 Ὅπου τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ψωμί δὲν ἤυρισκε νὰ πάρῃ.  
 Καὶ ὅτι ἀριβάρισε στὴν Κόρινθον κονεύει,  
 Στέλνει τ' ὀγλιγωρότερον, καὶ τὰ κλειδιά γυρεύει.  
 Ἡ Κόρθο τ' ἀποπρίθηκε, πρῶτα πάρε τ' Ἀνάπλι,  
 Καὶ τότε σοῦ τὰ δίνομεν μὲ χαρὰν μεγάλην.  
 Δίγως νὰ γένη πόλεμος ἐμεῖς νὰ προδοθῶμεν,  
 Φαίνεται πέρνομε σολδιά, τὸ κάστρο τὸ πουλοῦμεν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ἐπίκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὴν Κόρινθον.

**Ε**λόγιαζα νὰ ἦσατε κατὰ τὴν προσταγὴν μου,  
 Μὰ δέλω τ' ὀγλιγωρότερον ἢ ἄρθω μὲ τὰ σπαθίμου.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ βγάλουν μπαταρίαις,  
 Τὴν Κόρθο νὰ τὴν πολεμοῦν ἀπ' ὄλαις ταῖς μερίαις.  
**Ε**ξ ἡμέραις τὴν πολεμᾶ, Σαββάτῳ κάμνει κδέραν,  
 Κι αὐτὸ τὸ κάστρο ἔβαλε τὴν ἄσπρην του παντιέραν.  
 Καὶ πάτο ἐγύρευε τοὺς Φράγγγους νὰ γλυτώσῃ,  
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἄδικα, ὅλους νὰ τοὺς σκλαβώσῃ.  
**Ν**' ἀνοίξῃ ἤθελεν ἡ γῆ, καὶ νὰ τὸν χαντακώσῃ,  
 Ὅντας τὸ πάτο ἔκαμε γιὰ νὰ τοὺς ἐπροδώσῃ.  
**Ο**' Ἥλιος νὰ εἶχε χαθεῖ, καὶ νὰ φανοῦν τ' ἀστέρια,  
 Νὰ δώσῃ τόσους Χριστιανούς στ' Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια.  
 Στὸν Οὐρανὸν ἀκούονταν, τὸ Σρῆνος ποῦ φωνάζαν,  
 Οἱ Τοῦρκοι ὡσάν τὰ πρόβατα, ποῦ τοὺς διαμοιράζαν.

Ἄλλοι εἰς τὴν ἀνατολήν, καὶ ἄλλοι νὰ πᾶν στὴν δύσι,  
 Καὶ ἔκλαιαν τὰ ματιά τους, σὰν ἡ κατάκρυα βρύσι.  
 Ἀπὸ τὸν ἀναστεναγμὸν, φωτίαν δέλουν κάμει,  
 Καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα ὀπόχυναν ἐγίνονταν ποτάμι.  
 Ἐπρεπε νὰ τρέμη ἡ γῆ, νὰ κλαῖσι τὰ λιθάρια,  
 Πῶς ἀποκεφαλίζανε τὰ ἄξια καλικάρια.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Ὁ Βεζίρης ἐκίνησε διὰ τὸ Σλιβερόν Ἀνάπλι.

**Ο** Βεζίρης ἔβαλε βουλήν, στὸ Ἄργος νὰ κατέβη,  
 Τὴν τρίτην τὸ ἀπόγειμα στὸν Ἄρμυρό κονέβει.  
 Καὶ τὴν τετράδην τὴν αὐγὴν, γιὰ ὡς τὸ μεσημέρι,  
 Ὅγλιγωρα κουβαλίσθηκε ὅλο του τὸ ἀσκαῖρι.  
 Τὴν ἴδιαν ὄραν ἔβαλε βουλήν στ' Ἀνάπλι νὰ ζυγώση,  
 Καὶ εἰς τὸ παλεόκαστρο ἄρχισε νὰ τευτώση.  
 Ὅλος ὁ κάμπος γέμωσε ὀκτὰ πολλὰ παβιόνια,  
 Ὡς τὸν χειμῶνα τὰ βουνὰ μὲ τὰ πολλὰ τὰ χιώνια.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τὸν τόπον νὰ μετρήση,  
 Ποῦ ναύρη τὸ ἀρμόδιον, τ' Ἀνάπλι νὰ ἀποκλείση.  
 Τὸν Δραγουμάνου ἔστειλε, στ' Ἀνάπλι μὲ τὴν βία,  
 Στὸν Γενεράλη μὲ τὸ καλὸ, νὰ δώση τὰ κλειδιά.  
 Καὶ ὅτ, τι λογιῆς καπίτουλα, ἐγὼ νὰ τοῦ τὰ πέψω,  
 Ἄς κάμη, ὅτι χρειάζεται, καὶ ἐγὼ νὰ τ' ἀπογράψω.  
 Καὶ κάλλια νὰ τὸ δώσουνε, δίχως νὰ πολεμήσουν,  
 Καὶ κάνω τους καπίτουλα, ὅτι λογιῆς δελήσουν.  
 Νὰ ἦναι πάντ' ἐλεύθεροι, μὲ ὅλο τους τὸ πρᾶγμα,  
 Καὶ ἂν δὲν πιστεύουν μετ' αὐτὸ ἐγὼ τοὺς κάνω γράμμα.  
 Κι ὡσὰν μοῦ φέρουν τὰ κλειδιά, τοὺς κάνω τὸ Φερμάνι.  
 Ὅποιος δέλει ἄς σταθῆ, καὶ ὅποιος δέλει ἄς πάνη.  
 Καὶ νὰ ἦναι πάντ' ἐλεύθερος, διὰ νὰ μὴν πλερώση,  
 Σὲ δέκα χρόνους καὶ ὀμπροστὰ νὰ τὸν ἐχαρατζώση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἀπόκρισις τοῦ Γενεράλη.

**Ο** Γενεράλης τ' ἀπεκρίθηκε με πᾶσα ἐλευθερία,  
 Πῶς τοῦ Βεζίρη δὲν ἔχω ἐγὼ νὰ τοῦ δώσω κλειδιά.  
 Κί ἀνίσως καὶ δέλη τὰ κλειδιά, ἄς μοῦ κάμη τὴν χάρι,  
 Στὸ Παλαμίδι κρέμονται, κί ἄς ἔλθη νὰ τὰ πάρη.  
 Ἄν δέλη δίχως ἄργητα νὰ φύγη με τὴν βία,  
 Χρεία δὲν ἔχω παντελῶς νὰ τοῦ δώσω κλειδιά.  
 Δὲν ἔχω κάστρο ποταπὸ, ὡς καθὼς τὸ λογιαῖζει,  
 Μὰ ἔχω κάστρο ξακουστὸ, ὁ κόσμος τὸ θαυμάζει.  
 Ἐχω κάστρα δυνατὰ, βαλμένα με τὴν τάξι,  
 Καὶ ὅποιος ἔλθη ἀπὸ κοντὰ, πρέπει νὰ ἀναστενάξῃ.  
 Στὸ Παλαμίδι εὐρίσκονται καστέλια παινεμένα,  
 Ὅλα με φόσαις μάρμαρα καλὰ ἀρματωμένα.  
 Ἐκεῖ οἱ Σκλαβούνοι εὐρίσκονται, τὰ ἄξια παλικάρια,  
 Κ' ἔχω μορτάρια μπρούτζινα ποῦ ρίχνουν νὰ λιθάρια.  
 Κράζει ὅλους τοὺς πρωεστοὺς μπροστατοῦ με τὴν βία,  
 Πῶς ὁ Βεζίρης ἔστειλε νὰ δώσω τὰ κλειδιά.  
 Τώρα λοιπὸν χρειάζονται σολδιά καὶ προθυμία,  
 Καὶ παλικάρια καλὰ, νὰ στέκουν εἰς τὰ φορτία.  
 Μικροὶ μεγάλοι στ' ἄρματα νὰ ἦσθε ὀρδινιασμένοι,  
 Ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶναι κοντὰ, καὶ δὲν μᾶς ἀναμένει.  
 Ναι ὅλοι τ' ἀπεκρίθηκαν, με θάρρος πρόσταξέ μας,  
 Καὶ ὅλοι εἴμεσθ' ἔτοιμοι διὰ τὸν Πρίντζιπέ μας.  
 Ποτέ μας δὲν ἐλείψαμεν με πᾶσαν προθυμία,  
 Διὰ νὰ δώσωμεν σολδιά, καὶ ὁ, τ' ἔκαμε χρεία.  
 Καὶ τώρα εἴμεσθ' ἔτοιμοι, καὶ κουμαντάριζέ μας,  
 Νὰ κάμωμεν ἀνταμοιβὴ κόντρα εἰς τὸν ἐχθρόν μας.  
 Σολδιά ὅσα καὶ ἂν ἔχωμεν νὰ ἦναι εἰς τὴν βουλήν σου,  
 Καὶ ὅλοι μας με τὸ κορμὶ πάντα στὴν προσταγὴν σου,

Ὡς εἶδες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, μὲ πόσῃ προθυμίᾳ,  
 Πάντα μας δὲν ἐλείψαμεν, νὰ δώσωμεν σολδία.  
 Καὶ ἄλλο ὃ, τι ἤμπορέσωμεν μὲ ὄλο τὸ ἐδικόν μας,  
 Βοήθεια στὸν αὐθέντην μας, καὶ κόντρα τὸν ἐχθρόν μας.  
 Εἶδα τὴν καλὴν σας ὄρεξιν, καὶ πᾶσαν προθυμίαν,  
 Θέλω νὰ τὰ γράψω τὸ λοιπὸν ὅλα στὴν Βενετίαν.  
 Καὶ ὁ Πρέντζιπες εἶναι καλός, νὰ τὸ ἀνταποδώσῃ,  
 Μὲ πᾶσαν δόξαν καὶ τιμὴν νὰ σᾶς τὸ πλερώσῃ.  
 Σταθῆτε μὲ καλὴν καρδίᾳ, καὶ μὲ πολὺ κοράγιο,  
 Καὶ ὄλοι σας μὲ τὰ ἄρματα, νὰ ἦσθε, στὸ μουράγιο.  
 Μικροὶ μεγάλοι στ' ἄρματα, ὡς τὰ μικρὰ παιδιὰ,  
 Ὅλοι μας μὲ τὴν προθυμίαν ἀπάνω στα φορτία.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Θυμότης τοῦ Βεζίρη.

Καὶ ὁ Βεζίρης ὡς ἔλαβεν ὀπίσω τὰ μαντάτα,  
 Ἔστειλε παρευθὺς νὰ ἔλθῃ ἡ ἀρμάτα,  
 Καὶ ὄλος ἐθυμώθηκε κόντρα στὸν Γενεράλη,  
 Καὶ ὄλος ἀναστέναζε καὶ κράτιε τὸ κεφάλι.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ κόψῃ τὸ κανάλι,  
 Νερὸ νὰ μὴν ἐμπαινῇ πλιὸ, στὸ ἔρημο τ' Ἀνάπλι.  
 Ὅτι ἐξεφανήκανε στὸν κάμπο περπατῶντας,  
 Στ' Ἀνάπλι κοντοζύγωνα μ' ἄλογα πηλαλῶντας,  
 Εὐθὺς τὸ κάστρο ἄρχισε μὲ πᾶσα λογῆς κανόνια,  
 Κ' οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸν φόβον τοὺς ἔχαναν τὰ φακιόλια,  
 Ὅλα τὰ κάστρα ἄρχισαν, καὶ ὄλαις ἢ μπαταρίαις,  
 Καὶ πόλεμον ἐδώσανε ἀπ' ὄλας ταῖς μερίαις.  
 Κ' οἱ Τοῦρκοι ἐτραβικτήκανε ὀπίσω στὸ κρουνέρι,  
 Ὅλοι πεζοὶ μετ' ἄλογα, κρατῶντάς τα στὸ χέρι.  
 Βουλ' εἶχαν οἱ Ἀγαρηνοὶ τὴν στρατὸν νὰ περασσοῦν,  
 Τὸ Παλαμίδι ἀπὸ κοντὰ γλίγωρα νὰ τὸ πιάσοῦν,

Τὴν πέφτην τὸ ἀπόγευμα εὐγῆκαν σκουραρία,  
 Τόσον πλῆθος καὶ ἄλογα, μαζί καὶ φανταρία.  
 Ρ'ωμιόπουλα εὐγῆκασιν ἐκείνῃ τὴν ἡμέραν,  
 Ἐξῆντα ἦταν ὅλα τους, καὶ εἶχανε μπαυτιέραν.  
 Κ' οἱ Τοῦρκοι πλῆθος ἔτρεξαν καὶ τάβαλαν στὴν μέση,  
 Ποσῶς δὲν ἦταν βολετὸ κἀνένα νὰ γλυτώσῃ.  
 Καὶ ὅλα ἐσυναχθῆκαν καὶ πίασαν μίαν πέτραν,  
 Καὶ ἄλλην ἐλπίδα δὲν εἶχαν, παρά εἰς τὴν μπαυτιέραν.  
 Η' Παναγία ἦτανε, σ' αὐτὴ ζωγραφισμένη,  
 Καὶ αὐτὴν ἐπερικάλειαν νὰ γλύσουσιν οἱ καυμένοι.  
 Καὶ παρευθὺς ἀρχήνισε τὸ κάστρο τοῦ Ντολφίνη,  
 Μὲ τὰ κανόνια τὰ πολλὰ τοὺς Τούρκους δὲν ἀφίνει.  
 Μὲ Σαῦμα ἐκεῖνα ἐγλύτωσαν ἀνάμεσα στοὺς Τούρκους,  
 Ὡσὰν τ' ἀρνία τὰ μικρὰ ἀνάμεσα στοὺς λύκους.  
 Παρὰ δύο ἐμείνασι σταῖς πέτραις ἦταν κρυμμένα,  
 Κ' αὐτὰ οἱ Τοῦρκοι ταύρηκαν, κ' ἐπῆραν σκλαβωμένα.  
 Ἀπὸ βραδὺς ἐκάμανε οἱ Τοῦρκοι ὀρδινία,  
 Παρασκευὴ ξημέρωσε στὸ κάστρο μπαταρία.  
 Τὸ Παλαμίδι ἄρχισε νὰ τὸ κανουιτζάρη,  
 Καὶ γνώμην εἶχε ὁ τύραννος, γλίγωρα νὰ τὸ πάρῃ.  
 Σιγοῦρο τὸ εἶχε ὁ Ἀγαρηνός, ὅτ' ἔταξε μεγάλη,  
 Διὰ νὰ δώσῃ χάρισμα τοῦ κολουέλου Σάλα.  
 Φραντζέζος ἦτον τὸ σκυλι, καὶ δίδουλος στὴν γνῶσι,  
 Τ' Ἀνάπλι τὸ περίφημο νὰ τὸ κατασκλαβώσῃ.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ὁ Σάλας στέλλει τὸν Ἀγιουτάντε του εἰς τὴν Ἐγριπὸν  
 μὲ ὅλα τὰ ντεσένια τοῦ Παλαμιδιοῦ.

Τὸν Ἀγιουτάντε του ἔστειλε στὴν Ἐγριπὸν κ' ἐπῆγε,  
 Τὸν Γενεράλ ἐγέλασε, καὶ τοῦ εἶπε πῶς ἐφῦγε.

Τὰ ντεσένια τοῦ Παλαμιδιοῦ, τοῦ τάδωσε κοντά του  
 Για νὰ τὰ δείξη τοῦ Πασιᾶ, νάχη τὸ χάρισμά του.  
 Καὶ τοῦ Πασιᾶ ὠμίλησε, ἀφέντη Δέλεις ξεύρει,  
 Τὸ Παλαμίδι εὐρίσκεται στ' ἀφέντη μου τὸ χέρι.  
 Τὸ Παλαμίδι δύσκολα, νὰ πάρης μ' εὐκολία,  
 Ἄν ὁ Σάλας αὐθέντης μου δὲν κάμη προδοσία.  
 Ἐχει καστέλια μάρμορο, καὶ φόσαις ἀπὸ τὸ ἴδιο,  
 Ὅπου ἐκεῖ ἐξοδιάστηκε τῆς Βενετιᾶς τὸ βίο.  
 Ἡ φόσαις ἐφτιάσθηκαν φόρτζα μὲ τὰ σκαρπέλα,  
 Μπαρούτη τὰ ἐγέμιζαν τῆς μίνας τὰ φουρνέλα.  
 Τὸ Παλαμίδι εὐρίσκεται ὅλο του μίᾶ πέτρα,  
 Καὶ χῶμα δὲν εὐρίσκεται νὰ κάμη παραπέτα.  
 Ἡ μίναις τοῦ Παλαμιδιοῦ πολλὰ εἶναι ξακουσμέναις.  
 Ὅλαις μὲ τὸ μάρμαρο πιδέξια εἶναι κτισμέναις.  
 Διὰ τοῦτο δὲν εὐρίσκεται, ἀνατολὴ καὶ δύσι,  
 Ἄνθρωπος νὰ εὐρεθῆ ταῖς μίναις νὰ γυρίση.  
 Ἐγὼ τὸ ἤξεύρω τὸ λοιπὸν τὴν ὥραν ποῦ ἀρχίσαν,  
 Ὅσον ὅπου ἐφτιάσθηκαν, καὶ ἐτελειωθῆσαν  
 Κ' ἤξεύρω τὰ σεκρέτα τους τί ἔχει τὸ καθένα,  
 Διὰ τοῦτο μοῦ παράδωσεν ὅλα του τὰ ντεσένια.  
 Κάμε τ' ὀγλιγωρότερον νὰ στείλετε ἀσκαῖρι,  
 Τὸ Παλαμίδι νάχετε τοῦτο τὸ καλοκαῖρι,

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Εὐχαρίστησις τοῦ Πασιᾶ πρὸς τὸν Ἄγιουτάντε τοῦ Σάλα.

Ἄν ἦναι ἀλήθεια τὸ λοιπὸν τὰ λόγια ποῦ μοῦ λέγεις,  
 Ἀπὸ τὴν βασιλείαν χάρισμα νὰ ἔχης ὃ, τι Δέλεις.  
 Καὶ γράφαι τοῦ αὐθέντη σου νὰ γίνεται χαζίρι,  
 Πῶς ἀσκαίρια στέλνομεν πολλὰ, μαζί μὲ τὸν Βεζίρη.  
 Ὡς ἐγνωρίστηκε καλά, Ἰούνιον τὸν μῆνα,  
 Ὄντας οἱ Τῆρκοι ἔφθασαν, ὁ Σάλας εἶχεν ἄδεια τὴν μίνα.



Οἱ Τούρκοι ἤρχουνταν σάν τυφλοὶ νὰ δώσουν τὸ ρεσάλτο,  
 Καὶ ἤθελε γυρίσους ὅλοι τους ἄνω κάτω.  
 Πολὺ κακὸ τοὺς ἔκαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,  
 Ὅτι ὅλοι τως ἔπρεπε νὰ πᾶν εἰς τὸν ἀέρα,  
 Οἱ Τούρκοι νὰ τοῦ εὐχαριστοῦν χαρίσματα μεγάλα,  
 Καὶ οἱ Χριστιανοὶ νὰ λέγουσιν ἀνάθεμα τὸν Σάλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Πόλεμος Τουρκῶν μὲ τοὺς Χριστιανούς.

Τὸν Ἀγιουτάντε του ἔκαμεν πρῶτον εἰς τὰ μουρτάρια,  
 Καὶ νὰ τὸν ἐδουλεύουσε καὶ ἄλλα παλικάρια.  
 Πρῶτον τὸν ἐκάμασι γιὰ νὰ μὴν δουλεύη,  
 Τοῦ ἔδωσαν κί ἄλογο καλὸ διὰ νὰ καθαλλικεύη.  
 Καὶ σαββάτο ἄρχισε ταῖς μπόμπαις νὰ προβάρη,  
 Στοῦ Πρέντζιπε τὸ μαγαζὶ ποῦ ἦτονε τὸ στᾶρι.  
 Εἰς τὰ δεπόζιτα ἔρρίχνε ταῖς μπόμπαις μὲ τὴν βίαν,  
 Διὰ νὰ εὕρη τὴν μουετζιὸν νὰ πιάσουνε φωτίαν.  
 Καὶ ἀπὸ τὸν Σάλα λόγιαζαν τὴν μίναν γιομισμένη,  
 Καὶ στέκουνταν στὸν πόλεμον ὡσάν ἀνδρειωμένοι.  
 Τὴν Κυριακὴν πολλῆ βοῆ ἤρχουνταν ἄλα, ἄλα,  
 Οἱ σκλαβοῦνοι ἐτραβίχθησαν στὸ κάστρο στὴν ταναλία.  
 Καὶ οἱ Τούρκοι μὲ τὸν Συμὸν ἤρθαν ὡς μὲς στὴν φόσα,  
 Καὶ οἱ Χριστιανοὶ μὲ πόλεμο κορμιὰ τὴν ἐγεμῶσα.  
 Καὶ παρευθὺς ἐδράμασι στὴν μίνα μὲ φωτίαν.  
 Καὶ ὡς τὴν εὐραν ἄθεια ἐγύρισαν μὲ βίαν.  
 Στοῦ Γενεράλη ἔστειλαν εὐθὺς νὰ ἰδοῦνε τί ὀρίζει,  
 Οἱ Τούρκοι ὀγλίγωρα ἔβαλαν ἀπάνω μετερίζι.  
 Μέρα καὶ νύκτα πολεμοῦν δίχως νὰ κλείσουν μάτι,  
 Καὶ πᾶσα βραδὺ ἔφευγαν, τοῦ Σάλα οἱ σολδάτοι.  
 Ἄνθρωπος ἐκατὸ χρονῶν κανεὶς δὲν τὸ Συμᾶται,  
 Μέραν καὶ νύκτα πόλεμος, κανεὶς νὰ μὴν κοιμᾶται.

Καὶ τὴν δευτέραν τὴν αὐγὴν μὲ φούρια τοῦ Βεζίρη,  
 Οἱ σκτωμένοι ἔπειταν σταῖς πέτραις σὰν οἱ χοῖροι.  
 Κι ὀπίσω τοὺς ἐμάζωναν Πασιάδες μὲ σπαθία,  
 Καὶ μέσα στὴν φόσα ἔτρεχαν νὰ πέσουν μὲ τὴν βία.  
 Καὶ τίποτε δὲν ἔκαναν, ὅλοι ἐκεῖ ῥεστάρουν.  
 Ὁ Βεζίρης θυμώθηκε πῶς δὲν μπορούν νὰ τὸ πάρουν.  
 Τὸ Παλαμίδι ὡς ἦτον δυνατὸ μὴν εἶχε προδοσία,  
 Ποτέ του δὲν τὸ ἔπερνε νάλθη ὄλ' ἡ Τουρκία.  
 Μὰ ὁ προδότης ἦτανε, ὅπου τὸ κουμαντάρει,  
 Πῶς ἦτανε τὸ βολετὸ Τοῦρκος νὰ μὴν τὸ πάρη;  
 Τὴν τρίτην ἐριβάρησε τοῦ Τούρκου ἡ ἀρμάτα.  
 Τ' Ἀνάπλι νὰ φοβήσουνε γιὰ νὰ δοθῆ μὲ πάτα.  
 Ἀπὸ τοὺς μύλους ἄρχισε νὰ κάμη τὰ καρδῶνι,  
 Στὸν Μαραθῶνα τὸ κλεισε κανεὶς νὰ μὴν γλυτώνη.  
 Κάτεργα εἴκοσι τέσσαρα, καράβια ἐξῆντα δύο,  
 Γαλιώταις ἦτανε πολλαῖς ποῦ φύλαγαν τριγύρω.  
 Στεριά πελάγου τὸ ἔκλεισε καὶ τὸ ἔβαλε εἰς τὴν μέσην,  
 Ἀδύνατο ἦτον τὸ λοιπὸν τ' Ἀνάπλι νὰ γλυτώση.  
 Ρωμιόπουλα ἔβαλαν βουλὴν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,  
 Στὸ μετερίζι τῶν Τουρκῶν νὰ πάρουν τὴν παντιέρα.  
 Καὶ παρευθὺς ἐσάλπισαν ἔξω μὲ τὰ σκεπέτα,  
 Κι ὁ Σάλας ἔρριξε κοντὰ κανόνι μὲ σακέτα.  
 Ἐλάβωσε πολλ' ἀπ' αὐτὰ, κ' ἐσκότωσε στὸν τόπον,  
 Καὶ τὴν ἀφορμὴ τοῦ κακοῦ τὴν ἔρριξε στὸν κάπον.  
 Ὁ Καπετάνιος μὲ θυμὸν ἐφώναξε μεγάλα,  
 Διὰ ταῦτα τοῦ ἐχάρισε τὸν Κολονέλο Σάλα.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἐπιβουλὴ τοῦ Σάλα.

Τὴν τετράδην ἐξημέρωσαν οἱ Τοῦρκοι μπαταρίαν,  
 Τὸ Παλαμίδι ἔδερναν μετὰ μέγαλην βίαν.

Τὰ κάστρα τοῦ Παλαμιδιοῦ κανόνια μὲ τὴν μπάλα,  
 Τὴν μπαταρία τῶν Τούρκων ἐχάλασαν μεγάλη.  
 Ὁ Σάλας ποῦ ἦτον δίδουλος πῶς εἶχε νὰ λογιᾶσῃ;  
 Τρέχει στ' Ἀνάπλι γλίγωρα τὸν Γενεράλη νὰ γελᾶσῃ.  
 Μὲ τραδιμέντο τοῦ ἔδωσε τὴν φόρμα στα φορτία,  
 Γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ δέλημα νὰ φτιάσσουν τὰ καρφία.  
 Ὁρδίνιασε καὶ ἔκαμαν, καρφία διὰ κανόνια,  
 Ποῦ νάχη τὸ ἀνάθεμα ζωὴ του τὴν αἰώνια.  
 Καὶ παρευθὺς τὰ ἔκαμεν ἀτζάλινα βαμμένα,  
 Ὅπου νὰ μὴν χαλοῦν ποτέ, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα.  
 Τὸ μέσημέρι ἔδραμεν ὡς μάνιωμένο φίδι,  
 Καὶ μὲ τὴν κάψι τοῦ Ἥλιου τρέχει στὸ Παλαμίδι.  
 Καὶ ἄρχισε μὲ τὴν σπουδὴν κανόνια νὰ καρφώσῃ,  
 Ὅτι εἶχε γνώμην τὸ σκυλι τὸ κάστρο νὰ προδώσῃ.  
 Κι ἄρχισε καὶ ἐκάρφωσε τὰ μουρτάρια,  
 Ὅπου στοὺς Τούρκους ἔκανον τὸ θρήνος μὲ λιθάρια.  
 Εἰς τ' ἄλλα κάστρα ἔστειλε τοῦ Κολουέλ Ζιλιάδη,  
 Καὶ πλέον ἕτερα καρφία, νὰ μὴν ἰδοῦν οἱ σολδάδοι.  
 Κάμε τ' ὀγλιγωρότερο μετὰ τὸ μπουλετί μου,  
 Ὅτι εἶμαι σὲ περίκουλὸ νὰ χάσω τὴν τιμὴν μου.  
 Καὶ ὁ Ζιλιάδης ἐκάρφωσε κανόνια ποῦ κἀναν χρεία,  
 Ὅπου ἐκεῖνα ἐχάλασαν Τούρκου τὴν μπαταρία.  
 Καὶ τὴν πέφτην τὴν αὐγὴν ἐπήγασιν ὅλοι οἱ ὀφιτζάλοι,  
 Καὶ μεμοριάλι ἔδωσαν ὀμπρὸς στὸν Γενεράλη.  
 Πρέπει κ' ἐμαῖς νὰ ἠξεύρωμεν σὰν τ' εἶναι ἡ αἰτία,  
 Ἄν ἔχωμεν ν' ἀφίσωμεν ὅλα μας τὰ φορτία.  
 Καὶ ἔπρεπε τὴν εἰδήσιν νὰ δώσῃς στὸν καθένα,  
 Κανόνια καὶ μουρτάρια, γιὰτ' εἶναι καρφωμένα;  
 Κ' εὐθὺς ἐκακοφάνηκε πολλὰ τοῦ Γενεράλη,  
 Καὶ ἔστειλε καὶ τὸν ἔπιασε μὲ ὀρδινὰ μεγάλη.  
 Καὶ παρευθὺς τὸν ἔπιασαν σκλαβοῦνοι καὶ σολδάδοι,  
 Τὸν Σάλα αὐτὸν τὸν ῥέμπελο, ἀντάμα μὲ τὸν Ζιλιάδη.

Καὶ παρευθὺς τὸν ἔσωσεν ἡ ἀδικία ἡ μεγάλη,  
 Τὰ παλικάρια ποῦ ἐσκότωσε τοῦ Καπετάνιου Πάλη.  
 Καὶ ὄντας τὸν ἐκατέβασαν ἀπὸ τὸ Παλαμίδι,  
 Ὁ Γενεράλης παρευθὺς τὴν ὀρδινία δίδει.  
 Τὸν Σάλα αὐτὸν τὸν ἔδωσε τοῦ Καπετάνιου Πάλη,  
 Καὶ τὸν Ζιλάδη ἔστειλε νὰ πάγη στὸ Καστέλι.  
 Ὁ Σάλας ἀπὸ τῆς Τούρκους λόγιαζε νὰ λάβῃ τὴν τιμὴν τε,  
 Μὰ οἱ Ῥωμαῖοι τὸν κάμασι λιανὰ ὡσαύτ' αὐτί του.  
 Καὶ ὁ Ζιλάδης ἔδειξε τὸ μπουλετί τοῦ Σάλα,  
 Καὶ δικαίωμα εἶχε πολλὰ καὶ ἔκραζε μεγάλη.  
 Ὁ ποῦ τοῦ ἔγραφε στὸ μπουλετί, εὐθὺς νὰ τὰ καρφώσῃ,  
 Καὶ ν' ἄρθῃ τ' ὀγλιγωρότερον γιὰ νὰ τὸν ἀνταμώσῃ.  
 Τὴν πέφτην τὸ ἀπόγευμα τοῦ Ἀναπλίου οἱ Ξηῆνοι,  
 Ὁ ποῦ οἱ Τούρκοι ἐπίασαν γραφάδες τοῦ Ντολφίνη.  
 Ὁ ποῦ στ' Ἀνάπλι ἔγραψε μὲ βίαιον τοῦ Γενεράλη,  
 Πῶς τοῦ πελάγου ἔρχομαι μὲ δύναμιν μεγάλη.  
 Καὶ στάσου μὲ καλὴν καρδίαν, πολέμα μὲ τὸ Σάρρος,  
 Καὶ ἔχω ἐλπίδα στὸν Θεὸν νὰ φύγῃ σὰν στὸ Ἄργος.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Μάνητα τοῦ Βεζίρη διὰ ταῖς Γραφάδες.

Καὶ ὁ Βεζίρης μὲ θυμὸν σὰν εἶδε ταῖς γραφάδες,  
 Ἐστειλε τ' ὀγλιγωρότερον καὶ κράζει τοὺς Πασιάδες.  
 Τὸν Δραγουμάνου ἔβαλε νὰ ταῖς ξαναδιαβάσῃ,  
 Στὰ γόνατα ἐστάθητε καὶ βαρυαναστευάζει.  
 Γιὰ ἴδετε Πασιάδες τὸ σκυλί, νὰ γράφῃ τόσον ἀλτίρη,  
 Δὲν ἐφοβήθηκε οὐδὲν ἀρμάτα τοῦ Βεζίρη.  
 Στέλνει τοῦ Καπετάν Πασιαῖ ὀγλιγόωρα τὰ μαντάτα,  
 Πῶς ὁ Ντολφίνης ἔρχεται μὲ δυνατὴν ἀρμάτα.  
 Καὶ εὔγαλε ἀνθρώπους γλίγωρα, νὰ πάρωμεν τὸ κάστρο,  
 Ὅτι τοῦ πελάγου ἔρχεται μὲ δυνατὸ φουσατό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ΄.

Συμβουλή καὶ Διαλαλισμός τοῦ Βεζίρη.

**Π**αρασκευὴ ἦτον Ἐλιβερί συμβούλιον τοῦ Βεζίρη,  
 Ὀλουκτῆς νὰ εὔρεθῆ τ' ἀσκαῖρί του χαζίρι.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε διὰ νὰ κουσουλτάρουν,  
 Τὸ Παλαμίδι ἀπὸ σπαθιοῦ γλίγωρα νὰ τὸ πάρουν.  
 Διαλαλισμὸ εὐθὺς ἔβαλε μὲ ὀρδινιά μεγάλη,  
 Στὸ Παλαμίδι νὰ εὔρεθῶν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.  
 Ὅλοι χαζίρι γίνεσθε στὸ κάστρο νὰ εὔρεθῆτε,  
 Ἡ τὰ κλειδιά νὰ φέρετε, ἢ ὅλοι νὰ χαθῆτε.  
 Καὶ τοὺς Πασιάδες ἔστειλεν ὀπίσω ἀπὸ τ' ἀσκαῖρι,  
 Καβαλλάρειοι νὰ εὔρεθῶν μὲ τὰ σπαθιά στὸ χέρι.  
 Καὶ ὅσοι δὲν πάγουσι μπροστά, καὶ νὰ στραφοῦν ὀπίσω.  
 Κόψετε τὰ κεφάλια τους, καὶ νὰ σᾶς ἐντιμῆσω.  
 Καὶ τὸ Σαββάτο τὴν αὐγὴν νὰ δώσετε βεσάλτο,  
 Στὸ Παλαμίδι ἀπὸ σπαθιοῦ δίχως κανένα πάτο.  
 Καὶ μὴν φοβᾶσθε τίποτες, νὰ ἠξυῦρετε ἀπὸ ἐμένα,  
 Ὅτι τὰ κανόνια τοῦ Παλαμιδιοῦ εἶναι ὅλα καρφωμένα.  
 Ἡ ἀρμάτα ἐξεμπαρκάρισε τὸ ταχὺ στὸν Μαραθῶνα,  
 Τόσο ἀσκαῖρι δὲν ἐσυνάχθηκε ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα.  
 Κάμπει καὶ ράχαις τ' Ἀναπλιῶ, σὰν σύγνεφα μαυρίζουν,  
 Ἡ Γῆ δὲν τοὺς ἐχώραε διὰ νὰ περπατήσουν.  
 Καὶ ὀλημέρα πολεμοῦν, καὶ τίποτες δὲν κάνουν,  
 Πρέπει ὅλοι τους στὸν πόλεμον ἐκεῖ νὰ ἀπεθάνουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ΄.

Ὁμιλία τοῦ Ἀγιουτάντε μὲ τὸν Βεζίρη.

**Κ**αὶ ὁ τραδιτόρος ἔδραμε κ' ἐπῆγε στοῦ Βεζίρη,  
 Καὶ λέγει του, τί πολεμᾶς, καὶ χάνεις τόσο ἀσκαῖρι;

Δέν εἶναι κάστρα ποταπά, ὡς καθὼς τὰ λογιάζεις,  
Μὰ εἶναι κάστρα φοβερά τ' ἀσκαῖρί σου νὰ χάσης.  
Τὸ τρίτο ὀνομάζεται τὸ κάστρο στήν τανάλια,

Ἐκεῖ Σκλαβοῦνοι πολεμοῦν τὰ ἄξια παλικάρια.  
Τὰ κάστρα ὁποῦ πολεμοῦν εἶναι ὅλα μινάδα,

Κ' ἐγὼ τὰς μίνας τους νὰ βρῶ τούτην τὴν ἐβδομάδα.  
Ὁλο τ' ἀσκαῖρι στ' ἄρματα νὰ κάμνουν τὸ βεσάλτο,

Κ' οἱ μιναδόροι βεστάρουσι στὸ κάστρον ἀποκάτω,  
Καὶ ἂν δὲν τοὺς εὐρῶ ὡς ἔταξα, εἶμαι στήν προσταγήν σου,

Καὶ δίνω τὸ κεφάλι μου νὰ ἦναι στὸ σπαθί σου.  
Μὲ τὴν ζωὴν μου ὑπόσχομαι, καὶ κάνω τέτοιο πάτο,  
Ὅτι ἢ μίνα νὰ βρεθῆ πρὶν ἔλθῃ τὸ Σαββάτο.

### ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΙΗ'.

Ἀπόκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὸν Ἀγιουτάντε τοῦ Σάλα.

Ἄν τὸ αὐτὸ ἐπιχειρισθῆς νὰ κάμῃς μὲ τὴν βίαν,  
Νὰ ἔχῃς χάρισμα καὶ τιμὴν, ἀπὸ τὴν βασιλείαν.

Καὶ ἀπὸ ἐμένα χάρισμα ὅ, τι νὰ μοῦ ζητήσης,  
Μὰ κάμῃς τ' ὀγλιγωρότερον τὴν μίναν νὰ γυρίσης.

Καὶ τὸ Σαββάτο τὴν αὐγὴν δίδει φωτιά στήν μίναν,  
Κ' ἐγύρισαν τοὺς Χριστιανούς ὀλίγοι ἀνεμείναν.

Στὴν μίναν ἔδωσαν φωτιάν, ὁποῦ ἦτον στήν τανάλια,  
Κ' ἐγύρισε τοὺς Χριστιανούς τὰ ἄξια παλικάρια.

Τὸ Παλαμίδι ἔβαλε τὴν ἄσπρη του παντιέρα,  
Καὶ οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐφώναζαν ἀπάνω εἰς τὸν ἀέρα.

Ἡμεῖς ὀρδινίαν ἔχομεν, μὲ τὸ σπαθί νὰ μποῦμεν,  
Καὶ αἷμα τὸ Ῥωμαϊκὸ σὰν λύκοι νὰ τὸ πιοῦμεν.

Ὅτι αὐτ' ἦταν οἱ ἐχθροὶ στὸν Μουσουλμάν οἱ λύκοι,  
Στὸ Παλαμίδι ἔστεκαν σὰν μανιωμένοι λύκοι.

Τὸν Μουαμέτη ὕβριζαν, μαζὶ καὶ τὸν Βεζίρη,  
Τώρα ποῦ βλέπουν τὸ σπαθί νὰ γένονται χαζίρι.

Νὰ κόψουν τὰ κεφάλια τους, νὰ πεύτουν τὰ κορμιά τους,  
 Σήμερα νὰ χωρίζονται μανάδες τὰ παιδιά τους.  
 Οἱ Φράγγοι εἶχαν δίκαιο νὰ στέκουν ἀνδρειωμένα,  
 Ὅτι ποτέ δὲν ἔλαβαν χροίαν ἀπὸ ἔμένα.  
 Οἱ Πάλης ἦτον τό σκυλί μὲ τοὺς Ἀρβανητάδες,  
 Ὅπου ἦτον τοῦ Βασιλέα μας παντοτεινοὶ ραγιάδες.  
 Ὅπου στὸν πόλεμον ἔστεκαν, σὰν ἄξια παλικάρια,  
 Καὶ σήμερα τοὺς θεωρεῖς, κορμιά δίχως κεφάλια.  
 Κ' εὐθύς στ' Ἀνάπλι ἔφθασε φουσατό σὰν μελίτσι,  
 Ὁ τύραννος ποῦ τὸ σύναξε ἀνατολή καὶ δύσι.  
 Ἡ γῆ τὸ πέλαγο ἔπηξε ἀπὸ ταῖς μπαυτιέραῖς,  
 Καὶ ἡ φωναῖς ἀκούοντο ἀπάνου εἰς τοὺς δέρες.  
 Τ' Ἀνάπλι περικύκλωσαν ὄλο τρωγύρου λέγω,  
 Νὰ μὴν γλυτώσῃ μιὰ ψυχὴ, νὰ παρῆ νὰ δώσῃ λόγο.  
 Πῶς τὸ Ἀνάπλι ἐβούλιαξε μὲ ὄλο του τ' ἀσκαῖρι,  
 Σήμερα ἐπαραδόθηκε στ' Ἀγαρνοῦ τὸ χέρι.  
 Ποῖος ἔχει νοῦν καὶ λογισμόν νὰ βλέπῃ τὸ ἀσκαῖρι,  
 Ὅλοι μέσα εἰς τὸ γιालὸ μὲ τὰ σπαθιά στὸ χέρι.  
 Καὶ ἄλλο δὲν ἐφαίνονταν κεφάλια καὶ σπαθία,  
 Μέσα στ' Ἀνάπλι ἔτρεχαν νὰ ἔμπουν μὲ τὴν βία.  
 Δὲν ἐφοβοῦντο τὸ λοιπὸν διὰ νὰ μὴν πιεγοῦνε,  
 Μὰ ἔτρεχαν μὲ τὴν σπουδὴν στ' Ἀνάπλι γιὰ νὰ μποῦνε.  
 Τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἔμπηκαν στ' Ἀνάπλι μὲ τὴν βία,  
 Τότε νὰ ἰδῆς πῶς ἄρπαζαν γυναῖκας καὶ παιδιά.  
 Τὸ μεσημέρι ἐμπήκασι ἐννιά τοῦ Ἰουλίου,  
 Ὁ Δρῆνος καὶ ἡ σκλαβιά τοῦ περιφήμου Ἀναπλίου.  
 Σαβδάτο ἡμέρα ἐπάρθηκε ἦτον κοντὰ τὸ γέμα,  
 Ποῦ μέσα στ' Ἀνάπλι ἔτρεχε σὰν ποτάμι τὸ αἷμα.  
 Τότε νὰ ἰδῆς τόσα κορμιά τῶν Χριστιανῶν κομμένα,  
 Καὶ νὰ μὴν ἐγνωρίζονται στὸ αἷμα κυλιμένα.  
 Ὅσαις γυναῖκες καὶ παιδιά εὐρίσκοντο στὸ κάστρο,  
 Τὸ πρόσωπόν τους ἔγεινε σὰν τὸ κερί τὸ ἄσπρο.

Ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολὺν ἔτρεμεν ἡ καρδιά τους,  
 Καὶ ἄρπαζαν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους.  
 Τὸν Γενεράλη ἐθώρηγα νὰ τρέμη σὰν τὸ ψάρι,  
 Ὅντας τὸ εὐγάζουζ ζωντανὸ μέσα ἀπὸ τὸ βιβάρι.  
 Καὶ μὲ πολλὴν μανιότητα ἔρριξε τὸ σπαθί του,  
 Στὴν Ἐκκλησίαν ἔμπηκε νὰ εἰπῆ τὴν προσευχὴν του.  
 Καὶ ἀπομέσα τὸν εὐγαλαν οἱ σκύλοι Γιανιτζάροι,  
 Καὶ μιὰ σπαθιά τοῦ εἶχασιν εἰς τὸ δεξιὸν χέρι.  
 Μαντάμαϊς εὐγαλαν πολλαῖς κὶ αὐτὸν τὸν Καστελιάνο,  
 Ἀπὸ μέσα ἀπτὴν Ἐκκλησιά πῶς ἦταν στὸ κάστρο ἀπάνω.  
 Καὶ ὅλοι οἱ Τούρκοι ἀνέβηκαν στὸ κάστρο σὰν ξευτέρια,  
 Μὲ τὰ σπαθία ξεγυμνωτὰ π' ἐβάσταγαν στὰ χέρια.  
 Καὶ τότες ὅλος ὁ λαὸς, μιὰν βολὴν φωνάζουζ.  
 Καὶ ἀπὸ τὰ σπλάγγνα τῆς καρδιάς νὰ βαρουαναπενάζουζ.  
 Νὰ βλέπουζ τὰ παιδιά τους ἀνάμεσα στοὺς Τούρκους,  
 Ὅσάν τ' ἀρνία τὰ μικρὰ ἀνάμεσα στοὺς λύκους.  
 Ἄλλος τὴν μάυναν ἔπερευε, κὶ ἄλλος τὴν θυγατέραν,  
 Ὅ οὐρανὸν σκοτίνιασαι ἐκείνην τὴν ἡμέραν.  
 Ὡ Θεέ μου σκοτίνιασαι τοῦ Ἥλιου ταῖς ἀκτῖνες,  
 Νὰ μὴν θωροῦν πῶς ἄρπασαν ταῖς νέαις κορασίδες,  
 Ἀπὸ τὸ θρῆνος τὸ πολὺ, καὶ τὸ πολὺ τὸ αἷμα.  
 Ὡ Ἥλιος ἐκοκκίνισεν ἀνάμεσα τὸ γέμα.  
 Ὡ φρίξου, φρίξε οὐρανέ, ἀστέρια καὶ ἡ σελήνη!  
 Τ' Ἀνάπλι τὸ περίφημο μία ὥρα πῶς ἐγείνη.  
 Τὸ πῶς ἐξεχωρίζουζο μαννάδες, θυγατέρες,  
 Καὶ τὰ παιδιά τὰ μικρὰ δὲν εἶδαν τοὺς Πατέρες.  
 Ἡ κορασίδες ἡ εὐμορφαις, ὅπου ἦταν φυλαμμέναις,  
 Καὶ σήμερα ταῖς θεωρεῖς, γυμναῖς καὶ σκλαβωμέναις.  
 Ὅπου ποτὲ δὲν εὐγαιναιν μῆτε στὸ παραθύρι,  
 Τώρα ξυπόλιταις περπατοῦν στὴν τέντα τοῦ Βεζίρη.  
 Ὡ Θεέ μου δός τους ὑπομονήν, κάμε δικαίαν κρίσι,  
 Τὸ θρῆνος ὅπου ἔκαμαν, στοὺς Τούρκους νὰ γυρίση.



Πῶς τοὺς ἐδιαμοιράσθησαν σ' ἀνατολὴ καὶ δύσι,  
 Νὰ βλέπῃς μάτια Χριστιανῶν νὰ τρέχουν σὰν ἡ βρῦσι.  
 Νὰ βλέπῃς τὰ μικρὰ παιδιὰ, σταῖς στραταῖς περπατοῦσαν,  
 Οἱ Τούρκοι μὲ τὰ πόδια τους πῶς τὰ τζαλοπατοῦσαν,  
 Ἡ μάνναις νὰ φλογίζωνται, νὰ καίγεται ἡ καρδιά τους,  
 Νὰ ἀρπάζουν τὰ παιδιὰ τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους.  
 Τοὺς Ἄρχοντας καὶ Ἱερεῖς σὰν καταφρονημένους,  
 Νὰ τοὺς ἐσέρνουν στὸ γιालὸ ὡς τὸν λαιμὸν πνιμένους,  
 Τὸ πέλαγο στρατά ἔκαμαν, τοὺς σκλάβους νὰ περνοῦνε,  
 Ὅλους ὡς τὸ λαιμὸ στὴν θάλασσαν νὰ μποῦνε.  
 Τὸ πέλαγος τοῦ Ἀναπλιῶ ὁποῦ ἦταν τὸ διδάρι,  
 Ὅλο σκλάβους τὸ γέμωσε σὰν νὰ ἦτανε παζάρι.  
 Ἀπὸ μέσα τοὺς ἀπερνοῦν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,  
 Καὶ ὅποιος ἐλιγοθύμαε, τοῦ ἔκοφταν τὸ κεφάλι.  
 Ὡς πρόβατα τοὺς εὐγαζαν ὦρα τὸ μεσημέρι,  
 Καὶ μὲ σπουδὴν τοὺς ἔσυρναν τοὺς πᾶνε στὸ μαχαῖρι.  
 Ἡ πέτραις πρέπει νὰ ραγιστοῦν τὰ δένδρα θέλουν κλάφει.  
 Ἀρχόντισσαις εὐγενικαῖς νὰ περπατοῦν στὴν κάψι.  
 Κορασίδες κ' Ἀρχόντισσαις, ὀκτὰ μαλιὰ ταῖς σέρνουν,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τοῦ Ἡλίου, λίγο νερὸ γυρεύουν.  
 Τὰ νέα ἀνδρόγυνα νὰ θωροῦν, τὸν καταχωρισμὸν τους,  
 Τὰ δάκρυά τους πῶς ἔτρεχαν ὀκτὸ παράπονόν τους.  
 Ἀπὸ τοὺς ἀναστεναγμοὺς φωτῖα θέλουν κάμει,  
 Καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα πόχυναν ἐγίνονταν ποτάμι.  
 Ὡς Θεέ μου καὶ νὰ ἦτανε στὸ ροιζικὸ γραμμένο,  
 Τὴν χμαλωσίαν πόλαβε τ' Ἀνάπλι τὸ καυμένο.  
 Στορία δὲν εὐρίσκεται στὴν γῆν στὴν Οἴκουμένη,  
 Σὰν τὴν σκλαβίαν τ' Ἀναπλιῶ νὰ εὐρίσκεται γραμμένη.  
 Πολὺ τὸ ἔχω νὰ εὐρεθῆ, ἄνθρωπος νὰ τὸ γράψῃ,  
 Καὶ νάχη πέτρινη καρδιά, καὶ πάλιν θέλει κλάφει.  
 Δράμετε κάστρια τοῦ Μωριᾶ, βάλτε μεγάλοι θρηνοί,  
 Νὰ ἰδῆτε τὴν μητέρα σας τ' Ἀνάπλι πῶς ἐγείνη.

Αυτό ἦτανε ἡ καύχσις, κορῶνα τοῦ Μωρέα,  
 Καὶ ὅλα τοῦ ὑποτάζονταν σὰν τὸν Ἀρχιερέα.  
 Κλάψετε ὅλος ὁ Μωριάς, τ' Ἀνάπλι τὸ καυμένο,  
 Εἰς μίαν ὄραν ἔμεινεν ὡσὰν χαρατζωμένο.  
 Ἐπαφάν ἡ ψαλμωδίαῖς, καὶ ὄλαις ἡ παρρήσιαῖς,  
 Καὶ ποῦ εἶναι ἡ στολή, ὅπου εἶχαν ἡ Ἐκκλησίαῖς;  
 Νὰ ἤθελα βεβαιωθῶ ἀπὸ τὸν Θεολόγον,  
 Νὰ γένουσε ἡ Ἐκκλησιαῖς ἀχούρια τῶν ἀλόγων.  
 Ποῦ εἶναι οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ ποῦ εἶναι ἡ παρρησία,  
 Καὶ σήμερα τοὺς ἐθωρεῖς ὅλους εἰς τὴν σκλαβία;  
 Κλάψετε σεῖς οἱ Ἱερεῖς, τραβάτε τὰ μαλιά σας,  
 Ὅτι ἐχάσετε ταῖς Ἐκκλησιαῖς καὶ ὅλα τὰ Ἱερά σας.  
 Εἰκόναῖς ἡ εὐγενικαῖς παλαιαῖς ἱστορισμέναις,  
 Καὶ σήμερα ταῖς θεωρεῖς σταῖς στραταῖς τζακισμέναις.  
 Πᾶσα Ἐκκλησία ἦτανε μ' ἀσῆμι στολισμένη,  
 Καὶ ποῦν ἐκεῖνοι οἱ Σταυροὶ οἱ ἀσημοχρυσωμένοι;  
 Δράμετε κᾶστρια τοῦ Μωριάς, δράμετε μὲ τὴν βίαν,  
 Κλάψετε ὅλα θλιβερά τὴν τόσην αἰχμαλωσίαν.  
 Ὡ Θεέ μου δῶσαι ὑπομονὴν εἰς τὴν Χριστιανωσύνην,  
 Καὶ εἰς ταῖς ἀμαρτίας τους, κάμε ἐλεημοσύνην.  
 Θυμῶντας τ' ἀμαρτήματα νὰ κλάψουν νὰ λυποῦνται,  
 Μέρα καὶ νύκτα προσευχή, ποτὲ νὰ μὴν κοιμοῦνται.  
 Ὡ Θεέ μου καὶ δὲν ἦτανε κανεὶς δίχως τὴν ἀμαρτία,  
 Καὶ εὐσπλαγχνία νὰ γενῆ εἰς τὰ μικρὰ παιδιά.  
 Ὡ μέγας Ἰρῆνος καὶ κλαυθμὸς ἐκείνην τὴν ἡμέρα,  
 Ὅπου τὰ παιδιά δὲν εἶδανε οὔτε μάννα οὔτε πατέρα.  
 Κλάψετε μάτια θλιβερά, δάκρυα, νὰ μὴν σταθῆτε,  
 Σήμερον φίλους καὶ συγγενεῖς νὰ τοὺς ἀπαρνηθῆτε.  
 Σήμερα ἄς κλαύσωμεν πικρῶς ὡ συγγενεῖς καὶ φίλοι,  
 Πῶς μᾶς ἐδιαμοιράσθησαν Ἀγαρηνοὶ οἱ σκύλοι.  
 Σήμερα μὲ τὰ μάτια μας ἄς κάμωμεν μίαν βρῦσι,  
 Ὅτι ἄνθρωπος δὲν εὐρίσκεται νὰ μᾶς παρηγορήσῃ.

Καλλίτερα νὰ εἴμεσθην ὅλοι ἀπεθαμένοι,

Παρὰ στὰ χέρια τῶν Τούρκων ὅλοι μας σκλαβωμένοι.  
Ὅτι ἀλησμονούσαμεν φίλους μας καὶ παιδιὰ μας,

Τώρα σκλάβους τὰ βλέπομεν καὶ καίεται ἡ καρδιά μας.

Ποῖος ἄνθρωπος εὐρίσκεται νὰ μᾶς παρηγορήσῃ,

Πῶς μᾶς διαμοιράσθησαν ἀνατολὴ καὶ δύσι;

Χάνει ἀδελφὸς τὴν ἀδελφὴν, τὰ τέκνα ταῖς μητέρες,

Σὰν τί παρηγοριὰ ἔχουσιν, οἱ μαῦροι οἱ πατέρες;

Πόνον καὶ ἀναστεναγμὸν ποῦ ἔχει ἡ καρδιά τους,

Σήμερα νὰ χωρίζονται γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους.

Εἰς τόσον πλῆθος τοῦ λαοῦ ἀμέτρητο φουσατό,

Εἰς μίαν ὥραν ἐγύρισαν τ' Ἀνάπλι ἄνω κάτω.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ὁ μαντατοφόρος εἶπε τοῦ Βεζίρη πῶς ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι.

**Κ**αὶ συχαριάρης ἔδραμε στὴν τέντα τοῦ Βεζίρη,

Πῶς τὸ Ἀνάπλι ἐπῆραμεν μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.

Καὶ ὁ Βεζίρης ὀκτὴν χαρὰν, ἄνοιξε τὸ τιθάνι,

Τοῦ συχαριάρη ἔδωσεν ὀλόχρυσον καυτάνι.

Φερμὰν ὀγλίγωρα ἔγραψε, στοὺς Πασιάδες νὰ πέμψῃ,

Ὅτι ὅλες τὲς σκλάβους τ' Ἀναπλιῆ νὰ φέρῃν νὰ τὲς κόψῃ.

Τὰ ἄλλα κάστρια τοῦ Μωριᾶ, ν' ἀκούσουν νὰ τρομάξουν,

Ἄνδρες γυναῖκες καὶ παιδιὰ, νὰ βαρυναστενάξουν.

Διὰ νὰ μοῦ στείλουν τὰ κλειδιά κατὰ τὴν προσταγὴν μου,

Καὶ ὅποιονδ' κάστρου δὲν ἔλθῃ, νὰ πάγῃ μὲ τὸ σπαθί μου.

Διαλαλισμὸν εὐθύς ἔβαλε σὲ ὄλο του τ' ἀσκαῖρι,

Ποῖος ἔχει σκλάβον γλίγωρα μπροστά μου νὰ τὸν φέρῃ.

Τὸν χαζνατάρη του ἐπρόσταξε σολδιά νὰ τοιμάσῃ,

Τοὺς σκλάβους ὅπου ἔκοφτε τοὺς Τούρκους νὰ πλερώσῃ.

Καὶ τὰ κεφάλια ὅπ' ἔκοφτε τὰ εἶχε ἀποκαμμένα,

Τριάντα ζολώταις ἔδινε τοῦ Τούρκου στὸν καθένα.

Τὸ μεσημέρι ἄρχισε, κ' ἔκοφτεν ὡς τὸ βράδυ,  
 Καὶ ἐγέμωσε κορμιὰ πολλὰ ἕνα τρανὸ λιθάδι.  
 Καὶ δὲν ἐλόγιασ' ὁ ἀσεβῆς κρίμα στὸν λογισμὸν του,  
 Νὰ φοβηθῆ παραμικρῶς, νὰ πάψη τὸν θυμὸν του.  
 Τὴν Κυριακὴν ἀρχήνισε, κ' ἔκοφτεν ὡς τὸ γέμα,  
 Κ' ἔτρεχεν ἐκ τοὺς Χριστιανούς ὡς ποτάμι τὸ αἷμα.  
 Καὶ παρευθὺς ἐσηκώθηκε, κ' ἐπήγην ὁ Σείσελάμης,  
 Καὶ θαρρόρετὰ τοῦ μίλησε, Βεζίρη τίν ποῦ κάνεις;  
 Δίνεις βασιλικὸ χαζνὰ νὰ κόφτουνται οἱ σκλάβοι,  
 Κ' ἐμεῖς τ' ὀγλιγορώτερο θέλομεν νὰ τὸ λάβη.  
 Τῶν Μουσουλμάνων δόθηκε νὰ κάμωσι ντογάδες,  
 Ὅχι σολδιά νὰ δίδουσι νὰ κόφτουν τοὺς ραγιαδες.  
 Ὁ βασιλέας μᾶς ἔστειλε μὲ πᾶσαν ἐξουσία,  
 Ὅχι ραγια νὰ κόφτωμεν νὰ δίνωμεν σολδιά.  
 Γιὰ κοίταξε καλὰ λοιπὸν τί λέγει τ' ἀλκουράνο,  
 Οἱ ραγιαδες νὰ δουλεύουσι διὰ τὸν Μουσουλμάνο.  
 Καὶ ὅποιος κόψη ἕνα ραγια ἔχει τὸ ἀναλέτι,  
 Ὅπου στὸν Κιαμπέ εὐρίσκεται ἀπὸ τὸν Μαωμέτη.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Ὁ Βεζίρης ἔστειλε νὰ πάρουν τὸ Καστέλι τῆς Πάτρας.

Τὸν Καραμουσταφᾶ Πασιᾶ ὀρδίνιασε καὶ στέλλει,  
 Νὰ πάγη στὴν Πάτραν γλίγωρα, νὰ πάρη τὸ καστέλι.  
 Καὶ καρευθὺς ἐπρόσταξεν ἀνθρώπους νὰ συμᾶση,  
 Ἡ κακὴ σκάλα νὰ φτιαστῆ κανόνια νὰ περάση.  
 Στὸ Δράπανο ἐριβάρησε, καὶ εἶδε τὸ καστέλι,  
 Καὶ παρευθὺς σηκώθηκε νὰ πάγη κοντάτου θέλει.  
 Καὶ ὅτι ἐζύγωσε κοντὰ, καὶ εἶδέτο ἄρματωμένον,  
 Τὸ πρόσωπόν του ἔγεινε σὰν τὸν ἀποθαμένον.  
 Ὁ Βεζίρης τὸν ἔστειλε μὲ ὀρδινιὰ μεγάλη,  
 Ἄν δὲν τοῦ στείλῃ τὰ κλειδιὰ τοῦ κόφτει τὸ κεφάλι.

Καὶ παρευθὺς ὀρδίνιασε στὸν Νέπακτο καὶ στέλλει,  
 Κανόνια νὰ τοῦ φέρουνε στὸ πέρα τὸ καστέλι.  
 Ἀπὸ ἐκεῖνα ἔλαβε βοήθεια μεγάλη,  
 Ὅτι ἐκεῖνα ἐδίωξαν, Κάτεργα τοῦ Καβάλη.  
 Νεκρὸς ἐγένετ' ὁ Πασιᾶς ὅσο νὰ ἰδῆ χαμπάρι,  
 Ἄν ἦτονε τὸ βολετὸ τὸ κάστρο νὰ τὸ πάρῃ.  
 Καὶ ὄντας ἐσυγκλίθηκε τὸ κάστρο στὴν βουλήν του,  
 Ὅλος χαρὰ ἐγένετο καὶ κράζει τὸν Μουφτήν του.  
 Ποτέ μου δὲν ἐλόγιαζα μὲ τόσῃν εὐκολίᾳ,  
 Οἱ Φράγγοι νὰ μοῦ δώσουνε ἐμένα τὰ κλειδιά.  
 Ἀρματωμένο τόδωσε μὲ ὅλα τὰ κανόνια,  
 Πρᾶγμα ὅπῃ δὲν τὸ ἤλπιζα, ποτέ εἰς τὸν αἰῶνα.  
 Δίχως νὰ κάμω πόλεμον ἀνθρώπους νὰ σκοτώσω,  
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους μοῦ ἔδωσε νὰ τοὺς κατασκλαβώσω.  
 Ὁ Μπράντης καὶ ὁ Τούκαρης, οἱ δύο Κολονέλοι,  
 Αὐτ' ἦτον ποῦ παράδωσαν τοῦ Τούρκου τὸ καστέλι.  
 Αὐτ' ἦτανε ποῦ ἔκαμαν τέτοια λογιῆς τὰ πάτα,  
 Ποῦ νάθελαν βουλιιάξουνε καὶ τζακιστοῦν στὴν στρατά.  
 Τὸ καστέλι χρεῖα δὲν εἶχε, νὰ πολεμᾷ δύο χρόνους,  
 Ὅτι εἶχε Ῥωμαίους πολλοὺς καὶ ὄλους τοὺς δραγόνους.  
 Οἱ Κολονέλοι τόδωσαν μὲ ὅλα του τὰ κανόνια.  
 Ποῦ νάχουνε τὴν κόλασιν ζωῆν τους τὴν αἰώνια.  
 Ὁ Πρέντζιπες ἐτύχαινε γιὰ νὰ τοὺς κάμῃ χάρι,  
 Οἱ κολονέλοι νὰ κρεμαστοῦν κτὸ ἓνα τὸ ποδάρι.  
 Ὁλ' ἡμέρα τοὺς ἔβρεφε, μὲ πάγα σὰν παιδιὰ του,  
 Καὶ σὲ μιὰν ὥραν χρεῖας του, ἔκαμαν τραιτουργιάτου.  
 Ἐπρεπε τὸ λοιπὸν πλέου νὰ τοὺς τιμήσουν,  
 Νὰ τοὺς βάλουν στὸ κάτεργο ὅσο ποῦ νὰ φοφήσουν.  
 Ἐκὲ νὰ τυραγιῆζονται ζωῆν τους τὴν αἰώνια,  
 Ὅτι δὲν ἐνθυμήθηκαν τοῦ Ῥένιου τὰ καπώνια.  
 Καὶ τὰ τζεκίνια ποῦ ἔπερναν πάγα σὰν Κολονέλοι,  
 Γιὰ καλὴν εὐχαρίστησιν ἔδωσαν τὸ καστέλι.

Τὸν Μπραίντη εἶδα στὴν Βενετιά, δίχως νάχη μπαστουῦνι,  
 Μοῦ φάνη σὰν ψωράλογο, ὁποῦ ἦτον στὸ Γαστούνη.  
 Ὁ Τούκαρης ἐμίσεψε κ' ἐπῆγε στὴν Μισσήνα,  
 Καὶ ἀπὸ τὸ πλοῦτος τὸ πολὺ ἀποθυήσκει κτὴν πείνα.  
 Καὶ ὕστερα τοῦ Ἀναπλιοῦ, τότε ἦλθαν οἱ Ταρτάροι,  
 Ὅτι πρῶτα τὸ εἶχε δύσκολο τὸν Μωριά νὰ πάρη.  
 Στὸ Μωριά ἐλόγιαζε, νὰ εὔρη κατὸ χιλιάδες,  
 Νὰ ἦναι εἰς τὰ ἄρματα ὅλοι τους οἱ ραγιαδες.  
 Μὰ οἱ ραγιαδες δὲν εἶχαν, ποῦ νὰ ἀποκουμπίσουν,  
 Κανεῖς δὲν τοὺς ἐπρόσταζε διὰ νὰ πολεμήσουν.  
 Κοπάδι χίλια πρόβατα, δίχως νάχουν ποιμένα,  
 Οἱ λύκοι τὰ διαμοιράζονται, δὲν ἀφίνουν κανένα.  
 Μὰ οἱ ραγιαδες τοῦ Μωριῶς, πῶς εἶχαν νὰ γλυτώσουν,  
 Νὰ προσκυνήσουν ἔπρεπε νὰ μὴν τοὺς ἐσκληθώσουν.  
 Οἱ Φράγγοι ὅλοι ἔμπηκαν, τὰ κάστρια νὰ φυλάξουν,  
 Καὶ τὸν Μωρέα ἄφησαν, νὰ τὸν ἐκατακάψουν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄.

Ὁ Βεζίρης ἔστειλε μὲ βίαν μεγάλην τὸν Ἀσουμᾶν Πασιά,  
 διὰ νὰ καταπραῦνη τοὺς ραγιαδες.

Τὸν Ἀσουμᾶν Πασιά ἔστειλε, μ' ἀσκαῖρι ἐπτὰ χιλιάδες,  
 Νὰ πάγη μέσα στὸν Μωριά, νὰ πάψη τοὺς ραγιαδες.  
 Στοῦ Ντᾶρα πῆγε κ' ἐκόνεψε, στὸν πύργο ποῦναι ἡ βρούσι,  
 Καὶ τοὺς ραγιαδες ἔκραξε νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ.  
 Χρυσοβίτζος, Ἀρκουδόρεμα, καὶ ὁ Ἀλωνιστιάνος,  
 Ποῦ ἦτον ὅλοι τους τρελλοί, καὶ γινῶσιν δὲν τοὺς φθάνει.  
 Διακόσιοι ἐσυμμαζώχθησαν, τὸν Τούρκου νὰ πατήσουν,  
 Μὰ δὲν τοὺς ἀπαράτησεν ὀπίσω νὰ γυρίσουν.  
 Οἱ Βετινιώταις ἔκαμαν τὴν σπίγα νὰ τοὺς πιάσουν,  
 Τεῖς Τέρκως πῆγαν ἀπὸ βραδύς γιὰ νὰ τὲς κατακλείσων.

Καὶ τὴν αὐγὴν ἀπὸ ταχὺ ὅλους τοὺς ἐπροδῶσαν,  
 Ἄλλους ἐπιάσαν ζωντανούς, καὶ ἄλλους ἐσκοτῶσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

Βαρβαρότης τοῦ Ἐπισκόπου τῶν Βετεινῶτων.

Τὸ κρῦο μὲ παρακίνησε καὶ ἡ πολλὴ ἡ πείνα,  
 Νὰ γράψω γιὰ τὸν ἀσκητὴν Ἐπίσκοπον Βετίνας.  
 Ἀπὸ τ' Ἀνάπλι ἔρχομουν γυμνὸς καὶ πεινασμένος,  
 Στὰ χέρια τῶν Ἀγαρηνῶν ἤμου σκλαβωμένος.  
 Τὸ βράδυ μᾶς ἐκόνεψαν στὸν κάμπου στὸ κάλπάκι,  
 Ποσῶς μιλιὰ δὲν εἶχαμεν ὀκτὸ πολὺ φαρμάκι.  
 Καὶ πῶς νὰ ὑπομείνωμεν τοῦ κρῦου, ἢ τῆς πείνας;  
 Ἐκείνην τὴν ὥραν ἔφθασεν ὁ πῖσκοπος Βετίνας.  
 Ἐλάδαμεν παρηγορίαν νὰ ἰδοῦμεν ἕνα ποιμένα,  
 Ὅτ' εἶχε ψωμί κ' εἶχε κρασί, δύο ἄλογα φορτωμένα.  
 Τὸν ἴδαμεν κ' ἐχαρήκαμεν ὡς περὶ τὸν Μεσσία,  
 Ὅτι μᾶς ἐπαρακίναε ἡ μαύρη μας ἡ χρεία.  
 Ἐνα σάγιασμα τοῦ ἐγύρεψα διὰ νὰ ξευκτῆσω,  
 Ὅτι ὀκτὸ κρῦο τὸ πολὺ ἤμου νὰ ξεψυχῆσω.  
 Δὲν εὔτασεν ὁ ἄθλιος παρὰ νὰ μὴν μοῦ δώσῃ,  
 Μὰ ἐπῆρέ του ἡ βαρβαρότητα ἀκόμα νὰ μὲ μαλώσῃ.  
 Καὶ ἔκανε τὸν ἀσκητὴν, ὡς ἦναι εὐλογημένος,  
 Μὰ ἐμένα ψωμί δὲν μὲ ἔδωσε, ὅπῃ ἤμεν σκλαβωμένος.  
 Τοῦ λύκου τὸ περπάτημα καὶ τῆ' ἀλουποῦς τὴν γνώμη,  
 Καλόγερον ψεύδ' ἀσκητὴν ἄλλον δὲν εἶδ' ἀκόμη.  
 Ὡς ὅπου δὲν εἶμου μοναχὸς μὲ Ἀλέξανδρον Καβοτόρτα,  
 Καὶ πῶς νὰ ξευκτῆσωμεν χωσμένοι μὲς τὰ χόρτα;  
 Ὁ Κύριος ὃν γὰρ βούλεται ἀνθρώπου νὰ βοηθήσῃ,  
 Στέλνει ἄρτον ἐπιούσιου νὰ τὸν ἐκυβερνήσῃ.  
 Ὡς εἶχαμεν τὴν ἀνάμνησιν ποῦ λέγει ὁ Δαυΐδι,  
 Ἐκείνην τὴν ὥραν εὔτασαν ἀνθρώποι ὀκτὸ λίθαδι.

- Κ' ἕνας καλὸς Χριστιανὸς, Κανέλος τ' ὄνομά του,  
 Εὐγάλε καὶ μᾶς ἔδωσε τὸ πανωφόρεμά του.  
 Οὗτος ἐφάνη Χριστιανὸς κατὰ τὸν Θεῖον νόμον,  
 Ἐγδύθηκε τὸ φόρεμα καὶ τὸδωσε στὸν δρόμον.  
 Ο' ἴδιος ἐτελείωσε τοῦ Χριστοῦ τὰ γεγραμμένα,  
 Ὅτι ἔχεις δύο φορέματα, δὸς τοῦ πτωχοῦ τὸ ἕνα.  
 Ο' Χριστιανὸς δὲν σώνεται μὲ τὴν Χριστιανωσύνην,  
 Ἄν μὲ τὸ ἴδιο χέρι του δὲν κάμη ἐλεημοσύνην.  
 Τοῦ ἴδιου πρέπει ἔπαινος, καὶ εὐχαριστία μεγάλη,  
 Ὅτι στὴν ἴδιαν ἀρετὴν παρακινοῦνται ἄλλοι.  
 Τοῦ Φαρισαίου ἡ προσευχὴ, στὸν τόπον ἀναμένει,  
 Καὶ τοῦ Τελώνου ὁ στεναγμὸς στὸν οὐρανὸν ἀνεβαίνει.  
 Ο' Ἐπίσκοπος ἦτον σοφὸς τοὺς ἄλλους νὰ διδάξῃ,  
 Μὰ καλλίτερα νὰ λείπουνται στὴν ἐδικήν του πράξι.  
 Κ' ἐγὼ ἤξεύρω τὸ λοιπὸν, πῶς ἔχω ἁμαρτία,  
 Νὰ μὴν γένω ἔξεταχτὴς σ' ἀνθρωπινὴ καρδιά.  
 Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Κριτὴς εἰς ἀνθρώπου τὸν καθένα,  
 Καὶ πόσον εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ἱεροφορεμένα.  
 Ο' ἀνθρώπος μὲ τὰ μάτια του νὰ ἔκανε μία βρῦσι,  
 Μὰ ἱερωμένον πρόσωπον νὰ μὴν κατηγορήσῃ.  
 Καὶ πρέπει νάχω συγχώρησιν, καὶ ἀπ' ὅλους εὐλογία,  
 Ὅτι μὲ ἐπαρακίνησε τῆς συμφορᾶς ἡ χρεία.  
 Κ' ἔγραψα περισσότερον γιὰ τὸν ἀρχιερέα,  
 Ὅτι δὲν ἐνθυμήθηκε τὸν Σρῆνον τοῦ Μωρέα.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ὁ Βεζίρης ἐβουλήθη νὰ υπάγῃ εἰς τὴν Μοθώνην.

Ἀπὸ τ' Ἀνάπλι ἐσηκώθηκε δύο ὥραις πρὶν ξημερώσῃ,  
 Καὶ ἔστειλε τ' ἀσκαῖρί του στοὺς μύλους νὰ τευτώσῃ.  
 Καὶ ὡς τόσο ἄς καταλάβωσι ὅς' εἶναι μαθημένοι,  
 Ὁ Βεζίρης ἐβουλεύθηκε νὰ πάγῃ εἰς τὴν Μοθώνην.



Καὶ τότες ἐριβάρησαν στὸ Ἄργος οἱ Ταρτάρου,  
 Καὶ ὀπίσω τοὺς ἔστειλε, κοντὰ νὰ μὴν τοὺς πάρῃ.  
 Κάλλια νὰ εἶχε δυσεντερία νὰ τὸν κρατοῦν οἱ πόνοι,  
 Ὅταν ἐσυμβουλευθῆκε νὰ πάγῃ στὴν Μοθώνη.  
 Τὴν τετράδῃ ἐπρόσταξε νὰ φκιάσουνε τὴν στρατά,  
 Ἀμάξια νὰ περάσουνε, καὶ ὅλα τὰ φουσατά.  
 Διαλαλισμὸν εὐθύς ἔβαλε σὲ ὄλο του τ' ἀσκαῖρι,  
 Ὅποιος πειράξῃ τὸν βραγιά, νὰ τοῦ κόψῃ τὸ χέρι.  
 Κρυφοὺς εἶχε τζελάτιδες μὲ ὀρδινιά μεγάλη,  
 Καὶ ὅποιος ἐζουλούμιζε, τ' ἔκοφταν τὸ κεφάλι.  
 Ἀπὸ τοὺς μύλους σηκώθηκε νὰ πάγῃ στὴν Μοθώνη,  
 Καὶ ὅπουθεν ἀπέρασε χορτάρι δὲν φυτρώνει.  
 Ὅλοι οἱ σκλάβοι τ' Ἀναπλιοῦ νὰ περπατοῦν στὴν κάψι,  
 Ποῖος νὰ μὴν τοὺς λυπηθῇ, κί ἀπὸ καρδιάς νὰ κλάψῃ.  
 Ὡ πόσοι ἀναστεναγμοί, στὸν οὐρανὸν ἀκουσμένοι,  
 Νὰ περπατοῦνε οἱ πεζοὶ στὴν κάψι διψασμένοι.  
 Ἀρχόντισσαις εὐγενικαῖς νὰ βαρυναστεναάζουν,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τοῦ Ἥλιου ὀλίγο νερὸ φωναάζουν.  
 Τὴν ἐλεημοσύνη ὅπου ἔκαμαν, εἰς τὸ νησί τοὺς Λάκκουσ,  
 Τῶν Τούρκων ἔδιδαν νερὸ, καὶ ἔκρυβαν τοὺς σκλάβους.  
 Στὴν Μοθώνη ἐριβάρησε, καὶ ἄρχισε νὰ τευτώσῃ,  
 Τὸν κάμπου καὶ ὄλαις ταῖς ἐλαιαῖς παβιόνια νὰ γεμώσῃ.  
 Δίχως νὰ κάμῃ πόλεμον, νὰ εὐγάλῃ μπαταρία,  
 Τὸν δραγουμάνου ἔστειλε νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Ἀπόκρισις τοῦ Πάστα πρὸς τὸν Βεζίρην.

Καὶ ὁ Πάστας τ' ἀπεκρίθηκε, καλὰ σὰν παλικάρι,  
 Εἰς τὸ κανόνι κρέμουνται, καὶ ἄς ἔλθῃ νὰ τὰ πάρῃ.  
 Εἶχε τόσῃν καρδιάν νὰ περάσουν δύο χρόνοι,  
 Καὶ ὁ Τούρκος νὰ μὴν ἤμπορῇ νὰ πάρῃ τὴν Μοθώνη.

Ὅτ' εἶχε τὴν ἐλπίδα του, ὅλην εἰς τὸν Ντολφίνη,  
 Ποτε του δὲν ἐλόγιαζε μονάχον τὸν ἀφίνει.  
 Τὴν Τρίτη τὸ ἀπόγευμα ἔρχονταν ἡ ἀρμάτα,  
 Πρῶτα ἔχουσε τὸν καιρὸν μὲ τὰ πανιά γιωμάτα.  
 Καὶ οἱ Τεῦρκοι τοὺς ἐφάνηκε παρὰ πολλὴ στὸ μάτι,  
 Καὶ ὅλοι τοὺς ἐθαύμαζαν, ἔκαναν σαλαάτι.  
 Ἐκραξε τὸν Τραγίναγα, καὶ δύο κτήν Διμιτζιάνα,  
 "Ἄν ἡ ἀρμάτα π' ἔρχεται, εἰν' ὅλη Βενετζιάνα.  
 Ἐσεῖς καλὰ τὸ ἠξεύρετε, νὰ εἰπῆτε τὴν ἀλήθεια,  
 Ποῖος Φράγγος εἶναι ἕτερος, ὅπου τοῦ πάγει βοήθεια ;  
 Κ' ἐμεῖς καλὰ τὴν ξεύρομεν ὅλην τὴν δύναμίν του,  
 Μὰ ἡ ἀρμάτα ποῦ ἔρχεται δὲν εἰν' ὅλη ἐδική του.  
 Τοῦ Καπετᾶν Πασιά ἔστειλε νὰ εἰπῆ ν' ἦναι ρετιράδος,  
 "Ὅτι ὁ Ντολφίνης ἔρχεται μ' ἀρμάτα δεσπεράδος.  
 Καὶ τὸ ταχὺ ἐμίσευσεν ἡ ἀρμάτα τοῦ Ντολφίνη,  
 Κλαίγουσι καὶ ὀδύρονται μοναχοὺς τοὺς ἀφίνει.  
 Οἱ Τεῦρκοι ἔλαβαν θυμὸν διὰ νὰ πολεμήσουν,  
 Τὴν φόσα εἶχαν δυσκολιὰ πῶς νὰ τὴν ἐγιωμίσουν.  
 Καὶ ὁ Βεζίρης μὲ τὸν θυμὸν διαλαλισμὸν νὰ βάλῃ,  
 "Ὅτι στὴν φόσα νὰ εὔρεθῶν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.  
 Καμήλια καὶ ἀνθρώπους γλιγῶρα νὰ στείλῃ μὲ τὴν βιάσι,  
 Ἡ φόσα γιὰ νὰ γεμισθῆ τ' ἀσκαῖρι νὰ περάσῃ.  
 Ἀπὸ τὸ Κάστρο ἡ ὀρδινιὰ μὴν εἶχε καταφτάσει,  
 "Ἐπρεπε ὅλον τὸν λαὸν ἐκεῖ νὰ τὸν ἐχάσῃ.  
 Δαίμονας τοὺς βοήθησεν ὀκτὸν πνιμὸν νὰ γλύσουν,  
 Ὅπου τὸ κάστρο ἔβαλε παντιέρα νὰ μιλήσουν.  
 Ὁ Κολονέλ Σαλβάτιγος εὐγῆκε νὰ μιλήσῃ,  
 Καὶ τραδιμέντο ἔκαμε σκλάβου νὰ τὸν κρατήσῃ.  
 Καὶ μὲ τὸ μίλημα ἠύρικαν τὴν πόρτα ἀνοιγμένη,  
 Καὶ μέσα οἱ Τεῦρκοι ἔμπηκαν, ὡς λύκοι μανιωμένοι.  
 Καὶ παρευθὺς μὲ τὸν θυμὸν, ὅλοι τοὺς μέσα μπῆκαν,  
 Καὶ τοὺς Δραγόνους ἐκοφان, ὀλιγοστοὺς ἀφῆκαν.

Καὶ μὲ τὴν φέδε ἀνοιξαν, γιὰ νὰ συνομιλήσουν,  
 Καὶ τραδιμέντο ἕκαμαν σκλάβους νὰ τοὺς κρατήσουν.  
 Τὸν Πάστα σκλάβου ἔπιασαν, τὸν Γενεράλ Ζαυτζίκη,  
 Ποῖος νὰ ὑπομένῃ δύναται τὴν τόσῃ καταδίκη;  
 Ευπόλυτους τοὺς περπατοῦν μαζί μὲ τὸν Βαλτιέρη,  
 Μέσα στὴν κάψι τοῦ ἡλίου, ὦρα τὸ μεσημέρι.  
 Ποῖος νὰ ἔχῃ τόσῃ καρδιάν καὶ νὰ τὴν ὑπομένῃ,  
 Ἄφεντάδες νὰ περιπατοῦν γυμνοὶ καὶ πεινασμένοι;  
 Ὡ Θεέ μου Παντοκράτῃρα, καὶ κάμε ἐλεημοσύνη,  
 Νὰ λυπηθῆς τοὺς Χριστιανοὺς στὸν Δρῆνον ποῦ ἐγίνη.  
 Ἀπὸ τοὺς ἀναστεναγμοὺς φωτῖα θέλουσι κάμει,  
 Καὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα ποῦ ἔχυναν ἐγίνονταν ποτάμι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ΄.

Φερμάνι τῷ Βεζίρη πρὸς τὸν Βασιλέα ὅτι ἐπῆρε τὸν Μωρέαν.

Φερμάνι ἔγραψεν εὐθύς, καὶ στέλνει μὲ τὴν βίαν,  
 Ἄπὸ τὴν Μοθώνην εἰς τὸν Βασιλιά, πῶς πῆρε τὸν Μωριάν.  
 Εἰς τὸ ρίζοικὸ τοῦ Βασιλιά, κ' εὐχὴ τοῦ Μπιαμπέρη,  
 Ἐπῆρα ὅλον τὸν Μωριᾶ τοῦτο τὸ Καλοκαῖρι.  
 Καὶ ἄλλο δὲν μοῦ ἀπόμεινε ἀπὸ τὴν Μονοβασία,  
 Καὶ ἔστειλα τ' ὀγλιγωρότερον νὰ φέρουν τὰ κλειδιά.  
 Καὶ ὁ Ὀλάκης παρευθὺς ἐπῆρε τὸ φερμάνι,  
 Μέρα καὶ νύκτα περπατεῖ, στὴν Πόλιν νὰ τὸ πᾶνῃ.  
 Καὶ ὅτ' ἔσωσε στοῦ Βασιλιά, τὸ ἔδωσε μὲ τὴν βίαν,  
 Τὰ συγχαρίκια τοῦ ἔδωσε, πῶς πῆραν τὸν Μωριάν.  
 Καὶ παρευθὺς ὁ Βασιλιάς πολλὰ τοῦ καλοφάνῃ,  
 Καὶ τὸν Ὀλάκη ἔνδυσε μὲ πράσινο καυτάνι.  
 Σπαθί, καὶ σαμουρόγωνα πολύτιμα χαζίρι,  
 Γιὰ νὰ τὰ στείλῃ στὸν Μωριᾶ χάρισμα τοῦ Βεζίρη.  
 Καὶ ὁ, τι ἄλλο περισσότερο ποῦναι στὴν βασιλείαν,  
 Γιὰ νὰ τοῦ κάμῃ χάρισμα πῶς ἐπῆρε τὸν Μωριάν.

Πρὶν νὰ πηγαίνῃ ἠθέλησα γαμπρὸν μου νὰ τὸν κάμω,  
 Τώρα γυρίζει νικητὴς νὰ κάμωμεν τὸν γάμο.  
 Τὸν πρῶτον Σιλιχτάρη του ὀρδύνισσε μὲ βίαν,  
 Ὀλάκη μὲ τὸ χάρισμα νὰ πάγῃ στὸν Μωρίαν.  
 Κ' ἓνα φερμάνι τοῦ ἔδωσε στ' Ἀνάπλι νὰ καθίσῃ,  
 Ὁ Βεζίρης ἀπὸ τὴν Μοναβασίαν, στὸ Ἄργος νὰ γυρίσῃ.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'.

Ὁ Βεζίρης γυρίζει διὰ τὴν Μοναβασίαν.

Εἰς τὴν Μοθώνην ἄφησε Πασιᾶ νὰ κουμαντάρῃ,  
 Ὁ Βεζίρης ὀπίσω γύρισε μὲ δόξαν καὶ καμάρι.  
 Ὅταν ὀπίσω ἐγύρισε κουέβει στὸ Λιοντάρη,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν Μοναβασίαν τοῦ ἦλθε τὸ χαμπάρι.  
 Ἄνθρωπον ὅπου ἔστειλεν εἰς τὴν Μοναβασίαν,  
 Νάρθουν τὸ γλιγωρότερον νὰ φέρουν τὰ κλειδιά.  
 Τὸ Κάστρο δὲν τὸ δίνουσι μὲ τόσῃν εὐκολίᾳ,  
 Ὅτι φαίνεται πῶς τὸ πωλοῦν, καὶ πέρνουνε σολδιά.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τ' ἀσκαῖρι νὰ γυρίσουν,  
 Τὴν στρατὰν ὅλην τοῦ Μιστρὸς μὲ βία νὰ καθαρίσουν.  
 Καὶ δύο Πασιάδες ἔστειλε, γιὰ νὰ τοὺς ἐδιάσῃ,  
 Γιὰ νὰ τὴν φκιάσουν γλίγωρα, τ' ἀσκαῖρι νὰ περάσῃ.  
 Καὶ ὅπουθεν ἀπέρασε γιὰ τὴν Μοναβασίαν,  
 Ἄμπελια καὶ γενυήματα σὰν νόκαφε ἢ φωτία.  
 Καὶ εἰς τὸν κάμπον τοῦ Μιστρὸς ἀγνάντια τὸ γιοφύρι,  
 Εἰς μίαν ράχην ἔστησαν τὴν τένταν τοῦ Βεζίρη.  
 Ὁ κάμπος ὅλος μιὰ χαρὰ, σπαρμένος πρασινίζει,  
 Εἰς μίαν ὥραν ἔκαμε παβιόνια τὸν γεμίζει.  
 Ὅπου νὰ τύχῃ στὰ βουνα τὸν κάμπον δὲν γνωρίζει,  
 Τὴν μίαν ὥραν πράσινος, τὴν ἄλλην νὰ ἀσπρίζει.  
 Μὲ προθυμίαν καρτερεῖ νὰ φέρουν τὰ κλειδιά,  
 Ἄνθρωπον ὅπου ἔστειλεν εἰς τὴν Μοναβασίαν.

Καὶ τρεῖς ἡμέραις καρτερεῖ, δὲν ἔλαβε χαμπάρι,  
 Καὶ μὲ θυμὸ σηκώθηκε, καὶ πάγει νὰ τὴν πάρη.  
 Στὴν στρατὰν τῆς Μονοβασίᾳς ὀλίγο νερὸ εὐρίσκαν,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν κάψιν τοῦ ἡλιοῦ στὴν στρατὰ ἀπεθνήσκαν.  
 Ὅλ' ἢ προβίντζια τῆ Μιστρὸς τὸ πρᾶγμα εἶχεν σταλμένο,  
 "Ὅλο εἰς τὴν Μονοβασίαν νὰ ἦναι φυλαγμένο.  
 Ἄρχοντες τῆς Μονοβασίᾳς κακὰ τὴν ἐλογιάσαν,  
 "Ὅλο τὸ πρᾶγμα π' οὔχανε στὸ κάστρο τ' ἀνεβάσαν.  
 Ποτέ τους δὲν τὸ ἐλόγιαζαν, νὰ βάλουν τόσην γνῶσι,  
 Τὸ πρᾶγμα ἦτον ἀφορμὴ νὰ τοὺς κατασκληθῶσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

Ὁ Πρεβεδοῦρος παραδίδει τοῦ Βεζίρη τὴν Μονοβασίαν.

Ὁ Πρεβεδοῦρος ἀνοιξε κασελαὶς καὶ φορτζέρια,  
 Κ' ὅλο τὸ πρᾶγμα τὸ ἔβαλε στὰ ἐδικὰ του χέρια.  
 Τὸ κάστρο ἐπαράδωσε, τὸ πρᾶγμα νὰ γλυτώσῃ,  
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἔδωσε νὰ τοὺς κατασκληθῶσι.  
 Ἐγὼ τοὺς ἔστειλα ναρθοῦν καὶ νὰ σὲ πολεμήσουν,  
 Καὶ μουνετζιὸν μοῦ ἐγύρευαν γιὰ νὰ πολεμήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

Ἀπόκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὸν Πρεβεδοῦρον.

Ἐσὺ εὔγαλε τὸ πρᾶγμα σου, κ' ἐγὼ νὰ σὲ μπαρκάρω,  
 Καὶ τοὺς Ῥωμαίους ἄφησαι σκληθῶσι νὰ τοὺς ἐπάρω.  
 Ἀσκαίρια ἔστειλε πολλὰ, κοντά του μὲ τὴν βία,  
 "Ὅτι δὲν τὸ ἐπίστευε νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.  
 Καὶ ἔκοψε τοὺς πρωεστοὺς, τῶ ἄλλους στέλνει στὴν Πόλιν,  
 Στὸ μπάνιο νὰ τοὺς βάλουσιν εἰς τὴν ζωὴν τοὺς ὅλην.  
 Πολλὴ χαρὰ ὀπόκαμεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν,  
 Ὅπου στὸ κάστρο ἔβαλεν ἐδικὴν του παντιέραν.

Ποτέ μου δὲν τὸ ἐλόγιαζα μὲ τόσῃν εὐκολίᾳ,  
 Δίχως νὰ κάμουν πόλεμον νὰ δώσουν τὰ κλειδιά.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε Πασιάδες καὶ Χοτζιάδες,  
 Πῶς πῆρε ὅλον τὸν Μωριᾶ νὰ κάμουνι ντουγάδες.  
 Ὅπισω γυρίζει παρευθὺς, μὲ δόξαν καὶ καμάρι,  
 Ὅτι ἐκεῖ ἐτελείωσε Μωριᾶ νὰ τὸν ἐπάρῃ.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Ὁ Βεζίρης ἔφθασεν εἰς τὴν Τροπολιτζά.

Ῥιβάρει στὴν Τροπολιτζά, καὶ ἔστειλε στ' Ἀναπλι,  
 Καὶ τοῦ Πασιᾶ τοῦ Ἀναπλιοῦ τοῦ ἤφεραν τὸ κεφάλι.  
 Ἀπὸ τὴν Τροπολιτζάν στοὺς μύλους νὰ κονέψῃ,  
 Ἐκεῖ ἔκαμε ἄλλον Πασιᾶ, τοῦ Ἀναπλιοῦ νὰ πέμψῃ.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ'.

Κυρίεσις τοῦ τρισαθλίου Μωρέως.

Ἄρχοντες ν' ἀγροικήσετε μὲ τὴν καρδίαν καυμένη,  
 Τὰ βάσανα ποῦ ἔπαθεν Πελοπόννησος ἢ καυμένη.  
 Ἡ Κόρθο καὶ τὰ ἐπίλοιπα πᾶσα εἰς νὰ τὰ κλάψῃ,  
 Νὰ λυπηθῇ ἀπὸ καρδιάς, καὶ Ξλιβερά νὰ κλάψῃ.  
 Καὶ τ' ἄλλα τὰ περὶ καστρα πῶς αἰχμαλωτισθῆκαν,  
 Ἄπὸ τὸ γένος τῶν Τουρκῶν, καταρομηαχθῆκαν.  
 Ὅμοῦ μὲ τὴν ἐπίβουλὴν ἐκεῖνος τὰ ἐπῆρε,  
 Ἐκαμε τέκνα ὄρφανὰ, κ' ἐθρήνησαν αἱ χῆραι.  
 Ἰδετε ὅλοι τ' ἔκαμε, μῆτε ποσῶς ἐντράπη,  
 Ἄμαχῃ δίχως ἀφορμὴν, ὅπου εἶχε τόση ἀγάπη.  
 Κ' ἐχάλασε τὴν ἔνωσιν, καὶ τὴν πολλὴν εἰρήνην,  
 Καὶ ἐπανῆλθον σκάνδαλα, καὶ δάκρυα καὶ θρήνοι.  
 Ὁ Βεζίρης ὅταν ἐγύρισεν, ἐννιᾶ ἦτον Σεπτεμβρίου,  
 Εἰς ὅλην τὴν τελείωσιν Μωριᾶ τοῦ τρισαθλίου.

Στὸ Ἄργος ἐριβάρησε στὸν κάμπου νὰ κονέψη,  
 Ἄστραπὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ νὰ ἤθελε τὸν κάψη.  
 Ἀπὸ τὸ Ἄργος ἄρχισε στοὺς μύλους καὶ Ἰζιδέρη,  
 Ὅλος ὁ κάμπος γέμοσεν ὀκτὸ πολὺ τ' ἀσκαῖρι.  
 Ταμπουλχανάδες ἐπαιζαν, ἄλογα χλυμιτοῦσαν,  
 Σὰν τὰ πουλιὰ τὴν ἀνοιξι ποῦ γλυκσκοιλαδοῦσαν.  
 Ἐκεῖ ἔβαλε διαλαλισμὸν, δέκα μέραις νὰ κάμη,  
 Ὅτ' ἦτανε πολλὰ κοντὰ, νὰ κάμη τὸ μπαῖράμι.  
 Τὴν τρίτ' ἡμέραν ἔστειλε, στ' Ἀνάπλι τὸς ἀσκαῖρι,  
 Τὸ χάρισμα τὸ βασιλικὸν μπροστάτου νὰ τὸ φέρη.  
 Τετράδῃ ἦταν τὴν αὐγὴ, δύο ὥραις νὰ ξημερώση,  
 Ἄρχισαν τὰ λαλήματα κ' ἡ δόξα του ἡ τόση.  
 Γεντέκια ἀρμάτωσε πολλὰ, στ' Ἀνάπλι νὰ τὰ πέμψη,  
 Μὲ τόσο πλῆθος τοῦ λαοῦ νὰ τὰ ἐσουντροφέψη.  
 Ὅλοι μπροστά του ἦλθασι ἡ διαλεκτὴ καθάλλα,  
 Μικροὶ μεγάλοι ἔκραζαν ὅλοι τὸ ἄλα ἄλα.  
 Καὶ ὅσοι ὀποῦ δὲν ἤξευραν ἐκίνησαν αἰφνίδια,  
 Ἡ στραταῖς ὄλαις ἔτρεμαν ὀκτὰ πολλὰ παιγιῖδια.  
 Ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἄρμυρὸ κρατοῦσαν ὡς τὴν Ἄρια,  
 Ἡ στραταῖς ὄλαις γέμωσαν, ἔλ' ἄλογα καθάρια.  
 Καὶ στὸ Ἀνάπλι ἔφθασαν τὸ χάρισμα νὰ πάρουν,  
 Καὶ ὅλα τὰ κάστρα ἄρχισαν κανόνια νὰ σπαράρουν.  
 Ὅταν ὀπίσω γύρισαν, τίς ἤμπορεῖ νὰ δηγᾶται,  
 Τόσην δόξαν καὶ λαλήματα κανεῖς νὰ τὰ θυμᾶται;  
 Ἡ στραταῖς ἐκουρνιαχτιζαν, ἄλογα χλυμιτοῦσαν,  
 Καὶ τρεῖς Ἀγαῖδες ὀμπροστὰ τὸ χάρισμα κρατοῦσαν.  
 Καὶ ὅτι ἐζύγωσαν κοντὰ, ἔκαμαν τὸν ντουάτους,  
 Μικροὶ μεγάλοι ἔκραζαν, νὰ ζῆ ὁ Βασιλιάς τους.  
 Τὴν σαμουρόγωνα ἐφόρεσε μὲ δόξαν καὶ καμάρι,  
 Οἱ Ἰμπεριαλοὶ τὴν ἐχάρηκαν εἰς τὸ Ντεμισιβάρι.  
 Κ' εὐθύς ἐζώσθη τὸ σπαθί, νὰ ἰδῆ ἂν τοῦ ἀρέση,  
 Ὅτ' ἔμελλε τῶν Ντουντεσκῶν νὰ πάγη διὰ πεσκέσι.

Ἐλόγιαζε σάν στὸν Μωριᾶν νὰ τὸν τιμήσουν πάλι,  
 Μὰ οἱ Ντουντέσκοι μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ πῆραν τὸ κεφάλι.  
 Μῆτε ντροπὴ τοῦ Βασιλιά, πῶς ἦτον ἐδικὸς του,  
 Ὅπου στὴν θυγατέραν του, τὸν εἶχε γιὰ γαμπρὸν του.  
 Πῶς ἄρπαζαν τὰ ροῦχὰ του μὲ μάνητα μεγάλη,  
 Καὶ μὲ πολλὴν ἀνατιμὴν, τόσερναν τὸ κεφάλι.  
 Χαῖρε ὅλη ἡ Ῥούμελη, κ' εἰσὺ μαῦρε Μωρία,  
 Ὅτι αὐτὸς ἦτονε ὀπόβαλε ἀπάνω σου φωτῖα.  
 Κλάψε Μωρία θρήνησον, νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα,  
 Τὸ πῶς ἐπαραδώθηκες στ' Ἀγαρνηοῦ τὰ χερσῖα.  
 Ποῦ εἶσαι Μωριᾶ ὑπέρπλουτε, καὶ πύργε στολισμένε,  
 Σ' Ἀγαρνηοὺς καὶ Χριστιανοὺς πάντα σου ζηλεμένε;  
 Ποτὲ ὁ Μωριᾶς δὲν ἔπαυε νὰ ἔχη ἄσυχῖα,  
 Πολλοὶ πολέμοι ἐγένηκαν ἀπάνου στὸν Μωρία.  
 Ὁ Μωριᾶς πρέπει νὰ στοριοθῆ, ὡς ἓνα περιβόλι,  
 Ποῦναι πολλὰ ὠραιότατον, καὶ τὸ ζηλεύουν ὅλοι.  
 Ἀπὸ τὰ δένδρα τὰ καλά, παντᾶναι στολισμένους,  
 Καὶ ἀπ' ὅλα τὰ βασιλεῖα πάντα εἶναι ζηλεμένους.  
 Εἰς τῶν Ἑλλήνων τὸν καιρὸν ὡς γράφει ἡ στορία,  
 Πολλοὶ πολέμοι ἐγένηκαν, ἀπάνω στὸν Μωρία.  
 Στὸ παλαιὸν εὐρίσκονταν στρατιώταις ἀνδρειωμένοι,  
 Ἀπὸ τὴν Σπάρταν εὐγαιναν ἄξιοι καὶ παινεμένοι.  
 Ἀπὸ τὴν Σπάρταν εὐγνηκαν τρακόσια παλικάρια.  
 Στὴν Κόρθου μέσα εἰς Ἑλληνας ἐμπῆκαν σάν λεοντάρια.  
 Ὅλοι ἐκεῖ χαθῆκασι παρένας ἐγλυτώσε,  
 Τὸν εἶδεν ἡ μητέρα του καὶ αὐτὸν τὸν ἐσκοτώσε.  
 Ὅποιος διὰ τὴν πατρίδα του, καὶ τὴν ζωὴν του χάνει,  
 Πρέπει του ὡσάν ἅγιος ὀλόχρυσο στεφάνι.  
 Εὐρέτε μου τὴν σήμερον κανεῖς μὲ τόσην γυνῶσι,  
 Κανεῖς διὰ τὴν πατρίδα του, παιδί του νὰ σκοτώσῃ;  
 Ὅλοι ἔλαβαν θάνατον, νὰ γλύσουν τὴν πατρίδα,  
 Κ' εἰσὺ ὀπίσω γύρισες, καὶ μοναχὸν σὲ εἶδα;



Αὐτὸ σοῦ πρέπει τὸ λοιπὸν, καλιάχω νὰ ποθάνης,

Γιατ' ἂν δὲν ἦσουν ἄξιος, δὲν ἔπρεπε νὰ πάνης.

Νὰ ἦτον καὶ τὴν σήμερον ἐκείνη ἢ προθυμία,

Τώρα Τοῦρκος δὲν ἔμπαινε νὰ ὀρίση τὸν Μωριά.

Αὐτ' ἦτον ὄλοι στ' ἄρματα, πάντα ἀνδρειωμένοι,

Καὶ πάντα τους στὸν πόλεμον ἦτανε μαθημένοι.

Ο' Ἀχιλλεὺς ἀπὸ τὰ Φέρσαλα, Μενέλαος ὀκτὸ Ἄργος,

Αὐτ' ἦτανε ὁ χαλασμός τῆς ξακουστῆς Τρωάδος.

Αὐτοὶ οἱ δύο στάθηκαν, τ' ἀνήμερα Σηρία,

Ὁ Μενέλαος ἦτον γεννητὸς στὸ Ἄργος τοῦ Μωριά.

Μωρέα ποῦ εἶναι ἡ δόξα σου, καὶ ποῦ εἶναι ἡ τιμὴ σου,

Καὶ τώρα παραδώθηκες στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ σου;

Ἡ καύχησις τῆς Βενετιᾶς, τῆς πιάτζας τὸ σταντάρδον,

Καὶ τώρα παραδόθηκες στὰ χέρια τῶν βαρβάρων;

Τῆς Κρήτης ἦτον τῆς ἀρχῆς, τ' ἄλλο ἀπὸ τὴν Κύπρο,

Τὸ τρίτο εἶναι τοῦ Μωριά, πρέπει νὰ ἔχη σκῆπτρο.

Ἀπ' ὅσα ρένια εὐρίσκονται, ὁ Μωριάς εἶναι βασιλείο,

Ὡς ὅλα τὰ ποιήματα θαμπώνουν ὀκτὸν ἥλιο.

Ο' Μοροζίνης ὁ ξακουστὸς πῆγε μὲ τὸς ἀσκαίρια,

Αὐτὸς τὸν ἐλευθέρωσε κτ' Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια.

Καὶ δὲν ἐστάθη εἰρηνικὸς παρά τριάντα χρόνους,

Καὶ τώρα πάλιν εὐρίσκεται εἰς βάσανα καὶ πόνους.

Ὅσα βασιλεία βρίσκονται, ὅλα στὴν γῆν ἀπάνω,

Οἱ σούδιτοι δὲν ἀπερνοῦν, ὡσὰν στὸν Βενετζιάνο.

Ὡς εἶναι πάντ' ἐλεύθεροι, κ' ἔχουν τὴν ἐξουσίαν,

Καὶ πείραξιν δὲν ἔχουσιν ἀπὸ τὴν ἀφεντίαν.

Ποῦ εἶναι Μωριά οἱ ἄρχοντες, καὶ ποῦναι ἡ παρῶρησία,

Καὶ ποῦναι τὰ ζευγολατιά ὅπου εἶχαν τὰ χωρία;

Πῆναι ἄρχοντες ἡ δόξα σας, καὶ ποῦναι καὶ οἱ μπράβοι,

Ποῦ ἄνθρωπος ἐτρόμαζε νὰ περπατῆ τὸ βράδυ;

Στὰ ντάτζια καὶ σταῖς δεκατιαῖς, πολλ' εἶχαν συντροφίαν,

Στὸ διάφορο ἐμοίραζαν, μὰ ὄχι στὴν ζημίαν.

Ο' Κύριος παντοδύναμος κάνει δικαία κρίσι,  
 Ποῦ τόδωσε τ' Ἀγαρηνοῦ διὰ νὰ τὸ ὀρίση.  
 Η' περηφάνεια ἦτανε, ἡ πρώτη ἁμαρτία,  
 Πρῶτα στὴν Κρήτη ἦτανε, καὶ ἦλθε στὸν Μωρία.  
 Ο' Κύριος γὰρ ὡς βούλεται, νὰ τοὺς ἐταπεινώση,  
 Στὰ χέρια τῶν Ἀγαρηνοῦ νὰ τοὺς ἐπαραδώση.  
 Ἀπὸ τὴν περηφάνειαν, τὴν τόσην δόξαν χάσα,  
 Καὶ πόσοι τώρα βρίσκονται νὰ περπατοῦν μὲ ράσα;  
 Ω' Θεέ μου παντοκράτορα, καὶ πάψαι τὸν θυμὸν σου,  
 Καὶ γλύτωσαι τὸ πλάσμα σου, νῦν ἀπὸ τὸν ἐχθρόν σου.  
 Στὴν χάριν σου νὰ προσεύχονται, καὶ νὰ παρακαλοῦνται,  
 Μέρα καὶ νύκτα προσευχή, ποτέ νὰ μὴν κοιμοῦνται.  
 Καὶ δὸς τοὺς πόνον στὴν καρδιάν, καὶ δίστομον ρομφαία,  
 Ὅτι ἐκαταπάτησαν, τάφον τ' Ἀγίου Ἀνδρέα.  
 Ω' Θεέ μου δῶσαί τοὺς ροπή, νὰ φύγουν μὲ τὴν βίαν,  
 Νὰ λευθερώσης Χριστιανοὺς ὁποῦναι στὸν Μωρίαν.  
 Χριστέ μου ἐσύ λυπήσου τοὺς ὅλους τοὺς ἐκλεκτοὺς σου,  
 Ὅπου ἐπαραδόθησαν στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ σου.  
 Χριστέ μου ἐσύ λυπήσουτο, τὸ πλάσμα τὸ δικόν σου,  
 Καὶ δῶσαι καταποντισμὸν στὸν Τοῦρκον τὸν ἐχθρόν σου.  
 Καὶ τῶν Χριστιανῶν ὑπομονὴν γιὰ νὰ μὴν βλασφημήσουν,  
 Ὅκτὰ πολλὰ τὰ βάρητα μὴν ἀλλαξοπιστήσουν.  
 Εἰς τ' Εὐαγγέλιον τοὺς ἐκράζεις, πάντα ὡς πρόβατά σου,  
 Καὶ τώρα ἐλεημονήσου τοὺς νὰ κράζουν τ' ὄνομά σου.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ΄.

Θρῆνος εἰς τὸν τρισάθλιον Μωρίαν.

Δένδρα νὰ μὴν βλαστήσετε, χόρτα νὰ ξηραυθῆτε,  
 Καὶ τοῦ Μωριᾶ τὴν συμφορὰν ὅλα νὰ λυπηθῆτε.  
 Ω' φρίξον, στέναξον, θρήνησον ἡ σελήνη,  
 Κλάψετε ἄστρα τ' οὐρανοῦ τὸ θρῆνος ποῦ ἐγίνη.

Ὅλα τὰ κτίσματα τῆς γῆς νὰ κλάψετε μὲ βία,  
 Τὴν σκλαδίαν καὶ συμφορὰν, ποῦ γίνη στὸν Μωριά.  
 Κ' ἐσεῖς πέτραις ραγίσετε, δένδρα νὰ ξηραυθῆτε,  
 Βουναὶ καὶ ὄρη κλάψετε, καὶ ὅλα λυπηθῆτε.  
 Βρῦσες μὴν τρέξετε νερὸ, ποτάμια ξηραυθῆτε,  
 Καὶ περιδολία εὐμορφα τὸν Μαῖ μὴν ἀνθῆτε.  
 Ὡς ἠλιε κρύψαι σου τὸ φῶς, ἀστέρια θάμπωθῆτε,  
 Καὶ τὰ σημάδια τοῦ οὐρανοῦ ὅλα νὰ λυπηθῆτε.  
 Κ' ἐσεῖς βουναὶ θυμώσετε, διώξετε τὰ θηρία,  
 Ὅτ' ἴδετε τὴν συμφορὰν, ποῦ ἐγίνη στὸν Μωριά.  
 Ἡ στραταῖς νὰ χαλάσετε, καὶ πέτραις ραγισθῆτε,  
 Κ' ἐσεῖς πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ ποτέ μὴν κοιλαδῆτε.  
 Ὅλα τὰ κτίσματα τῆς γῆς, νὰ κλάψουν νὰ θρηνοῦνται,  
 Τὰ ἔρπετά καὶ τὰ πουλιὰ κ' ἐκεῖνα νὰ λυποῦνται.  
 Τὸ θρῆνος κί αὐτὴν τὴν σκλαδίαν, τὴν ἀκαταστασίαν,  
 Ποῦ ἔκαμ' ὁ Ἀγαρηνὸς στὸν ἄθλιον Μωρίαν.  
 Μωριά πλουσιοπάροχε, ἀπ' ὅλα στολισμένος,  
 Καὶ τώρα καταστήθηκες ὅλος χαρατῆζωμένος.  
 Ἐσ' ἦσουν ἡ παρηγοριά, εἰς ὅλα τὰ νησιά,  
 Κ' ἐσὺ τὰ ἐκυβέρνησες σὲ ὅλην τους τὴν χρεῖα.  
 Ἡσούν στα τρία τὰ νησιά, ἡ εὐσπλαγχνὴ μητέρα,  
 Καὶ τώρα πρέπει νὰ σὲ κλαῖν, νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.  
 Ἐξίριγο καὶ τὴν Ζάκυνθο, μὲ τὴν Κεφαλληνία,  
 Πάντα ἐσὺ τὰ ἔθρεφες, σάν μάννα τὰ παιδία.  
 Κλάψετε δώδεκα νησιά τὸν ἄθλιον Μωρία,  
 Ὅτι ἀπὸ τοῦτον εἴχετε, ὅλα μεγάλη χρεῖα.  
 Ἐπρεπε τώρα τὸ λοιπὸν νὰ μαραυθοῦν τὰ δένδρα,  
 Ὅλα νὰ κλάψουν τὸν Μωριά, ὅτ' ἦτον μιὰ ἀφθέντρα.  
 Ἡ εὐμορφάδα του ἦτανε σάν τ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια,  
 Καὶ τώρα παραδώθηκε, στ' Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια.  
 Δέν εἶν ὀλίγο τὸ κακὸ κανεῖς νὰ τὸ λογιᾶσῃ,  
 Μὰ πρέπει ὡς τὸ θυμηθῆ μαῦρα δάκρυα νὰ χύσῃ.

Ω' και να ἦτονε στὸ ρίζοικὸ γραμμένο,  
 Διὰ τὸν ἄθλιον Μωριᾶ, τὸν πολυπικραμένο.  
 Ο' ποῦ ἦτονε πᾶσα λογῆς, γεμάτος πᾶσα χάρι,  
 Καὶ τώρα τὸν ἐγέμωσε μετζίτια, καὶ φεγγάρι.  
 Ε' γάλασε ταῖς Ἐκκλησιαῖς, καὶ τὰ καμπαναρία,  
 Καὶ τώρα ὅποιος τὰ ἰδῆ τοῦ καίεται ἡ καρδιά.  
 Τὰ σκευὴ τὰ ὀλόχρυσά, ποῦχαν ἡ Ἐκκλησιαῖς,  
 Νὰ τὰ θωρῆς πῶς τ' ἄρπαζαν ἀπ' ὄλαις ταῖς μερίαις.  
 Ω' παντοκράτορα Θεεὶ τῶν ὄλων εὐεργέτα,  
 Παντὸς τοῦ κόσμου ποιητὰ, μέγα δημιουργέτα.  
 Ἀφάνησον τὸν Ἀμαλήκ, τὸν πονηρὸν ἐχθρόν σου,  
 Καὶ πάλιν ἐλυπήσου μας διὰ τὸ ἔλεός σου.  
 Δός του Χριστέ φιλάνθρωπε, ὀργή καὶ καταδίκη,  
 Δελίαν εἰς τοῦ λόγου τους, νὰ μὴν ἔχουνε νίκη.  
 Ε' μᾶς δὲ ἐλευθέρωσον, ὀκτὴν ἐπιβουλὴν τους,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν παμπόνηρην πίστιν τὴν ἐδικὴν τους.  
 Λοιπὸν στὸ τέλος ἔφθασα τῆς θλιβερῆς στορίας,  
 Πολέμου, τοῦ κακοῦ ἐχθροῦ, καὶ τῆς αἰχμαλωσίας,  
 Ε' γὼ στ' Ἀνάπλι εὐρίσκομεν, ποῦ γράφω τὴν στορία,  
 Καὶ τώρα καταστήθηκα, στῆς Πουλίας τὴν ξορία.  
 Διὰ τοῦτο ξεύρω τὸ λοιπὸν, τὰ ὅσα ἐγινῆκαν,  
 Καὶ εἰς τὸ παρὸν εὐρίσκομεν, ὄντας οἱ Τῆρκοι ἐμπῆκαν.  
 Καὶ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου τὸν θρηῆνον ποῦ ἐγίνη,  
 Καὶ ὅποιος νὰ τὰ θυμηθῆ μαῦρα δάκρυα νὰ χύνη.  
 Ὡς τὰ πολλὰ τὰ πρόβατα, ὅταν πωλοῦν τ' ἀρνία,  
 Οἱ ἄνδρες ἐτς' ἐφώναζαν, γυναῖκες καὶ παιδία.  
 Τὸν Γενεράλη ἐπίασαν οἱ Τοῦρκοι ὀμπροστά μου,  
 Καὶ παρευθὺς ἐγύρισα νὰ ἰδῶ διὰ τὰ παιδία μου.  
 Καὶ ὄντας ὀπίσω γύρισα, δὲν ἠῦρα οὐδὲ κανένα,  
 Οἱ Τοῦρκοι ὀμπροστήτερα τὰ εἶχαν σκλαβωμένα.  
 Καὶ τὸ μαχαῖρι εὐγάλα, καὶ ἔσχισα τὰ ροῦχα,  
 Ὅτ' ἔχασα τὴν παντοχὴ, καὶ τὴν ἐλπίδα ποῦχα.

Καὶ πλέον ὅπου ἤρρισκαν κανέν' καλοντυμένον,  
 Οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸν θυμὸν, τὸν εἶχανε κομμένον.  
 Ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐλόγιαζαν, αὐτοὶ ἐπολεμοῦσαν,  
 Καὶ ὅλους τοὺς ἐπίλοιπους τοὺς ἐπαρακινοῦσαν.  
 Καὶ ὡς τώρα ὅσα ἔγραψα, δὲν εἶναι ἀμφιβολία,  
 Ὅτι πολλὰ ἐξέταξα μὲ πᾶσα προθυμία.  
 Διὰ νάχω πόνον ἄμετρον, καὶ φλόγα στὴν καρδιά μου,  
 Καὶ ἐπαρακινήθηκα νὰ γράψω τὸ ὄνομά μου.  
 Μάυθος ἔγραψα τὸ παρὸν μὲ θλιβερὴ καρδιά,  
 Ὅτ' εἶχα τέσσαρα παιδιά, καὶ εἶναι εἰς τὴν σκλαβία.  
 Μὰ ὅλα νὰ λογιᾶσετε, ἔχουν παρηγορία,  
 Μ' ἄς κλάψῃ ὅποιος ἔλαβε, ζωντανὴ χωρησία.  
 Καὶ τὰ δένδρα τ' ἀνέφυχα, καὶ ἐκεῖνα θέλουν κλάψῃ,  
 Νὰ χάσῃ φίλον καρδιακὸν νὰ μὴν τὸν ἀπολάψῃ.  
 Πόσα ἔχω στ' Ἀγαρηνοῦ πόσα παιδιά χαϊμένα,  
 Δὲν ξεύρω ἂν ἦναι ζωντανά, ἢ ὄλ' ἀπεθαμένα.  
 Ἡ θλίψις μου εἶν' παρὰ πολλή, καὶ πόνου στὸ κατ' ἓνα,  
 Ὅτι πολλὰ ἐξέταξα, καὶ δὲν ἦρα κανένα.  
 Ὁ πόνος μ' ἐπαρακίνησε, νὰ γράψω στὴν στορία,  
 Ὅτ' ἔχω πόθον ἄμετρον, καὶ φλόγα στὴν καρδιά.  
 Μ' ἄς παρηγορηθῶ κ' ἐγὼ, στοῦ Εὐσταθιοῦ τὴν ῥῆσι,  
 Καὶ πάλιν ποῖος εὐρίσκεται νὰ μὲ παρηγορήσῃ;  
 Ὁ Εὐστάθιος ἐπέστρεψεν ὅλος ἀγίωσύνη,  
 Γιὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐλεημοσύνη.  
 Μὰ ἐγὼ αὐτὰ τὰ ἔχασα, ὅλα ἐξ ἁμαρτίας,  
 Καὶ πρέπει νὰ ὀδύρωμαι ἐκ βάθους τῆς καρδίας.  
 Νοήσατε φίλοι καὶ ἀδελφοὶ ἡ ἁμαρτία τί κάμει,  
 Αὐτ' ἦτανε ποῦ πλάνεσε τὸν πρῶτόν μας Ἀδάμη.  
 Καὶ τώρα πρέπει τὸ λοιπὸν, γιὰ νὰ συλλογισθοῦμεν,  
 Καὶ ὅσα μισᾷε ὁ Χριστὸς, μὴν ἐπιχειρισθοῦμεν.  
 Ὅτι μᾶς δίνουν δυσκολιά σὲ πλούτη καὶ παιδιά,  
 Καὶ ὕστερα κλαῖμε πικρῶς, μὲ θλιβερὴ καρδιά.

Ὅποιος στήν ἀμαρτία στερεός, θέλει καὶ ἀποφασίζει,

Κὶ ἂν μετανιώσῃ ὕστερα, ὁ Θεὸς τοῦ τὸ χαρίζει.

Καλότυχος ὀκτῆς ἀρχῆς, νὰ ἔχῃ καλὴν πράξι,

Τὸ πρᾶγμα τοῦ πλησίου του, ποτὲ νὰ μὴν ἀρπάξῃ.

Ἡ συμφορὰ μὲ ἔκαμε, κὶ ὁ πόνος τῶν παιδιῶν,

Νὰ γράψω μὲ πολὺν καῦμόν, τῆς συμφορᾶς τὸν βίον.

Μὲ πόνου ἐχωρίζονταν, τὰ τέκνα ταῖς μαυάδες,

Κ' ἐγὼ σκλάβος ἐπιάστηκα εἰς τοὺς Ἀρβανιτάδες.

Γλήγωρα ξεσκλαβώθηκα, καὶ πάλιν μ' ἐσκλαβώσαν,

Εὐχαριστῶ τοὺς Χριστιανούς ὅπου μ' ἐλευθερώσαν.

Τὸ τρίτον ἦτον ἑλευθερὸν ἀπὸ τὸν Σερασκαίρη,

Ὅπ' ἄδικα μὲ ἔπιασε στὸ ἐδικό του χέρι.

Τ' Ἀγὰ τοῦ Κάστρου ἠθέλησε, διὰ νὰ μὲ παραδώσῃ,

Καὶ στὸν γουλά τοῦ Ἀναπλιῶ, γιὰ νὰ μὲ φυλακώσῃ.

Καὶ ἄλλους σαραντατέσσαρους ἄδικα φυλακώσαν,

Σὲ τρεῖς ἡμέραις ὕστερα καὶ τοὺς ἐπαλουκώσαν.

Ὅυαὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς στήν τόσῃ ἀδικίαν,

Ποῦ γίνεται ἀπανταχοῦ, εἰς ὅλην τὴν Τουρκίαν.

Κ' ἐγὼ εἶχα τὴν ἐλπίδα μου, γιὰ νὰ μ' ἐλευθερώσουν,

Κ' ἔκαμε τὴν ἀπόφασιν γιὰ νὰ μὲ παλουκώσουν.

Εἴνα φερμάνι ἔστειλε γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν,

Στὸ Παλαμίδι ἠθέλε διὰ νὰ μὲ χαλάσουν.

Καὶ ἄλλη ἐλπίδα δὲν εἶχα παρὰ τὴν Παναγία,

Ὡς ἔφθασε τὸ θαῦμά της κ' εἶδα τὴν λευτερίαν.

Ὡς εἶδα τὴν ἀπόφασιν, τί ἄλλο νὰ λογιῶμαι;

Καὶ γιὰ παρηγορία μου τοὺς Οἴκους νὰ διαβάσω.

Στὴν μέσ' ἀπὸ τὴν Σύνοψιν, στὸ Νέαν ἔδειξε κτίσι,

Ἐκ' ἔφθασε τὸ θαῦμά της, γιὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ.

Ποδάρι μου τὸ δεξιὸν ἄρχισε νὰ θαραίνῃ,

Δίχως κλειδὶ τὸ σίδερο ἄρχισε νὰ εὐγαίνῃ.

Ὡς εὐγάλα τὰ σίδηρα μὲ τῆς αὐτῆς τὸ θαῦμα,

Ἐγλύτωσα τὸν θάνατον μὲ ἄλλους δύο ἀντάμα.

Οἱ Τούρκοι ποῦ ἐφύλαγαν, ὄλ' ἦτον κοιμημένοι,  
 Ὅτι τοὺς ἐποτίσαμεν σερμπέτι μὲ ἀφιόνι.  
 Καὶ παρευθὺς ἐφύγαμεν ἀπόνα παραθύρι,  
 Κ' οἱ Τούρκοι ἐρουχάζανε στὸν ὕπνου σὰν οἱ χοῖροι.  
 Καὶ μιὰ τριχιά ἐδέσαμεν, σὲ μιὰ κανονέρα,  
 Καὶ φόβον εἶχαμεν πολὺν, μὴ ξημερώσῃ ἡμέρα.  
 Ἡ Παναγία ὡς δύνεται, πάντα νὰ μᾶς βοηθήσῃ,  
 Νὰ φύγωμεν ὀγλίγωρα πρὶν μέρα νὰ φωτίσῃ.  
 Ἡ Παναγία ἡ Δέσποινα, ὡς δύνεται νὰ φτάνη,  
 Καὶ παρευθὺς ἐπέσαμεν στὴν φόσα τοῦ Ἰριμάνη.  
 Μὲ φόβον ἀπεράσαμεν ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα,  
 Γλύσῃ δὲν ἐλογιάζαμεν ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα.  
 Νοέμβριον μῆνα ἐφύγαμεν, Παρασκευὴ τὸ βράδυ,  
 Κεῖνην τὴν νύκτ' ἐγλύσαμεν, ὡσὰν ἀπὸ τὸν Ἄδῃ.  
 Ὁ Κύριος ὃν γὰρ βούλεται, ἄνθρωπον ἐγλυτώνει,  
 Ἄπο δεσμὰ καὶ φυλακαῖς βγάζει κ' ἐλευθερώνει.  
 Ὅπ' ἔχει τὴν ἐλπίδα του πάντα στὴν Παναγία,  
 Μὲ πίστιν καὶ εὐλάβειαν, ποτὲ δὲν ἔχει χρεῖα.  
 Μὲ πόθον νὰ προσεύχεται δίχως ἀμφισβολία,  
 Τὰ σίδηρα κ' ἡ φυλακαῖς ἀνοίγουν δίχως κλειδιά.  
 Τοὺς Οἴκους μὲ εὐλάβειαν ἄνθρωπος νὰ διαβάσῃ,  
 Νὰ μὴ φοβᾶται κίνδυνον, στὴν μέσῃ τῆς Ξελάσσης.  
 Εἶναι καλὰ καὶ τίμια ὅλα τ' Ἄγια Βιβλία,  
 Μ' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸ ἐφύλαξε, γερὰ ἀπὸ τὴν φωτία.  
 Νὰ τόχουν οἱ Χριστιανοὶ σὲ πᾶσ' ἀνάγκης χρεῖα,  
 Γιὰ νάχουν τὴν εὐλάβειαν πάντα στὴν Παναγία.  
 Ἡ φωνὴ τ' Ἀγγέλου Γαβριὴλ τὸ Χαῖρ' εὐλογημένη,  
 Ἄπο Θεὸν καὶ Ἀγγέλους πάντα δεδοξασμένη.  
 Χαῖρε Μητέρα τοῦ Θεοῦ, Παρθένε δοξασμένη,  
 Ἡ λύτρωσις Χριστιανῶν σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένη.  
 Χαῖρε ἡ καύχησις ἡμῶν, τῶν πρὸς σὲ δεομένων,  
 Ποῦ ἀνοιξες τὰ σίδηρα ἡμῶν τῶν τεθλιμμένων.

Χαῖρε ὦ ἀπειρόγαμε πάντων τῶν δεομένων,

Ἡ ἐκ θανάτου λύτρωσις, ἐλπίς ἀπηλπισμένων.

Ὡς δύναται ἡ χάρις σου τοὺς Χριστιανοὺς νὰ σώσῃ,

Κ' ἡμᾶς ἀπ' ἄλλου θανάτου νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.

Ἀπὸ μικρὴν ἀπόφασιν λαμβάνω λευθερία,

Γιὰ νάχω τὴν ἐλπίδα μου πάντα στὴν Παναγία.

Ἀφίνω πάντα ἄνθρωπον καλὰ νὰ τὸ μετρήσῃ,

Μὲ θαῦμα τέτοι' ἀπόφασιν τὸν θάνατον νὰ γλύσῃ.

Χριστιανέ μου τὴν ἐλπίδα σου εἰς τὸν Θεὸν νὰ ἔχῃς,

Καὶ ὅσα μισᾷε ὁ Χριστὸς πάντα σου νὰ ἀπέχῃς.

Κι ἀγάπαε τὸν φίλον σου μὲ καθαρά καρδιά,

Καὶ τὸν ἐχθρόν σου ἄφησε στὴν θεϊκὴ εὐσπλαγγυία.





## ΣΤΙΧΟΙ

## ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

## ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Α΄.

Περὶ Ἱερουσαλήμ, Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Προσκυνήσεως τῶν Μάγων, Ἡρώδου συγχύσεως, Βαπτίσματος, Παθῶν, Προδοσίας, καὶ Σταυρώσεως.

**Η** Ἱερουσαλήμ εὐρίσκεται τῶν Χριστιανῶν μητέρα,  
Ἄπο αὐτὴν ἐλάβασι τὸ φῶς καὶ τὴν ἡμέρα.

**Ε**κεῖ ἐπρωτοφανήστικεν ὁ ἥλιος νὰ φωτίσῃ,  
**Κ** ἔλαμψε στοὺς Χριστιανούς Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,  
**Ε**κ' εἶναι ὀμφαλὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ ἐπαγγελία,  
Ἄπο ἐκεῖ ἐφανήστικε Σολομοῦ ἡ σοφία.

**Ε**κεῖ ὁ Θεὸς ἐδιάλεξε τὴν Δέσποινα Μαρία,  
**Κ** ἔστειλε τὸν Μονογενῆ δική μας σωτηρία.

**Π**αρθένου τὴν ἐδιάλεξε, γιὰ νὰ τὸν ἐσαρκώσῃ,  
**Κ** ἐμᾶς ἀπὸ τὴν κόλασι νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.

**Η** βάτος αὐτὴν προσήμεινε, ἡ κατακαιομένη,  
Αὐτὴ ἀνέτειλε τὸ φῶς, σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένη.

**Σ**τὸ σπήλαιο τὸν ἐγέννησε, καὶ ἔτρεξαν οἱ Μάγοι,  
**Ἄ**στὴρ ὀκτὴν Ἀνατολὴν ἀπάνω τοὺς φωτᾶει.

**Οἱ** Ἄγγελοι ἐψάλασι, ποιμένες ἀγραυλοῦσαν,  
Ὀλονυκτὶς ἐθαύμαζαν ἐκεῖ ποῦ κατοικοῦσαν.

**Ο** Ἄστéρας ἀπ' Ἀνατολὴν, ἔλαμπει ὡς τὸν ἥλιο,  
Ὅσο τοὺς Μάγους ἤφερεν ἀπάνω εἰς τὸ σπήλιο.

**Κ**αὶ ὁ Ἡρώδης ἔκραξε τοὺς Μάγους νὰ ῥωτήσῃ,  
Τὸ πῶς ἀπτήν Ἀνατολὴν, ἦλθασι πρὸς τὴν Δύσι.

Ἦλθαμ' ἀπτήν Ἀνατολήν, ἀκολουθῶντας τὸν ἀστέρα,  
Ἐδράμαμε νὰ εὐρωμεν τῶν πάντων Βασιλέα.

Ὁ πρῶτος Μάγος ταπεινὰ τοῦ Ἡρώδη ἀπεκρίθη,  
Ἦλθαμε γιὰ νὰ μάθωμε, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννήθη.

Ὡς κί ἀπὸ τὴν Ἀνατολή μᾶς ἔδειξ' ὁ ἀστέρας,  
Τὸ πῶς νὰ ἐγεννήθηκε μέγας Βασιλέας.

Κ' ἐδράμαμεν ὀγλίγωρα, γιὰ νὰ τὸν προῦπαντήσωμεν,  
Καὶ δῶρα φέραμε πολλὰ γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσωμεν

Κί ὁ Ἡρώδης ὡς ἀγροίκησεν ὅλος του ἐθερμάθη,  
Πρᾶγμα ὁποῦ δὲν τὸ ἤξευρε ἐπόθει νὰ τὸ μάθη.

Μέσα ἡ καρδιά του ἐτρώθηκε καὶ βαρυναστυνάζει,  
Τοὺς Μάγους μὲ ἰλαρότητα πολλὰ τοὺς ἐξατάζει.

Σῶρτε ξετάζετε ἀκριβῶς, διὰ νὰ τὸν εὐρήτε,  
Καὶ ἀπέδω νὰ γυρίσετε, ἐμένα νὰ τὸ εἰπῆτε.

Καὶ δίχως ἄλλο νάρθετε, κ' ἐγὼ νὰς σᾶς τιμήσω,  
Γιὰ νὰ πηγαίνω καὶ ἐγὼ, νὰ τὸν ἐπροσκυνήσω.

Μὲ τραδιμέντο ἐλόγιαζε θεότητα νὰ πιάση,  
Μὰ δὲν τὸ λόγιαζε ποτὲ, μάγος νὰ τὸν γελάση.

Οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν, θωρῶντας τὸν ἀστέρα,  
Καὶ τοὺς ἐφώτιζε πολλὰ, ὡς ἥλιος τὴν ἡμέρα.

Ὅτ' ἐφθασαν στὸ σπήλαιου ἔδραμα μὲ τὴν βίαν,  
Τὸ Βρέφος στὴν φάτνην νῦρηκαν μαζί μὲ τὴν Μαρίαν.

Καὶ ἀνοιξαν τοὺς θησαυροὺς δῶρα νὰ τοῦ χαρίσουν,  
Ὡς βασιλέα τοῦ παντός, νὰ τὸν ἐπροσκυνήσουν.

Θυμίαμα ὡσαν Θεόν, χρυσάρι ὡς Βασιλέα,  
Σ' ὅλον τὸν κόσμον Ποιτῆς, καὶ εἰς τὴν Ἰουδαία.

Καὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν θάνατον ἡ σμύρνα προσημáνει,  
Ἀπὸ τὴν κόλασιν ἐλευθέρωσεν ὅλην τὴν Οἰκουμένη.

Ὅταν οἱ Μάγ' ἐγύρισαν, καὶ ἄλλαξαν τὴν στρατά,  
Τοῦ Ἡρώδη δὲν ἐγύρισαν νὰ δώσουν τὰ μαυτάτα.

Ὁ Ἡρώδης τὸ προγνώρισε, τὸν ἔμπαιξαν οἱ Μάγοι,  
Ἡ θέρμη τὸν ἐκώλυσε, μὰ δὲν ξαραθυμάγει.

Καὶ νάσθουν ἔστειλεν εὐθύς, ὅλοι του οἱ δασκάλοι.

Καὶ ὅσοι ἄλλοι εὐρίσκονται, κ' εἶναι σοφοὶ μεγάλοι.

Ἀπὸ τὴν πίκρα τὴν πολλή, δὲν ἤμπορεῖ νά φαγῆ,

Μάγους καὶ διδασκάλους του, ἄρχισε νά ρωτάγῃ.

Γόδετε στά βιβλία σας, καλῶς νά ἐρευνᾶτε,

Γιὰ νά μ' εὐρήτε βέβαια, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

Ὅλοι τοῦ ἀπεκρίθησαν, ὡς γράφει στὴν παλαιά,

Πῶς μέλλει γιὰ νά γεννηθῆ, στὴν Βηθλεέμ Ἰουδαία.

Καὶ τότε προεγνώρισε τῶν Μάγων τὴν ἀλήθεια,

Δαιμόνιο τὸν ἐκώλυσε, καὶ ἔκραζε βοήθεια.

Στέλνει τοὺς ἑκατόνταρχους, νά ἦναι ὀρδινιασμένοι,

Εἰς τὸ παλάτι νά εὐρεθοῦν ὅλοι ἀρματωμένοι.

Λέγει τοὺς σῦρτε στὴν Βηθλεέμ, καλῶς νά ἐξετάξουν,

Καὶ ὅλα τὰ βρέφη τὰ μικρά, νά ἤθελαν τὰ σφάξουν.

Ἀπὸ δύο χρόνων καὶ κάτω, κανένα μὴν ἀφήσης,

Ὅλα τὰ βρέφη τ' ἀρσενικὰ τὸ αἷμά τους νά χύσης.

Δεκατέσσαρες χιλιάδες ἔκοψε, κατὰ τὸν ἴδιο χρόνο,

Οὐαὶ κλαυθμὸν καὶ ὄδυρμὸν, καὶ ἐδικῶν τὸν πόνο.

Ἡ μάταις πῶς ἐφώναζαν, τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους,

Κ' ἄρπαζαν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τους.

Θεὲ μου πῶς τὴν εὐτουρᾶς τὴν τόσην ἀδικία,

Τὸς αἷμα ὁποῦ ἔχουσε σὲ παρθένα, παιδιά;

Ἐλόγιαζεν ὁ ἀσεβὴς ν' αὖρη Τὸν Βασιλέα,

Μὰ ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε νά φύγῃ ἀπτὴν σπηλαία.

Ἄγγελος εἶπε τῷ Ἰωσήφ μαζί μὲ τὴν Μαρίαν,

Νυκτὸς νά πάρουν τὸ παιδί, νά πᾶν στὴν Αἴγυπτίαν.

Νά πληρωθῆ ἡ ἐντολή, ὡς λέγει ἡ προφητεία,

Πῶς τὸν Υἱόν μου ἐκάλεσα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτία.

Στὸ ἱερόν ἐκάθησεν, ἐν μέσῳ τῶν δασκάλων,

Καὶ ὅλους τοὺς ἐδίδαχνε δίχως κανένα φαίλον.

Δίχως νά μάθῃ γράμματα, δίχως σπουδὴν νά λάβῃ,

Κ' οἱ δάσκαλοι ἐθαύμαζαν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.

Δὲν ἤξευραν πῶς εἶναι Θεὸς, καὶ ἔχει τὴν σοφίαν,  
 Γιατὶ ἡ Δεῖα φώτισις, σπουδῆς, δὲν ἔχει χρείαν.  
 Ἐκ' εἶναι ὁ μέγας ποταμὸς, αὐτοῦ τοῦ Ἰορδάνη,  
 Σ' αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ βάπτισμα λαμβάνει.  
 Ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος κάνει τὴν πηρεσίαν,  
 Ὁ ἴδιος τὸν βαπτίζει μὲ Δεῖαν οἰκονομίαν.  
 Καὶ ὄλος ἐφοβήθηκε, τὸ πῶς νὰ ἀποκοτήσῃ,  
 Ὡς καὶ ὁ Ἰορδάνης ἐστράφηκεν ὀπίσω, νὰ γυρίσῃ.  
 Ὁ Ἰωάννης ἔστεκε μὲ τὸν Χριστὸν ἀντάμα,  
 Κ' ἐξ οὐρανοῦ μὲ σύγνεφα, ἦλθε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.  
 Ἐξ οὐρανοῦ ἦλθε φωνή, καὶ ὄλοι τὴν ἀκοῦσα,  
 Οὗτος ἐστὶν Υἱὸς μ' ἀγαπητὸς, ὃν ἐγὼ νῦδοκοῦσα.  
 Μὲ τὴν βάπτισιν μᾶς ἔδειξε τὸ πρῶτον τὸ μυστήριον,  
 Νὰ ἔχουσιν οἱ Χριστιανοὶ πάντοτε μὲ τὸν Κύριον.  
 Τὸ βάπτισμα μᾶς ἔδωσε τὸν πρῶτον ἀρράβωνα,  
 Νὰ εἴμεσθεν μὲ τὸν Χριστὸν, εἰς πάντα τὸν αἰῶνα.  
 Στὴν Ἐρυθρὰ περιοχὴ στὴν παραθαλασσία,  
 Πέτρος κὶ Ἀνδρέας ἔτρεξαν κοντά του μὲ τὴν βία.  
 Καὶ ἄφησαν τὰ δύνκτιά τους, στὴν γῆν καὶ τὸν πατέρα,  
 Καὶ πάραυτ' ἠκολούθησαν τὸ φῶς καὶ τὴν ἡμέρα.  
 Ἀρχῆς ἀκολούθησεν αὐτὸς, καὶ ὕστερα οἱ ἄλλοι,  
 Καὶ εἰς ὄλους ἦτον ὁ Χριστὸς ἀνάμεσα κεφάλι.  
 Καὶ τὸν Ἰούδαι ἔκαμε, νὰ ἔχη τὴν σακκοῦλα,  
 Τῶν Ἀποστόλων χορήματα, αὐτὸς νὰ τάχη οὔλα.  
 Ὁ ἴδιος ἀγόραζε τὴν χρεία διὰ τὴν βρωσι,  
 Ὅτ' ἔμελλεν ὁ ἄθλιος, γιὰ νὰ τὸν ἐπροδώσῃ.  
 Εἰς τὸν δεῖπνον τὸν μυστικόν, τοῦ δίδει τὸ ποτύρι,  
 Πρῶτον τοῦ ἐκοινώνησεν αὐτὸν σὰν οἰκὸκόρη.  
 Τότε τοῦ ἐπρογνώρισε τὴν δολερὰν καρδίαν,  
 Στὸν δάσκαλόν του ἔμελλε νὰ κάμῃ προδοσίαν.  
 Οἱ Ἰουδαῖοι συμβουλευόντο, καὶ διδασκάλαι οἱ πρῶται,  
 Διὰ νὰ πιάσουν τὸν Χριστὸν, κ' ἐγύρευσαν προδότη.

Δὲν ἐνθυμήθηκαν οἱ ἄθλιοι καμμία εὐεργεσία,  
 Ποῦ ὁ Χριστὸς τοὺς ἔκαμε, εἰς ὅλην τους τὴν χρεῖα.  
 Ἀπὸ τὴν σκλαβιά τοῦ Φαραῶ, νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ,  
 Καὶ ἔσχισε τὴν θάλασσαν γιὰ νὰ τοὺς ἐγλυτώσῃ.  
 Τὸ μάννα εἰς τὴν ἔρημον, τροφή σαράντα χρόνους,  
 Καὶ γιὰ καλὴ εὐχαρίστησι τὰς μᾶστιγας καὶ πόνους.  
 Ὅσα πολλὰ τὰ θαύματα, ἔπρεπε νὰ θαυμάσουν,  
 Ἡ κακία τοὺς ἐτύφλωσε, κ' ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν.  
 Ὅσαν ἡ Γυνὴ τρέχουσα τόσον καιρὸν τὸ αἷμα,  
 Μὲ πίστι ἐπίασε τὸ φόρεμα, κ' ἐστάθηκ' ἐν τῷ ἄμα.  
 Καὶ τὸν τυφλὸν ἐκ γενετῆς ἀπὸ κοιλιά μητρὸς του,  
 Μὲ τὸν πυλὸν τὸν ἄλειψε, καὶ ἔλαβε τὸ φῶς του.  
 Τὸν Παραλυτικὸν τόσον καιρὸν, τοῦ εἶπε περιπάτει,  
 Καὶ πήγαινε στὸν οἶκόν του, καὶ βάστα τὸ κρεβάτι.  
 Ἡ χήρα κλαίουσα λέγει του· ἀπέθαν' ὁ υἱός μου,  
 Ἐχασα τὴν ἐλπίδα μου τὰ μάτια καὶ τὸ φῶς μου.  
 Κ' εὐθύς τὴν ἐλυπήθηκε, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ,  
 Ἐκαμε θαῦμα παρευθύς, νὰ τῆς τὸν ἀναστήσῃ.  
 Ὁ Ζακχαῖος τελώνης ἦτονε, μικρὸς στὴν ἡλικία,  
 Ὅταν ὁ Χριστὸς ἀπέρασεν ἀνέβη στὴν συκία.  
 Καὶ ὁ Χριστὸς ἐγνώρισε, Ζακχαίου τὴν καρδίαν,  
 Ὅτι αὐτὸς ἐπίστρεψε μὲ πᾶσαν προθυμίαν.  
 Στοὺς Ἀποστόλους ἐστράφηκε, καὶ εἶπε τοῦ Ματθαίου,  
 Σήμερον χαρὰ ἐγένετο, στὸν οἶκον τοῦ Ζακχαίου.  
 Ὅταν Λάζαρος ἀνάστησεν εἰς πόλιν Βηθανία,  
 Βασιλέα τὸν ἔκραζαν Ἑβραίων τὰ παιδιὰ.  
 Καὶ τόσον πλῆθος ἔτρεξαν νὰ τὸν προῦπαντήσουν,  
 Καὶ ἐκ τῶν φοινίκων τὰ κλαδιὰ, ταῖς φράταις νὰ γερμίσουν.  
 Καὶ τὰ παιδιὰ προεφήτευσαν, ὡς περ τοῦ Δαυιὴλ,  
 Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.  
 Ὁ τυφλοὶ καὶ ἀνόητοι στὴν δολερὰν καρδίαν,  
 Καὶ ποῖος τὰ ἐδίδαξε νὰ κρᾶζουν τὰ παιδιὰ;

Καθήμενος ὁ πάντων Κύριος, ἄνωθεν ἐπὶ πώλου ὄνου,  
 Ὁ Βασιλέας καὶ ποιητὴς τοῦ σύμπαντος αἰώνου.  
 Χαῖρε ἡ Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅλη ἡ Ἰουδαία,  
 Καὶ εὐχα τῶρα νὰ δεχθῆς τὸν πάντων Βασιλέα.  
 Ὡς ἦτον πρέπον καὶ τιμῆ, δῶρα νὰ τῷ τιμάσουν,  
 Συμβούλιον εἶχανε οἱ δολεροὶ διὰ νὰ τὸν ἐπιάσουν.  
 Ὅλοι ἐσυμβουλευόνταν, κ' αἱ δάσκαλοι οἱ πρῶτοι,  
 Ἀργύρια ἔταζαν πολλὰ νὰ εὐρουνε προδότη.  
 Μὲ δολερὸν συμβούλιον ἔστησαν τὴν παγίδα,  
 Καὶ ἐπίασαν τὸν μιαρὸν, κ' Ἀπόστολον Ἰούδα.  
 Ἀργύρια ἔχομεν πολλὰ, κ' ὅσα θέλεις φορτώσου,  
 Παράδωσαί μας τὸν Χριστὸν, αὐτὸν τὸν δάσκαλόν σου.  
 Δὲν ἐφοβήθη ὁ ἄθλιος ἡ γῆ νὰ μὴν τὸν χῶσῃ,  
 Μὰ μοναχὰ τοὺς ἔταξε γιὰ νὰ τὸν παραδώσῃ.  
 Δύνομαι νὰ σᾶς προδώσω Χριστὸν μὲ εὐκολία,  
 Γιατὶ ἐμένα ἔκαμε νὰ ἔχω τὰ σολδία.  
 Κ' ἐγὼ ἀγοράζω βρώματα, νὰ φᾶν οἱ Ἀποστόλοι,  
 Εἰς τὸν δεῖπνον τὸν μυστικὸν μέσα στὸ περιβόλι.  
 Καὶ ἔδραμε μὲ τὴν σπουδὴν, κ' ἐπῆγε στοὺς Ἑβραίους,  
 Στοὺς πρῶτους ὅπου ὄριζαν τοὺς ἀσεβεῖς κ' ἀθεοὺς.  
 Τοῦ Ἄννα καὶ Καϊάφα γύρεψε σολδία νὰ τοῦ δώσῃ,  
 Καὶ τὸν Χριστὸν στὰ χερίά τους νὰ τὸν ἐπαραδώσῃ.  
 Καὶ Κουστωδία δότε μου, κ' ὅποιον θέλω φιλήσει,  
 Ἐκεῖνον κείνον παρευθὺς, νὰ ἠθέλετε κρατήσῃ.  
 Καὶ μὲ καρδία δολερὰ τὸ ἔργον νὰ ποιήσῃ,  
 Ἄρχισε παρευθὺς νὰ τὸν καταφιλήσῃ.  
 Λέγει του· χαῖρε σὺ Ῥαββὶ, καὶ ὅλη ἡ συντροφία,  
 Καὶ παρευθὺς τὸν κράτισεν ὅλη ἡ Κουστωδία.  
 Παρευθὺς τὸν πῆγασιν ἐμπρὸς τοῦ ἡγεμόνος,  
 Ὅπ' ἦτον τὸ συμβούλιον, τὸ γένος τοῦ δαιμόνος.  
 Ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔκραζαν ὅσο νὰ ξημερώσῃ.  
 Εἰ τὸν Πιλάτου ἐμπροστὰ γιὰ νὰ τὸν ἐσταυρώσῃ.

Ο' Πιλάτος τ' ἀποκρίθηκε νά τούς ἐταπεινώσῃ,  
 Πῶς δὲν τοῦ εὐρίσκει ἀφορμή, γιὰ νά τόν θανατώσῃ.  
 Καί ὅλοι τούς ἐκραύγαζαν μέ μία φωνή μεγάλη,  
 Καί πέτραις ἔπερναν χοντραῖς κ' ἔδερναν τὸ κεφάλι.  
 Εἶσαι ἐχθρὸς τοῦ Καίσαρος ἐσὺ, ἂν τὸν γλυτώσῃς,  
 Καί δὲν ἀκούσῃς καὶ ἐμᾶς γιὰ νά τὸν ἐσταυρώσῃς.  
 Ε'γὼ τὸν νόμον κοίταξα, καὶ τὸν αὐτὸν ξετάσω,  
 Μὰ δὲν τοῦ εὐρίσκω ἀφορμή, γιὰ νά τὸν ἐγαλάσω.  
 Καὶ τὰ σκυλία μέ θυρὸν ἐκραύγαζαν μεγάλα,  
 Καὶ ὁ Πιλάτος ἔρριξε πολλοὺς ἀπὸ τὴν σκάλα.  
 Ε'σὺ τὸν ἴδιον σταύρωσαι, κάμε τὸ θέλημά μας,  
 Καὶ τὸ αἷμα αὐτουνοῦ νά ναι στὰ κεφάλιά μας.  
 Καὶ κάμε δίχως ἄργητα ἐμᾶς τὸ θέλημά μας,  
 Καὶ τὸ ξανακραυγάζομεν, ἃς εἶν' καὶ στὰ παιδιὰ μας.  
 Ο'τι ἡμεῖς Ῥῆγαν ἔχομεν τὸν Καίσαρα στὴν Ῥώμη,  
 Κι ἄλλον τώρα δὲν θέλομεν, νά μᾶς ὀρίξῃ ἀκόμη.  
 Ο'τι καὶ τὰ παιδιὰ μας ἴδιον ἐκραυγάζαν,  
 Καὶ Βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ ὅλα τὸν ἐφώναζαν.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε γιὰ νά τὸν φραγγελώσουν,  
 Καὶ ἔκαμε τὴν ἀπόφασιν γιὰ νά τὸν ἐσταυρώσουν.  
 Μαζὶ μέ ἄλλους δυὸ ληστὰς ὅπου εἶχανε κοντά του,  
 Τὸν ἕναν εἶχ' ἐκ δεξιῶν, καὶ ἄλλον ἀριστερά του.  
 Καὶ ὁ ἕνας ἔκραξε, Κύριε, τί θέλω νά ποιήσω;  
 Καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε, μετ' ἐμοῦ ἔση ἐν τῷ Παραδείσῳ.  
 Κι ὁ ἥλιος ἐσκοτίνασεν Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,  
 Ναοῦ τὸ καταπέτασμα στὴν μέση ἐραγίστη.  
 Μέγας σεισμὸς ἐγένηκε, καὶ μνήματ' ἀνοιχθῆκαν,  
 Καὶ σώματα ἐκ τῶν νεκρῶν πολλὰ ἀναστῆθηκαν.  
 Ὡς εἶδε τὰ γενόμενα, ὁ ἄρχας τῆς Κουστωδίας,  
 Υἱὸν Θεοῦ τὸν ἔκραξεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας.  
 Καὶ στρατιώτης τὴν πλευράν, ἀνοιξεν ἐν τῷ ἅμα,  
 Καὶ ὦ τοῦ θαύματος εὐθὺς, ἔτρεξεν ὕδωρ κ' αἷμα.

Ἀπὸ τὴν ἕκτην ἄρχισεν, ὡς τὴν ἑννάτην ὥρα,

Μέγας σεισμὸς ἐγένετο, ἐννέα φοραῖς τὴν ὥρα.

Συμβούλιον εἶχαν τὰ σκυλιά, γὰρ νὰ τὸν κατεβάσουν,

Ἐπὶ ἔτρωγαν τὰ ἄζυμα, κ' ἤθελαν νὰ πασχάσουν.

Ἡ πλευρὰ ἀκόμα ἔτρεχε, κ' ἦτον δρυμοὶ οἱ πόνοι,

Ὁ Ἰωσήφ τὸν ἐτύλισε σὲ καθαρὸ σινδόνι.

Στὸν τάφον ἐνταφίασε, κ' ἐσφάλισε τὴν πέτρα,

Ὅτι ἐμέλλε γὰρ ν' ἀναστήθῃ, ἕως τὴν τρίτ' ἡμέρα.

Καὶ ὅλοι τοὺς ἐλόγιαζαν ἀνάστασις νὰ γένη,

Καὶ Κουστωδία ἔστειλαν στὸν τάφον νὰ πηγαίνῃ.

Ἐπρεπε μετανόησις, κί ὅλοι ν' ἀναστενάξουν,

Ὅτι Κουστωδία ἔστειλαν Θεότη νὰ φυλάξουν.

Σταῖς ἕξη ὥραις ἀναστήθηκε, κ' ἦτον χαρὰ μεγάλη,

Κ' ἡ Κουστωδία ἔκλαιγεν, κ' ἔθερναν τὸ κεφάλι.

Νὰ δώσουν τὴν ἀπολογίην τοῦ τύραννου Πιλάτου,

Κί ὅλ' οἱ Ἑβραῖοι ἔκλαιγαν, κ' ἔπεσαν τοῦ θανάτου.

Τὴν Κουστωδία ἔκραξαν, νὰ τοὺς παρακαλέσουν,

Κί ἀργύρια πολλὰ τοὺς λένε νὰ τοὺς ἐδώσουν.

Σᾶς δίνωμ' ὅ, τι θέλετε, μὴ πῆτε τὴν ἀλήθεια,

Καὶ πάντα νὰ σᾶς κάνωμεν ὅλοι πολλή βοήθεια.

Κ' εἶπέτε, μᾶς τὸν ἔκλεψαν, ὄντας ἐμεῖς κοιμωμένοι,

Καὶ τὴν αὐγὴν εὐρήκαμεν τὴν πέτρα κυλισμένη.

Καὶ ἂν αὐτὸ θεὸς ἀκουσθεῖ, στὸν Καίσαρα στὴν Ῥώμα,

Πολλὴ τιμὴ νὰ λάβετε, νάχετε ὅλοι ἀντάμα.

Καὶ τώρα ἐμεῖς σᾶς δίδομεν σολδία εἰς τὸ χέρι,

Παρά νὰ φυλάγεσθε καλά, κανεῖς νὰ μὴ τὸ ξεύρη.

Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἐπῆγε λυπημένη,

Καὶ ἀπὸ μακρόθεν θώρηγε τὴν πέτρα κυλισμένη.

Θεωρεῖ ἔν' Ἄγγελον λευκόν, κ' εὐθύς ἐξεθαμβήθη,

Καὶ λέγει τῆς ὁ Ἄγγελος ὁ Κύριος ἀναστήθη.

Καὶ σῦρε στὴν Ἱερουσαλήμ, ποῦ εἶν' οἱ Ἀποστόλοι,

Νὰ τοὺς εἰπῆς, ἐγέρθηκε, γὰρ νὰ χαροῦνε ὅλοι.



## ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Β'.

Περὶ μελλούσης Κολάσεως.

**Ο**ταν ἡ ἀρχὴ ἢ σάλπιγγα, τρουμπέτα νὰ λαλήσῃ,  
 Ἄμαρτωλοὶ καὶ Δίκαιοι, ὅλοι ἐκεῖ ναρθοῦσι.  
 Νὰ ξεχωρίσῃ τ' ἄχυρο, χάωρια ἀπὸ τὸ σιτάρι,  
 Τὸ ἄχυρο ὡς κορυιακτὸν ἀέρας νὰ τὸ πάρῃ.  
 Δεξιὰ στέκουν οἱ δίκαιοι, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη,  
 Ζερβία οἱ ἄμαρτωλοὶ μὲ δάκρυα καὶ θρήνοι.  
 Στρέφεται λέγει τῶν δεξιῶν, δεῦτε οἱ εὐλογημένοι,  
 Τὴν Βασιλεία κληρονομήσετε τὴν ὑμῖν τοιμασμένη.  
 Εὐφράνθητε τὸν Παράδεισον, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν,  
 Ὅτι μ' ἐκυβερνήσατε εἰς ὅλην μου τὴν χρείαν.  
**Ο**ταν ἐγὼ ἐπέινασα, ἐδώκετέ μοι νὰ φάγω,  
 Καὶ πάλιν ὅτ' ἐδίψασα, νερὸν κρῦο σὰν πάγο.  
 Πολλὰ ἀσθενῆ ὄντα με παρηγορήσατέ με,  
 Καὶ μέσα εἴην φυλακὴν πάλ' ἐπισκέφατέ με.  
 Γυμνὸς καὶ ξένος ἤμουνα, καὶ συνηγάγετέ με,  
 Πτωχὸς ἤμουνα καὶ πένητας, καὶ εὐσπλαγχνίσαστέ με.  
 Στρέφεται πρὸς ἀριστεροὺς, ἀμέτε κατηραμένοι,  
 Στὸ πῦρ τὸ τῆς κολάσεως τὴν καταφλεγομένη.  
 Εἰς αὐτὸ πῦρ τὸ ἄσβεστο τὸ κατατοιμασμένον,  
 Ἐκεῖ νὰ συναναστρέφεσθε μαζί με τῶν δαιμόνων.  
 Ἐπέινασα κ' ἐδίψασα κί οὐκ ἐποτίσατέ με,  
 Γυμνὸς καὶ ξένος εἶμουνα, κί οὐ συνηγάγετέ με.  
 Κύριε πότε σέ ἴδαμεν γυμνὸν καὶ πεινασμένον;  
 Ἡ πότε ξένον κί ἀσθενῆ, ἢ καὶ φυλακωμένον;  
 Ἐμένα δὲν μὲ ἴδατε ὡς λέτε τὴν ἀλήθεια,  
 Μὰ τὸν ἀδελφόν σας τὸν πένητα, ποῦ ζήταε βοήθεια.  
 Τὸν ἀδελφόν σας, δὲν ἐκυβερνήσατε, πόσω μᾶλλον ἐμένα.  
 Ἀμέτε στὸ πῦρ τὸ ἑξώτερον τέκνα κατηραμένα.

Ν'άκσετε κλαυθμὸν καὶ ὄδυρμό, νὰ χαίρουνται οἱ δαιμόνοι,  
 Στὸ πῦρ τὸ τῆς Κολάσεως τὴν κατακαιομένην.

### ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Γ'.

Περὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ ἀνδραγαθημάτων.

**Ο**' βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ὅπ' εἶχε τὴν ἀνδρεία,

Ἡ πατρίδα του ἦτονε ἀπ' τὴν Μακεδονία.

**Η**' Ὀλυμπιάδα ἢ ξακουστή ἦτον αὐτοῦ μητέρα,

Καὶ τὸν Φίλιππον, ὡς φαίνεται, νὰ εἶχε γιὰ πατέρα.

Καὶ ὅσο καὶ ἐτράνεβε, πλεῖο ἀὔξαν' ἡ ἀνδρεία,

Περισσότερον ἀγάπησε τ' ἄρματα, κ' ὄχι τὴν σοφία.

**Εἰς** χρόνους δεκατέσσαρας ἐπῆρε Βασιλεία,

Κ' εὐθύς τὸν ἐπροσκύνησεν ὅλη ἡ Ῥουμέλια.

**Α**ρτίσεν καὶ ἐσύναξε στρατιώτας ἀνδρειωμένους,

Ὅλους διαλεκτοὺς καλὰ ἀρματομένους.

**Ὡς** καὶ μέσα στὴν θάλασσα θέλησε νὰ δοκιμάσῃ,

Κασσέλα καθάρια γιὰ νὰ ἠθέλησε νὰ φτιάσῃ.

**Καὶ** μέσα ἐσφαλίστηκε, μὲ ἐπιδέξιον πρόπον,

Καὶ ἄφησε παραγγελιὰ τῶν ἐδικῶν του ἀνθρώπων.

**Νὰ** τὸν κρεμάσουν εὐμορφα, νὰ μὴν πάγῃ στὸν πάτο,

Νὰ τὸν κρατοῦν πιδέξια, γιὰ νὰ μὴ πάγῃ κάτω.

**Καὶ** τὰ ψάρια ἐθώρηγε ὅπου ἐπολεμοῦσαν,

Καὶ ἔβλεπε τὴν μιὰ μεριά τὴν ἄλλη π' ἐνικοῦσαν.

**Ἀ**λέξανδρος ἀρχήτισε τὸν πόθον νὰ πληθαίνῃ,

Κ' ἀπὸ τὰ ψάρια πόλεμον θέλησε νὰ μαθαίνῃ.

**Κί** ἀκόμη εἶχε προθυμιά, διὰ νὰ στέκῃ κάτω,

Οἱ ἄνθρωποι του τὸν εὐγαλαν δίχως τὸ θέλημά του.

**Ο**' Ἀλέξανδρος ἐθαύμαζε, πῶς πολεμοῦν τὰ ψάρια,

Πόσω μᾶλλον νὰ πολεμοῦν τὰ ἄξια παλικάρια.

**Τότ'** ἀρτίσεν κ' ἐμάζωνε στρατιώτας ἀνδρειωμένους,

Καὶ Μακεδόνας ἄξιους καλὰ ἀρματομένους.

Ὅλους καθάλλα διαλεκτὴ σ' ἄρματα μαθημένους,  
Ἄξιους γὰρ τὸν πόλεμον, ὅλους, σιδηρωμένους.

Ἀρχισεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς ἑρδινιά νὰ βάνη,

Καὶ τοὺς στρατιώτας του πολλὰ γιὰ νὰ τοὺς ἐδιδάχνη.

Ἀνθρωπος ἐγεννήθηκε στὸν κόσμον γιὰ ν' αὐξήσῃ,

Τὴν πατρίδα του μὲ τὸ σπαθὶ γιὰ νὰ τὴν ἐτιμήσῃ.

Ὅποιος δὲν ἀξιῶνεται πολλὰ μὲ τὸ σπαθὶ του,

Καὶ σὲ μεγάλου πόλεμου νὰ λάβῃ τὴν τιμὴν του.

Δίχως ἄνθρωπον εἰς τὸν πόλεμον προθυμία νὰ βάλῃ,

Εἶναι ὡσὰν ἓνα κορμὶ ποῦ δὲν ἔχει κεφάλι.

Τί χρεῖα εἶναι τοῦ δυνατοῦ ἀτὸς του νὰ ἐπαινᾶται,

Ἄν δὲν εἶναι στὸν πόλεμον ἀπ' ὅλους νὰ τιμᾶται;

Σὰν τὸ καθάριο τ' ἄλογο τραβάει τὸ ἄμᾶξι,

Καὶ εἰς ἀνδρείωμένον νὰ λείπεται τοῦ πολέμου ἢ πράξι.

Τώρα κοιτάξετε ἀδελφοί, νὰμποῦμε σ' ὀρδινία,

Ὡσὰν φουσατό διαλεκτὸ ἀπὸ τὴ Μακεδονία.

Εὐθύς τοῦ ἀπεκρίθησαν ὅλοι στὴν ποταγὴ σου,

Καὶ ὅλοι μας μὲ τ' ἄρματα πάντα στὴν προσταγὴ σου.

Καὶ γιὰ τὴν Βασιλεία σου ὅλοι μας νὰ χαθεῖμεν,

Μὲ τὸ σπαθὶ ἀπὸ χέρι μας ὅλοι νὰ τιμηθεῖμεν.

Μὲ καρδιά νὰ πολεμήσωμεν τὸ φουσατό τοῦ Δαρείου.

Ἐκείνου τοῦ ἐξακουστοῦ καὶ ἀνήμερου Σηρίου.

Φουσατά ἔχει πάμπολλα, καὶ εἰν' ἄρματομένα,

Εἰς τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς ὅλοι εἶναι τευτωμένα.

Ὅποιος ἔχει δυνατὴ καρδιά ἄς μὲ ἀκολουθήσῃ,

Καὶ ὅποιος εἶναι δειλός, ὀπίσω ἄς γυρίσῃ.

Καὶ ὅλοι τοὺς τὰ ἄρματα πρόθυμα νὰ τοιμάσουν,

Καὶ δὲν εὐρέθησαν ποσῶς στρατιώταις νὰ δειλιάσουν.

Ὅτι ὅλοι τοὺς ἐτρέχανε, μὲ προθυμίᾳ μεγάλῃ,

Κ' εἰς ὅλους ὁ Ἀλέξανδρος, ἦτονε τὸ κεφάλι.

Ὅλο τ' ἀσκαῖρι ἔτοιμον νὰ τὸν ἐσυντροφέψῃ,

Ἐφερε τὸν βουκέφαλο διὰ νὰ καθαλλικέψῃ.

Καὶ λέγει τοὺς νὰ χαίρεσθε, κ' ὅλοι νὰ τιμηθοῦμεν,  
 Καὶ τοῦ Δαρείου τὸ στράτευμα, ὡς λύκοι νὰ τὸ πιοῦμεν.  
**Ε**ἴγω ἐλπίδα στοὺς Θεοὺς τὸν ἴδιον νὰ τὸν πιάσω,  
 Καὶ ὅλο του τὸ στράτευμα, γιὰ νὰ τὸν ὑποτάσσω.  
**Α**πέρασαν στὴν Ἀνατολήν, κί ἄρχισαν νὰ τευτώσουν,  
 Καὶ ὅλοι τοὺς μὲ προθυμίᾳ στὸν Δάρειο νὰ ζυγώσουν.  
**Ο** Δάρειος ὡς τὸ ἔμαθε, τ' Ἀλεξάνδρου τ' ἀσκαῖρι,  
 Ἀρχήνισε καὶ ἐγέλαε, καὶ δάγκανε τὸ χέρι.  
**Μ**αντατοφόρου ἔστειλε σ' Ἀλέξανδρο νὰ πάγη,  
 Κ' ἓνα χαρτί τοῦ ἔστειλε νὰ τὸν περιγελάγη.  
**Ο**σον ὁ Ἥλιος δύνεται τὴν νύκτα νὰ φωτίσῃ,  
 Μῆτε ὁ Ἀλέξανδρος δύνεται γιὰ νὰ μὲ πολεμήσῃ.  
**Μ**ᾶς ἔλθη, καὶ δι' ἀγάπη του τὸν κᾶνω Καπετάνιο,  
 Κ' εἰς ἀνθρώπους πεντήκοντα νὰ τὸν ἐβάλω ἐπάνω.  
**Κ**αὶ ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος στέκεται νὰ λογιᾶσῃ,  
 Τοῦ Δαρείου τὸ στράτευμα νὰ πᾶῃ νὰ δοκιμάσῃ.  
**Κ**ρυφῶς ἐπῆγε ταπεινὰ δίχως ἄρματωσίᾳ,  
 Στὴν τράπεζα τοῦ Δαρείου νὰ κάμῃ πηρεσίᾳ.  
**Ο** Δάρειος ὁ ξάκουστος, τὸν κόσμον νὰ ὀρίσῃ,  
 Μὰ τὸν ἐχθρὸν στὴν ταυλά του νὰ μὴν τὸ ἐγνωρίσῃ.  
**Τ**ὸν Ἀλέξανδρον ἐθώρηγε, καὶ ὅλος τοὺς θαυμάζει,  
 Τὸ ἦθος του διὰ δουλευτῆς ποτὲ δὲν ὁμοιάζει.  
**Ο** Ἀλέξανδρος ἐβουλήθηκε, τὴν κοῦπα νὰ κρατήσῃ,  
 Στὴν βάρδια τὴν ἔδωσε νὰ μὴν τὸν ἐγυρίσῃ.  
**Κ**ὶ ὅλα τὰ ἑκατάλαβε, δοκίμασε τ' ἀσκαῖρι,  
 Πῶς ἔμελλε νὰ παραδοθῆ στοῦ ἐδικό του χέρι.  
**Ο**πίσω γυρίζει παρευθὺς, στοῦ ἐδικό του ἀσκαῖρι,  
 Καὶ λέγει τοὺς ὅλοι νὰ χαίρεσθε, τοῦτο τὸ καλοκαῖρι.  
**Κ**αὶ ἂν Μακεδόνες εἴμασθε, σήμερα νὰ φανοῦμεν,  
 Ἡ τὸν Δάρειο νὰ πάρωμεν, ἢ ὅλοι μας νὰ χαθοῦμεν.  
**Σ**ήμερα εἶναι νὰ λάβωμεν ὅλοι μας τὸ στεφάνι,  
 Νὰ ἀκουστῇ σ' Ἀνατολήν, σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένην.

Σήμερα εἴμεσθε ζωντανοί, καὶ αὔριο εἰς τὸν Ἄδη,

Ὅλοι μαζί μὲ τ' ἄρματα ὡς εἴμεσθεν ομαδί.

Καὶ ὅλοι κοράγιο ἔκαμαν, καὶ δυνατὴ καρδία,

Ὅλοι κοντὰ του ἔτρεχαν ὡς τὰ κακὰ θηρία.

Ὁ Ἀλέξανδρος πάγει ἐμπροστὰ ὡς ἄξιο παλικάρι,

Ἀπάνω στὸν Βουκέφαλου μὲ δόξα καὶ καμάρι.

Κὶ ὅτι ἐζύγωσαν κοντὰ, ἔδραμε σὰν ξιφτέρι,

Καὶ τὸν Δαρεῖο ἄρπαξεν, εὐθύς ἀπὸ τὸ χέρι.

Τὸ φουσάτο τοῦ Δάρειου ὅλο νὰ τὸ ποτάξη,

Τὸν Δάρειο τὸν ἔσερνεv ἀπάνω στὸ ἀμάξι.

Οἱ Μακεδόνες φορτώθηκαν ἀσῆμι καὶ λογάρι,

Καὶ ὅποιοι ἐδύνουνταν περισσότερο νὰ πάρη.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβε μεγαλωτάτη ἀξία,

Ὅτι ἔλαβε τοῦ Δάρειου ὅλη τὴν Βασιλεία.

Στὸ σκότος ἐβουλήθηκε νὰ πάγη νὰ δοκιμάση,

Ἀνίσως εἶν' τὸ βολετὸ τὴν ἄκρη του νὰ φτάση

Ἐπρόσταξ' ὁ Ἀλέξανδρος ὅλο του τὸ ἀσκαῖρι,

Ὅλοι στὴν γῆν ν' ἀπλώσουνε, καὶ ὅ, τι παρουν στὸ χέρι

Ὁποῦ ἀπλώσει μετανοεῖ, καὶ ὅποιοι δὲν ἀπλώσει,

Ὅτι δὲν τὸ ἐλόγιαζαν, κάνενας νὰ γλυτώση.

Ὅσοι ὀποῦ δὲν ἄπλωσαν μετάνιωσαν μεγάλα,

Τὸ ἴδιο καὶ ὅσοι ἄπλωσαν, πῶς δὲν ἐπῆραν κί ἄλλα.

Δὲν ἐπῆραν περισσότερο ὅ, τι ἔπιασαν στὰ χέρια,

Καὶ ἤσαν πράγματ' ἐκλεκτὰ, καὶ ἀτίμητα λιθάρια.

Καὶ παρευθὺς ἐγύρισεν εἰς τὴν Μακεδουίαν,

Ὅτι ὑπόταξε ἀνατολή, δύσι, ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν.

Καὶ ὅλα τὰ ὑπόταξε νὰ ἦναι στὸ θῆλημά του,

Ἀκόμα χώρα ξακουστή νὰ κτίση σὸ ὄνομά του.

Καὶ τόπον ἤσεν ἄρκετὸν, τὸ ὅσο κάμνει χρεία,

Διὰ νὰ κτίση τὴν περίφημον χώραν Ἀλεξανδρεία.

Κολώναις θαυμασταῖς ἐσύναξεν ἀπὸ τὸν Κόσμον ὅλον,

Ὅλαις κάτου ταῖς ἔβαλε κί ἀπάνου κάνει θόλον.

Ἀπὸ κάτω εἶναι πολλὰ Σαυμαστή, καὶ ἀπάνω ἄλλη χώρα,  
 Καὶ εἶναι πάντα ξακουστή ὡς φαίνεται καὶ τώρα.  
 Τὴν μία ἀποκατωθιὸ τὴν ἄλλη ἀπάνω κτίζει,  
 Χωρὶ ἄλλη δὲν εὐρίσκεται σ' ἀνατολὴ καὶ δύσι.  
 Καὶ εἶναι πρᾶγμα Σαυμαστὸ κανεὶς νὰ τὸ μετρήσῃ,  
 Νὰ ἦναι χώρα πανωθιὸ, καὶ κάτω νὰ φωτίσῃ.  
 Ὡς φαίνεται ὡς τὴν σήμερον, ὁ Τοῦρκος τὴν ὀρίζει,  
 Τὴν κατ' ἀπὸ Νεῖλον ποταμὸν νερὸ τὴν ἐγιωμίζει.  
 Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπόταξεν ὅλην τὴν Οἰκουμένην,  
 Καὶ μετὰ θάνατον γυμνὸς, κάτω στὴν γῆν ἐμπαίνει.  
 Ὡσὰν τὸν Κόσμον κέρδησε μὲ ὄλον τὸ σπαθί του,  
 Νὰ ἠμπόρει νὰ κέρδαινε τὴν ἄθλια ψυχὴ του.  
 Ὁ ὅλος ὁ Κόσμος καὶ Βασιλεῖς, ἦτον σὸ θῆλημά του,  
 Καὶ σήμερα παραδώθηκε στὰ χέρια τοῦ θανάτου.  
 Αὐτὸς ἦτον ποῦ ὑπόταξεν ὅλην τὴν Οἰκουμένην,  
 Καὶ σήμερα κατόπι του τίποτες δὲν πηγαίνει.  
 Οἱ πλούσιοι καὶ Βασιλεῖς, σὸ ἴδιο νὰ περάσῃ,  
 Καλότυχος ἐκ τῆς ἀρχῆς τὸν τόπον νὰ ἐτοιμάσῃ.  
 Ὅσα κερδήσει ὁ ἄνθρωπος, ὀπίσω του τ' ἀφίνει,  
 Καλότυχος ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅποιος κάνει ἐλεημοσύνη.  
 Ὅντας τ' ἀφίνει ὕστερα, δὲν εἶναι τόση ἡ χάρις,  
 Γιατὶ λοιπὸν δὲν δύναται κοντάτου νὰ τὰ πάρῃ.

### ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Δ'.

Περὶ Κωνσταντίνου τοῦ τῶν Χριστιανῶν Βασιλέως.

**Ο** Θεὸς τοὺς Χριστιανούς τὸ πλάσμα τὸ ἐδικότου,  
 Ὁ ποῦ αὐτοὶ ἐπίστευσαν σὸν μοναχὸν Υἱόν του.  
 Καὶ θέλει νὰ δοξάζωνται ὡς τοῦ Χριστοῦ παιδιά,  
 Γιὰ νὰ ὑποτάσσωνται κί αὐτοὶ στὴν ἐδική τε Βασιλεία,  
 Νὰ μὴν ἦναι ὑποταζόμενοι σ' Ἑλλήνων τυραννία,  
 Ὅτ' ἔκαναν στοὺς Χριστιανούς πολλότατα μαρτύρια.

Νὰ προσκυνοῦν τὰ εἰδῶλα, τὸ πλάνος τῶν δαιμόνων,  
 Ν' ἀφήσουν τὸν ἀληθινόν, Χριστὸν Θεὸν τὸν μόνον.  
 Ὡς ὁ Θεὸς ἐδιάλεξε δὲν ἦρε καλλίτερον ἄλλο,  
 Τὸν Κωνσταντῖνον τὸν Βασιλεῖα ἀπὸ τὸ Πορτογάλλο.  
 Στὸ ἴδιο ἐβασίλευσε, καὶ εἶχε τὴν καθέδρα,  
 Καὶ τὸ κορμὶ του ἦτονε ὅλο γεμάτο λέπρα.  
 Καὶ ὅσο ἐπήγαινε τὸ λοιπὸν, ἄρχιζε νὰ περσέψη,  
 Καὶ Γιατρός δὲν εὐρίσκετο γιὰ νὰ τὸν ἰατρέψη.  
 Κ' ἓνας σοφὸς τοῦ μίλησε, νὰ κάμη ἐν τῷ ἅμα,  
 Νὰ πάρη χρήματα πολλὰ, νὰ πάγη εἰς τὴν Ῥώμα.  
 Νὰ πάρη πλεούμενα πολλὰ γλίγωρα νὰ μισεύση,  
 Ἐκεῖ θέλει εὐρεθεῖ ἰατρός, γιὰ νὰ τὸν ἰατρεύση.  
 Καὶ παρευθὺς ὡς γροίκησε, σοφὴ τὴν ἐρμηνεῖα,  
 Προστάζει τὰ πλεούμενα νὰ μποῦνε σ' ὄρδινια.  
 Ἦρε ὅλη τὴν κούρτη του, καὶ ὅλο του τὸ πρᾶγμα,  
 Ὅτ' ἦτον θέλημα Θεοῦ, νὰ μείνη εἰς τὴν Ῥώμα.  
 Στὴν Ῥώμην ἐριθάρισε, καὶ τοὺς Γιατροὺς γυρεύει,  
 Ὅτι ἡ λέπρα στὸ κορμὶ ἄρχισε νὰ περισσεύη.  
 Καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε τοὺς πλέον διαλεγμένους,  
 Νὰ φέρουν τοὺς Γιατροὺς τοὺς πλέον προκομμένους.  
 Καὶ ἦλθαν ὅλοι οἱ Γιατροί, καὶ ὅλοι πολλὰ θαυμάζουν,  
 Νὰ βλέπουν πρᾶγμα ἐλεινὸν πρέπει ν' ἀναστεναῖζουν.  
 Καὶ ὅλους τοὺς ἐρώταγε, ἂν βρίσκεται γιατρεία,  
 Χάρισμα νὰ ἔχετε ἐσεῖς, τὴν μισή μου βασιλεία.  
 Ὅλοι τοῦ ἀπεκρίθησαν, δὲν βρίσκομεν γιατρεία,  
 Παρὰ μόνος ὁ Χριστὸς νὰ κάμη εὐσπλαγχνία.  
 Ὁ πρῶτος τ' ἀπεκρίθηκε, δὲν βρίσκομεν γιατρεία,  
 Μ' εὐλάβειαν νὰ βαπτιστῆς νὰ λάβῃς τὴν πιθυμία.  
 Ἄν ἦναι μὲ τὸ Βάπτισμα νὰ λάβω τὴν γιατρεία,  
 Τάξω νὰ βαπτιστῶ ἐγὼ μ' ὅλην τὴν συντροφία.  
 Ὁ Λέων Πάπας Ἅγιος κάμνει τὴν πηρεσία,  
 Ὁ ἴδιος τὸν ἐβάπτισε μέσα στὴν Ἐκκλησία.

Καί, ὦ Δείας δυνάμεως! εὐθύς ποῦ ἐβαπτίστη,  
 Ὁλὸς ὑγιῆς ἐγένετο, κ' ἡ λέπρα καθαρίστη.  
 Πολλὴ χαρὰ ποῦ γίνηκεν ἐκείνην τὴν ἡμέρα,  
 Ὅτ' ἐγεινεῖν ὑπέρλαμπρος, καθ' ὅσπερ τὸν ἀστέρα.  
 Σὰν εἶδαν ἐβαπτίστηκαν ὅλη του ἡ συνοδία,  
 Καβαλλαῖοι κί ἄρχοντες ὡς τὰ μικρὰ παιδία.  
 Ὅπισω δὲν ἠθέλησε πλεόν γιὰ νὰ γυρίση,  
 Παρὰ στήν Ῥώμην Βασιλείας στὸν Δρόνον νὰ καθίση.  
 Ἡ λέπρα καὶ τὸ Βάπτισμα ἦτον Δεία οἰκονομία,  
 Τῶν Χριστιανῶν ποῦ ἔμελλεν ἡ πρώτη Βασιλεία.  
 Καὶ ὕστερα μετὰ καιρὸν Δέλει νὰ ταξιδεύση,  
 Νὰ πάγη στήν Ἀνατολὴ τόπους νὰ κυριεύση.  
 Ἐπῆρε πολλὰ πλεούμενα καλὰ ὀρδινιασμένα,  
 Καὶ τὰ στρατεύματα καλὰ ὄλα ἀρματωμένα,  
 Πριντζίποι τὸν ἀκολουθοῦν, καὶ ὅλοι οἱ καβαλλέροι,  
 Τὸ πρᾶγμα τὸ βασιλικὸν ὄλον κοντάτου πέρνει.  
 Ὅμπρὸς παγαίνει ὁ βασιλείας, κοντὰ τὸν ἀκολουθοῦσαν,  
 Καὶ ὅπουθεν ἐπέρναε, ὅλοι τὸν προσκυνοῦσαν.  
 Ἐριδάρησε στήν Τένεδο, κ' ἐμπῆκε στὸ μπογάζι,  
 Τοῦ Βασιλεία ἄρесе τοὺς τόπους νὰ κοιτάζη.  
 Τὴν μιὰ μεριά ἡ Ἀνατολή, τὴν ἄλλη ἡ Ρουμελία,  
 Καὶ ὄλα πολλὰ ἐκοίταζε μὲ πᾶσα προθυμία.  
 Κ' ἐπῆγεν μὲ μιὰ χαρὰ μέσα εἰς τὸ μπογάζι,  
 Κ' εὐθύς ἡ μαύρη θάλασσα πολὺν ἀέραν βγάζει,  
 Κ' ἐγύρισε καὶ ἄραξε κοντὰ εἰς τὸ Βυζάντιον,  
 Ὅτι εἶχε κόντρα τὰ νερά, καὶ ἄνεμον ἐνάντιον.  
 Καὶ εἰς τὴν γῆν ἐξεύγηκε γιὰ νὰ περιδιαβάση,  
 Καὶ μίαν χώρα θυμαστή, Δέλει ἐκεῖ νὰ φτιάση.  
 Μαστόρους κράζει παρευθὺς τὸν τόπον νὰ μετρήση,  
 Καὶ ἂν ἦναι Δέλημα Θεοῦ, ἐκεῖ χώρα νὰ κτίση.  
 Καὶ παρευθὺς ἀρχήνισαν διὰ νὰ θεμελιώσουν,  
 Δεῖν ἦτον Δέλημα Θεοῦ, ἐκεῖ νὰ τελειώσουν.



Ὅσο περισσα δούλευαν, εὑρίσκαν τὸ ἐναντίο,  
 Τὰ σύνεργά τους ἀετοὶ τὰριχναν στὸ Βυζάντιο.  
 Πολλὰ θαυμάζει ὁ Βασιλεὺς, τί νάσαι τὸ σημεῖον,  
 Κ' ἐκίνησε μὲ τῷ Ἄρχουσι του, πῆγε στὸ Βυζαντίον.  
 Καὶ ὅτι ἐριθάρησε, δοκίμασε τὸν τόπον,  
 Δὲν ἤβρισκε καλλίτερον εἰς σέ κανένα τρόπον.  
 Καὶ ἄρχισε μὲ τὴν σπουδὴ τὸν τόπον νὰ μετρήσῃ,  
 Ἐκεῖ ἦτον θέλημα Θεοῦ τὴν Πόλιν διὰ νὰ κτίσῃ.  
 Ἄγγελος πῆγαινε μπροστά, κ' ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο,  
 Τὸν τόπον ἐσημάδευε νὰ κτίσουν τὸ Θεμελίο.  
 Καὶ ἄλλος δὲν τὸν ἔβλεπε, μόνον ὁ Βασιλέας,  
 Καὶ ἓνας ἅγιος ἄνθρωπος, ὀνόματι Ἀνδρέας,  
 Ὅντας στὸν τόπον ἔφθασαν ὁ Ἄγγελος ἐχάθη,  
 Κι ὁ Βασιλέας παρευθὺς πολλὰ τὸ ἐθαυμάθη.  
 Μαστόρους καὶ τξευιέριδες ὄλους κράζει κοντά του,  
 Νὰ κτίσουν χώρα ξακουστὴ νὰ ἦναι στὸ ὄνομά του.  
 Διατὶ Θεμελιώνεται μὲ θεῖαν οἰκονομία,  
 Σ' αὐτὴν νὰ ἦναι πάντοτε μεγάλη Βασιλεία.  
 Στὴ μέση στὸ Βυζάντιο βασιλικὸ σαρᾶγι,  
 Καὶ Ἐκκλησίαν θαυμαστὴν, διὰ νὰ προσκυνάγῃ.  
 Νὰ ὀνομασθῇ ἐπτάλοφος τοῦ Κωνσταντίνου ἡ πόλι,  
 Μητέρα νάσαι πάντοτε στὴν Οἰκουμένην ὄλη.  
 Ἀφόντις ἐθεμέλιωσε θελεῖ νὰ ταξιδέψῃ,  
 Τόπους καὶ κάστρια πολλὰ γιὰ νὰ τὰ κυριέψῃ.  
 Καὶ ἦτον θεῖα πρόνοια, νὰ πᾶ νὰ πάρῃ κάστρα,  
 Ὅτ' εἶδε τὸν τίμιον Σταυρὸν στὸν οὐρανὸν μὲ τ' ἄστρα.  
 Μ' εὐλάβεια ἐπρόσταξεν ἀνθρώπους ἐν τῷ ἄμα,  
 Σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ νὰ βάλουν εἰς τὸ ἄρμα.  
 Μὲ Πίστιν καὶ μὲ Προσευχὴν πολλὰ τὸν ἐτιμάει,  
 Καὶ μὲ πολλὴ εὐλάβειαν γιὰ νὰ τὸν προσκυνάει.  
 Καὶ ὅπουθεν ἀπέρασε διὰ νὰ πολεμήσῃ,  
 Μπροστά ἔβανε τὸν Σταυρὸν γιὰ νὰ τοῦ βοηθήσῃ.

70 ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

Ὦρισ' Εὐρώπ', Ἀνατολήν, Ἄρκτον, καὶ Μεσημβρία,  
Καὶ στήν Κωνσταντινούπολι νὰ γένη Βασιλεία.

Εἴγεινεν αὐτοκράτορας, καὶ ζῆ εἰς τὸν αἰῶνα,  
Ἡ καύχησις τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἡ χρυσῆ κορῶνα.

Ὅριζει αὐτὸς τὴν Ρούμελι, Μωσκόβια καὶ Ρουσία,  
Καὶ θρόνος οἰκουμηνικός σ' ὄλην τὴν Μεσημβρία,

Πόλλ' εἶχε τὴν εὐλάβειαν στοῦ Σταυροῦ τὸ σημεῖο,  
Ὅπου εἶδεν εἰς τὸν οὐρανὸν μέτ' ἄστρα τὸ ὁμοῖο.

Τὸν εὐλαβότουσε πολλὰ μὲ πίστι καὶ ἀλήθειαν,  
Ὅτι μ' αὐτοῦ τὴν δύναμιν εἶδε πολλή βοήθεια.

Εἶπε νὰ κάμουν δέησιν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,  
Τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ νὰ εὕρη νὰ τὸ εὐγάλη.

Κί ὁ Πατριάρχης δέεται μὲ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων,  
Τὸ τίμιον ξύλον νὰ εὕρεθῆ εἰς τὸν Κρανίου τόπου.

Καὶ μὲ σπουδὴν τὴν μητέρα του, ἔκραξε τὴν Ἐλένην,  
Εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εὐθύς γιὰ νὰ πηγαίνῃ.

Νὰ κάμῃ τ' ὀγλιγωρότερο δίχως πολλὰ ν' ἀργήσῃ,  
Στὸν ἅγιον τάφον ταχινὰ νὰ πάῃ νὰ προσκυνήσῃ.

Καὶ νὰ παγαίνῃ ταπεινὰ μ' εὐλάβεια μεγάλη,  
Τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ νὰ βρῆ νὰ τὸ εὐγάλη.

Εἰτοίμασε πλεούμενα γιὰ νὰ τὴν ἐμπαρκάρῃ,  
Ἀργύρια ἔδωσ' ἄδειαν ὅσα ἤθελε νὰ πάρῃ.

Καί, ὅ, τι περισσότερον ἤθελε κάμει χρεία,  
Καὶ τοῦ πελάγου νὰ διαβῆ ὡς τὴν Ἀλεξανδρεία.

Κ' ἐκεῖ νὰ ξεμπαρκαριστῆ, στὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον,  
Νὰ πάγῃ στὴν Ἱερουσαλήμ νὰ βρῆ τὸ τίμιον ξύλον.

Μ' Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων,  
Εἰκίνησε κ' ἐπήγαινε εἰς τὸν Κρανίου τόπου.

Μ' εὐλάβεια καὶ προσευχὴν, καὶ μὲ πολλὴν νηστείαν,  
Γιὰ νὰ εὐγάλη τὸν Σταυρὸν ἀνθρώπων σωτηρίαν.

Εἴβαλε καὶ ἐσχάφτανε μ' εὐλάβεια καὶ νηστεία,  
Καὶ μὲ τὴν θείαν δύναμιν ἦρε τρία ὁμοῖα.

Τὸ ἓνα ἦτον τοῦ Χριστοῦ, καὶ τ' ἄλλα τῶν ληστάδων,  
 Ἀμὴ δὲν ἐγνωρίζονταν τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλον.  
 Καὶ εἶχανε τὴν δυσκολιὰ τὸ πρῶτον τὰ γνωρίσουν,  
 Καὶ μὲ μεγάλη εὐλάβεια νὰ τὸ ἐπροσκυνήσουν.  
 Κ' οἰκονομία τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ δοκιμάσουν,  
 Ἐβρίου παιδὶ νεκρότυχε γιὰ νὰ τὸ ἀπεράσουν.  
 Καὶ ἔβαλαν ἓνα σταυρὸν στὸ λείψανον ἀπάνου,  
 Ἐβαλαν καὶ τὸν δεύτερον, μὰ τίποτες δὲν κάνου.  
 Ἐβαλαν καὶ τὸν τρίμιον στὸ λείψανον ἀπάνω,  
 Καὶ ἀναστήθηκ' ὁ νεκρὸς, καὶ σκώθηκεν ἀπάνω.  
 Μικροὶ μεγάλοι κ' ἱερεῖς, ὅλοι ἐθαυμαστήκαν,  
 Καὶ οἱ Γονεοὶ τοῦ νεκροῦ κ' ἄλλοι ἐβαπτιστῆκαν.  
 Μ' εὐλάβεια τὸν ἐσήκωσαν, ἱερεῖς τὸν ἐβαστοῦσαν,  
 Μὲ φῶτα καὶ θυμιάματα, τὸν ἐσυναπαντοῦσαν.  
 Πολλὴ χαρὰν κ' εὐλάβειαν εἶχε ἡ Ἁγία Ἑλένη,  
 Μὲ τὸν ἀτίμητον Σταυρὸν στὴν Πόλι νὰ πηγαίνῃ.  
 Κι' ὅπουθε καὶ ἀπέρναγε διὰ τὴν Ἀλεξάνδρεια,  
 Ὅλος ὁ Κόσμος ἔτρεχαν ὡς φύλλα καὶ χορτάρια.  
 Στὰ πλεούμενα τὸν ἔβαλε μ' εὐλάβεια μεγάλη,  
 Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολι διὰ νὰ τὸν εὐγάλῃ.  
 Ὡς τόμαθεν ὁ Βασιλεὺς, τρέχει νὰ προῦπαντήσῃ,  
 Καὶ μὲ μεγάλη εὐλάβεια νὰ τὸν ἐπροσκυνήσῃ.  
 Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, μαζί μὲ Πατριάρχῃ,  
 Οἱ Ἄρχοντες, καὶ πένητες, καὶ ὅποιος ξένος λάχῃ.  
 Ὅλοι σὲ συναπάντησι τρέχουσι μὲ τὴν βία,  
 Μὲ φῶτα καὶ θυμιάματα ἀπὸ τὴν Βασιλεία.  
 Χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, ποῦ γίνηκε στὴν Πόλι,  
 Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μοιράστηκε στὴν Οἰκουμένην ὅλη.  
 Χαῖρε Κωνσταντινούπολις ὡς νύμφη στολισμένη,  
 Τὸ καύχημα τῶν Χριστιανῶν σ' ὅλην τὴν Οἰκουμένην.  
 Τώρα δὲ πρέπει πᾶσα εἰς νὰ βαρυναστενάξῃ,  
 Ὅτι τὸ γένος τῶν Τουρκῶν ἦλθεν νὰ τ' ὑποτάξῃ;

Πού εἶναι Πόλι ἡ δόξα σου, καὶ πούναι ἡ τιμή σου,  
 Καὶ τώρα παραδόθηκες, στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ σου.  
 Πού εἶν' ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, καὶ πούναι ἡ παρρησία,  
 Πού γίνονται καθημερινῶς εἰς τὴν Ἁγία Σοφία ;  
 Πούν' οἱ Ἀρχιεπίσκοποι, κ' οἱ Μητροπολιτάδες,  
 Καὶ τώρα τὴν ὑπηρετοῦν Ἀγαρηνοὶ χοντζάδες ;  
 Τὰ σκεύη τὰ πολύτιμα ὀκτὴν Ἁγία Σοφίαν,  
 Γιὰ τὸ παρὸν εὐρίσκονται ὅλα στὴν Βενετίαν.  
 Ὁ τέμπλος ὁ ὀλόχρυσος ὀκτὴν Ἁγία Σοφίαν,  
 Μὲ πέτραις ταῖς ἀτίμηταις κ' Ἁγίων Ἱστορίαν.  
 Κι ἄλλαις πέτραις ἀτίμηταις Σταυρὸς κ' ἄλλα ὁμοῖα,  
 Πού νάχη ποτέ δὲν δύνεται κάμμια Βασιλεία.  
 Κορώναις ἡ ἀτίμηταις ἦτον τῶν βασιλιάδων,  
 Στηγάρια τὰ πολύτιμα, ἦτον τῶν Κορασάδων.  
 Θρήνει Κωνσταντινούπολις, χαῖρε ἡ Βενετία,  
 Ὁ Ἅγιος Μάρκος στολίστηκε ὀκτὴν Ἁγία Σοφία.  
 Πού ὁ Θεὸς νὰ ξύπναε τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον,  
 Νάβλεπε εἰς τὴν Πόλιν του, Χριστιανῶν τὸν θρῆνον.  
 Ὁ παῦ αὐτὸς τὴν ἔκτισε μ' Ἀγγελικὴ Σοφία,  
 Πάντοτε γιὰ νὰ βρίσκεται Ῥωμαίων Βασιλεία.  
 Νὰ ἦν' Αὐτοκρατορίσσα, κ' ἡ πρώτη Βασιλεία,  
 Νὰ ὀρίζη τὴν ἀνατολὴν, ἄρκτον, δύσιν, καὶ μεσημβρία.  
 Στὸ παλαιὸ δὲν φαίνεται κάμμια προφητεία,  
 Σήμερον νὰ ὑποτάσσεται σὲ Τοῦρκον Βασιλεία.  
 Μὴν λυπᾶσαι Βυζάντιον, καὶ δὲν θέλει ἀργήσει,  
 Ὁ Παντοκράτορας Θεὸς τὴν ρόδα νὰ γυρίσῃ.  
 Ὅτ' ὁ Θεὸς μετὰ καιρὸν θέλει νὰ ξαναστήσῃ,  
 Κανένα δένδρον εὐμορφον νέον καρπὸν ν' ἀνθίσῃ.  
 Ἐχε μεγάλ' ὑπομονή, θέλει σβυστεῖ ἡ φωτία,  
 Ὁ ποῦ σε περικύκλωσεν δική μας ἡ ἁμαρτία.  
 Διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ ναὸς εἰς τὴν Ἁγία Σοφία,  
 Νὰ ξαναστήσῃ, ὁ Θεὸς καινούρια Βασιλεία.

## ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Ε΄.

Περὶ τῆς ὠραιότητος Βενετίας.

**Μ**αυτὴν τὴν Δεῖαν δύναμιν κί ἀνθρώπινη σοφία,  
 Εἰς τὸ Γαλὸ ἐκτίσθηκεν ἡ ἄξια Βενετία.  
 Ἀπὸ τὸ Δέλημα Θεοῦ ἦτανε γεγραμμένος,  
 Γιὰ τοῦτο ὡς τὴν σήμερον εὐρίσκεται παρθένος.  
 Πρέπει τῆς νὰ ὀνομαστῆ περίφημη Ἐκκλησία,  
 Ἐχει καλοὺς Ἀρχιερεῖς, ποῦ κάνουν παρρησία.  
 Ὡς Κορασίδα πρέπει της, νὰ ἔχη τὴν κορῶνα,  
 Ὅτ' εἶναι στὴν Ἰταλία ὀλόχρυση Κολλῶνα.  
 Ὡς παρθένος ἀμόλυπτη παντάναι τιμημένη,  
 Κί ἀπ' ὅλα τὰ βασίλεια παντάναι ζηλεμένη.  
 Ὁκτὴν καλὴ κυβέρνησι, καὶ τὴν δικαιοσύνη,  
 Κί ὀκτὴν πολλὴν τοὺς εὐγενεῖα, καὶ τὴν ταπεινοσύνη.  
 Καὶ ὅλα τὰ Βασίλεια ἦταν κόντρα στὴν Βενετία,  
 Καὶ μετὴν καλὴν τοὺς κυβέρνησιν κανέν δὲν εἶχαν χρεία.  
 Καὶ ἀνοιξαν τοὺς θησαυροὺς, κ' ἐπλέρωναν σολδία,  
 Καὶ ὅλοι στρατιώταις ἔτρεχαν νάλθουν στὴν Βενετία.  
 Κί ἀσκαίρια ἔμασαν πολλά, μετὴν φιλή σοφία,  
 Καὶ ὅλους τοὺς ἐχάλασαν κ' ἔφυγαν μετὴν βία.  
 Μὲ τραδιμέντο κ' ἡ Γένοβα τὴν Βενετία νὰ ὀρίση,  
 Μὰ δὲν τὸ ἐμέτρησε καλὰ κανέννας δὲν γυρίσει.  
 Καράβια ἀρμάτωσαν, ὡς διὰ μετὴν πραγματεία,  
 Μὲ τραδιμέντο ἤθελαν νὰ μποῦν στὴν Βενετία.  
 Βουτζία φόρτωσαν πολλά νὰ ἔχουν διὰ χρεία,  
 Μὲ τὰ αὐτὰ εἶχανε βουλή, νὰ κάμουν τραδιτουρία.  
 Καὶ ἦλθαν κ' ἐριθάρισαν, ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὸ Δίο,  
 Καὶ τὰ Βουτζία εὐγαζαν, καὶ τὰριχναν στὸν Ἥλιο.  
 Μέσα στὰ Βουτζία ἦτανε ἀνθρώποι ἀρματωμένοι,  
 Ὡς ἔμειναν στὴν Βενετία ὅλοι τοὺς σκλαβωμένοι.

Μὲ δόλου ἔριχναν τὰ Βουτζιά, πῶς δὲν τοὺς κάνουν χρεία,  
 Καὶ τὴν νύκτα νὰ εὐγούσι, ν' ἄμπουν στὴν Βενετία.  
 Καὶ οἱ Βενετζιάνοι ἐγνώρισαν, πῶς εἶναι τραγικουρία,  
 Καὶ ἔστειλαν ἀνθρώπους πολλοὺς νὰ πάνε μὲ τὴν βία.  
 Καὶ τοὺς ἀνθρώπους τὸ λοιπὸν ὅπου ἦταν στὰ βουτζία,  
 Ὅλους σκλάβους τοὺς ἤφεραν μέσα στὴν Βενετία.  
 Μὲ πλῆθος χιλιάδες ἄρματα πολλὰ ἦταν παινεμένα,  
 Εὐρίσκονται ὡς τὴν σήμερον, στὸν ἀρσενὰ βαλμένα.  
 Καὶ τὰ Καράβια γύρισαν ἄδεια καὶ λυπημένα,  
 Καλλίτερα στὴν θάλασσαν νὰ ἦτανε πυνιμένα.  
 Καὶ τῆς στεριάς στὴν Γένοβα ἐπῆγαν τὰ μαντάτα,  
 Πῶς στὴν Βενετιά ἐχάθηκε ὅλη τους ἡ ἀρμάτα.  
 Λυπήσου πολλὴ ἡ Γένοβα, καὶ χαίρου ἡ Βενετία,  
 Ὅτι δὲν ἔχεις τὸ λοιπὸν ἀπὸ κανένα χρεία.

## ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ 5'.

Περὶ τοῦ πῶς καὶ ὁ Καίσαρας ἐφθόνησε τὴν Βενετιάν.

**Ο**' Καῖσαρ ἔβαλε βουλή τὴν Βενετιά νὰ πάρη,  
 Μὰ δὲν τὸ μέτρησε καλά νὰ ἔχη τέτοια χάρι.  
 Ἀσκαῖρια ἐσύναξε πολλὰ καλά ἀρματωμένα,  
 Στὴν παραθαλασσία νὰ ἦναι ἐκεῖ, ὅλα ἀρματωμένα.  
 Ἀρμάτα εἶχε δυνατὴ περίσσα ὡς κάμνει χρεία,  
 Στὸ Φιοῦμι ἐμπαρκάριζε τ' ἀσκαῖρι μὲ τὴν βία.  
 Ἀρμάτα ἦτανε πολλὴ κανεῖς νὰ τὴν παινέση,  
 Ὅτ' ἐμελλε στὴν Βενετιά νὰ πάγη διὰ πεσκέσι.  
 Καὶ τὸν Υἱόν του ἔβαλε κουμάντο Γενεράλη,  
 Κεῖ ἀπάνω σ' ὅλα τ' ἄρματα, ἀτός του νὰν Κεφάλι.  
 Νὰ πάγη εἰς τὴν Βενετιά διὰ νὰ τὴν ἐπάρη,  
 Μὰ δὲν ἐλόγιαζε ποτὲ, πῶς σκλάβος νὰ ῥεστάρη.  
 Ἄρχισαν τὰ παιγνίδια του, τρουμπέτια τ' ἄλλα ὁμοῖα,  
 Μὲ δόξα καὶ περηφάνεια νὰμπη στὴν Βενετία.

Στὸν κόλφον τοῦ Καρνέριου ἄρχισε ν' ἀρμενίζῃ,  
 Ποτέ του δὲν τὸ λόγιαζε, κανένας δὲν γυρίζει.  
 Μὲ μιὰ χαρὰ ἀρμενίζε, μὲ δόξα καὶ καμάρι,  
 Πῶς πάγει εἰς τὴν Βενετιά διὰ νὰ τὴν ἐπάρῃ.  
 Ο' Πρέντζιπες στὴν Βενετιά, καὶ ἡ Ἀριστοκρατεία,  
 Μὲ φρονιμάδα ἐτοίμασαν τὰ ὅσα κάνουν χρεία.  
 Καὶ παρευθὺς ἀρμάτωσαν μιὰ μεγάλη ἀρμάτα,  
 Μὰ τὸ βασιλόπουλο δὲν ἤξευρε τῆς τύχης τὰ μαντάτα.  
 Καὶ σὲ μπαστάρδα ἐμπῆκεν ὁ Πρέντζιπες ἀτός του,  
 Καὶ στὰ ἐπίλοιπα κάτεργα ἐμπῆκεν ὅλος ὁ λαός του.  
 Κ' εὐθὺς τοὺς ἐμπαρκάρησαν ὅλους ἀρματωμένους,  
 Καὶ εἶχαν τοὺς περισσότερους ὅλους σιδερωμένους.  
 Ἦταν ἀρμάτα Σαυμαστή, καὶ διαλεγμένο ἀσκαῖρι,  
 Οἷοι ἄνθρωποι εὐγενικοὶ ἄρχοντες καβαλλίεροι.  
 Οἷοι ἔτρεξαν μὲ χαρὰν, καὶ τοῦ Θεοῦ ἐλπίδα,  
 Γιὰ νὰ χαλάσουν τὸν ἐχθρόν, νὰ γλύσουν τὴν πατρίδα.  
 Ἀρχισε μὲ μιὰ χαρὰ νὰ εὐγῆ ἀπὸ τὸ Λίο,  
 Καὶ ἡ παντιέρες ἡ χρυσαῖς ἔλαμπαν σὰν τὸν ἥλιο.  
 Κί ὅτι εὐγῆκε στὸν γιολό, κ' ἐμπῆκε στὸ μπογάζι,  
 Τὸ σταντάρδο ἀπάνω ἔβαλε, καὶ ὅλους τοὺς ἐκράζει.  
 Οἷοι στὴν μπαστάρδα νὰ εὐρεθοῦν, διὰ νὰ κουσουλτάρουν,  
 Τὴν ὀρδινιά ὡς ἔπρεπε γιὰ νὰ τὴν ἐπάρουν.  
 Οἷοι κοράγιο κάμετε καὶ στὸν Θεὸν ἐλπίδα,  
 Τὸ αἷμά μας νὰ χύσωμεν ὅλοι γιὰ τὴν πατρίδα.  
 Σήμερον γεννηθήκαμεν, σήμερα νὰ χαθοῦμεν,  
 Μάλιστα τὴν Πατρίδα μας νὰ μὴν ἀπαρνηθοῦμεν.  
 Σήμερα εἴμεσθεν καλά, καὶ τὸ ταχύ στὸν Ἄδη,  
 Ἡ τὸν ἐχθρόν στὰ χέρια μας νὰ ἔχωμεν ὡς βράδυ.  
 Ὡς ἔκαμ' ὁ Ἀλέξανδρος μ' ἐκείνους τοὺς Μακεδόνες,  
 Οὔτας ἠθέλησε νὰ μπῆ μέρα σταῖς Ἀμαζῶνες.  
 Πόσον ἡμεῖς περισσότερο νὰ κάμωμεν καρδίαν,  
 Νὰ διώξωμεν τὸν ἐχθρόν μὲ δύναμιν ἀπὸ τὴν Βενετίαν.

Ὁρδινιάσετε τὰ κάτεργα, καὶ βάλετε παραπέτα,  
 Μπάλαις γρανάταις ὀρδινιάσετε, γεμάτα τὰ σκεπέτα.  
 Τὸ Βασιλόπουλο ἔρχονται, ἢ ἀρμάτα μέ τὴν τάξι,  
 Κ' οἱ Βενετζιάνοι ἔλεγαν, ποῖος νὰ τὴν βαστάξι.  
 Ὁ Πρέντζιπες πάγει ὀμπροστῆ, γιὰ νὰ τὸ χαιρέτησι,  
 Τὸ Βασιλόπουλ' ἄρχισε, γιὰ νὰ τὸν πολεμήσι.  
 Ὁ Πρέντζιπες δὲν ἤθελε διὰ νὰ ἀρχινήσι,  
 Ὅτι γνώμην δὲν εἶχε ποτέ, διὰ νὰ πολεμήσι.  
 Μὰ τὸ Βασιλόπουλο δὲν ἤθελε νὰ πάψῃ τὴν φωτιά,  
 Κ' οἱ Βενετζιάνοι ὀρδινιάζαν τὸ ὅ, τι κάνει χρεία.  
 Κ' εὐθὺς ἀναψ' ὁ πόλεμος, καὶ ἡ φωτιά μεγάλη,  
 Ὅσο ἡ ἀρμάταις δὲν ἐφαίνονταν ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλη.  
 Τὸ Βασιλόπουλο ἄρχισε νὰ βαρυστενάξῃ,  
 Ποῦ βλέπει τὴν ἀρμάτα του, ἀπ' ὀλίγο νὰ βουλιάξῃ.  
 Πόλεμος μέγας ἔγεινε, ἀπ' ὅξω ἀπὸ τὸ Τριέστι,  
 Ἡ ἀρμάδα τοῦ Βασιλόπουλου ὅλη ἐκεῖ ἀπολέστη.  
 Οἱ Βενετζιάνοι διὰ χαρὰν ἄρχισαν νὰ συμπάρουν,  
 Καὶ τὸ Βασιλόπουλο σκλάβο διὰ νὰ πάρουν.  
 Εἰς τὴν μπαστάρδα τὸ ἤφεραν τοῦ Πρέντζιπε πεισκέσι,  
 Καὶ ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλεῖ στὰ πόδια τὸ νὰ πέσῃ,  
 Ἐγὼ πολλὰ σοῦ ἔφταιξα, καὶ νὰ μὲ συμπαθήσης,  
 Καὶ τὴν ζωὴν μου μοναχὰ ἀν' ἐλπίς νὰ χαρίσης.  
 Τὴν ζωὴν σου χάρισμα πάντα σου νὰ τὴν ἔχῃς,  
 Καὶ ἀπὸ τὸ στάτο τῆς Βενετιᾶς, πάντα σου νὰ ἀπέχῃς.  
 Καὶ τῆς στερίας ἔστειλαν τοῦ Βασιλιᾶ μαντάτα,  
 Πῶς ὁ Υἱός σου χάθηκε, μ' ὅλην του τὴν ἀρμάτα.  
 Στὸ πέλαγο τὴν βουλιάξασιν ὅλην οἱ Βενετζιάνοι,  
 Καὶ κἄν σημάδι ἀπ' αὐτὴν, τίποτες δὲν ἐφάνῃ.  
 Καὶ τὸ Βασιλόπουλο εὐρίσκεται στὸν Πρέντζιπε πιασμένο,  
 Καὶ τόχουν εἰς τὴν Βενετιᾶ κ' εἶναί το σκλαβωμένο.  
 Καὶ ὁ Βασιλεῆς τὸ λοιπὸν πολλὰ τοῦ κακοφάνῃ,  
 Ποῦ τὸν Υἱόν του ἔπιασαν σκλάβου οἱ Βενετζιάνοι.



Πολλά ἐσυλλογίστηκε, κί ἄλλο δέν κάνει χρεία,  
 Παρά ὁ ἴδιος νά σηκωθῆ, νά ληθῆ στήν Βενετία.  
 Καί ὄντας ἦλθε στήν Βενετία πολλά τόν ἐτιμῆσαν,  
 Μὲ δόξα καί πολλή τιμὴν τόν ἐσυναπαντῆσαν.  
 Τοῦ Πρέντζιπε ἐγύρευε, νά τόν ἐσυμπαθῆσῃ,  
 Καί ἄρματα μὲ λόγου του ποτὲ νά μὴν ἀρχίσῃ,  
 Ὡς καί ὁ Υἱός του ἠθέλησε στήν Κόνα νά ὀμόσῃ,  
 Πῶς οὐδέποτε στήν Βενετία, ἄρματα νά σηκώσῃ.  
 Πολλά λυπήσου Γένοβα, καί Θρήνησον ἡ Βγένα,  
 Καί χαῖρε ἄξια Βενετία, ὅτι εὕρισκεσαι παρθένα.

## ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Ζ΄.

Περὶ Γυναικῶν.

Μὴ στὸν ἐχθρὸν σου ἀνταμοιβῆ θέλῃς νά ἐπιστρέψῃς,  
 Μῆτε ποτὲ τῆς Γυναικὸς τὰ λόγια νά πιστέψῃς.  
 Τοῦ ἐχθροῦ σου μὴν ἐμπιστευθῆς τὰ λόγια ποῦ σοῦ λέγει,  
 Ἀλλὰ μῆτε τῆς Γυναικὸς, ποῦ σοῦ μιλεῖ καί κλαίγει.  
 Εἰς σέ γυναῖκες πονηραῖς πάντα τὰ δάκρυα τρέχουν,  
 Καί ὅσοι νά μὴν γελαστοῦν ὀκταύταις νά ἀπέχουν.  
 Μετὰ δακρῶν φαίνεται τὸν ἄνδρα γ' ἀγαπή, 100  
 Μὰ νά ἐδύνουνται σάν τὴν ὄχιά νά τὸν ἐφάγῃ.  
 Πανταχοῦ τὰ σύγνεφα συνήθεια εἶναι νά βρέχουν,  
 Καί τῆς Γυναικὸς τὰ δάκρυα τόσου εὐκολα νά τρέχουν.  
 Τῆς Γυναικὸς τὰ δάκρυα τὴν φόνια παρομοιάζει,  
 Εὕρισκει πνιμένον ἄνθρωπου στήν ἄκρη τὸν εὐγάζει.  
 Τὸν βρίσκει εἰς τὴν θάλασσαν ἀπανωθιὸ καί πλέγει,  
 Καί τὸν εὐγάζει εἰς τὴν γῆν καί κάθεται καί κλαίγει  
 Δέν τὸν κλαίγει διὰ καλὸ, γιὰ νά τὸν ὠφελάγῃ,  
 Μὰ κλαίγει καί ὀδύρεται πῶς δέν μπορεῖ νά τὸν φάγῃ  
 Καί ὅπου στάξει τὸ δάκρυ της ὅλο τὸ κορμί του λυώνει,  
 Καί ἀρχινάει καί τρώγει του ὅσο ποῦ τελειώνει.

- Ε'** τ' εἶναι καὶ τῆς γυναικὸς τὰ δάκρυα δολωμένα,  
**Μέ** πονηρία δολερὴ πλανέβει τὸν καθ' ἓνα.
- Η'** γυναῖκα τὴν ἀλεποῦ στήν πονηριὰ ὁμοιάσει,  
**Μέ** πᾶσα λόγια πονηρὰ τὸν ἄνδρα νὰ γελᾷσῃ.
- Ω'**ς τὸ ψάρι δὲν δύνεται στήν γῆν νὰ περπατήσῃ,  
**Μή**τε ἡ γυναῖκα ἢ κακὴ τὴν γνώμην της ν' ἀφήσῃ.
- Ο'**χία ἢ φαρμακερὴ τὸν ἄνθρωπον νὰ φάγῃ,  
**Μά** ἀπὸ γυναῖκα πονηρὴ ὁ Θεὸς νὰ σέ φυλάγῃ.
- Κά**λλια νὰ ἐνεμπιστευθῆς τὰ πλέον κακὰ θηρία,  
**Πα**ρὰ ποτὲ τῆς γυναικὸς τὴν καθαρὴν καρδίαν.
- Θολό** ποτάμι ἄπεχε, καὶ τὴν φωτιά ἀναμμένη,  
**Καὶ** τὴν γυναῖκα τὴν κακὴν οὐτάνα! Συμωμένη.
- Καὶ** τὰ θηρία τ' ἀνήμερα ἄνθρωπος νὰ μερώσῃ,  
**Μά** τὴν γυναῖκα τὴν κακὴν οὐδεὶς νὰ ταπεινώσῃ.
- Τὰ** τρία παρομοιάζονται ὅμοια στήν κακίαν,  
**Μά** περισσότερο της γυναικὸς νὰ λάβῃ ἐξουσίαν.
- Ο'**τι μὲ τὸ πολὺ νερὸ τὴν φλόγα τὴν ἐσθύνει,  
**Μά** ἡ γυναῖκα ἢ κακὴ τὴν γνώμην δὲν ἀφίνει.
- Ἄν** ἐξουσία ἐλάμβανε τὸν ἄνδρα νὰ ὀρίσῃ,  
**Ευ**πόλητον τὸν ἔβανε παλιουρία ν' ἀλωνίσῃ.
- Εἰς** πᾶσα τόπον τὸ λοιπὸν κάλλια κακὴ φωτία,  
**Πα**ρὰ γυναῖκα πονηρὰ νὰ λάβῃ ἀφεντία.
- Πᾶ**σα γυναῖκα φυσικὰ λίγ' ἐξουσία νὰ πάρῃ,  
**Τὴν** βλέπεις καὶ συμώνεται σὰν τὸ κακὸν λιοντάρι.
- Μά** ἡ νατοῦρα δὲν εἶναι κανεὶς νὰ τὴν φοβάται,  
**Ὡς** ἄνθρωπον ξαρμάτωτον τὴν νύκτα νὰ κοιμᾷται.
- Τὸν** Γαῖδαρον τὸν ἐνδυσαν λεονταριοῦ δερμάτι,  
**Μά** τὴν φύσιν του δὲν δύνεται κανεὶς νὰ τὴν φοβάται.
- Γιὰ** αὐτὸ ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε ἢ γυναῖκες νὰ ὀρίσουν,  
**Ὅ**τι ποτὲ συμβούλιο δὲν δύνονται νὰ κρατήσουν.
- Ὁ** ἄνθρωπος μὲ τὸ κόσκινο νερὸ νὰ κουβαλίσῃ,  
**Μά** γυναικὸς δὲν δύνεται συμβούλιον νὰ δουρήσῃ.

Τῶν γυναικῶν ἡ συμβουλή, καὶ ἡ δροσιά τὸν Μαΐ,

Εὐθύς ὁ ἥλιος ποῦ τὴν ἰδῆ χάνεται καὶ πάει.

Ἡ γυναῖκα φυσικὰ ὁμοιάζει τὸ παγῶνι,

Κοιτάζει τὰ ποδάρια του, καὶ τὸ κορμί του λυώνει.

Πᾶσα μία φαίνεται, ἄλλη δὲν τὴν ὁμοιάζει,

Μ' ὄντας ἰδῆ εὐμορφότερη, τότες ἀναστεναίξει.

### ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Η'.

Περὶ τῶν Γυναικῶν, ὄντας πᾶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

**Π**ολλαῖς δὲν πᾶν στὴν Ἐκκλησίᾳ τόσον διὰ ν' ἀγιάσουν,

Μὰ πότε νάρτη ἢ ἑορτὴ τὸ πρόσωπον νὰ φτιάσουν,

Καὶ ὄντας πᾶν στὴν Ἐκκλησίᾳ δὲν πᾶν νὰ προσκυνήσουν,

Μὰ τότες εὐρίσκουν ἀφορμὴν, γιὰ νὰ συνομιλήσουν.

Μὲ τὸ χέρι της φαίνεται πῶς τάχα προσκυνάει,

Μὰ ἡ γλῶσσά της δὲν λείπεται μὲ ἄλλη νὰ μιλάει.

Ὁ δαίμονας δὲν χαίρεται, μ' ὄλην του τὴν καρδίαν,

Ὡς ἡ γυναῖκες νὰ μιλοῦν μέσα στὴν Ἐκκλησίαν.

Δὲν στέκουν μὲ εὐλάβειαν, ν' ἀκούσουν λειτουργία,

Μὰ στὴν Ἐκκλησίαν νὰ μιλοῦν, πᾶσα κατηγορία.

Ἐκεῖ ὁποῦ συμμαζώνονται πολλαῖς στὴν Ἐκκλησίᾳ,

Καὶ ὕστερα νὰ πάγη κάμμια μὲ μόδας φορεσίαν,

Ἀφίνου τὴν εὐλάβειαν, καὶ τὸ προσκύνημά τους,

Καὶ ὄλαις διὰ τὴν αὐτὴν, εἶναι τὸ μίλημά τους.

Καὶ τὸν Ἱερέα ἤθελαν ὀγλίγωρα ν' ἀπολύση,

Πᾶσα μιὰ εἰς τὸ σπῆτί της ὀπίσω νὰ γυρίση.

Κάθε μιὰ μὲ τὸν ἄνδρα της τὸ ἔργον νὰ παιήση,

Μὲ πᾶσα λόγια πονηρὰ νὰ τὸν παρακινήση.

Σήμερα μία εἶχε φορέματα ἤτονε παινεμένα,

Καὶ ῥώτησαι ποῦ τάκαμε νὰ μοῦ κάμης κ' ἐμένα.

Καὶ ὁ πτωχὸς ὁ Ἄνδρας της πρέπει νὰ τὰ εὔρη,

Καὶ ἂν δὲν ἔχη στὸ σπῆτί του μίτε φοῦχτα ἀλευρι.

Δὲν λέμε ταῖς ἀρχόντισσαις ὅτι δὲν κάνει χρεία,

Μὰ ὅσαις εἶναι ἡ πτωχαῖς, κ' ἔχουν περηφανία.

Πολλαῖς γυναῖκες φαίνονται τάχα πῶς εἶν ἀγίαις,

Μὰ πόσαις αὐταῖς ποῦ κάνουν ταῖς μαγείαις;

ὄντας γυτεύη φαίνοται πῶς κράζει τοὺς Ἁγίους,

Τὴν Παναγία, τὸν Χριστὸν, ἅμα καὶ τὸς Ἀναργύρους.

Καὶ ὁ ψαρῆς τ' ἀγγίστρια του μὴν εἶχε δολωμένα,

Οὐδ' ἓνα ψάρι ἐπιανε ποτὲ μῆτε κάνένα.

Ὁ Δαίμονας περισσότερον τί θέλει νὰ γυρεύη,

Παρά διὰ νὰ πηρετᾶ ἐκεῖνον ποῦ γυτεύει;

Ἀναχασμιέται ὡς φαίνεται τὸν Ἥλιον νὰ κοιτάζη,

Καὶ μέσα τῆς μιλεῖ κρυφά, τοὺς δαίμονας νὰ κράζη,

Καὶ τοὺς ἐκράζει νάλθουσιν ὅλοι στὴν ποταγὴν της,

Διὰ νὰ κληρονομήσουσι τὴν ἄβλια ψυχὴν της.

Νὰ ἤξευρα ποῦ ἔμαθε τέτοι' ἀρετὴ μεγάλη,

Ποῦ δὲ τὴν ξεύρουν οἱ σοφοί, μῆτε οἱ διδασκάλοι.

Ὁ ἄβλια δίωξαι τὸν δαίμονα, κί ἄφησαι τὴν μαγεία,

Καὶ ἀκολούθησαι μὲ προθυμίᾳ πάντα στὴν Παναγία.

Καὶ παρακάλει τὸν Χριστὸν, καὶ τοὺς Ἁγίους ὅλους,

Νὰ σοῦ γλυτώσουν τὴν ψυχὴν ὀκτοὺς μιαροὺς διαβόλους.

Ὁ Λέων σοφός, τὴν γυναῖκα παίναγε εἰς ἀτίμητο ζαφεῖρι,

Μὰ αὐτ' ἦτον ποῦ τὸν κρέμασεν ἀπὸ τὸ παραθύρι.

Γιὰ νὰ κάμη τὴν ἀνταμοιβὴν μὲ τὴν φιλήν σοφία,

Ἐπίστρεψε εἰς τῆς αὐτῆς, τὴν φύσιν τὴν φωτία.

Γιὰ ταῦτο ἔλαβε θυμὸν, κ' ἔγραψε μὲ τὴν βία,

Ὅσαις γυναῖκες βρίσκονται δὲν εἶν καλὴ κάμμια.

Ἄν εὐρεθῇ καμμιά λοιπὸν ὅπου νὰ μὴν φθονήσῃ,

Ὅπου νὰ ἰδῇ τὸν ἄνδρα της μὲ ἄλλην νὰ μιλήσῃ.

ὄντας νὰ τύχουσι πολλαῖς μαζί καὶ κουβεντιάξουν,

Νὰ τύχη ἄλλ' εὐμορφότερη ὅλαις αὐτὴν κοιτάξουν.

Δὲν λείπουνται νὰ ἔχουσι γιὰ ταύτην ὀμιλία,

Μὰ κτὴν ζηλία τὴν πολλὴν πᾶσα κατηγορία.

- Τῶν γυναικῶν ἢ σύναξις ὡσάν ταῖς καρακάξαις,  
 ὄντας μαζώνονται πολλαῖς, ἔχουν ταῖς ἴδιες πρᾶξεις.
- Ὅντας μαζώνονται πολλαῖς ὡς ἔχουν τὴν συνήθεια,  
 Πολλαῖς μιλοῦν τὰ ψεύματα, κί ὀλίγαις τὴν ἀλήθεια.
- Ἄν ἡ καρακάξαις εἴχασι μόνον τὴν ὀμιλία,  
 Μὲ ταῖς γυναῖκες ἔκαναν εὐκολα συντροφία.
- Πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν μὲ πᾶσα πιμελεία,  
 Νὰ πάψωμεν τῶν γυναικῶν τὴν ἄμετρον φωτία.
- Διὰ νὰ ἔγραφε κί ὁ Σολομῶν πῶς δὲν καλὴ κάμμία,  
 Φαίνεται κοντράριος ὡς καί στήν Παναγία.
- Πρέπει τὸ κατὰ δύναμιν ἢ ῥόδα νὰ γυρίση,  
 Διὰ ταῖς γυναῖκες ταῖς καλαῖς τίς δύνεται νὰ μιλήση;
- Η' γυναῖκα ἢ καλὴ πρέπει νάχη κορῶνα,  
 Ὅποια κρατεῖ τὸ σπῆτί της ὡσάν χρυσῆ κολῶνα.
- Η' γυναῖκα ἢ καλὴ σπῆτι νὰ ξαναστήση,  
 Ἡ καλωσύνη στὸ αὐτὸ νὰ τρέχη σάν τὴν βρύσι.
- Καλότυχος ὁ ἄνθρωπος, ὅπου καλὴ νὰ πάρη,  
 Πρέπει της νὰ ζυγιαστῆ μὲ τὸ μαργαριτάρι.
- Τῆς γυναικὸς ἢ ἀρετὴ σὲ δύο καλὰ ἀναμένει,  
 Διὰ νὰ κρατῆ τὸ σπῆτί της, καί νάσαι τιμημένη.
- Ταπεινώσιν στὸν ἄνδρα της ὡσάν τὸν ἀνταμῶθη,  
 Ὡς ὁ Χριστὸς παράγγειλεν ὄντας ἐστεφανῶθη.
- Σάν τὸ περβόλι τόμορφο νάχη ὠραία βρύσι,  
 Ἐτῆ εἶναι καί τῆς γυναικὸς τὸν ἄνδρα νὰ τιμήση.
- Σάν τὸ παλάτι τόμορφο νὰ ἦναι στολισμένο.  
 Καί τὸ ἀνδρόγυνο τὸ καλὸ νὰ ἦναι τιμημένο.
- Ὡς ὁ Χριστὸς ἀγάπησε νὰ ἐνωθοῦν ἀντάμα,  
 Στὸν πρῶτον γάμου ἔκαμεν ἀρχῆς τὸ πρῶτον θᾶμα.
- Τὸ νερὸ εὐλόγησε εἰς κρασί νὰ μεταβάλλη,  
 Καί ὅλοι τους ἐθαύμαζαν ὅλοι μικροὶ μεγάλοι.
- Ὡς ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὴν Σάρρα καί Ρεβέκκα,  
 Καί ὅλους τοὺς πρωτοστέφανους τὸν ἄνδρα καί γυναῖκα.

Η γυναῖκα νά υποτάσσεται καὶ ταπεινά νά κάνη,  
 Ὡς ὁ Χριστὸς εὐλόγησε τὸ πρῶτο τὸ στεφάνι.  
 Ὅτ' ἔγραψα τῶν γυναικῶν δὲν ἤμουν πρώτη αἰτία,  
 Μία ψυχὴ μ' ἀνάγκασε νά γράψω τὴν στορία.  
 Καὶ ἀπ' ὅλαις ζητῶ συγχώρησιν γιὰ νά μὲ συμπαθήσουν,  
 Στὸ ἔργον ὅπου ἔπραξα μὴ με κατηγορήσουν.  
 Πῶς ἔγραψα τῶν γυναικῶν ὀλίγα παραμύθια,  
 Μὰ ὅποιος τὰ συλλογισθῆ καλὰ πλέον τὰ εὐρίσκει ἀλήθεια.

### ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Θ'.

Περὶ τῶν Νέων, ὅπου ἀγαποῦν, καὶ δὲν ἔχουν σολδία.

Ὡς ἄνωθεν ἐγράψαμεν τῶν γυναικῶν στορία,  
 Κ' ἐδῶ τοὺς ἄνδρες π' ἀγαποῦν, καὶ δὲν ἔχουν σολδία.  
 Τὸν ἐθωρεῖς καὶ ἐπερνᾷ μὲ τὴν περηφανεῖα,  
 Μὰ ἡ σακκοῦλά του ἐτύπησε, καὶ δὲν κρατεῖ σολδία.  
 Ὅποιος σολδία δὲν ἔχει, καὶ κοράσια ἀγαπάει,  
 Σὰν τὸν λαγὸν δίχως φτερά τοῦ φαίνεται πετάει.  
 Ὅτ' ἀγαπάει τοῦ φαίνεται σὰν τὸ καλάμι στέται,  
 Καὶ ἀπὸ τὴν ψῶρα τὴν πολλήν, ὅπου εὖρη τοῖχου ξυέται.  
 Ὅ νουὺς του παραδίνεται ὅλος εἰς τὴν πανδρεῖαν,  
 Ὅμπρὸς τὸν κόσμον φαίνεται πῶς κάνει πραγματεῖαν.  
 Πῶς πραγματεύει τ' ἄσπρα του κανέλα καὶ πιπέρι,  
 Ὅπου μαγειρεύει ψεύματα τὸ πιάτο του τὸ ξέρει.  
 Ὅσο νά κάμη βολετὸ γιὰ νά τὴν στεφανώσῃ,  
 Καὶ ὕστερα νά μὴν ἔχη ἀλεύρι νά τῆς δώσῃ.  
 Κί ἀφόντις νά στεφανωθῆ πῶς ταπεινά περνάγει,  
 Συλλογισμένος περπατεῖ, πῶς δὲν ἔχει νά φαίγῃ.  
 Δὲν εἶναι πλέον χειρότερο κανεῖς νά τὸ λογιᾶσῃ,  
 Σὰν ὁ γαμπρὸς νά πανδρευθῆ μὴν ἔχη νά ξοδιάσῃ.  
 Ποτὲ δὲν ἠμπορεῖ νά εὐρεθῆ χειρότερη ἀρρώστια,  
 Ὡς ὁ ἄνθρωπος νά πανδρευθῆ καὶ νά μὴν ἔχη σολδία.

Οἷος ἄσπρα δὲν ἔχει, καὶ γοιναίεται πανδρεία,  
 Παρομοιάζει τὸ σίδηρον ποῦ βάνουν στὴν φωτιά.  
 Οἷ ἐμβεῖ μέσα στὴν φωτιά ποτὲ δὲν ἀυγαίσει,  
 Μήτε πτωχὸς νὰ πανδρευθῆ νὰ μὴ μετανοήση.  
 Δὲν εὐρίσκει καταφρόνεςι νὰ ἔχη τόση πένα,  
 Ὡς ὁ ἄνθρωπος νὰ πανδρευθῆ, καὶ νὰ χρωστάη ξένα.  
 Νὰ δανειστῆ φορέματα, καὶ ξένα δακτυλίδια,  
 Τὴν νύμφην νὰ κουρεύωνται μὲ δέκτ' ὀκτῶ φαλίδια.  
 Οἷος ἄσπρα δὲν ἔχει, καὶ καρτερεῖ ἀπὸ προίκα,  
 Ὡς σκλάβος ἀλευθέρωτος εἶναι εἰς τὴν γυναῖκα.  
 Πρέπει του νὰ τῆς ὀμιλῆ λόγια ταπεινωμένα,  
 Νὰ στέκεται ὀμπροστά σ' αὐτὴν τὰ χέρια σταυρωμένα.  
 Δὲν εἶναι πλέον ἄνθρωπος νὰν καταφρονημένος,  
 Ὡσὰν ὀκτὴν γυναῖκά του νὰ ἦναι ὠρισμένος.  
 Οἷ, τ' ἠθέλε ἐπιχειρισθῆ κί ὅπου θέλει νὰ πάγη,  
 Πρέπει του τὴν γυναῖκά του πάντα νὰ τὴν ῥωτάγη.  
 Καὶ νὰ τοῦ δίνῃ μιὰν φοράν τὸν μῆνα γιὰ ν' ἀλλάξη,  
 Ταῖς στραταῖς γιὰ νὰ περπατῆ ταῖς θύρες νὰ τινάζῃ.  
 Καὶ διὰ παρηγορία του πηγαίνει στὸ παζάρι,  
 Καὶ μήτε σαλάτα δὲν ἔχει ἓνα σολοὶ νὰ πάρῃ.  
 Μὰ ὥστε ποῦ εἶναι μοναχοὶ ἔχουν παρηγορία,  
 Μὰ ν' ἀρχηνίσουν τὸν λοιπὸν νὰ κάμουν καὶ παιδία;  
 Δὲν γράφω περισσότερα, ὅτι ὅποιος δὲν πιστεύει,  
 Ἄς δοκιμάσῃ καὶ αὐτὸς, κ' ὕστερα θέλει λέγει,  
 Πῶς κείνα ποῦ ἐγράφησαν, εἶν' ὅλα βεβαιωμένα,  
 Κί ἄς ἔχω καὶ συγχώρησιν, ἀν' ἔσφαλα κάνένα.

## ΣΤΙΧΟΛΟΓΙΑ Γ'.

Τέλος τῆς Φυλλάδας τῶν Δυστίχων Ἱστοριῶν.

**Τ**ὸ πῶς νὰ ἐπερίγραψα κί ἐτέρων Ἱστορία,  
 Πάλιν νὰ ξαναθυμηθῶ τὸ θρῆνος τοῦ Μωρία.

- Οἷος ἔχει πόνο στήν καρδιά καί τοῦ Μωριά τήν πράξι,  
 Πρέπει νά τόν ἐνθυμηθῆ νά βαρουναστεναῖξῃ.  
 Τήν ἐξουσία ποῦ εἶχεν ἡ Χριστιανωσύνη,  
 Ὅποιος τήν ἐνθυμηθῆ μαῦρα δάκρυα νά χύνη.  
 Ποῖος εἶδε τά γενόμενα πρέπει νά τήν διαβάξῃ,  
 Κί ἀπό τὸ βάθος τῆς καρδιάς νά βαρουναστεναῖξῃ.  
 Οἷος τ' ἀλησμόνησε νά τὰ ξαναδιαβάσῃ,  
 Νά τρέχουνε τὰ μάτια του σάν ἡ καθάρια βρῦσι.  
 Τά πάθη, καί τὰ βάσανα, καί τήν πολλή σκλαβία,  
 Πρέπει ν' ἀναστεναῖξουνε ὡς τὰ μικρά παιδιά.  
 Νά εἶχα σπουδή καί μάθησι, νάγραφα ὅλο τὸ φίνη,  
 Ὅποιος νά τήν ἐδιάβαζε μαῦρα δάκρυα νά χύνη.  
 Εὐχαριστῶ ὀκτῆς ἔφτασα εἰς τὸ τέλος,  
 Ὡς μέ ἐκάλεσ' ὁ καιρὸς, ἡ γνῶσις καί τὸ μέλος.  
 Ὡς εἶχα τήν ἐλπίδα μου εἰς τοῦ Θεοῦ τήν χάρι,  
 Σέ στίχους τήν ἐποίησα κ' εὐγῆκ' ἀπό τὰ βάρη.  
 Ρωμαϊκά τήν ἔγραφα καθὼς τήν ἐδιαβάξεις,  
 Κί ἂν ἔσφαλα καί τίποτες μὴν το πολυθαυμάξῃς.  
 Ὅτι δὲν λέγω τὸ λοιπὸν πῶς γράμματα νά ξέρω,  
 Ὡς ἡ σπουδὴ χρειάζεταιαι σέ τάξι νά τήν φέρω.  
 Κ' ὅλοι νά μέ συμπαθῆτε ὡς εἶναι συνθεμένη,  
 Ὅτι σπουδὴ δὲν ἔλαβα νά ἔχω μαθημένη.  
 Κ' ἐσεῖς ποῦ τήν διαβάξετε δεηθῆτε καδ' ἐκάστην,  
 Τὸν Βασιλέα τοῦ παντός τὸν ποιητὴν καί πλάστην.  
 Ἡς γένοιτο ἐπιτυχεῖν σέ μᾶς τῇ μεσιτείᾳ,  
 Τῆς παναχράντου σου Μητρὸς καί σου φιλανθρωπία.  
 Ὅτι ἐσεῖνα ἔχομεν Σωτῆρα τῆς ψυχῆς μας,  
 Πάντα νά σέ λατρεύωμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδιάς μας.  
 Ὡς πρέπει δόξα καί τιμὴ, προσκύνησις καί κράτος,  
 Εἰς τοὺς αἰῶνας πάντοτε, ἡμᾶς δὲ δός μας σπλάγγνος.



## ΠΑΡΕΚΒΟΛΑΙ

## ΕΚ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ.

## ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Α'.

Κανὼν τῆς ζωῆς.

Εἰς τὴν ζωὴν διώρισε ἓνα ὀρθὸν κανόνα,  
 Τῆς ἑαυτοῦ διαγωγῆς νὰ ἔχῃς ἡγεμόνα,  
 Καὶ ἔξω νὰ σ' ἀκολουθῇ ἐν τῇ διατριβῇ σου,  
 Καὶ ὅταν ἦσαι μοναχὸς ἵνα μένῃ μαζί σου.

## ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Β'.

Διατὶ ἐγεννήθημεν.

Δὲν εἶναι ὄλος δι' ἡμᾶς ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μας,  
 Ὅθεν τρία μερίδια ἄς γένουν τῆς σπουδῆς μας.  
 Τὸ πρῶτον διὰ μάθησιν, τ' ἄλλο διὰ φιλίαν,  
 Τὸ τρίτον διὰ τῆς ἡμῶν πατρίδος ὑπουργίαν.

## ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Γ'.

Ἡ ἀληθινὴ μεγαλειότης.

Τὸν μόνου λάτρευε Θεόν· ἀγάπα τὸν πλησίον.  
 Δούλευε τὴν πατρίδα σου· σέβου τὸ γηρατεῖον.  
 Εἰς ἣν στάσιν εὕρισκεσαι, ποίει εὐεργεσίας,  
 Καὶ πάντοτ' ἔσο δίκαιος, εἰς τὰς σὰς ἐνεργείας.

## ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Δ΄.

Ἐξέτασις καθημερούσιος.

**Ε**γείνα φρονιμώτερος; παρήλθεν ἡ ἡμέρα,  
 Εἰς τί πρᾶγμα ἡ τύχη μου ἔγεινε καλλιτέρα;  
 Ὅποιαν πρᾶξιν ἔβαλον εἰς ἐνάρετον χρῆσιν;  
 Ἄρα εὐρίσκομαι χωρὶς συνειδήσεως τύψιν;

## ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Ε΄.

Περὶ Συνειδήσεως.

**Κ**ατὰ τῆς συνειδήσεως ἐμπόδιον δὲν φθάνει,  
 Αὐτὴ εἰς τὴν καρδίαν μας χαρὰν καὶ λύπην κάμνει.  
 Εἶναι τῶν ἔργων μας κριτῆς, τῆς λύπης μας ὁ ὄρμος,  
 Ὁ μάρτυς, καὶ ὁ ἔλεγχος, καὶ πράξεων μας νόμος.

## ΠΑΡΕΚΒΟΛΗ Σ΄.

Νουθεσίαι Πατρὸς πρὸς Υἱόν.

**Π**ρὸ πάντων, τὸν Θεὸν νὰ εὐλαβῆσαι,  
 Ἐπειτα τοὺς γονεῖς σου νὰ αἰδῆσαι.  
 Τοὺς διδασκάλους σου νὰ εὐφημίζης,  
 Καὶ εὐεργέτας σου νὰ τοὺς νομίζης.  
 Ἰδὲ νὰ ὀμιλῆς χωρὶς ψευτίαν,  
 Λάλει τὸν λόγον σου μὲ εὐταξίαν.  
 Τὸ ψεῦδος ἔπαινον δὲν σου προσάπτει,  
 Καὶ σὲ τὸν ἴδιον μάλιστα βλάπτει.  
 Καθημερούσιον τὸν ἑαυτὸν σου,  
 Γύμναζε ἐμμελῶς εἰς φωτισμὸν σου.  
 Καὶ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς προκοπῆς σου,  
 Μὲ τὴν χρηστότητα τῆς ἀγωγῆς σου.

# ΣΤΙΧΟΙ ΚΟΝΤΟΣΥΛΛΑΒΟΙ

## ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

Περὶ τῆς αἰχμαλωσίας Μωρέως τοῦ περιφήμου.

<p><b>Μ</b>ὲ ταπείνωσι μιλῶ,          Τὸν Θεὸν παρακαλῶ.          Νὰ μοῦ δώσῃ τὴν σοφίαν,          Γιά νὰ γράψω τὴν στορίαν.          Μὲ τὰ δάκρυά μὲ νὰ γράψω,          Πρέπει θλιθερὰ νὰ κλάψω.          Τώρα θέλω ν' ἀρχηνίσω,          Καὶ τὴν γῆν δάκρυα νὰ χύσω          Διὰ νὰ τρέχουν ὡσάν βρῦσι,          Εἰς ἀνατολὴ καὶ δύσι.          Θεὲ μου δός μου ὑπομονή,          Ἡ καρδιά μου πονεῖ.          Διὰ νὰ γράψω μὲ σοφία,          Τοῦ Μωρέως τὴν στορία.          Ἡ ἀρχὴ τὰ ὅσα λέγει,          Νὰ τ' ἀκῆ κανεῖς νὰ κλέγη.          Πᾶσα εἰς ν' ἀναστενάξῃ,          Κ' ἡ καρδιά τὲ νὰ τρομάξῃ.          Δάκρυα καὶ μεγάλου πόνου,          Ἐτρεχε τοῦτου τὸν χρόνου.          Ποῖος ν' ἀρχίσῃ νὰ τὸν γράψῃ,          Κ' ἡ καρδιά τὲ νὰ μὴν κλάψῃ;</p>	<p>Χέρι νὰ κρατῇ τὴν πένα,          Γράφοντας τὰ γενομένα.          Τὴν σκλαβία καὶ ἀλλ' ὅμοια,          Ποῦ ἔκαμεν στὸν Μωρία.          Πῶς ἐστάθη ἡ πρώτη αἰτία,          Τῶν Τουρκῶν ἡ βασιλεία.          Ἡ Πόλις νὰ εἶχε βουλιάξει,          Καὶ ἡ γῆ νὰ εἶχε τρομάξει.          Καὶ τὰ σέρια νὰ εἶχαν πέσει,          Μέρα νὰ μὴ ξημερώσῃ.          Ὁ σεισμὸς νὰ εἶχε ἀρχίσῃ,          Καὶ τὸν Τῆρκον νὰ βελίσῃ.          Ὅτ' ἀρχήνισε νὰ κἀνῃ,          Τῆς ἀμάχῃς τὸ ντιδάνι.          Γιά νὰ κράξῃ τὸν Βεζίρη,          Νὰ τοῦ εἰπῇ γενοῦ χαζίρι.          Καὶ νὰ κάμῃς μὲ τὴν βία,          Γιά νὰ πάγῃς στὸν Μωρία.          Παρευθὺς τὸν προσκυνάει,          Στὸ σαράγι του νὰ πᾶν,          Διαλαλήσῃ τὸ σεφέρι,          Πᾶσα εἰς νὰ τὸ ἡξέρι.</p>
---	--

Καὶ μιλεῖ τοῦ Σεῖσελάμη,  
 Ὅτι γλίγωρα νὰ κάμη.  
 Ὅρισμον τοῦ Βασιλέα,  
 Νὰ παγαίνῃ στὸν Μωρέα.  
 Νὰ ἦναι ἀλέξοιοὶ Γιανιτζάροι  
 Καὶ νὰ ἔλθου καὶ Ταρτάροι.  
 Καὶ τῆς Ῥέμελης τ' ἀσκαῖρι,  
 Ὅλοι νάρθουν στὸ σεφέρι.  
 Τῆς Ἀνατολῆς μὲ βία,  
 Ὅλοι νάρθουν στὸν Μωρία.  
 Κί ὄντ' ἀρχήνισε νὰ κινήσῃ,  
 Τὸν Βασιλέα νὰ προσκυνήσῃ.  
 Ὁ Βασιλεὺς νὰ τὸν τιμήσῃ,  
 Χρυσὸ σπαθὶ νὰ τῷ χαρίσῃ.  
 Καβαλκεύει σὰν ξυφτέρι,  
 Καὶ μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.  
 Ὅλοι τὸν ἐπροσκυνοῦσαν,  
 Καὶ μὲ τ' ἄρματα κινῶσαν.  
 Ὅλοι τρέχουν στὸν Βεζίρη,  
 Ὅντας ναύγη στὸ σεφέρι.  
 Πᾶσα εἰς ὀπόχει πρᾶξι,  
 Πόσο ἀσκαῖρι νὰ συνάξῃ.  
 Ὁ Βεζίρης νὰ κινήσῃ,  
 Ὅλοι νὰ τὸν κολουθήσῃ.  
 Τὸν διαλαλισμὸν νὰ βάλῃ,  
 Τρέχουσι μικροὶ μεγάλοι.  
 Ὅντας βγῆ μετ' ἄρματά του,  
 Ὅλοι τρέχουσι κοντά του.  
 Ὁ ἄρανὸς νὰ εἶχε ἀστράφει,  
 Καὶ νὰ τὸν ἐκατακάψῃ.  
 Θάνατον νάχε τοῦ στείλῃ,  
 Νὰ μὴν ἔμβῃ στὸ ξαμίλι.

Τόσο ἀσκαῖρι πέλνει μὲ βιάσι,  
 Τὸ ξαμίλι νὰ περάσῃ.  
 Πάντα ἦταν φοβισμένος,  
 Ὁ Μωριάς ἀρματωμένος.  
 Μοναχὰ ὀκτοὺς ῥαγιαδες,  
 Γιὰ νὰ βρῆ κατὸ χιλιάδες.  
 Οἱ ῥαγιαδες τοῦ Μωρία,  
 Εἶχασι μεγάλη χρεία.  
 Ὅπου δὲν εἶχασι πρᾶξι,  
 Κί ἀφεντιὰ νὰ τὸς προσάξῃ.  
 Πρόβατα δίχως ποιμένα,  
 Ὅλα εἶναι διὰ χαϊμένα.  
 Δίχως νάχουν Γενεράλι,  
 Σὰν κορμιὰ δίχως κεφάλι.  
 Ἐκαμαν καλὰ ν' ἀρχίσουν,  
 Κί ἔτρεξαν νὰ προσκυνήσων.  
 Ἐγλυσαν τὰ πράγματά τους,  
 Ταῖς γυναῖκες καὶ παιδιὰ τες.  
 Καὶ δὲν τοὺς ἐθανατῶσαν,  
 Μῆτε ἕναν ἐσκλαβῶσαν.  
 Ἐριδάρησε στήν Κόρθον,  
 Κί ἄρχισε μὲ πολὺν πόθον.  
 Ἐστελε μὲ τόσην βία,  
 Νὰ τοῦ δώσουν τὰ κλειδιά.  
 Ἡ Κόρθο δὲν εἶχε χρεία,  
 Νὰ τοῦ στείλῃ τὰ κλειδιά.  
 Κί ἄρχισε νὰ πολεμᾷ,  
 Μέρα νύκτ' ἀσκαῖρι πάει.  
 Μὲ τὰ πάτα τὸ προδῶσαν,  
 Καὶ πάλε τοὺς ἐσκλαβῶσαν.  
 Τοὺς Φράγγους ἐλευθερῶσαν,  
 Τοὺς Ῥωμαίους ἐσκλαβῶσαν.

Ο Θεός με δίκαια κρίσι,  
 Καί τόν Τῦρκον νά βελίση.  
 Καί τὸ κάστρο παραδῶσαν,  
 Κί ὕφερα τοὺς ἐσκλαδῶσαν.  
 Πῶς νά εὔρουν τήν αἰτία,  
 Στήν μίνα ἔβαλαν φωτία.  
 Ἀφορμὴ ἦταν νά λήη,  
 Τήν ἔβαλαν οἱ Ῥωμαῖοι.  
 Τήν ἔλαβαν Γιανιτζάροι,  
 Ὅλας σκλάβας νά τὲς πάρη.  
 Ἐκαμαν τόση σκλαβία,  
 Σέ γυναῖκες καί παιδία.  
 Ποιὸς νά τοὺς παρηγορήση,  
 Δάκρυα τρέχου σάν τήν βρούσι.  
 Τοῦρκοι νά τοὺς ξεχωρίση,  
 Εἰς Ἀνατολή καί Δύσι.  
 Κλαίν' ἡ μάταις καί παιδία,  
 Δέν ἔχουν παρηγορία.  
 Μικροὶ μεγάλοι νά φωνάζουν,  
 Κί ὅλοι τους ἀναστενάζουν.  
 Πρέπει ὁ οὐρανὸς νά φρίξη,  
 Πύρινη φωτιά νά ρίξη.  
 Πύρινη φωτιά νά στείλῃ,  
 Μὴν εἶχ' ἔμβη στό ξαμίλι.  
 Ο Ἥλιος νά εἶχε σκοτίση,  
 Εἰς Ἀνατολή καί Δύσι.  
 Καί τ' ἀστέρια νά χαν πέσει,  
 Μέρα νά μὴν ξημερώση.  
 Καί νά ἤθελ' ἀρρώστηση,  
 Ὅντας εἶπε νά κινήση.  
 Καί τήν σράτα νά θαμπώση,  
 Στὸ Ἀνάπλι νά μὴ σώση.

Ὁ γλίγωρα γιὰ νά μισέψη,  
 Στὸ Ἀνάπλι νά κούεψη.  
 Ἀρχισε καί καβαλκεύει,  
 Εἰς τὸ Ἄργος νά κανέβη.  
 Μὲ τήν δόξαν τήν τόση,  
 Ἄρχισε γιὰ νά τευτώση.  
 Καί τήν δευτέραν ἡμέρα,  
 Πρὶν νά ξημερώσῃ μερα.  
 Ἀρχισε τ' ὄρδι νά ἀσκώση,  
 Στὸ Ἀνάπλι νά ζυγώση.  
 Τόπου ἀρκετὸν γυρεύει,  
 Στὸ παλιόκαστρο κονεύει.  
 Ἀπὸ τὰ πολλὰ παδιόνια,  
 Ἄσπριζαν ὡσάν τὰ χιόνια.  
 Τὰ παιγνίδιά τ' ἐλαλοῦσαν,  
 Στὸ Ἀνάπλι τὰ γροικῶσαν,  
 Τόσον εὐθὺς κοντὰ ζυγώνει,  
 Ὅσον φθάνει τὸ κανόνι.  
 Στέλνει μ' ὄρδινα μεγάλη,  
 Γιὰ νά πᾶν στὸν Γενεράλη.  
 Γιὰ νά κάμῃ με τήν βία,  
 Νά τοῦ στείλῃ τὰ κλειδία.  
 Ὅ, τι δέλει ἄς μιλήση,  
 Ὅ, τι πάντα νά δελήση.  
 Τὸ καλόν του ἄς ζητήση,  
 Πρὶν ὁ πόλεμος ἀρχίση.  
 Κί ἄς μοῦ δώσῃ τὰ κλειδία,  
 Νά χουν πᾶσα λευθερία.  
 Κί ἄς τὸ κάμουν ἐν τῷ ἄμα,  
 Νά χου ὅλο τους τὸ πρᾶγμα.  
 Πρὶν ἀρχίσω με τὸν πόθο,  
 Καί τὸ πάθῃ σάν τήν Κόσθο.

Νάχαν δώσουν τὰ κλειδιά,  
 Δέν είχαν τόση σκλαβία.  
 Ο' Γενεράλης κάμει χρεία,  
 Στέλνει τήν ἀπολογία.  
 Ἄς μὴν ἔχη τόση βία,  
 Νά τοῦ δώσω τὰ κλειδιά.  
 Ἐἶχω μπάλαις στό Καπέλλι,  
 Νά τοῦ στείλω ὄσαις Δέλει.  
 Ἐγὼ δέν ἔχω κλειδιά,  
 Παρά μπάλαις καί φωτιά.  
 Ἐἶχω κάστρα ξακουσμένα,  
 Καί καλά ἀρματωμένα.  
 Ἐἶχω μπρόντζινα μουρτάρια  
 Ἐἶχω κι ἄξια παλικάρια.  
 Οἱ Σκλαβοῦνοι ξακουσμένοι,  
 Τοῦ πολέμου μαθημένοι.  
 Τὸ Ἀνάπλι νά τὸ πάρη,  
 Δέν τήν ἔχει αὐτὴν τὴν χάρι.  
 Οὔτι πρέπει νά τρομάξῃ,  
 Καί νά βαρυναστενάξῃ.  
 Ν' ἀρχηνίσου τὰ Καστέλλια,  
 Πῶς νά πύττου τὰ φακιόλια.  
 Ἄν δέν ἔχω τραϊτουργία,  
 Τέρκῃς δέν τὲς ἔχω χρεία.  
 Ο' Δραγουμάνος γυρίζει,  
 Τοῦ Βεζίρη ἀρχηνίζει,  
 Καί τὰ λόγια ποῦ τοῦ λέγει,  
 Νά τ' ἀκέρη κανεὶς νά κλαίγῃ.  
 Τὸν φοβερισμόν ποῦ κάμει,  
 Δάκρυα τρέχου σάν ποτάμι.  
 Καί τὸν Δραγσμάνου κράζει,  
 Κι ὅλο βαρυναστενάζει.

Δέν τὸ λόγιαζα μὲ γνῶσι,  
 Τέτοι ἀπόκρισι νά δώσῃ.  
 Τώρα Δέλω ν' ἀρχηνίσω,  
 Πόλεμον φρικτὸν ποιήσω.  
 Τῆς σεριάς καί τῆ Σαλάσσω,  
 Ὅλους νά τοὺς ἐχάλασω.  
 Ο', τι πλέον ἠμπορέσω,  
 Στό σπαθὶ νά τοὺς περάσω.  
 Οὔλοι τους μικροὶ μεγάλοι,  
 Τὰ κορμιά δίχως κεφάλι.  
 Τὰ παιδιὰ τὲς νά σκλαβώσω,  
 Καί νά μὴν ἐλευθερώσω.  
 Καί τὴν ὀρδινία δίδει,  
 Νά εὔρεθούν στό Παλαμίδι.  
 Τὴν πύττη τὴν εἶχε δώσῃ,  
 Ποῦ νά μ' εἶχε ξημερώσῃ.  
 Τὴν παρασκευὴν ἀρχήσαν,  
 Καί τὸ κάστρο πολεμήσαν.  
 Καί τὰ κάστρια μὲ τὴν βία,  
 Ἐδωσαν πολλὴ φωτιά.  
 Ποῖος νά ἰδῇ νά μὴν τρομάξῃ,  
 Καί νά μὴν ἀναστενάξῃ;  
 Ἀπὸ ταῖς φωτίαις κι ἄλλαις,  
 Πῶς ἐπήγαινον ἠ μπάλαις.  
 Καί ἐχάλασαν περισσια,  
 Τῶν Τουρκῶν τὰ μιτερίσια.  
 Τοῦρκοι ἔρχονται μὲ βία,  
 Καί δέν ἔπαυ ἡ φωτιά.  
 Καί δέν είχαν μετερίζα,  
 Ἡ μπάλαις πᾶ τὲς ἐθερίζα.  
 Ἡ γῆ ἐγέμωσε κουφάρια,  
 Δίχως χέρια καί ποδάρια.

Ἦ' βλέπεσ πολλαῖς κεφαλαῖς,  
 Κεκομμέναις κόκταῖς μπάλαις.  
 Ἐ' πευταν οἱ Γιανιτζάροι,  
 Εἰς ταῖς πέτραις αὐγαιδάροι.  
 Δὲν ἐβλέπαν ἄδειον τόπον,  
 Ὅκτ' ἀλέσια τῶν ἀνθρώπων.  
 Ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ βόλια,  
 Ἐρημάξαν τὰ φακίολια.  
 Ὅμπρὸς σῆλυεν τὸν καδ' ἕνα,  
 Μὲ σπαθιά ξεγυμνωμένα.  
 Μὲ στανιὸ τρέχουν σὴν φόσα,  
 Καὶ κορμιὰ τὴν ἐγεμῶσαν.  
 Τὸ ἴδιο τρέχει πᾶσα ἡμέρα,  
 Ἡ φωτιά νύκτα κ' ἡμέρα.  
 Πόσους ὁποῦ θανατώνουν,  
 Δὲν προφθάνουν νὰ τὲς χώνουν.  
 Τρεῖς ἡμέραις νὰ δουρήση,  
 Ἦθελε τὸ παρατήση.  
 Νὰ μὴν εἶχε προδοσία,  
 Χάνονταν ὄλ' ἡ Τουρκία.  
 Οἱ χριστιανοὶ ἔκραξαν μεγάλη  
 Ὅτι ἀνάθεμα τὸν Σάλα.  
 Νάχε τόρθη ἀρρώστια,  
 Ὅντας ἔκαμε τὴν προδοσία.  
 Τὸν Ἀγιστάντε τὲ ἀναμένει,  
 Ἐχει τὴν μίνα ἀδιασμένη.  
 Οἱ Χριστιανοὶ ἐπολεμοῦσαν,  
 Καὶ τοῦ Σάλα ἀγροικοῦσαν.  
 Δὲν ἤξευραν οἱ καῦμένοι,  
 Τὸ πῶς εἶναι προδομένοι.  
 Ἦταν μὲ καλὴ καρδιά,  
 Ὅλοι ἐστέκαν στὰ φορτία.

Δὲν ἐβάλαν τόση γυνῶσι,  
 Ἦὼς θέλει νὰ τὲς προδώση.  
 Ν' ἀγροικήσουν τὴν αἰτίαν,  
 Ἦὼς τὲς πάνει τραίτηργίαν.  
 Νάχε ἤξευρον τὰ μαντάτα,  
 Νὰ τὸν κάμουνι κορμάτα.  
 Ὅντας ἄρχισε μὲ βία,  
 Γιὰ νὰ φθιάσῃ τὰ καρφία.  
 Νὰ καρφώσῃ τὰ μουργάρια,  
 Κρίμα εἰς τὰ παλικάρια.  
 Νὰ καρφώσῃ τὰ κανόνια,  
 Πρέπει λύπη στὸν καδ' ἕνα.  
 Στὸ καστέλλι στὴν ταναλία,  
 Ἐστέκαν αὐτὰ παλικάρια.  
 Τὴν ταναλία ἐκρατοῦσαν.  
 Μέρα, νύκτα πολεμοῦσαν.  
 Δὲν ἤξευραν οἱ καῦμένοι,  
 Τὴν μιν ἄχε προδομένη.  
 Τὸ Σαββάτο μὲ τραίτουργία.  
 Στὴν μίνα ἔδωσαν φωτία.  
 Τὸ Σαββάτο δύο ὥραις μέρα,  
 Χριστιανοὶ πᾶν στὸν ἄερα.  
 Κρίμα εἰς τὰ παλικάρια,  
 Τὰ κορμιὰ χῶρις κεφάλια.  
 Ζωντανοὶ κὶ ἀπεθαμμένοι,  
 Ἀπὸ τὴν φωτιά καῦμένοι.  
 Οἱ Τῆρκοι μὲ θυμὸν ἀρχῆσαν,  
 Ἦσαν κείνο ποῦ πεθῆσαν.  
 Καὶ ἐμδῆκαν θυμωμένοι,  
 Σὺν οἱ λύκοι μανιωμένοι.  
 Τότε βλέπετε τὸν καδ' ἕνα,  
 Μὲ σπαθιά ξεγυμνωμένα.

Ο΄σους πῦραν ὄμπραστά τους,  
 Ἐκοψαν μὲ τὰ σπαθιάτους,  
 Τὸς Ῥωμαῖς καὶ σολδάτους,  
 Ἐκοπτάν τὸς ὄμπροστάτους  
 Ποῖος νὰ ἰδῆ νὰ μὴν τρομάξῃ,  
 Καὶ νὰ μὴν ἀναστενάξῃ;  
 Διὰ νὰ βλέπη τόσα λεία,  
 Τὰ κεφάλια δίχως φέσια.  
 Τὰ σπαθιά ξεγυμνωμένα,  
 Εἰς τὴν γῆν ἦταν ῥιμμένα.  
 Τὰ κορμιά ξαπλωμένα,  
 Μὲς τὸ αἷμα κυλισμένα.  
 Πῶς εἶναι ἡ δόξα καὶ τὰ κάλλη;  
 Τὰ κορμιά χωρὶς κεφάλι.  
 Ο΄σα ἔγραψα ὡς τώρα,  
 Ὡς μὲ ἐκάλεσεν ἡ ὦρα,  
 Ἦταν γιὰ τὸ Παλαρίδι,  
 Ἡ καρδιά μου φλόγα δίδει.  
 Γιὰ τὸ Δρῆνος τὸ Ἀναπλῖς,  
 Πεῦ ἡ ἀκτίνες τοῦ Ἡλῖς.  
 Μῆτε χέρι, μῆτε πένα,  
 Γιὰ νὰ γράψῃ τὸ κατ’ ἓνα.  
 Λέγω ὅσ’ ἦτανε κοιμμένοι,  
 Μὲ τὸ αἷμα κυλισμένοι.  
 Ποῖα γῆ νὰ μὴν τρομάξῃ,  
 Κὶ ἄνθρωπος ν’ ἀναστενάξῃ;  
 Τόσο αἷμα ἦτον χυμένο,  
 Στὸ Ἀνάπλι τὸ καῦμένο.  
 Τόση συμφορὰ μεγάλη,  
 Τὰ κορμιά δίχως κεφάλι.  
 Τὰ ἀρχοντόπουλα κοιμμένα,  
 Μὲς τὸ αἷμα κυλισμένα.

Τὰ κορμιά ἦταν ξαπλωμένα,  
 Σάν τὰ δένδρα κλαδισμένα.  
 Τὰ μαλλιά τὰ κτενισμένα,  
 Μὲς τὴν λάσπη κυλισμένα,  
 Καὶ τὰ ῥῆχα πῶς φοροῦσαν,  
 Ὅλα τὰ τζαλαπατοῦσαν.  
 Τὰ ὀλόχρυσα καβάδια,  
 Αἰχματόναν μὲ αὐθάδια,  
 Τὰ περίλαμπρα τ’ ἀστήθια,  
 Χέρια δίχως δακτυλίθια.  
 Ἡ μανάδες τὰ γυρίζουν,  
 Τὰ παιδιὰ τὸς δὲν γνωρίζουν,  
 Τὰ κορμιά ἀγκαλισμένα,  
 Μὲς τὸ αἷμα κυλισμένα.  
 Καὶ τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ τους,  
 Πῆραν ὀκτὴν ἀγκαλιά τους.  
 Καὶ ταῖς νέαις κορασίδαις,  
 Ἔσερναν ὀκταῖς πλεξίδαις.  
 Ποῦ ἦταν πάντα φυλαμέναις,  
 Τώρα εἶναι σκλαβωμέναις.  
 Γιανιτζάροι τ’ ἐπουλοῦσαν,  
 Πῶς ταῖς ἐτζαλαπατοῦσαν.  
 Ἐπρεπε ἡ γῆ νὰ φρίξῃ,  
 Ὁ οὐρανὸς φωτιά νὰ ρίξῃ.  
 Ὅτι δὲν ἦταν προφητεία,  
 Νὰ γενῆ τόση σκλαβία.  
 Ὅλοι τοὺς ἐσκλαβωθῆκαν,  
 Καὶ σὸν κόσμον μοιρασθῆκαν.  
 Εἰς Ἀνατολή καὶ Δύσι,  
 Τρέχον δάκρυα σάν τὴν βρύση.  
 Δὲν εἶχαν παρηγορία,  
 Ἡ μανάδες τὰ παιδιὰ.



Ἐκκλησίαις στολισμέναις,  
 Τώραν σὰν χαρατζωμέναις.  
 Τὰ Κονίσματα σχισμένα,  
 Εἰς τὴν γῆν ἦταν ῥιμμένα.  
 Τὰ καντύλια τ' ἀσχημένα,  
 Τῶν ἐχθρῶν διαμοιρασμένα.  
 Τὰ ποτήρια χρυσωμένα,  
 Πρέπει λύπη στὸν κατ' ἕνα.  
 Τὰ ὀλόχρυσά φελώνια,  
 Πῶς τ' ἀρπάζαν ὡς τελώνια.  
 Καὶ τοὺς τίμιους Σταυρούς,  
 Πούχανε γιὰ θησαυρούς.  
 Ἄς ἀφήσω τὸ κατ' ἕνα.  
 Τοῦ Βατοπεδίου Εἰκόνα.  
 Θαυμαστὴ δεδοξασμένη,  
 Ὅλη μάλαμα ντυμένη.  
 Εἰς Ἀνατολὴ καὶ Δύσι,  
 Χριστιανοὶ τὴν προσκυνοῦσι.  
 Οἱ Φράγγοι μικροὶ μεγάλοι,  
 Σκύπταν μὲ τὸν Γενεράλη.  
 Δὲν ἐλείπαν κατ' ἡμέρα,  
 Κατ' αὐγὴ καὶ κατ' ἑσπέρα.  
 Ἐγύθυσαν τὴν ἴδια Κόνα,  
 Στείλε πῦρ εἰς τὸν κατ' ἕνα.  
 Ὁ Θεὸς ῥοπή νὰ δώσῃ,  
 Ὅλους νὰ τοὺς θανατώσῃ.  
 Τὰ ἱερά σου τὰ ἁγία,  
 Θεέ μου στείλε τοὺς φωτία.  
 Τὰ Βαγγέλια χρυσωμένα,  
 Θεέ μὲ τυφλώσ' τὸν κατ' ἕνα.  
 Τοὺς ἱερεῖς ὅλους δεμένους,  
 Μὲ στὸ γιαλὸ κινιμένους.

Ἀπὸ τὸν λαιμὸν δεμένους,  
 Καὶ μὲ πρᾶγμα φορτωμένους.  
 Στὸ Γιαλὸ λιγοθυμίζαν,  
 Καὶ τοὺς ἀποκεφαλίζαν.  
 Ἀναστέναξον Σελήνη,  
 Εἰς τὸ θρῆνος ποῦ ἐγίνη.  
 Ἦλιε κούφαι ταῖς ἀκτίνες,  
 Νὰ μὴ θωρῶν ταῖς κορασιόδες.  
 Καὶ τ' ἀξέρια νὰ θαρπώσου  
 Φῶς τὴν κύκτα νὰ μὴν δώσου.  
 Ὁ οὐρανὸς νὰ κάμῃ χάρι,  
 Γιὰ νὰ κρύψῃ τὸ Φεγγαρι.  
 Καὶ τῆς γῆς τὰ φυτρωμένα,  
 Πρέπει ὅλα μααραμένα,  
 Πρέπει τὰ βουνα νὰ φρίξουν,  
 Τὰ δένδρα νὰ μὴ ἀνοίξουν.  
 Ὁ ὄρη καὶ βουνα νὰ κλάψουν,  
 Τὰ θηρία μαῦρα νὰ βάψουν.  
 Ὡς κ' ἡ θράταις νὰ χαλάσουν,  
 Στρατοκόποι μὴν περάσουν.  
 Τὰ ποτάμια ξηραυθῆτε,  
 Ὡς καὶ πέτραις ραγισθῆτε.  
 Βρύσες στρέψετε μὲ βία,  
 Γιὰ τὴν λύπην τοῦ Μωρία.  
 Περιβόλια μυρισμένα,  
 Μείνετ' ὅλα ξηραμένα,  
 Ὅλα τ' ἄνθη μααραυθῆτε,  
 Τὸ Ἀνάπλι λυπηθῆτε.  
 Καὶ τὰ ἔρπετά μὲ βία,  
 Ὅλα κλάψετε τὸν Μωρία,  
 Τὰ πουλιά μὴ κοιλαθῆτε,  
 Παρὰ ὅλα λυπηθῆτε.

Ὅλα κλάψετε μὲ βία,  
 Τοῦ Μωρέως τὴν σκλαβία  
 Δὲν λογιᾶζω ἄλλη μία,  
 Νὰ εὐρίσκειται σκλαβία.  
 Μὴτ' εὐρίσκειται στορία,  
 Σὰν τοῦ Ἀναπλιοῦ ὁμοία.  
 Ἄλλη μία φορὰ στὴν Πόλι,  
 Πῶς ἐσκλαβωθῆκαν ὅλοι.  
 Μὰ λογιᾶζω νὰ γλυτῶσαν,  
 Ὅλας δὲν τὲς ἐσκλαβῶσαν.  
 Ἡ συμφορὰ τοῦ Ἀναπλιῶ,  
 Φέρνει Σλίψιν τοῦ Ἡλίου.  
 Ποτὲ δὲν ἐστάθ' ὁμοία,  
 Τόσοι Σρήνοι καὶ σκλαβία.  
 Ἐφταν' ὁ Θεὸς νὰ σώσῃ,  
 Κὶ ὅλους νὰ τὲς θανατώσῃ.  
 Μὰ γιὰ μῶν τὴν ἁμαρτία,  
 Στέλνει τόση τυραννία.  
 Τὸ Ἀνάπλι γιὰ τὴν τάξι,  
 Ἐπρεπε νὰ τὸ βουλιάξῃ.  
 Μὰ κάμε δικαιοσύνη,  
 Καὶ πολλὴ ἐλεημοσύνη.  
 Ὡτὶ ὅσοι σκλαβωθῆκαν,  
 Ὅλοι τοὺς δὲν ἐχάθῃκαν.  
 Διὰ νὰ μετανοήσουν,  
 Πλέον νὰ μὴν ἁμαρτήσῃ.  
 Κ' οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Τουρκία,  
 Εἶχαν κάποια ἁμαρτία.  
 Τὸν Μωρέα νὰ σκλαβώσῃ,  
 Τοὺς αὐτοὺς νὰ λευθερώσῃ.  
 Ἀπὸ κάποια ἁμαρτία,  
 Τοῦ ἔδωσαν τόσα σολδία.

Γιὰ νὰ χαροῦν τὴν βασιλεία,  
 Τὴν οὐράνιον καὶ θεία.  
 Ἐτελείωσαν καθ' ἓνα,  
 Τῷ Χριστῷ τὰ γεγραμμένα.  
 Κατὰ τὴν παραγγελίαν,  
 Πλήρωσαν τὴν προφητείαν.  
 Ὅποιος κάμει ἐλεημοσύνη,  
 Πρόπρια τῷ Χριστῷ τὴν δίνει.  
 Καλότυχος ὁποῦ τὴν κάμει,  
 Πάγει σὸν κολποντ' Ἀβράμη.  
 Καὶ δὲν χάνει μῆτε ἓνα,  
 Ὅλα τάχει κερδεμένα.  
 Κὶ ὁ, τι ἐκάμαν σὸν καθ' ἓνα.  
 Ὁ Χριστὸς τάχει γραμμένα.  
 Μὰ οἱ σκλάβοι ἀθετοῦσαν,  
 Καὶ δὲν τὲς εὐχαρισθῶσαν.  
 Μῆτε τὰ σολδία ἐδῶσαν,  
 Μῆτε τὴν καλὴν τὴν γλῶσσα.  
 Κὶ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ χαρῶσαι.  
 Ὅπῃ δὲν τοὺς φχαριστοῦσαι.  
 Ὅτι ὁ μισθὸς αὐξαίνει,  
 Ὅμπρός σὸν χριστὸν παγαίνει.  
 Ὅτε δὲν εἶναι ἀδικία,  
 Σὰν τὴν ἀνευεργασία.  
 Πᾶσα εἰς γιὰ νὰ τιμήσῃ,  
 Τὸν εὐεργέτη νὰ φχαρισθῶσαι.  
 Ὡς ἀκοῦσα νὰ μιλήσῃ,  
 Κὶ ὅλοι ἄς μὲ συμπαθήσῃ.  
 Τότε ἢ μιὰ μεριά καὶ ἄλλη.  
 Εὐχαρίστησιν μεγάλη.  
 Πῆγα νὰ παραστρατήσω,  
 Πάλιν πίσω νὰ γυρίσω.

Ο' Θεός νά στείλῃ πύρι,  
 Γιά νά κάψῃ τὸν Βεζύρη.  
 Ο'ντας θέλησε ν' ἀρχίσῃ,  
 Ὅρισμὸν νά διαλαλήσῃ.  
 Ο'σοι σκλάβοι νά εὐρεθοῦνε,  
 Στοῦ Βεζύρη νά κοποῦνε.  
 Ἐξω ἔστειλε τελέλη,  
 Καί τ'ες σκλάβους ὅλους θέλει.  
 Νά τοὺς πᾶνε ἔμπροστά του,  
 Γιά νά εὐγ' ἡ ῥάθυμιά του.  
 Καί μὲ μάνιτα μεγάλη,  
 Τοὺς ἐκόφταν τὸ κεφάλι.  
 Καί ἐπλήρωνε σολδία,  
 Νά τοὺς κόφτῃ μὲ τὴν βία.  
 Γρόσια τριάντα τὸν καθ' ἓνα,  
 Τόσο τάχε ἀποκομμένα.  
 Τοὺς ἐπήγαιναν δεμένους,  
 Τοὺς ἐκόφταν τ'ες καϋμένους.  
 Τὸ Σαββάτο ἀρχηνίσει,  
 Τόσο αἷμα γιά νά χύσῃ.  
 Ὡς τὴν Κυριακὴ τὸ γίμα,  
 Ἐχυσε μεγάλο αἷμα.  
 Τότ' ἐπῆγε ὁ Σεῖσελάμης,  
 Καί τ'ε λέγει τίν' πῆ κάμεις;  
 Δέν φοβᾶσαι ἡ γῆ ν' ἀνοιξῇ.  
 Ὅλους νά μᾶς ἐβουλίξῃ;  
 Δέν κοιτάζεις τὰ βιβλία,  
 Προφητῶν παραγγελία;  
 Πόσα γράφει στ' ἀλκουράνο,  
 Διὰ τὸν πόλεμον ἀπάνω;  
 Ο'σοι στὸν πόλεμο κοποῦνε.  
 Οἱ ἄλλοι νά σκλαβωθοῦνε.

Κί ἂν ραγιαδες νά γενοῦνε,  
 Ὅλοι νά λευθεροῦνε.  
 Νά πληρώνης τὰ σολδία,  
 Καί τ'ες κόφτεις μὲ τὴν βία;  
 Δέν φοβᾶσαι τὴν βασιλεία,  
 Ποῦ χαλᾶς τόσα σολδία;  
 Καί χαλάγεις τὸν ραγια,  
 Νά πληρώνης τὰ σολδία;  
 Ποιὸς Θεὸς νά τὰ πομένη,  
 Σκλαβωμένοι καί κορμένοι.  
 Ποία γῆ νά μὴν τρομάξῃ,  
 Κί ἄνθρωπος ν' ἀνασπενάξῃ.  
 Πῶς ὁ ἥλιος μὴν σκοτίσῃ,  
 Τόσο αἷμα νά τὸ χύσῃ;  
 Δέν εὐρίσκετο γραμμένο,  
 Τόσον αἷμα ἦταν χυμένο.  
 Σάν τὰ δένδρα τὰ κορμένα,  
 Τὰ κορμιά ξαπλωμένα.  
 Γέροντες καί παλικάρια,  
 Τὰ κορμιά χωρὶς κεφάλια.  
 Δέν ἐστάθη ἄλλη κορμιά,  
 Τέτοια τύραννη καρδία.  
 Μήτε στάθηκε ὁμοία,  
 Διὰ νά εὐρεθῇ στορία.  
 Στὴν ἀνατολὴ καὶ δύσι,  
 Δέν ἐγένιθη τέτοια κρίσι.  
 Ἐπρεπε ἡ γῆ ν' ἀνοιξῇ,  
 Τὸν Βεζύρη νά βουλίξῃ.  
 Ἐπρεπε ὁ ἔρανος νά λάμψῃ,  
 Ἀστραπὴ νά τὸν ἐκάψῃ.  
 Ἐπρεπε σεισμός ν' ἀρχίσῃ,  
 Καί ὁ ἥλιος νά σκοτίσῃ.

Ἐπρεπε νὰ τὸρθουν οἱ πόνοι,  
 Νὰ μὴν πάγη εἴην Μοθώνη.  
 Ἐπρετε γιὰ νὰ ῥώσθησιν,  
 Ὅντας δέλησε νὰ κινήσῃ.  
 Τὸ ἀσκαῖρι νὰ μαρκιάρῃ,  
 Τὴν Μοθώνην γιὰ νὰ πάρῃ.  
 Ὡς τὴν φράταν πῶ πηγαῖναν,  
 Τὰ ποτάμια ἐξεραῖναν.  
 Καὶ ῥιθάρει στὴν Μοθώνη,  
 Ἄρχισε γιὰ νὰ τεντώνῃ.  
 Κ' ἔσταιλε μὲ τόση βία,  
 Νὰ τοῦ δώσουν τὰ κλειδιά.  
 Καὶ ὁ Πάστας δὲν ἀρνήθη,  
 Ὅμορφα τοῦ ἀπεκρίθη.  
 Κι ὅταν δέλῃ τὴν Μοθώνη,  
 Τὰ κλειδιάναί στο κανόνι.  
 Καὶ γιὰ νὰ μοῦ κάμῃ χάρι,  
 Ἄς κοπιάσῃ νὰ τὰ πάρῃ.  
 Ἐφθασε τὴν ὥρα κείνη,  
 Ἡ ἀρμάτα τοῦ Ντολφίνη.  
 Καὶ τόσα πολλὰ ἐφανῆσαν,  
 Ὅλ' οἱ Τοῦρκοι ἐσαστῆσαν.  
 Ἐτῆζι ἦλθεν εἰς τὴν γυνῶσι,  
 Μὰ ἡ ἀρμάτα δὲν ἦτον τόση.  
 Καὶ τὰ σύγνεφα π' ἀσπρίζαν.  
 Τοὺς ἐφάνη ν' ἀρμενίζαν.  
 Ἀρχηνίζου γιὰ νὰ κράξουν,  
 Καὶ οἱ Τῆρκοι νὰ τρομάξουν.  
 Τὸ ταχὺ ἄρχισε νὰ βγαίνει,  
 Μὲς τὸ πέλαγο πηγαίνει.  
 Πῆγε ἀρμάτα τοῦ Ντολφίνη,  
 Καὶ μονάχους τοὺς ἀφίνει.

Πῆγε ἔξω δεσπεράδα,  
 Γιὰ τῷ Τέρκῃ τὴν ἀρμάδα.  
 Πόλεμον φρικτὸν νὰ δώσῃ,  
 Τὴν Μοθώνη νὰ γλυτώσῃ.  
 Καὶ ὁ Μάρκος Λορεδάνη,  
 Δὲν τὸν ἄφησε νὰ πᾶν.  
 Γιὰ νὰ πάγη νὰ πολεμήσῃ,  
 Παρὰ πίσω νὰ γυρίσῃ.  
 Καὶ ὁ Μάρκος εἶχε κάρτα,  
 Προβεδούρος στὴν ἀρμάτα.  
 Καὶ ὁ Πάστας δάκρυα χύνει,  
 Ὅπου μοναχὸν τὸν φίνει.  
 Καὶ οἱ Τοῦρκοι στὴν στερία,  
 Ἐλαβαν τόση καρδιά.  
 Ἄρχισαν νὰ πολεμήσουν,  
 Καὶ τὴν φόσα νὰ γιομίσουν.  
 Μὲ ἀνθρώπινο κριάσι,  
 Τὸ ἀσκαῖρι νὰ περάσῃ.  
 Τρεῖς χιλιάδες πεντακόσι,  
 Δὲν ἔφθανε νὰ γιομώσῃ,  
 Μὰ ὄντας δέλῃ νὰ ἐνεργήσῃ,  
 Ὁ δαίμονας νὰ βοηθήσῃ.  
 Ὅπου εὖ κάετο εἶχε εἴσους,  
 Παντίερα νὰ τοῦ μιλήσουν.  
 Κ' ἔγλυσαν ἀπὸ τὴν φόσαν,  
 Καὶ δὲν τοὺς ἐθανατώσαν.  
 Κ' εὐγῆκανε νὰ μιλήσουν,  
 Ὅτι πάντα νὰ δελήσουν.  
 Οἱ Ἀγαρηνοὶ γελάσαν,  
 Εἰς ἐκεῖνο ποῦ ἐτάξαν.  
 Καὶ στοῦ μίλημα ποῦ κάναν,  
 Μέσα οἱ Τῆρκοι ἐμπροδάραν.

Καὶ τὲς πῆραν τὲς καϋμέναι,  
 Ἄφεντάδες σκλαβωμένους.  
 Ὅσοι ἦταν στὴν Μωθώνη,  
 Ὅλοι ἐπῆγαν σκλαβωμένοι.  
 Ἀπὸ τὴν Μωθώνη στέλλει,  
 Τὸ φερμάνι εἰς τὴν πόλι.  
 Εἰς τὸν βασιλιὰ μὲ βία,  
 Πῶς ἐπῆρε τὸν Μωρία.  
 Κι ἄλλο μὲν δὲν τῆ ρεζάρει  
 Τὴν Μονοβασιὰ νὰ πάρη.  
 Ὁ βασιλεὺς τοῦ καλοφάνη,  
 Καὶ τὸν ἔνδυσε καυτάνι.  
 Κι ἄλλο παρευθὺς χαζίρι,  
 Νὰ στείλῃ τοῦ Βεζίρη.  
 Νὰ τὸ στείλῃ μὲ τὴν βία,  
 Διὰ τὴν Μονοβασιὰ.  
 Κι ὁ Βεζίρης στὴν Μωθώνη,  
 Ἐναν Κουμαντάντε ἀφίνει.  
 Καὶ γυρίζει σὰν λιοντάρη,  
 Τὴν Μονοβασιὰ νὰ πάρη.  
 Ὅτι ἔστειλε μὲ βία,  
 Νὰ τοῦ δώσουν τὰ κλειδιά.  
 Κι ὄντα γύριζε στὴν στρατά,  
 Τοῦ στείλανε τὰ μαντάτα.  
 Πῶς δὲν κάνει τόση χρεία,  
 Νὰ τοῦ στείλῃ τὰ κλειδιά.  
 Μὰ ὁ πρῶτος πῆ ἦταν μέσα,  
 Ἐκαμε καὶ τὸ προδῶσα.  
 Ὁ αὐτὸς γιὰ νὰ γλυτώσῃ,  
 Τὲς Ῥωμαίους νὰ σκλαβώσῃ.  
 Ὅλοι ἐπῆγαν σκλαβωμένοι,  
 Εἰς τὴν Πόλιν φυλαγμένοι.

Εἰς τὸ μπάνιο νὰ τὲς βάλῃ,  
 Ὅλοι τὲς μικροὶ μεγάλοι.  
 Κάλλια νὰ εἶχαν πολεμήσει,  
 Καὶ τὸ αἷμά τους νὰ χύσῃ.  
 Κάλλια ὅλοι ἀπεθαμένοι,  
 Παρὰ ὅλοι σκλαβωμένοι.  
 Ἐκαμαν τόση σκλαβία,  
 Σὲ γυναῖκες καὶ παιδιὰ.  
 Καὶ τὸν πρῶτον τὸν μπαρκάρε  
 Καὶ τὸ πρᾶγμα τὲ νὰ πάρῃ.  
 Κι ὅσοι ἦταν συνοδιὰ του,  
 Ὅλοι πάγῃσι κοντάτου.  
 Κι ὁ Βεζίρης ἀρχινίζει,  
 Κράζει καὶ σαλαββατίζει.  
 Ὅτι ἐκεῖ ἔλειπε νὰ σώσῃ,  
 Τὸν Μωρία νὰ τελειώσῃ.  
 Ὅπισω δέλει νὰ μισέψῃ,  
 Ἄστραπὴ νὰ τὸν ἐκάψῃ.  
 Κι ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ χάρι,  
 Στὸ Ἀνάπλι μὴν ριβάρη.  
 Καὶ στὸ Ἄργος μ' εἶχε σώσῃ,  
 Ὅντ' ἀρχίνῃσε νὰ τευτώσῃ.  
 Ποῦ τὸ Ἄργος καὶ τζιθέρη,  
 Ὅλο γέμωσεν ἀσκαῖρι.  
 Δέκα μέραις δέλει κάμει,  
 Γιὰ νὰ κάμῃ μπαῖράμι.  
 Κι ὅλο στέλνει τὸν λαόν τς,  
 Γιὰ νὰ βγάλῃ τὸν λαιμόν τς.  
 Γιὰ νὰ βγῇ στὴν Ῥουμेलία,  
 Νὰ τουρθῇ δυσεντερία.  
 Κι ὅποιος δέλει πλιά νὰ μάθῃ,  
 Στὴν φυλάδαυ ἄς κοιτάξῃ.

Περὶ Ὑπερηφανίας.

Τὴν ἀνθρώπινη τὴν φύσι,  
 Πᾶσα εἰς νὰ τὴν ξηγήσῃ.  
 Για νὰ εὕρῃ τὴν αἰτία,  
 Διὰ τὴν περηφανία.  
 Ὅτι ἡ πρώτη ἀμαρτία,  
 Ἦτον ἡ ὑπερηφανία.  
 Τὸ Ἐωσφορικό τὸ τάγμα,  
 Ἐξέπεσεν ἐν τῷ ἅμα.  
 Μὲ τὸ τάγματου ὀμάδι,  
 Ὅλο ἔπεσε στὸν ἄδη.  
 Πρῶτο τάγμα τῶν Ἀγγέλων,  
 Τώρα εἶναι τῶν διαβόλων.  
 Πρῶτα ἦτον δοξασμένοι,  
 Τώρα εἶναι κολασμένοι.  
 Ἀπ' Ἀγγελικὴ σοφία,  
 Ἐπεσε μὲ τόση βία.  
 Διὰ νὰ ψηλώσῃ τὸν θρόνον,  
 Στὸν Θεὸν ἀπ' αἰῶνων.  
 Ἐπῆσαν μὲ τόση βία,  
 Ἀπὸ τὴν περηφανία.  
 Καὶ οἱ ἄνθρωποι πᾶ τὴν ἔχον  
 Ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπέχουν.  
 Ὁ ἔχθρὸς στὴν Ἐκκλησία,  
 Εἶναι ἡ περηφανία.  
 Πόσοι πᾶν μὲ παρρησίαν,  
 Μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.  
 Καὶ μιλοῦν μ' ἐλευθερία,  
 Ὅτι θέλουν τὰ πρωτεῖα.  
 Τῶν ἑωσφόρων τὰ ἴδια,  
 Νᾶναι πρῶτοι εἰς τασίδια.

Μὲ τὴν δόξα καὶ τὸ κράτος,  
 Ὡς τὴν εἶχεν ὁ Πιλάτος.  
 Ὁ Χριστὸς ὡς παραγγέλλει,  
 Τὰ πρωτεῖα δὲν τὰ θέλει.  
 Διὰ πρῶτος διηγᾶται,  
 Ἐσχατος πάντα λογαῖται.  
 Οἱ Προφῆται καὶ δασκάλαι,  
 Ὁ Χριστὸς ποτὲ δὲν σφάλλει.  
 Παῖος πρωτεῖα νὰ ζητήσῃ,  
 Ὑστερνὸς νὰ καταστήσῃ.  
 Γάκωδος ζητᾶ δεξία,  
 Στὴν δευτέρα παρουσία,  
 Δεξιά τοῦ Χριστοῦ καθήσει,  
 Ὅντας γένη ἡ θεία κρίσι.  
 Ὁ Ἰωάννης μὲ προθυμία,  
 Στὴν ἀριστερὰ μερία.  
 Ὁ Χριστὸς τοὺς ἀποκρίθη,  
 Τὸ ζητῆν δὲν τ' ἀπαρνήθη.  
 Ὅντας δύνασθε ἐκεῖνο,  
 Τὸ ποτῆρι ἐγὼ ποῦ πίνω.  
 Ὁ εἰς ἐκ δεξιῶν μου,  
 Καὶ ὁ ἕτερος ἀριστερῶν μου.  
 Τὸ προστάξαν τὸ ποιῶμε,  
 Δυνόμεσθε νὰ τὸ πιῶμε,  
 Δὲν ἀρνούμεσθε ποτέμας,  
 Τὸν Θεὸν καὶ δάσκαλόν μας.  
 Ὡς ὁποῦ τὸ ζήτημά σας,  
 Εἶναι εἰς τὸ θέλημά σας.  
 Πόιος τὸ ἔργον νὰ παιήσῃ,  
 Τί χρεῖα ἔχει νὰ ζητήσῃ;  
 Ὡς καὶ πρῶτα οἱ Ἀποστόλοι,  
 Πᾶσα εἰς πρωτεῖα θέλει.

Ἐκεῖνοι γύρευαν πρωτεῖα,  
 Στὰ Οὐράνια καὶ Θεῖα.  
 Ὅποχει τὴν περηφανία,  
 Δὲν ἔχει ἀρετὴ καμμία.  
 Ὁ περήφανος ὁμοιάζει,  
 Τὸν ἀλέκτορ' ὄντας κράζει.  
 Ποῦ σηκώνει τὸ κεφάλι,  
 Γιὰ νὰ τὸν ἀκίσειν κί ἄλλοι  
 ὄντας μπῆ σὲ καμμιὰ πόρτα,  
 Τὸ λιγρὶ τὸ σηκώνει πρῶτα.  
 Νὰ μὴν χάσῃ τὴν τιμὴν του,  
 Νὰ μὴ γγίξῃ τὸ λιγρὶ του.  
 Ἐῖχει τὴν περηφανίαν,  
 Σὰν οἱ πρῶτοι εἴην Σπανίαν.  
 Μὴν τὸν κράξῃς καβαλλιέρη,  
 Σὲ βαρεῖ με τὸ μαχαῖρι,  
 Φυσικά τους οἱ Σπανιῶλοι,  
 Καβαλλιέροι δόλου ὄλοι.  
 Ὅ, τι πάρει νὰ τὸ φάγῃ,  
 Διπλὸ δίνει ποῦ τὸ πάγει.  
 Πρέπει ὡς καὶ τὸν βαστάζω,  
 Καβαλλιέρη νὰ τὸν κράζω.

### Περὶ Φιλαργυρίας.

Ὅς ὀποῦ ἢ περηφανία,  
 Φέρει τὴν Φυλαργυρία.  
 Ὁ περήφανος ξεδιαίνει,  
 Καὶ ὁ φιλάργυρος σωδιάζει.  
 Δὲν εὐρίσκεται ἀρρώστια,  
 Ὅσαν τὴν φιλαργυρία.  
 Πλιὸ στιμάρει τὸ σολδί του,  
 Παρὰ δόξα καὶ ψυχὴ του.

Δὲν κοτάει νὰ τὸ φάγῃ,  
 Παρὰ γιὰ νὰ τὸ φυλάγῃ.  
 Τοῦ φιλάργυρου ἢ χάρι,  
 Παρομοιάζει τὸ σφουγγάρι.  
 Τὸ σφουγγάρι πάντα πίνει,  
 Μὰ δὲν δύναται νὰ δύνῃ.  
 Σὰν τὰ σφίξουν τὸ εὐγάζει,  
 Τοῦ φιλάργυρου ὁμοιάζει.  
 ὄντας τὸρθεὶ κακὴ χρεῖα,  
 Ἐὰ δίνει με ἐλευθερία.  
 Τοῦ Φιλάργυρου ἢ μπούρσα,  
 Παρομοιάζει τὴν βεντούσα.  
 Ἡ Βεντούσα τὰ τραβάει,  
 Κί ὁ φιλάργυρος φυλάει.  
 Πάντα θέλει νὰ θησαυρίξῃ,  
 Καὶ φτωχὸς νὰ μὴν δανείξῃ,  
 Μῆτε τρώγει, μὴ τε πίνει,  
 Μῆτε κάνει ἐλεημοσύνη.  
 Ὅσο πλέον τὰ φυλάει,  
 Εἰς τὴν κόλασι δὲ πάγει.  
 Ὁ φιλάργυρος σωδιάζει,  
 Τὸ χοιρίδι παρομοιάζει.  
 Ὅσο ξύγγι νὰ παχύνῃ,  
 Ὅλ' ὀπίσω του τ' ἀφίνει,  
 Ὅσον θέλει ἄς θησαυρίσῃ,  
 Ὅλα πίσω νὰ τ' ἀφήσῃ.  
 Ἡθελε στὸ θάνατόν του,  
 Νὰ τὰ ἔπερνε κοντάτου.  
 Τάχα φαίνεται τ' ἀφίνει,  
 Καὶ τὰ κάνει ἐλεημοσύνη.  
 Μὰ δὲν ἔχει τόση χάρι,  
 Δὲν δύναται νὰ τὰ πάρῃ.

Καί τ' ἀφίνει στανικῶς του,  
 Ὅποιος νᾶν κοντά δικός του.  
 Καί τοῦ κάνει τήν διαθήκη,  
 Τήν ὑστερήν του καταδίκη.  
 Πῶς τὰ κάνει ἐλεημοσύνη,  
 Μά νερό στον ἄμμο χύνει.  
 Ὅποιος κάμει ἐλεημοσύνη,  
 Μὲ τὸ χέρι του τήν δίνει.  
 Μά δὲν μπορεῖ νὰ τὰ πάρη,  
 Φαίνεται πῶς κάνει χάρι.  
 Καί τ' ἀφίνει τῶν δικῶν του,  
 Κάλλια παρά τῶν ἐχθρῶν τς.  
 Ὅ, τι πλέον τοὺς ἀφήσει,  
 Ἄρχινοῦν νὰ κάμουν κρίσι.  
 Πᾶσα ἕνας νὰ τραβάη,  
 Νὰ τὸν ἀναθεματάη.  
 Ὅποιος κάμη ἐλεημοσύνη,  
 Ἴδια τοῦ Χριστοῦ τήν δίνει.  
 Μ' ὄχι ὄντας νὰ πεθάνη,  
 Ὅσα κάμη ὅλα τὰ γάνει.  
 Ὁ Χριστός πάντα τὸ ἤξερει,  
 Ὅσα δώσει μὲ τὸ χέρι.  
 Νὰ δώση δέκα μοναχός του,  
 Καί ὄχι χίλια στανικῶς του.  
 Ὡς τήν θάλασσα νὰ στίψης,  
 Τὸν φιλάργυρο νὰ στρέψης.  
 Εἶναι δύο κακὰ μεγάλα,  
 Πῆ ζόν κόσμον δὲν εἶν' ἄλλα.  
 Περὶ κακῆς ὑπανδρείας,  
 Ὡς καί ἡ κακὴ πανδρεία,  
 Σὲ πολλοὺς εἶν' ἀρρώστια.

Ὅποιος εὐμορφῆ γυρέψει,  
 Πρέπει νὰ μὴν ταξιδέψη.  
 Καί νὰ μὴν γυρέψη προίκα,  
 Ὅτι ἔχει τόση πίκρα.  
 Ὅτι πρέπει νὰ λογιᾶζη,  
 Σκλάβου τῆς τὸν ἀγοράζει.  
 Δὲν μπορεῖ νὰ τῆς μιλήσῃ,  
 Παρά νὰ τήν προσκυνήσῃ.  
 Κί ὄντας θέλη νὰ τὸν βρίζῃ,  
 Λόγον δὲν μπορεῖ νὰ γυρίζῃ.  
 Νὰ τοῦ λέγῃ ψόφια ψεῖρα,  
 Πού σὲ ἤρα καί σ' ἐπῆρα;  
 Δὲν ἀρχίνησα ἀπὸ πρῶτα,  
 Νὰ σὲ διώξω ἀπὸ τὴν πόρτα.  
 Γιὰ νὰ ὑτρέπεσαι κομματί,  
 Νὰ μοῦ χύνης τὸ κανάτι;  
 Σύρε ἀναψε φωτιά,  
 Ὅτι τώρα κάνει χρεία.  
 Ἄρχισε νὰ μαγειρεψῆς,  
 Καί τὰ πιάτα νὰ πασρέψῆς.  
 Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς σου εἶπα,  
 Σύρε κάμε μου μιὰ σούπα.  
 Φέρε τὰ φορέματά μου,  
 Σκούπησαι τήν κάμαρά μς.  
 Καί ὀρδίγιασαι τήν ταύλα,  
 Βαλ' τὰ πιάτα τὰ μεγάλα.  
 Κάμε ὅτι κάμνει χρεία,  
 Νὰ γευθῶ μὲ παρρησία.  
 Σήκω μαῦρε νοικοκύρη,  
 Σύρε πλῦνε τὸ ποτήρι.  
 Στά σου κέρασαί με ἐμένα,  
 Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα.



Κέρασαι συχνά νά πίνω,  
 Κί ὕστερα φαγί σ' ἀφίνω.  
 Για νά φᾶς μέ τὸ κοπέλι,  
 Τὸ φυσικό σου ἔτζι δέλει.  
 Καί σάν φᾶς εἶσος κομματί,  
 Για νά φτιάσης τὸ κρεβδάτι.  
 Τὰ στρομάτζα νά γυρίσης,  
 Τὸ κανάτι νά τὸ χύσης.  
 Μίσα ἔξου νά σκουπίσης,  
 Καί νά μὴν παραμιλήσης.  
 Ἐπρεπε νά τὸ λογιᾶσης,  
 Πῶς δὲν εἶχες νά ξεδιᾶσης.  
 Οὔντας ἤθελες πανδρεία,  
 Ἐπρεπε νάχης σολδιά.  
 Μὰ ἡ γυναῖκα εἶναι κόλα,  
 Καί χρειάζεται ἀπ' ὄλα.  
 Τὸ παραμικρὸ νά ξέρη,  
 Θέλει ἀλευροί καί πιπέρι.  
 Τὰ αὐτὰ νά κυβερνήσουν,  
 Πόσα νά συνακολουθήσουν.  
 Μὰ δέλει καί φορεσία,  
 Γιὰ νά πάγη σὴν Ἐκκλησία.  
 Θέλει καί περίσσα ἄλλα,  
 Θέλει βάγια καί κοπέλα.  
 Οὔποιος δέλει τέτοια τάξι,  
 Ὅλα πρέπει νά βαστάξη.  
 Ὅλα γιὰ νά εὐτουράγη,  
 Κί ἄλλα μήτε νά μιλάγη.  
 Ταπεινά εἰς τὸ καθ' ἓνα,  
 Μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα.  
 Νάχη ὑπακοή μεγάλη,  
 Καί σκοτοῦρα στὸ κεφάλι.

Πρέπει πρῶτα νά λογιᾶξη,  
 Για νά πάρη ποιὰ τῆ μοιάξη.  
 Οὔ π' ἀπλώση ποῦ δὲν φθάνει,  
 Εὐκαιρα τὸν κόπου χάνει.  
 Ποῖος καλλίτερη νά πάρη,  
 Πρέπει του νά ροζικάρη.  
 Πράγματα χαμιλωμένα.  
 Εἶν' καλὰ γιὰ τὸν καθ' ἓνα.  
 Πρέπει νά λογιᾶση κί ἄλλο,  
 Ποῦναι πλέον παρά μεγάλο.  
 Πρέπει του πάντα νά κλαίγη,  
 Ὅτ' ἡ προῖκα πάντα πλέγει.  
 Πρὶν νά ἤθελε τὴν πάρη,  
 Τὸ προικιὸ νά σιγουράρη.  
 Ὅ,τι πρᾶγμα νά χαλάση,  
 Ὅλο πρέπει νά τὸ φτιάση.  
 Ὅ,τι ἂν τύχη νά πεθάνη,  
 Τὸ προικιὸ ὀπίσω πάνει.  
 Ὅλα ὀπίσω νά τὰ δώση,  
 Καί ποτὲ νά μὴν γλυτώση.  
 Τότε πρέπει νά λογιᾶξη,  
 Καί νά βαρυαναστενάξη.  
 Κάλλια θάνατος μέ βία,  
 Παρά τὴν κακὴ πανδρεία.  
 Ὡς ποῦ ἡ καλὴ πανδρεία,  
 Για καθ' ἓναν κάνει χρεία.  
 Ποῖος τὴν ὁμοιάν τε νά πάρη,  
 Ἐχει μιὰ μεγάλη χάρι.  
 Εἶναι ἀνδρόγυνο παινεμένο,  
 Κτὸν Χριστὸν εὐλογημένο.  
 Οὔντας εἶναι ὁμοιασμένοι,  
 Πάντα εἶν' ἀγαπημένοι.

Ο Θεός τὸ εὐλογαίει,  
 Τὸ ἀνδρόγυνο π' ἀγαπαίει.  
 Καὶ ἀπερναίει τὴν ζωὴν του,  
 Ἐβλαβα μὲ τὴν τιμὴν του.  
 Ἀπ' ὅσα ἔχει νὰ πορεύη,  
 Καὶ ψηλά νὰ μὴν γυρεύη.  
 Νάχη σύμμετρα μεγάλη,  
 Νὰ κρατῆ καλὰ τὴν σκάλα.  
 Για νὰ μὴν παραπατήση,  
 Κ' εὐκολα τὸν ἐγκρεμίσει.  
 Ὅσα δύναται νὰ βγάξῃ,  
 Καὶ τὰ ἴδια νὰ ξοδιάξῃ.  
 Πρέπει ὀλίγα νὰ κρατήσῃ,  
 Μὴν τῆ ἔλθῃ κί ἀρρώστησῃ.  
 Καὶ ὀλίγη ἐλεημοσύνη,  
 Δὲν φοβᾶται νὰ πτωχύνῃ.  
 Εἰς καλὸ νὰ τὰ διορθώσῃ,  
 Ὅσα δύναται νὰ σώσῃ.  
 Ὅποιος δὲν κρατεῖ τὸ κόντο,  
 Τὸ Καράβι πάγει φόντο.  
 Πράγματα συμμετρημένα,  
 Δὲν κρεμίζου τὸν καθ' ἕνα.  
 Νὰ στοχάζεται καθ' ἕνας,  
 Νὰ μὴν ἀγαπάῃ ξένας.  
 Πάντα εἶναι εὐλογημένα,  
 Μὲ τὸ ἴδρω του βγαλμένα.  
 Δὲν εὐρίσκεται ἄλλη πένα,  
 Ὅσο νὰ χρωσταῖ ξένα.  
 Ποῖος πορεύεται μ' ὀλίγα,  
 Πάντα δὲν εὐρίσκει ντρίγα.  
 Ὅποιος δὲν γυρεύει ξένα,  
 Πάντα ζῆ ἀναπαμένα.

Στὰ πολλὰ βασανισμένος,  
 Στὰ ὀλίγ' ἀναπαμένος.  
 Κράτησαι καλὰ τὰ μέτρα,  
 Νάσαι δῆρος σάν τὴν πέτρα.  
 Ὅποιος θέλει νὰ ψηλώνῃ,  
 Ἐναλυνώνει σάν τὸ χιόνι.  
 Ὅποιος βιάζεται νὰ κάμῃ,  
 Παρομοιάζει τὸ καλάμι.  
 Ὅσου γλίγωρα ἀυξάνει,  
 Μὰ ὁ πάγος τὸ ξεραίνει.  
 Ὅσου βιάζεται νὰ πάγῃ,  
 Ὀλιγώτερα φτουράγει.  
 Ὡς καὶ τ' ἄλογο νὰ βιάσῃ,  
 Πρέπει διὰ ν' ἀποστάσῃ.  
 Ὅ, τι κάμῃς μὲ τὴν βία,  
 Δὲν εἶναι καλὴ δουλεία.  
 Καὶ ἡ σκύλα ἀπὸ τὴν βιάτης,  
 Τυφλά κάνει τὰ παιδιὰ της.  
 Πράγματα συμμετρημένα,  
 Πάντα εἶναι παινεμένα.  
 Ποῖος ἀπὸ γάλι πάνει,  
 Εὐκολα τὴν στρατὰ φθάνει.  
 Ποῖος μετράγει πρὸ τῆ πάρη,  
 Δὲν φοβᾶται νὰ φαλλάρη.  
 Πρὶν νὰ κάμῃς νὰ πενσαρῆς,  
 Δύσκολάνα: νὰ φαλλάρη.  
 Κί ὁ, τι θέλεις νὰ μιλήσῃς,  
 Συλλογήσου πρὶν ἀρχίσῃς.  
 Νὰ μιλήσῃς μὲ τὸν τρόπον,  
 Για ν' ἀρέσῃς τῶν ἀνθρώπων.  
 Μίληγε φρόνιμα ἀπὸ γάλι,  
 Νὰ σ' ἀκούν μικροὶ μεγαλοί.

Ὅσο πλέον νὰ τιμᾶσαι,  
 Τόσ' ὀλίγα νὰ διηγᾶσαι.  
 Μὴ μιλήῃς χωρὶς αἰτία,  
 Ὅντας δὲν σοῦ κάνει χρεῖα.  
 Μίληγε νὰ σὲ γροικήσουν,  
 Φρόνιμα νὰ σὲ τιμήσουν.  
 Λίγα λόγια δὲν λαυθάνει,  
 Ποῦ λαλεῖ πολλά τὰ χάνει.  
 Ποῖος δὲν ξεύρει νὰ μιλήσῃ,  
 Μῆτε πρέπει ν' ἀρχινήσῃ.  
 Θέλεις νὰ μιλήῃς καθάρια;  
 Τὴν γλῶσσα μὴ μάθῃς ἄγρια.  
 Ὅτ' ἡ γλῶσσα σὲ παινάει,  
 Κ' εὐκόλα σὲ κατηχάει.  
 Ὅποιος θέλει ἄς τὸ λογιᾶσῃ,  
 Ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει στάσι.  
 Μία ὥρα τὰ γλυκαίνει,  
 Καὶ τὴν ἄλλη τὰ πικραίνει.  
 Ὡς πῶς μία εἶναι εἰς τὴν γέψι,  
 Μ' ἄνθρωπ. ὡς τὸν κυριέψι.  
 Ὅντας νὰ γλυκομιλάγῃ,  
 Πᾶσα ἐνῶ καρδιά μεγάλη.  
 Κι ὄντας θέλῃ νὰ τὸν βλάψῃ,  
 Κάμνει παρευθὺς νὰ κλάψῃ.  
 Ὅπου κακὰ προβαίνου τόσα,  
 Ἀπὸ τὴν κακὴν τὴν γλῶσσα.  
 Ἡ κακὴ ἢ συντροφία,  
 Ὁ νῦς κ' ἡ γλῶσσα εἰν' ὁμοία.  
 Πρῶτα ὁ νῦς νὰ συλλογᾶται,  
 Καὶ ἡ γλῶσσα νὰ διηγᾶται.  
 Τόσον εἰς τὴν καλωσύνην,  
 Ὅμοια καὶ εἰς τὴν κακωσύνην.

Ἄνθρωπος ὅπου ἔχει χάρι,  
 Νὰ τῆς ἔχη χαλιναρί,  
 Νὰ τὴν ἔχη μέσ' στοῦ μέλι,  
 Διὰ νὰ μιλήῃ ὡς θέλει.  
 Νὰ τὴν σφίγγῃ ὀλιγάκι,  
 Νὰ μὴν βράζῃ τὸ φαρμάκι,  
 Ποῖος φυγὴ θέλει νὰ σώσῃ,  
 Τὴν γλῶσσα νὰ ταπεινώσῃ.  
 Ὅντας τὴν κρατῇ κομματί,  
 Εἶναι ζάχαρι γιωμάτι.  
 Καὶ τὸν νοῦν νὰ ταπεινώσῃ,  
 Στὰ ψηλά μὴν τὸν ὑψώσῃ.  
 Ὅτι ὁ νοῦς πάντα κυριεύει,  
 Καὶ ὅλο τὰ ψηλά γυρεύει.  
 Δὲν λογιᾶζω καρμιά χάρι,  
 Σὰν τὸν νῦν νὰ τὸν ριθάρῃ,  
 Γλιγωρότερα νὰ κἀνῃ  
 Ἄλλο, μὰ τὸν νῦν δὲν φθάνει.  
 Μιὰ στιγμὴ νὰ τὸν γυρίσῃ,  
 Εἰς ἀνατολὴ καὶ δύσι.  
 Ὅτι τόπον νὰ λογιᾶσῃ,  
 Δύνεται ὁ νοῦς νὰ φθάσῃ.  
 Πόσον στὰ καλὰ τὰ ἔργα,  
 Ὅσον στὰ κακὰ τὰ πάντα.  
 Παρομοιάζει τὸ μαχαῖρι,  
 Καλὸν καὶ κακὸν τὰ φέρῃ.  
 Μὰ δὲν εἶναι τὸ ἐτοιμάζει,  
 Παρὰ ὅποιος τ' ἀγοράζει.  
 Σὲ καλὸ νὰ τὸ ἐνεργήσῃ,  
 Ἡ αἷμα μὲ αὐτὸ νὰ χύσῃ.  
 Ἐτῆι εἶναι τὸ κεφάλι,  
 Ὡς θέλει τὸν νοῦν νὰ βάλῃ.

Πρῶτα νὰ καλομετρήσῃ,  
 Ὅ, τι θέλει νὰ ποιήσῃ.  
 Μὲ τὸν νοῦν καὶ τὸ κεφάλι,  
 Ὑστερα νὰ μὴν τὸ σφάλῃ.  
 Οἱ φρόνιμος τὸν νοῦν φυλάγει,  
 Στὸν τρελλὸν ξαναπετάγει.  
 Νὰ τοῦ φαίνεται στὴν ὥρα,  
 Πῶς ἐκέρδισε μιὰ χώρα.  
 Οἱ νοῦς του ἔρχεται τριγύρω,  
 Ξαπετάει σαν τὸν χοῖρο.  
 Φρόνιμος ἂν τοῦ μιλήσῃ,  
 Μήτε νὰ τὸν ἀγροικήσῃ.  
 Ὅσο τὸν τρελλὸν διδάχνεις,  
 Εὐκαιρα τὸν κόπου χάνεις.  
 Τὸν ἀράπη νὰ λευκάνῃς,  
 Στὸν ἀέρα σπῆτι φτιάνεις.  
 Ὅποιος τὸν τρελλὸν ἐρμηνεύει,  
 Κρῦο σίδηρο δουλεύει.  
 Ἡλθαμε στοῦ νοῦ τὴν ῥῆσι,  
 Πᾶσα εἰς νὰ κυβερνήσῃ.  
 Φαίνεται ποῖος ἔχει γνῶσι,  
 Σὲ καλὸ νὰ τὸ διορθώσῃ.  
 Τὸ καράβι τὸ τιμῶνι,  
 Στὴν φροτῆνα τὸ γλυτώνει.  
 Πρέπει ὁ Ναύτης μὴν τ' ἀφήσῃ  
 Παρὰ νὰ τὸ κυβερνήσῃ.  
 Ὅσοι φρόνιμοι διὰ χρεία,  
 Μὲ τὸν Ναύτη πᾶν ὁμοία.  
 Εἰς τὸν νῆν νὰ κυβερνήσουν,  
 Νὰ τὸν κάμνῃ ὡς θελήσουν.  
 Ὅτι ὁ νοῦς μετὰ τ' ὀμμάτι,  
 Εἶναι δύσκολα κομμάτι.

Ὡς ὁ νῆς παντῆ δὲν λείπει,  
 Καὶ τ' ὀμμάτι ἔτως βλέπει.  
 Ὅμπρὸς τ' ὀμμάτι σαγιτεύει,  
 Κ' ὕστερα ὁ νοῦς γυρεύει.  
 Ἄς ἰδοῦμεν στὴν πορνεία,  
 Πῆτ' ὀμμάτ' εἶν' πρώτη αἰτία.  
 Εὐμορφη νὰ τὴν κυτάξῃ,  
 Τὴν καρδιά τε θέλει σφάξῃ.  
 Ὅ, τι βάλει προθυμία,  
 Τ' ὀμμάτι εἶναι πρώτη αἰτία.  
 Ὅ, τι πρᾶγμα νὰ κυτάξῃ,  
 Ἡ καρδιά του ἀναστενάξῃ.  
 Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος,  
 Εἰς τὸ μάτι εἶναι ὁ φάλλος.  
 Κι ὅσοι τὸ φῶς τους χάνουν,  
 Βέβαια δὲν ἀμαρτάνουν.  
 Μὲ τὸν νῆν τρε δια νὰ βάλλῃν,  
 Μὰ τόσο πολλὰ δὲν σφάλλῃν.  
 Ὡς τ' ὀμμάτι πρώτη αἰτία,  
 Τῶν πολλῶν ἡ ἀμαρτία.  
 Μὲ τ' ὀμμάτι νὰ μοιχέψῃ,  
 Καὶ τὸ ἴδιο νὰ φονέψῃ.  
 Με τ' ὀμμάτι νὰ φθονήσῃ,  
 Ὅτ' ἰδῆ νὰ τὸ ζητήσῃ.  
 Οὔτε ὁ ἄδης λέγει σώνει,  
 Οὔτε τ' ὀμμάτι χορταίνει.  
 Ὅσα βλέπει ὀμπροστάτου,  
 Ὅλα τὰ ζητᾶ δικά του.  
 Περὶ Λαιμαργίας.  
 Πᾶσα ἕνας κόμνει χρεία,  
 Νὰ μὴν ἔχη λαιμαργία.

Ὡς ἡ θάλασσα φυραίνει,  
 Μῆτε ὀλαιμαργος χορταίνει.  
 Μὰ τ' ὀμματι κάνει χρεία,  
 Εἶναι ὄλη ἡ λαιμαργία.  
 Ἄς ἰδοῦμε στήν στορία,  
 Πόσα κάνει ἡ λαιμαργία.  
 Ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ φάνη,  
 Ὅτι ὁ κόσμος δὲν τῷ φθάνει.  
 Καὶ τὴν θάλασσα λογιᾶσει,  
 Διὰ τὰ τὴν δοκιμάσει.  
 Λαίμαργοι ἄρπαγοὶ ὀμάδι,  
 Δὲν χορταίνουν ὡς τὸν ἄδῃ.  
 Γιὰ τὴν ἡ λαιμαργία,  
 Ἐξύγωσε στήν Ἐκκλησία.  
 Εἰς τὴν σήμερον ἡμέρα,  
 Τῶν παπάδων εἶν' μητέρα.  
 Τοὺς παπάδες νὰ τιμᾶς,  
 Τὸ ἐδικό σου νὰ φυλάς.  
 Τῶν παπάδων ἡ προθυμία,  
 Εἶναι εἰς τὴν λαιμαργία.  
 Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ,  
 Κτὸν παπᾶ ὄντας πινᾶῃ.  
 Σὰν εὐγῆ κτὴν λειτουργία,  
 Τοίμασαι πολλὰ φαγία.  
 Ὅσον νὰ κάμῃ τὸν σαυρόν τς,  
 Ὅλα χάνεν τ' ἀπ' ὀμπρός τς.  
 Καὶ ἀπὸ ὄντας ν' ἀποφᾶῃ,  
 Ὅ, τι ἔχεις τὸ ζητᾶει.  
 Πρόθεσι καὶ λειτουργία,  
 Κί ὅ,τι ἄλλοτῶ κάμνει χρεία.  
 Δὲν θυμῶνται πῶς πεθαίνουν  
 Μὰ ποτέ τς δὲν χορταίνεν.

## Περὶ Γούλας.

Στὸ ἀνθρώπινον τὸ σῶμα,  
 Ὁ ἐχθρὸς εἶναι τὸ στόμα.  
 Τόσον λαίμαργη εἶν' ἡ γέλα,  
 Νὰ τὰ καταλύσῃ οὔλα.  
 Οὐδεὶς δύναται νὰ σώσῃ,  
 Τέτοιο χρέος νὰ πληρώσῃ.  
 Εἰς σὲ ὄλην τὴν ζωὴν του,  
 Μιὰ φορὰν ἡ πληρωμὴ του.  
 Πάντα ἡ γούλα τοῦ ζητᾶει,  
 Πᾶσα πρᾶγμα νὰ τὸ φᾶῃ.  
 Τόσο λαίμαργ' εἶναι ἡ γούλα,  
 Πίνει τὰ ποτάμια οὔλα.  
 Πόρνη, στόμα, καὶ φωτία,  
 Χαλασμὸς εἶν' καὶ τὰ τρία.  
 Παρομοιάζου καὶ τὰ τρία,  
 Σὰν τὰ ξύλα καὶ φωτία.  
 Ὅσα εὐρεῖ ὄλα τὰ καίει,  
 Καὶ κἀνένα δὲν διαλέει.  
 Ἄνθρωπος πολλὰ νὰ φᾶῃ,  
 Τίποτε δὲν τὸν φελαίει.  
 Ἄρκετὴ ξοδιὰ νὰ κάμῃ,  
 Νὰ ξοδιάσῃ ὅσα βγάνει.  
 Κράτησαι καλὰ τὴν πένα,  
 Πόσα ἔχεις ξοδιασμένα.  
 Μὴν εὐγάζῃς δύο καὶ τρία,  
 Καὶ ξοδιάζεις δεκατρία.  
 Κοίταζε πᾶσα βδομάδα,  
 Νὰ ξοδέβῃς τὴν ἐντράδα.  
 Ὅποιος περπατεῖ μὲ μέτρα,  
 Στέκει πάντα σὰν τὴν πέτρα.

Ὅποιος δεχθῆ τὴν χάρι,  
 Δὲν φοβᾶται νὰ φαλλάρη.  
 Ὁ τρελλὸς τὴν ἐκαυχῆθη,  
 Φρόνιμος τὴν ἐλυπήθη.  
 Δὲν βρίσκεται νὰ χαρίσῃ,  
 Ἄνθρωπος ἂν δὲν ζητήσῃ.  
 Ὁ, τι πράγμα τοῦ χαρίσῃ,  
 Ναύρη μὸδου νὰ τῆ μιλήσῃ.  
 Δὲν μπορῶ νὰ τὴν λογιᾶσω,  
 Χάρι, δίχως ἰντερέσο.  
 Ὅποιον ἤθελα φιλέψω,  
 Χάρι θέλω νὰ τοῦ γυρέψω.  
 Πράξαι μὲ καλλίτερό σου,  
 Ἐόδιαζε ἀπὸ δικό σου.  
 Συναναστρέφου μὲ μεγάλου,  
 Καὶ ποτὲ δὲν ἔχεις φάλλον.  
 Φρόνιμους νὰ κουδεντιάζῃς,  
 Μὴν λυπᾶσαι νὰ ξοδιάζῃς.  
 Πράξαι πάντα μὲ Δασκάλῃς,  
 Ἄρχοντας μικρὸς μεγάλῃς.  
 Μὲ Δασκάλων μαθητάδες,  
 Μ' ἀφεντάδες καὶ κριτάδες.  
 Μάθε γράμματα σοφία,  
 Διὰ νὰ μὴν ἔχῃς χρεία.  
 Γιὰ νὰ μάθῃς κί ἀρχινῆσῃς,  
 Πῶς νὰ ξεύρῃς νὰ μιλήσῃς.  
 Ὅποιος ξεύρει νὰ μιλάῃ,  
 Πᾶσα εἰς τὸν ἐτιμάει.  
 Ταπεινὰ καὶ μὲ τὴν τάξι,  
 Καθὼς ἤθελε σπουδάξι.  
 Μὲ δασκάλους ἂν μιλήσῃς,  
 Λόγιασαί τῃς πρὶν ἀρχίσῃς.

Νὰ μιλήσῃς μὲ τὸ μέτρος,  
 Ὡς Ἄπόστολος ὁ Πέτρος.  
 Ὅντ' ἀρχίσῃς τὴν μιλιὰ σου,  
 Μὴν κυτάζῃς λόγουρά σου.  
 Πρέπει ὅλοι νὰ σὲ γροικίσουν,  
 Κί ἀρκετοὶ νὰ σὲ τιμήσουν.  
 Νὰ μὴν ἔχῃς συνοδία,  
 Στὴν κακὴν τὴν συντροφία.  
 Ἡ κακὴ ἢ συντροφία,  
 Τρέχει εἰς τὴν ἀμαρτία.  
 Ἄπεχε ἀπὸ τὸν κλέπτη,  
 Καὶ ἀλαργάριζε τὸν ψεύτη.  
 Φεύγε ἀπὸ τὴν πορνεία,  
 Καὶ μὴν παίξῃς τὰ χαρτία.  
 Φρόνιμα νὰ περιπατήσῃς,  
 Καὶ κρασί νὰ μὴν μεθύσῃς.  
 Τὸν σπιγοῦνο ν' ἀλαργάρῃς,  
 Ἄκριθῆ γνώμη μὴν πάρῃς.  
 Καὶ θυμήσου μὴν φαλλάρῃς,  
 Ἐἴνο πράγμα νὰ μὴν πάρῃς.  
 Τὸ ἐδικό σου νὰ δουρίσῃς,  
 Ἄπεχε μὴν κάμῃς κρίσι.  
 Τοῦ ἐχθροῦ σε μὴν πιστέψῃς,  
 Ὅκτὸν φίλου σε μὴν λείψῃς,  
 Τὸν ἐχθρόν σε κί ἂν μισήσῃς,  
 Πάλιν νὰ τὸν ἀγαπήσῃς.  
 Ἄν ὁ ἐχθρὸς σὲ ἀγαπάῃ,  
 Τὸ κακὸ μέσα φυλάει.  
 Ὅσον ἤμπορεῖς ν' ἀπέχῃς,  
 Φίλου σε μὴν τὸν παντέχῃς.  
 Φίλου σου μὴν τὸν λογιᾶσῃς,  
 Δίχως νὰ τὸν δοκιμάσῃς.

Πολλοὶ σὲ φαίνονται γὰρ φίλοι  
 Καὶ δαγκάνου σὰν οἱ σκύλοι.  
 Πρῶτά σου δοκίμασαί τον,  
 Φίλου σου πιστὸν εὐρέτον.  
 Καὶ ἀφόντις τὸν δοκιμάσης,  
 Τὸ δικό σου νὰ ξοδιάσης.  
 Φίλος ὁ πιστὸς στήν χρεία,  
 Ἄξιζει πλέον βασιλεία.  
 Φίλος δύναται νὰ σώσῃ,  
 Ἄνθρωπον νὰ λευθερώσῃ.  
 Ἡ ἀληθινὴ φιλία,  
 Φαίνεται στήν δυστυχία.  
 Διατὶ τύχει εὐτυχία,  
 Ὅλοι τοῦ κάμνουσι φιλία.  
 Τὸν πλῆσιον ὅλοι φιλιούνται,  
 Καὶ τὸν πτωχὸν ἀρνιοῦνται.  
 Ὅσον ὁ πλούσιος δοξασμένος,  
 Ὁ πτωχὸς ταπεινωμένος.  
 Πλούσιος ὄντας νὰ μιλήσῃ,  
 Πᾶσα εἰς νὰ τ' ἀγροικήσῃ.  
 Ὁ πτωχὸς ὄντας μιλήῃ,  
 Κανεῖς δὲν τοῦ ἀγροικαίει.  
 Καὶ ἂν μιλήσῃ τὴν ἀλήθεια,  
 Κανεῖς δὲν τῆ πάει βοήθεια.  
 Καὶ τοῦ πλῆσις παραμύθια,  
 Ὅλα λέν πῶς εἶν' ἀλήθεια.  
 Ὅσο ἔχει νὰ τοῦ πάρου,  
 Ὅχι πῶς τὸν ἐστιμάρου.  
 Καὶ ἀφόντις νὰ τὰ σώσῃ,  
 Νὰ μὴν ἔχῃ νὰ τοὺς δώσῃ,  
 Πᾶσα εἰς τὸν ἀπαργιάζει,  
 Δὲν γυρίζει νὰ τὸν κυτάξῃ.

Ὅσο πόχει τὸν τιμοῦνε,  
 Ὑστερα τὸν κατηχοῦνε.  
 Ὁ πτωχὸς κί ἂν ἔχῃ γνῶσι,  
 Καλὴ ἀπόκρισι νὰ δώσῃ.  
 Δὲν τ' ἀκοῦν μὲ προθυμία,  
 Ὅτι δὲν ἔχει σοκδία.  
 Καὶ ἂν ἔχῃ καὶ σφία,  
 Δὲν μιλεῖ μ' ἐλευθερία.  
 Μὰ ὁ πλούσιος ἂν δὲν ξέρῃ,  
 Ὁ λόγος τε καίει σὰν πιπέρι.  
 Ὁ πλῆσιος πόχει τὸν τρόπον,  
 Πάντ' ἀρέσει τῶν ἀνθρώπων.  
 Μὰ ἄκουσα νὰ λέγῃ ἀκόμα,  
 Καὶ τὸ ἄφυστο τὸ στόμα.  
 Στὸ Εὐαγγέλιο τὸ μιλάει,  
 Ὅπῃ πλῆσιον δὲν παινάει.  
 Τόσο τόχει δυσκολία,  
 Πλούσιον εἰς τὴν Βασιλεία.  
 Εὐκολώτερα σεβαίνει,  
 Γούμενα ὀκτὸ βελῶνι,  
 Ἡ καρμῆλα μὲ τὴν βιάσι,  
 Τὸ βελῶνι ν' ἀπεράσῃ.  
 Παρὰ πλούσιος μ' εὐκολία,  
 Νάρθη εἰς τὴν βασιλεία.  
 Πάντα βλέπω στὰ βιβλία,  
 Τοὺς πτωχὸς κράζει μὲ βία.  
 Τῆς γυμνῆς φυλακωμένους,  
 Καὶ τῆς καταφρονεμένους.  
 Ἀσθενεῖς καὶ πεινασμένοι,  
 Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι.  
 Κληρονομήσατε τὴν θείαν,  
 Τὴν ἡμῶν βασιλείαν.

Εὐφράνθητε εἰς τὸν αἰῶνα,  
 Στὸν Παράδεισον μὲ μέγα.  
 Ὁ πλούσιος ἐδῶ ἠσυχάζει,  
 Κ' ὁ πτωχὸς ἀναστενάζει.  
 Πλούσιε τρῶγε καὶ πίνε,  
 Για Παράδεισον δὲν εἶναι.  
 Ἐδῶ ἔχεις τ' ἀγαθὰ σου,  
 Καὶ ἐκεῖ τὰ βάσανά σου.  
 Ἐδῶ ὀλίγη εἶναι ἡ πένα,  
 Μὰ κεῖ εἶναι στὸν αἰῶνα.  
 Ὅσα ἐδῶ καλὰ γοδέρεις,  
 Κ' ἐκεῖ πρέπει νὰ ὑποφέρης.

## Περὶ Ἀληθείας.

Ὅντας νὰ ζητᾶς βοήθεια,  
 Πάντα λέγε τὴν ἀλήθεια.  
 Ὡς ὁ Ἥλιος τὴν ἡμέρα,  
 Ἡ ἀλήθεια εἶναι μητέρα.  
 Εἰς ἀνατολὴ καὶ δύσι,  
 Πανταχοῦναι νὰ φωτίση.  
 Ἡ ἀλήθεια εἶναι μεγάλη,  
 Τὸ δὲ ψεῦμα πάντα σφάλλει.  
 Ὅποιος θέλει νὰ ἀρχίσῃ,  
 Τὴν ἀλήθεια νὰ μιλήσῃ.  
 Ὡς φαίνεται νὰ τὴν τιμήσῃ,  
 Μὲ τὸ ψεῦμα τὴν στολίσῃ.  
 Ἡ ἀλήθεια φαίνεται κομμάτι,  
 Μὲ τὸ ψεῦμα νᾶχη ἀλάτι.  
 Μὰ τὸ ψεῦμα δὲν δουράει,  
 Ὡσάν ἡ δροσιὰ τὸν Μαΐ.  
 Εὐθὺς ὁ Ἥλιος ποῦ φωτίζει,  
 Αὐτὴ χάνεται καὶ πάει.

Ὡς τὸν Αὐγουστον τὸ χιόνι,  
 Εἰς τὴν κάψι νὰ μὴν λυώνῃ.  
 Τὸ ἴδιο εἶναι ἡ ψευτία,  
 Ὅντας φανῆ ἡ ἀληθεία.  
 Ποῖος ἔχει ἀληθοσύνη,  
 Ἐχει καὶ ἐλεημοσύνη,  
 Πᾶσα πράγμα παρὰ φύσι,  
 Τοῦ Θεοῦ δὲν τοῦ ἀρέσει.  
 Πλούσιον ποῦ νᾶχη φθόνου,  
 Καὶ τὸν γέροντα τὸν πόρνου.  
 Δὲν εἶναι κατηγορία,  
 Σὰν τοῦ γέρου τὴν πορνεία.  
 Γέρου πόρνου ἡ ἐρμηνεία,  
 Νὰ μὴν ἔχη προθυμία.  
 Ἀγάπα του ὡσάν πατέρα,  
 Τὸ αὐτὸ καὶ τὴν μητέρα,  
 Ἀγάπαε τὴν φαρμηλιάν σου,  
 Καὶ ὅλην τὴν συνοδιάν σου.  
 Τὴν γυναῖκα ν' ἀγαπάης,  
 Καὶ νὰ τὴν καθοδηγᾶης.  
 Ὅντας πάη στὴν ἐκκλησία,  
 Στείλει τὴν μὲ συντροφία.  
 Μὴν τῆς δώσης λευθερία,  
 Ὅτι πλέα δὲν ἔχει χρεία.  
 Ἄν τὴν ἔχῃς σὴν βουλήν σε,  
 Εἶναι δόξα καὶ τιμὴ σου.  
 Ὅπου βουλευθῆ νὰ πάγῃ,  
 Πάντα σου νὰ σ' ἐρωτάγῃ.  
 Φθάνει νὰ τὴν ἀγαπᾶς,  
 Μὰ καὶ σ' ἄλλην νὰ μὴν πᾶς.  
 Εἶναι ἀδικιὰ μεγάλη,  
 Δια ν' ἀγαπήσης ἄλλη.



Ὅτι ἀνίσως καὶ τὸ μάθη,  
 Ἡ ἀγάπη σας ἐχάθη.  
 Ὡς ἐσὲ δὲν σοῦ ἀρέσει,  
 Ἐκείνη αὖ ἄλλου ἀγαπήση.  
 Ἄν ἐσὺ ἦσ' ἡ πρώτη αἰτία,  
 Ὡς ποῦ δὲν ἔχει ἀμαρτία.  
 Τί παρανομία νὰ πάρη,  
 Ἡ γρηὰ τὸ παλικάρι.  
 Πᾶσα εἰς τὸ ἐκυτάζει,  
 Τ' ἄπρεπο ποῦ δὲν ὁμοιάζει.  
 Τὸν γύφτο πραγματευτῆ,  
 Τὴν γρηὰ νὰ πανδρευτῆ.  
 Τοῦ τρελλοῦ νὰ δώσει γνῶσι,  
 Καὶ τὸν λύκο νὰ μερώση.  
 Χοῖρος νάχη σαλιβάρι,  
 Κ' ἡ γρηὰ νέον νὰ πάρη.  
 Ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνη,  
 Τὴν γρηὰν του καμαρώνει.  
 Ποῦ τὸ πρόσωπον ἀλείφει,  
 Γιὰ νὰ γένη μαύρη νύμφη.  
 Νέος πέρνει τὴν γρηὰ,  
 Πρέπει τῆς νάχη σουλδιά.  
 Καὶ ὅσα ἔχει τῆς τὰ πέρνει,  
 Μ' ἄλλη νέα τὰ γοδέρει.  
 Ὅλα τῆς νὰ τὰ χαλάση,  
 Στὰ χαρτία νὰ τὰ χάση.  
 Ἡ γρηὰ ν' ἀναστενάξη,  
 Καὶ τὸν θάνατόν της κράζει.  
 Μήτ' ὁ γέρος ἔχει χάρι,  
 Μικρὴ κοπέλα νὰ πάρη.  
 Ἄν μικρὴ νὰ πάρη σφάλλει,  
 Τὸν γνωρίζουν στὸ κεφάλι.

Ἡ παροιμία τὸ γράφει,  
 Πορομοιάζει τὸ ἀλάφι.  
 Τὰ βαστάει τιμημένα,  
 Πᾶσα χρόνου κάνει ἕνα.  
 Πρέπει του νὰ συλλογᾶται,  
 Καὶ τὴν νύκτα πῆ κοιμάται.  
 Τὴν πτωχὴ νὰ τὴν φιλήση,  
 Ὅλο μίξαις τὴν γιωμήση.  
 Διὰ ταῦτα πᾶσα πρᾶγμα,  
 Νᾶναι μετρημένο πάντα.  
 Πᾶσα ἄνθρωπος τιμὴ του,  
 Νὰ πανδρέψη τὸ παιδί του.  
 Ὅποιος ψυχάζει τὸ ραβδί του,  
 Ἄς μισᾶη τὸ παιδί του.  
 Δεῖξαί του τέχνη νὰ ζήση,  
 Καὶ αὖν πλστύνηᾶς τὴν ἀφίση.  
 Καλὰ γράμματα νὰ ἤξερη,  
 Σὲ ἀξία νὰ τὸ φέρη.  
 Ὅποιος παιδεύει τὰ παιδιά,  
 Κουμαντάρει βασιλεία.  
 Πᾶσα εἰς νὰ τ' ἀγροικήση,  
 Ἡ παιδεψις νικάει τὴν φύσι.  
 Ποῖος δὲν βάλει πιμελεία,  
 Δὲν μαθαίνει τὴν σοφία.  
 Γιὰ νὰ λάβη πᾶσα τάξι,  
 Πρέπει του νὰ τὴν σπιδάξη.  
 Ἄν τὸ μάθη ὅτι ζητάει,  
 Τὴν τέχνη δὲν τὴν ἐχάνει.  
 Μάθε τέχνη κι ἀφησαί την,  
 Καὶ ὄντας θέλεις σὺρ εὐρέτην.  
 Ἡ τέχνη πάντα ἀναμένει;  
 Καὶ ποτὲ δὲν ἀποθαίνει.

Καὶ χειμῶνα καλοκαῖρι,  
 Πάντα τὸ ψωμί του φέρει.  
 Δὲν φοβᾶται νὰ φαλλάρη,  
 Μᾶτε κλέπτῃς νὰ τὴν πάρῃ.  
 Ἡ τέχνη ἔχει πᾶσα τρόπον,  
 Εἰς τὴν χρεῖα τῶν ἀνθρώπων  
 Ὅ,τι πτωχεῖα τοῦ ἔλθῃ,  
 Μὲ τὴν ἰδίᾳ ἐπορεύθῃ.  
 Κάλλια εἶν' ἡ πραγματεῖα,  
 Μὰ ἡ τέχνη κάμνει χρεῖα.  
 Ἡ πραγματεῖα τὸν πλουτίζει.  
 Κ' εὐκόλα τὸν ἐκρεμνίζει.  
 Ὅ,τι ἂν σῶσῃ καὶ ξεπέσει,  
 Πλέον δὲν μπορεῖ συνέρθῃ.  
 Κ' ἂν ἡ τέχνη νὰ τοῦ λείπῃ,  
 Πρέπει του νὰ ἔχῃ λύπη.  
 Ἄλλῃ δὲν εὐρίσκω δοῦρα,  
 Ἡ ἰντράδα εἶναι σιγοῦρα.  
 Ὅ,ποιος τὴν ἰντράδα ἔχει,  
 Δὲν τοῦ λείπει νὰ παντέχῃ.  
 Πᾶσα χρόνον φροῦτο δίνει,  
 Δὲν φοβᾶται νὰ πτωχύνῃ.  
 Καὶ ἂν πέσῃ καὶ χαλάζι,  
 Μοναχὰ τὸ φροῦτο βγάζῃ.  
 Τὰ δένδρα νὰ τοῦ τ' ἀφήσῃ,  
 Πάντα τρέχον σάν τὴν βρούσι.  
 Περὶ ὅποιος ἔχει ξένα,  
 Ἔχει στὴν καρδιάν τς πένα.  
 Ὅ,ταν δὲν εἶναι γιὰ δικαίτου,  
 Πρέπει νάναί του θανάτου.  
 Μιὰ χρονιά νὰ δυστυχήσῃ.  
 Πλέον δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ.

Ὅ,ντας θέλῃ ν' ἀγοράζῃ,  
 Νὰ λογιάζῃ τὸ χαλάζι.  
 Ἄν τὸ φροῦτο τοῦ χαλάσῃ,  
 Πῶς θέλει νὰ πλερώσῃ.  
 Πρέπει του νὰ ἔχῃ χάρι,  
 Στὸν καιρὸ ποῦ τὴν φιλάρῃ.  
 Νὰ λογάσῃ τὰ ὑστερνά του,  
 Νὰ μὴν πέσῃ τοῦ θανάτου.  
 Τὸ παζάρι του νὰ σφίγγῃ.  
 Ὅπως κάμνει τὸ μερμιγγί.  
 Συλλογιέται καὶ τὸ φέρει,  
 Τὸ φαγὶ τὸ καλοκαῖρι.  
 Κι ὅλο του τὸ σύμφερὸν του,  
 Τὸ συναρίζει στὸν καιρὸν του.  
 Δὲν σοῦ λέγω τὰ πουλῖα,  
 Ποῦ αὐτὰ δὲν ἔχουν χρεῖα.  
 Πάντα ὅ,τι θέλεις κάνεις,  
 Κοίταζε νὰ μὴν λαυθάνῃς.  
 Ὅ,τι τάξῃς νὰ τὸ δώσῃς,  
 Ὅ,τι μὴν μετανιώσῃς.  
 Ἡ ὑστερινὴ μετανοία,  
 Πλέον δὲν σοῦ κάνει χρεῖα.  
 Ὅ,τι θέλεις νὰ κερδήσῃς,  
 Πρῶτα θέλει νὰ ξοδιάσῃς.  
 Γιὰ νὰ κάμῃς τὴν δελεῖάν σου,  
 Ἐόδευε μὲ τὴν καρδιάν σου.  
 Ἡ δουλεία σου μὴν ἀργίση,  
 Ἄλλος νὰ τὴν ἀγροικήσῃ.  
 Ἄπ' ὀλίγα νὰ ξοδιάσῃς,  
 Δὲν μπορεῖς νὰ πλεονάζῃς.  
 Ἄκριδὸς διπλᾶ ξοδιάζει,  
 Καὶ ποτὲ δὲν τὸ λογιάζει.

Ὅντας νὰ σοῦ κάμη χρεία,  
Ἐόδιαζε μ' ἐλευθερία.

Ὅ, τι δὲν σ' ἀρέσ' ἔσένα,  
Νὰ μὴν ἀγαπᾶς τὰ ξένα.

Ὅ, τι ἠξέυρεις κ' ἔχει φάλλον,  
Μὴν τὸ πεθυμᾶς εἰς ἄλλον.

Τὸν ἐνάντιόν σου νὰ τιμήσης.  
Σὲ πολλὸς νὰ μὴν μιλήσης.

Ὅντας ὀμιλοῦν οἱ ἄλλοι,  
Πάντα σκύφτε τὸ κεφάλι.

Ἄκουε καὶ μὴν μιλήσης,  
Ὅσα λέν νὰ τ' ἀγροικήσης.

Ὅσα νὰ σοῦ κάμνουν χρεία,  
Βάλτα μέσα στὴν καρδιά.

Ἄκουε ὃ, τι σ' ἀρέσει,  
Βάλτα εἴην δικήν σε γνῶσι.

Ὅτι ὅποιος μιλεῖ ὀλίγα,  
Τῶν ἀλλενῶν ζαίνει παγίδα.

ἴποτε δὲν τὸν λανθάνει,  
Σὰν πουλία νὰ τοὺς πιάνη.

Δύο ὄντας μιᾶν κρυφά τους,  
Μὴ ζυγῶνῃς στὰ κοντάτους.

Τὴν καρδίαν σου νὰ σφίξῃς,  
Τὸ κρυφὸ σε μὴν τὸ δείξῃς.

Πάντα κράτει μὲ Σεμέλια,  
Τὰ γεροντικά τὰ λόγια.

Καὶ ἂν δὲν εἶναι σπεδασμένα,  
Ἔχει πολλὰ ἀπερασμένα.

Γέρος ὄντας νὰ μιλήῃ,  
Πᾶσα εἰς τὸν ἀγροικαίει.

Ὅσο δύνεσαι νὰ λαργάρῃς,  
Γιατρικὸ ποτὲ μὴν πάρῃς.

Ὅντας δὲν σοῦ κάμη χρεία,  
Ἄπεχε ὀκτὴν ἰατρεία.

Ὅ, τι γράφω νὰ τὰ κάμῃς,  
Δὲν φοβᾶσαι νὰ λανθάνῃς.

Μὴ τὸν πλῆσιον ἀγαπήσης,  
Τὸν πτωχὸν καταφρονήσης.

Καὶ τὸν πλῆσιον νὰ τιμάῃς,  
Τὸν πτωχὸν νὰ ἀγαπάῃς.

Δὲν ἠξέυρεις θεία κρίσι,  
Πῶς ἡ ρόδα θὰ γυρίσει.

Ὅπου ἀνήφορο ἀνεβαίνει,  
Πρέπει καὶ νὰ κατεβαίνει.

Βλέπομεν εἰς τὴν στορία,  
Ὅπου ξεπέφτει βασιλεία.

Δούλου κόπον μὴν κρατήσης.  
Παρά νὰ τὸν φχαριστήσης.

Ἄν σοῦ κάμη καὶ ζημία,  
Δὸς του τὴν ἐλευθερία.

Σὲ κακὸν ἂν τὸν γνωρίζῃς,  
Πλέον σε μὴν τὸν κρατήσης.

Πάντα ξέταζε τὸ καθ' ἓνα,  
Ἄν στέκη ἐμπιστεμένα.

Ὅμπροστά ποῦ τὸν ἐπάρῃς,  
Κάμε νὰ τὸν ἐπροβάρῃς.

Ἄν τὸν εὖρῃς στὴν βουλή σε,  
Ἔχετου σὰν τὸ παιδί σου.

Ὅπου νὰ τοῦ λὲς νὰ πάγῃ,  
Καὶ νὰ μὴν ἀντιμιλάγῃ.

Δοῦλος ὁ πιστὸς στὴν χρεία,  
Τὸν πεζάρεις μὲ φλωρία.

Τόσον καὶ στὸν γείτονά σου,  
Νάχῃς πόνον εἴην καρδιά σε.

Ὅτ' ὅλα τὰ μυστικά σου,  
 Τὰ ἤξεύρει ὁ γείτονάς σου.  
 Πάντα νὰ τὸν ἀγαπάγῃς,  
 Τὸ κακό του μὴν μιλάγῃς.  
 Ὅ,τι κάζο καὶ ἂν σοῦ τύχῃ,  
 Πρῶτα ὁ γείτονάς σε τρέχει.  
 Ὅ,τι καὶ ἂν σὲ κάμῃ χρεία,  
 Τρέχεις εἰς τὴν γειτονία.  
 Μὴν σιχώσῃς τὴν τιμὴ τῆ,  
 Σὲ γυναῖκα καὶ παιδί του.  
 Καὶ ὁ νοῦς σου γιὰ ν' ἀπέχῃ  
 Ἄπ' ὅ,τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἔχῃ.  
 Τοὺς γειτόνους ν' ἀγαπήσῃς,  
 Τὸ δικότους μὴν ζητήσῃς.  
 Ὅ,τι κάμει ἢ φαμηλιά σου,  
 Τὸ ἤξεύρει ἢ γειτονιά σου.  
 Ὅ,τι θέλεις νὰ ἀγοράσῃς,  
 Πρῶτα νὰ τὸ δοκιμάσῃς.  
 Κοίταξέ το πρὶν τὸ πάρῃς,  
 Ὑστερα νὰ μὴν φαλλάρῃς.  
 Ὑστερα κί ἂν μετανιώσῃς,  
 Πίσω δὲν μπορεῖς νὰ δώσῃς.  
 Μὴν ἢ γνώμῃ σε νικήσῃ,  
 Καὶ ἀρχηνᾶς νὰ κάνῃς κρίσι.  
 Καὶ ἂν τύχῃ καὶ ἀδελφός σε,  
 Δόσαι του ἀπὸ δικό σου.  
 Τὸ δικότου νὰ μὴν πάρῃς,  
 Καὶ ἀπόκρισιν ν' ἀλαργάρῃς.  
 Τὸν ἐχθρόν σου νὰ νικήσῃς,  
 Ἄπεχε μὴν τοῦ μιλήσῃς.  
 Διὰ νὰ τὸν ταπεινώσῃς,  
 Λόγια πίσω μὴν τοῦ δώσῃς.

Ὅσο πλέον νὰ θυμῶνῃ,  
 Τόσο βάστα σὰν τ' ἀμῶνι.  
 Νὰ τὸν κάμῃς νὰ κρεπάρῃ,  
 Τὴν ἀπόκρισιν μὴν πάρῃ.  
 ὄντας νὰ μὴν τοῦ μιλήσῃς,  
 Λέγει δὲν τὸ μπαιγεντίζεις.  
 Ἐτ'ζι πάντα τὸ λογιαίνει,  
 Κ' ἢ καρδιά τῆ ἀνασυναίνει.  
 Ὅσο πλέον ταπεινωμένος,  
 Τόσον εἶναι κερδεμένος.  
 Δὲν εἶν' πλέον καλωσύνη,  
 Ὅσάν τὴν ταπεινοσύνη.  
 Ὅποιος εἶν' ταπεινωμένος,  
 Πάντα εἶναι δοξασμένος.  
 Ταπεινοὶ εἰς τὴν καρδίαν,  
 Καθαροὶ στὴν ἀμαρτίαν.  
 Πόχει τὴν ταπεινοσύνη,  
 Πάντα κάνει λεημοσύνη.  
 Ὅπου κάνει λεημοσύνη,  
 Τῆ Χριστῆ τὴν παραδίνει.  
 Εἰς τὸν κόλπον τῆ Ἀβραάμη,  
 Πάγει ἐκεῖνος πῆ τὴν κάμει.  
 Ποῖος ἐλεημοσύνη πράζει,  
 Τοῦ προβάτου παρομοιάζει.  
 Ὅπου κάμνῃ ἐλεημοσύνη,  
 Ὅλῃς τοὺς γυμνοὺς ἐνδύνει.  
 Μὲ τὸ ἴδιο τὸ μαλλί του,  
 Καὶ γυμνώνει τὸ κορμί τῆ.  
 Ὁ Θεὸς πάντα τοῦ δίνει,  
 Ὅπου κάνει ἐλεημοσύνη.  
 Ἐλεεῖ φυλακωμένους,  
 Τῆς γυμνῆς καὶ πεινασμένους

Τὸν πτωχὸν παρηγοραίει,  
 Καὶ τοὺς ξένους ἀγαπάει.  
 Ὁ ἐλεήμων ἀπερνάει,  
 Πᾶσα εἰς τὸν ἐτιμάει.  
 Ἄκουσαι παραγγελία,  
 Φύλαξαι μὲ προθυμία.  
 Κάμε τόσον ὅσον μπορέσης,  
 Καὶ τὸ σπῆτι ὅσο χωρέσης.  
 Κύταξαι μὴν κάμης φάλλο,  
 Σπῆτι νᾶν' παρὰ μεγάλο.  
 Πρὶν νὰ τὸ θεμελιώσης,  
 Συλλογίσου νὰ τὸ σώσης.  
 Πρὶν ἀρχίσης νὰ τὸ φτιάσης,  
 Κύταξε νὰ τὸ σκεπέσης.  
 Ὅτι τὸ σπῆτι καὶ τ' ἀμπέλι,  
 Δὲν τὸ κάνει ὅποιος θέλει.  
 Μὰ νᾶχη τρανὴ σακκούλα,  
 Για νὰ τὸ στολίση ἀπ' οὐλα.  
 Πρῶτα βάλτα εἰς τὴν πένα,  
 Ὅ, τι θέλει τὸ κάθ' ἕνα.  
 Προτοῦ νὰ τὸ ἀρχινίσης,  
 Ἄν μπορῆς νὰ τὸ γιωμίσης.  
 Σπῆτι μέγα δὲν φελάγει,  
 Πᾶσα εἰς τὸ ἐζητάγει.  
 Ὅλους φίλους καὶ δικούς σου,  
 Ὅλας τὲς κάνεις ἐχθρός σου.  
 Πᾶσα εἰς νὰ στοῦ γυρέψη,  
 Για νὰ ἔλθῃ νὰ κονέψη.  
 Κ' ἂν δὲν τὸν εὐχαριστήσης,  
 Ἐχθρόν θέλεις ἀποκτήσεις.  
 Κάλλια σπῆτι μ' ἕνα πάτο,  
 Καὶ νᾶναι πολλὰ γεμάτο.

Istoria Morea.

8

Τὸ μεγάλο κί ἀδιασμένο,  
 Σὺν δένδρο χαλαζωμένο.  
 Τώρα ἐδῶ σὲ γράφω κί ἄλλο,  
 Διὰ νὰ μὴν κάμης φάλλο.  
 Καὶ ἂν κάμης συντροφία,  
 Πρῶτα κάμε ὁμολογία.  
 Ὅποιον κάμης σύντροφόν σου,  
 Κύταξαι μὴν εἶν' ἐχθρός σε.  
 Διὰ νὰ μὴν ἔχῃς χρεία,  
 Ἡ συντροφία θέλει φιλία.  
 Ἡ καλὴ ἢ συντροφία,  
 Πρέπει νᾶχη παρθενία.  
 Ἀπ' ὀλίγη φαλτζαρία,  
 Προξενᾷ πολλὴ ζημία.  
 Εἰς πᾶσα πιχειρήσιν σου,  
 Ἐχε κί ἄλλου σὴν βελήν σε.  
 Καὶ δὲν σφάλλεις νὰ ρωτάγῃς,  
 Ὅπως δὲν ξεύρεις νὰ πάγῃς.  
 Σ' ὅλα σου ἐρώτα κί ἄλλον,  
 Καὶ ποτὲ δὲν κάνεις φάλλον.  
 Ὅπου πᾶς νὰ μὴν ἀργήσης,  
 Νύκτα νὰ μὴ περπατήσης.  
 Δύσκολα εἶναι νὰ ἀρχίσης,  
 Τὸν χειμῶνα νὰ θερίσης.  
 Τὴν ἡμέρα ποῦ φωτάγει,  
 Βλέπει ἄνθρωπος νὰ πάγῃ.  
 Ἄν δὲν θέλῃς νὰ φαλλάρῃς,  
 Γυναῖκα χήρα μὴν πάρῃς.  
 Ἐπειδὴ ὅταν κοιμᾶται,  
 Τὸν πρῶτον ἄνδρα θυμᾶται.  
 Τὴν κουτέντα σου νὰ πάρῃς,  
 Κορασίδα μὴν λαργάρῃς.

Πάντα ἔχεις τὴν τιμὴν σου,  
 Νὰ τὴν ἔχῃς εἴην βελὴν σε.  
 Κορασιά στὸν κόσμον ὅλον,  
 Σὰν χρυσάφι δίχως δόλον.  
 Πρῶτος γάμος εὐλογία,  
 Δεύτερος μισοπορνεία.  
 Καὶ ἡ τρίτη ὑπανδρεία,  
 Εἶναι ὅλη ἀμαρτία.  
 Κάμε φίλον τὸν δικόν της,  
 Μὴ νὰ ἰδῆς τὸ πρόσωπόν της.  
 Καὶ ἀπόντας τὴν κυτάξης,  
 Στείλε γιὰ νὰ τὴν ἀλλάξης.  
 Ἄν ἦναι τῆς ἀρεσκειᾶς σου,  
 Μὴν λυπᾶσαι τὴν ξοδιάν σε.  
 Προῖκα μὴν ζητᾶς νὰ πάρης.  
 Ἄν εὐμορφῆ ἀλιγάρης.  
 Εἰς τὸ σπῆτί σου τὸ βράδυ,  
 Πάντα δὲν ἔχεις σκοτάδι.  
 Πάντα λάμπει τὸ Κανθῆλι,  
 Καὶ σὲ χαίρουνται ὅλ' οἱ φίλοι.  
 Ὅσο δύνεσαι νὰ μισήσης,  
 Πάντα νὰ μὴν ἀγαπήσης.  
 Δὲν εὐρίσκεται ἀρρώστια,  
 Σὰν ἀγάπη νὰν ὁμοία.  
 Ὅποιος εἶναι π' ἀγαπάει,  
 Μήτε δὲν μπορεῖ νὰ φάη.  
 Μέρα νύκτα δὲν κοιμᾶται,  
 Τὴν ἀγάπη ὄντα θυμᾶται.  
 Πρὸς τὴν γειτονιά κυτᾶζει,  
 Καὶ ὅλος βαρυνανασενάζει.  
 Ἐχει προθυμιά μεγάλη,  
 Νὰ τὴν δῆ νὰ μὴν προβάλλη.

Μὲ προθυμιά τὴν καρτερεῖ,  
 Κι ὅλος λυώνει σὰν κερὶ.  
 Ὅτι στραῖτα ν' ἀπερνάγη,  
 Μοναχὸς κρυφὰ μιλάγει.  
 Μήτε νοῦν καὶ μήτε γνῶσι,  
 Δύνεται νὰ τ' ἀνταμῶση.  
 Ὅτι ὁ νῆς τς εἶναι χαϊμένους,  
 Ὅλος σὰν ἀπεθαμένος.  
 ὄντας δὲν τὴν δῆ σασιρίζει,  
 Ὅλος σὰν τρελλὸς γυρίζει.  
 Ὁ Θεὸς νὰ συμπαθήση,  
 Νέος ὄντας ἀγαπήση.  
 Περπατεῖ καὶ δὲν ἐβλέπει,  
 Καὶ γυρίζει σὰν τὸν κλέπτη.  
 Ὅπου ἀγαπάει πεθαίνει,  
 Καὶ τὸν ὕπνου δὲν χορταίνει.  
 Ὅλο στραῖταις νὰ γυρίζη,  
 Καὶ κανένα δὲν γνωρίζει.  
 Περπατεῖ καὶ ἀναχασμιέται,  
 Σὰν τὸν σκύλον ἀναμασιέται.  
 Που νὰ βρῆ τὸ πάτημά της,  
 Γιὰ νὰ τρέχη ἀπὸ κοντάτης.  
 Τὴν ξετρέχει σὰν τὸ σκύλο,  
 Μήνα τὴν ἐκάμη φίλο.  
 Μοναχὰ νὰ τοῦ μιλήση,  
 Ὅτ' εἶναι νὰ ξεψυχήση.  
 Νὰ τοῦ δώσῃ ἀπολογία,  
 Ἐχει τὴν παρηγορία.  
 Σπλαγχνικὰ νὰ τοῦ μιλήση,  
 Γιὰ νὰ τὸν παρηγορήση.  
 Κάμε νὰ μ' ἐλευθερώσης,  
 Τὴν καρδιάν με νὰ μερώσης.

Τί στον θάνατον μέ φέρνεις,  
 Λόγιασαι πῶς ἀπεθαίνεις.  
 Καί ἄν χαθῶ ὁ πικραμένος,  
 Καί πηγαίνω κολασμένος.  
 Καί ποῖος δύνεται νά σώσῃ,  
 Διά νά σέ συγχωρέσῃ.  
 Κάμετο δίχως ν' ἀργήσῃς,  
 Σπλαγχνικά νά μέ μιλήσῃς.  
 Νά μὴν ἦσαι πρώτη αἰτία,  
 Νά χαθῶ μέ τόση βία.  
 Ἄρχισε μίλιε μου καμπόσο,  
 Τὴν καρδιάν με νά μερώσω.  
 Για νά λάβω τόση χάρι,  
 Ἡ καρδιά μου ν' ἀλεγράσῃ.  
 Στὴν ἀγάπ' εἶναι πλεγμένη,  
 Στὸ φαρμάκι σφαιλισμένη.  
 Καί δὲν εἶναι πλέα ὁ νοῦς με,  
 Για νά ἰδῶ τοὺς ἐδικούς με.  
 Ο' Θεός νά κάμῃ χάρι,  
 Τὴν ψυχὴν με νά μὴν πάρῃ.  
 Πρὶν νά τύχη ν' ἀπεθάνῃ,  
 Νά τῆς βάλλω τὸ στεφάνι.  
 Ἡ καρδιά μου δὲν εἶν' ἄλλο,  
 Τὸ στεφάνι νά τῆς βάλλω.  
 Κί ἄν πεθάνῃ, πῶς νά ζήσω,  
 Τῆς καυμῆς με ν' ἀρχινήσω;  
 Θρηνοὺς δέλω ν' ἀρχινήσω,  
 Καί πολλά δάκρυα νά χύσω.  
 Διά νά τρέχῃ σάν τὴν βρύσι,  
 Κτὴν ἀνατολή καί δύσι,  
 Ποῖος μπορεῖ νά μέ μερώσῃ,  
 Καί παρηγοριά νά δώσῃ;

Ὅσοι φίλοι κ' ἐδικοί μου,  
 Κλάψετε τὴν ποθητὴν μου.  
 Γερεῖς καί καλογέροι,  
 Κλάψετε τὸ δικόμου τέρι.  
 Κί ἀνδρόγυνα πανδρεμένα,  
 "Ὅλα λυπηθῆτ' ἐμένα.  
 Πλῆθος δάκρυα νά χύσω,  
 Καί τὰ ρούχα νά μαυρίσω.  
 Ὅλα δέλω νά τὰ ρίξω,  
 Μέ τῆς φίλης νά μὴν σμίξω.  
 Μοναχὸς δέλω χωρήσει,  
 "Ἀνθρωπος μὴν μοῦ μιλήσῃ.  
 Τὰ βουνα παρηγοριά μου,  
 Τὰ θηρία σύντροφιὰ μου.  
 Τὸ παράπονο μέ φέρνει,  
 Νά ὁμοιάσω τὸ τρυγόνι.  
 Ἄν χάσῃ τὸ δικό του τέρι,  
 "Ἄλλο πλέον του δὲν πέρει.  
 Κί ἀπὸ τ' ἄλλα ξεχωρίζει,  
 Σέ ξηρὸ δένδρο καθίζει.  
 Ὡς καί τὸ νερὸ ποῦ πίνει,  
 Καί αὐτὸ νά τὸ θολώνῃ.  
 Πάντα ὀκτὸ πικρότου,  
 Ὡς ποῦ εἶναι μοναχότου.  
 Δὲν τοῦ λείπει τὸ φαρμάκι,  
 Ὅπου εἶν' ἓνα πουλάκι.  
 Πῶς ἐγὼ γιὰ ν' ἀρχινήσω,  
 Τὴν καρδιάν με νά θρηνησῶ;  
 Καί δίχως παρηγοριά,  
 Νάχω πόνου στὴν καρδιά.  
 Ο' Οὐρανὸς νά κάμῃ χάρι,  
 Για νά κρύψῃ τὸ φεγγάρι.

Καὶ τ' ἀστέρια νᾶχαν πέσει,  
 Μέρα νὰ μὴν ξημερώσῃ.  
 Ὡς καὶ ὁ Ἥλιος νὰ θαμπώσῃ,  
 Καὶ τὸ φῶς τς νὰ μὴν δώσῃ.  
 Ὁρῆ καὶ βουναὶ σεισθῆτε,  
 Ὅλα νὰ μὲ λυπηθῆτε.  
 Πρέπει τὰ θηρία νὰ φρίξουν,  
 Ὡς καὶ τὰ πσιλιὰ μὴ σμίξουν,  
 Περιβόλια μὴν ἀνθῆτε,  
 Ὡς καὶ ἡ πέτρας ραγισθῆτε.  
 Τὰ πουλιὰ μὴν κοιλαδεῖτε,  
 Παρὰ ὅλα λυπηθῆτε.  
 Καὶ ἡ βρύσες θέλου στίψει,  
 Οὐρανὸς νὰ κάμη λείψι.  
 Καὶ ἡ στράταις νὰ χαλάσουν.  
 Στρατοκόποι μὴ περάσουν.  
 Τὰ ποτάμια ξεραυθῆτε,  
 Καὶ τὰ χόρτα μαραυθῆτε.  
 Δὲν εὐρίσκεται κανένα,  
 Νὰ παρηγορήσῃ ἐμένα.  
 Ποῦ ἔχασα τὴν κυρά μου,  
 Τὸ φῶς καὶ παρηγοριά μου.  
 Μὲ τὴν γλώσσα νὰ μιλήσω,  
 Καὶ πολλὰ δάκρυα νὰ χύσω.  
 Πῶς ὁ νοῦς νὰ ὑποφέρῃ,  
 Τὸ γλυκύτατό μου τέρι;  
 Μὲ τὸ πικραμένο χεῖλι,  
 Ποῦσε συγγενεῖς καὶ φίλοι;  
 Ὅλοι νάρθουν νὰ μὴν λείψουν,  
 Τὸ ἰτέρι μου νὰ κλάψουν.  
 Ἐχασα τὸν σύντροφόν μου,  
 Καὶ τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν μου.

Φίλοι κ' ἐδικοὶ νὰ σώσουν,  
 Τὴν καρδίαν μου νὰ μερώσουν.  
 Ὅντας κλαίω νύκτα ἡμέρα,  
 Ἄσχολή μου περιστέρα.  
 Γιὰ νὰ μᾶς διαβῶν οἱ πόνοι,  
 Χρυσοπτέρυγο παγῶνι.  
 Ὅτι ἔκαψες τὴν καρδιά μου,  
 Μαυρομμάτα περδικά μου.  
 Τώρα νὰ ξαναρχινῶσω,  
 Καὶ πολλὰ δάκρυα νὰ χύσω.  
 Διὰ νὰ τρέχουν σὰν ποτάμι,  
 Ἡ καρδιά μου ν' ἀποκάμη.  
 Τὴν αὐτὴν νὰ περιγράψω,  
 Πρέπει θλιβερά νὰ κλάψω.  
 Ὁ ἀναστεναγμὸς μὲ φέρει,  
 Νὰ τὸ γράψω μὲ τὸ χέρι.  
 Δύσκολα νὰ εὔρω πένα,  
 Γιὰ νὰ γράψω τὸ κατ' ἓνα.  
 Μῆτε νοῦς νὰ τὸ μετρήσῃ,  
 Καὶ νὰ μὲ παρηγορήσῃ.  
 Κ' ἄλλα τέτοια εἶν ὁμοῖα,  
 Δίχως καὶ ἀμφιβολία.  
 Πῶς τὸν κόσμον σπτζειδέρουν,  
 Καὶ γιὰ ταῦτα ἄς μὲ πιθεύουν.  
 Ἀρχινῶ κί ἄλλα νὰ γράψω,  
 Γιὰ νὰ ἰδῆτε νὰ ἀνάψω.  
 Ἡ καρδιά μου τάχα κάψα,  
 Γιὰ νὰ βγῆ κακὴ σας λαύρα.  
 Τὴν φραγγιὰ ἀν ἀπεράσῃς,  
 Τὰ γραμμένα νὰ διαδάσῃς.  
 Ὁ σου ἡμπορεῖς μὴν κλέψῃς,  
 Γαλεγέρη μὴ πιστέψῃς.



Τὸν φαῤᾶ μὴν κάμης φίλο,  
 Σὲ δαγκάνει σὰν τὴν σκύλο.  
 Ὅσα δύνεσαι νὰ λαργάρης,  
 Ἀμαθῆ μὴν κοντραστάρης.  
 Ὅ, τι στράτα περπατεῖς,  
 Τὸ κρυφύσου νὰ κρατῆς.  
 Νὰ μὴν κάμης πᾶσα χρεία,  
 Δίχως νάχης μαρτυρία.  
 Καὶ ἂν δέλω ἓνα βαστάζω,  
 Δίχως παζάρι δὲν του κράζω.  
 Ὁ Θεὸς νὰ σὲ γλυτώνη,  
 Ποτὲ δὲν σοῦ λέγει σώνει.  
 Τόσ' ἀφίνω καὶ τὰ ἄλλα,  
 Ὁ πούναι παρὰ μεγάλα.  
 Ὅτι πράγμα γιὰ νὰ φτιάσης,  
 Ὅμπρὸς καπάρα μὴν δώσης.  
 Ὅντας πᾶς στὴν λοσταρία,  
 Ἐπαρ' ὅ, τι κάμνει χρεία.  
 Κάμετο πρῶτα παζάρι,  
 Γιατὶ τὸ ῥῆχό σε δὲ πάρη.  
 Καὶ σημάδι μὴν τ' ἀφήσης,  
 Καὶ φυλάξου μὴν μεθύσης.  
 Ὅ, τι στράτα ν' ἀπεράσης,  
 Πάντα φίλιν ν' ἀποκτήσης.  
 Τόσο νύκτα μὴν μισέψης,  
 Καὶ τεχνίτη μὴν πιστέψης.  
 Ἄπεχε μὴ κάμης πάτο,  
 Μὲ Ἑβραῖου κανὰ μπαράτο.  
 Ὅτι πάντα σὲ γελάει,  
 Καὶ γυρεύει νὰ στὸ φαίη.  
 Κύταζε καλά νὰ πράξης,  
 Ταῖς γυναῖκες μὴν κοκτάξης.

Μ' ὅ,τι ἄνθρωπον διηγαῖσαι,  
 Πάντα σου νὰ μὴ γελᾶσαι.  
 Πᾶσα ἄνθρωπον π' ἀκούσης,  
 Σ' ἄλλα νὰ μὴν τὸ μιλήσης.  
 Καὶ ὅ, τι λόγος σοῦ ἀρέση,  
 Φύλαγέ του μὴν σοῦ πέση.  
 Λόγος πρὸς ὠφέλειάν σου,  
 Φύλαγέ του σὴν καρδίαν σου.  
 Ἄνθρωπος νὰ τὸ μετρήση,  
 Πράγμα κόντρα εἰς τὴν φύσι.  
 Τοῦρκος δίχως ἀδικία,  
 Κί ἀκριβὸς δίχως σολδία.  
 Ποταμὸς δίχως γεφύρι,  
 Σπῆτι δίχως παραθύρι.  
 Περιβόλι δίχως βρύσι,  
 Καὶ ἀβκατός δίχως κρίσι.  
 Χαροκόπος δίχως φίλους,  
 Καὶ ὁ σκόλος δίχως ψύλλες.  
 Ὁ ψεύτης τὴν ἀλήθεια λέγη,  
 Καὶ παιδί δίχως κλαίγη.  
 Πόλεμον δίχως σολδάτους,  
 Καὶ Φραγγιά δίχ' ἀβκατῆς.  
 Ἡ Τουρκία μὲ καμπάναις,  
 Καὶ Φραγγιά δίχως πετάναις.  
 Τέχνη δίχως τὴν ψευτία,  
 Μάνη δίχως τὴν κλεψία.  
 Πρόβατο δίχως μαλλι.  
 Κ' εὐμορφη χωρὶς φιλί.  
 Πόλι δίχως ἀφεντία,  
 Σπιτάλι δίχως ἀρρώσια.  
 Ἡ ἥλιος ποῦ νὰ μὴν φωτάγη,  
 Νέος νὰ μὴν ἀγαπάγη.

Τὴν φωτιά νὰ μὴν καίγη.  
 Καὶ γυναῖκα νὰ μὴν κλαίγη.  
 Καράβι δίχως τιμῶνι,  
 Ἄλογο χωρὶς σπιρῶνι.  
 Μερτζαρία δίχως πρᾶγμα,  
 Καλοκαίρι δίχως καῦμα.  
 Ποῖος μπορεῖ νὰ σταματήσῃ,  
 Κύκλον, δίχως νὰ λυχτήσῃ.  
 Τὰ θηρία νὰ μερώσῃ,  
 Καὶ τρελλὸς νὰ ἔχη γνώσι;  
 Ἀκριβὸς νᾶχη ξοδία,  
 Ναύτης δίχως βλασφημία.  
 Πραγματευτὴς δίχως τόφεῦμα  
 Ἰερεὺς δίχως γυρεῦμα;  
 Κὶ ἄλλα τέτοια ποῦν ὁμοία,  
 Νοῦς δὲν σώνει καὶ καρδία.  
 Ὅλαναι βεβαιωμένα,  
 Εἰς τὸν κόσμον γενομένα.  
 Κὶ ἂν θελήσω γιὰ νὰ γράψω,  
 Οὔτε θέλει ποτὲ πάψω.  
 Ὅσα μπόρεσ' ἔγραφαί τα,  
 Στουτο τὸ χαρτί ἔβαλά τα.

Κὶ ὡς διαβάξῃ πᾶσα εἰς,  
 Μὲ καρδιά του καὶ ψυχῆς.  
 Καὶ ἂν ἦν καὶ παραλλάξουν,  
 Ἴσως ὅλα λίγα σφάξουν.  
 Τὸν διδάσκαλον δὲν κάνω,  
 Μῆτε σπούδαξι, οὔτ' ἄλλο.  
 Γιὰ νὰ γράψω ὡς τυχαίνει,  
 Μὲ διόρθωσι καὶ μέλι.  
 Κ' ἔτζι σᾶς παρακαλῶ,  
 Καὶ συμπάθησιν σᾶς ζητῶ.  
 Ὅ, τι ἠμπόρεσα ἔγραψά το,  
 Καὶ οὕτως ἔτελείωσα το.  
 Εἰς τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν,  
 Καὶ εἰς Θεῶ τὴν βασιλείαν.  
 Τὸν αὐτὸν παρακαλῶ,  
 Ὁ ἁμαρτωλὸς δ' ἐγώ.  
 Ὅλους νὰ μᾶς ἐλείψῃ,  
 Καὶ νὰ μὴν μᾶς ὑστερήσῃ.  
 Διὰ μεγάλην εὐσπλαγχνίαν,  
 Ὁκτὴν αὐτοῦ βασιλείαν.  
 Ὡς τὴν δόξαν καὶ τιμὴν,  
 Πρέπει πάντοτε. Ἀμήν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

## Π Ι Ν Α Ε

## ΣΤΟΡΙΑΣ ΜΩΡΕΩΣ.



Θρήνος, καὶ αἰχμαλωσία ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν.	Σελ.	9
Ο' Βασιλεὺς λέγει τῷ Βεζίρῃ νὰ πηγαίῃ εἰς τὸν Μωρέαν.		10
Ο' Βασιλεὺς ἔστειλεν ὀλάκιδες νὰ συναχθῆ τὸ ἀσκαῖρι.		11
Ο' Βασιλεὺς κράζει τὸν Καπετᾶν Πασιᾶ.		12
Ο' Βαζίρης φθάνει εἰς τὴν Λάρισσαν.		14
Ο' Βεζίρης φθάνει εἰς τὴν Θήβαν.		—
Ἀπόκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὴν Κόρινθον.		45
Ο' Βεζίρης ἐκίνησε διὰ τὸ ἑλιθερὸν Ἀνάπλι.		16
Ἀπόκρισις τοῦ Γενεράλη.		17
Θυμότης τοῦ Βεζίρη.		18
Ο' Σάλας σέλλει εἰς τὴν Ἐγγριπον τὰ ντεσένια τῷ Παλαμιδιῷ.		19
Εὐχαρίστησις τοῦ Πασιᾶ πρὸς τὸν Ἁγιουτάντε τοῦ Σάλα,		20
Πόλεμος Τουρκῶν μὲ τοὺς Χριστινοὺς.		21
Ἐπιβουλή τοῦ Σάλα.		22
Μάνητα τοῦ Βεζίρη διὰ ταῖς γραφάδες.		24
Συμβουλή καὶ Διαλαλισμὸς τοῦ Βεζίρη.		25
Ὀμιλία τοῦ Ἁγιουτάντε μὲ τὸν Βεζίρη.		—
Ἀπόκρισις τῷ Βεζίρῃ πρὸς τὸν Ἁγιουτάντε τοῦ Σάλα.		26
Ο' μαντατοφόρος εἶπε τῷ Βεζίρῃ πῶς ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι.		31
Ο' Βεζίρης ἔστειλε νὰ πάρουν τὸ Καστέλι τῆς Πάτρας.		32
Ο' Βεζ. ἔσειλε τὸν Ἀσμαν Πασιᾶ, νὰ καταπραΐνη τὸς ραγιαῖδες.		34
Βαρβαρότης τοῦ Ἐπισκόπου τῶν Βωτινιωτῶν.		35
Ο' Βεζίρης ἐβουλήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μωθώνην.		36
Ἀπόκρισις τοῦ Πάστα πρὸς τὸν Βεζίρη.		37
Φερμάνι τῷ Βεζίρῃ πρὸς τὸν Βασιλέα ὅτι ἐπῆρε τὸν Μωρέαν.		39
Ο' Βεζίρης γυρίζει διὰ τὴν Μονοβασίαν.		40
Ο' Πρεβεδοῦρος παραδίδει τοῦ Βεζίρη τὴν Μονοβασίαν.		41
Ἀπόκρισις τοῦ Βεζίρη πρὸς τὸν Πρεβεδοῦρον.		—

Ο' Βεζίρης ἔφθασεν εἰς τὴν Τροπολιτζά.	Σελ	42
Κυρίευσις τοῦ τρισαθλίου Μωρέως.		—
Θρήνος εἰς τὸν τρισαθλίον Μωρέαν.		46

## ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΤΕ ΤΠΟΘΕΣΕΙΣ.

## ΣΤΙΧΟΙ ΜΑΚΡΟΣΤΛΛΑΒΟΙ.

Περὶ Ἱερουσαλήμ, Γεννήσεως τῆ Κυρία ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Προσκυνήσεως τῶν Μάγων, Ἡρώδου συγχύσεως, Βαπτίσματος, Παθῶν, Προδοσίας, καὶ Σταυρώσεως αὐτῆ. Σελ.	53
Περὶ μελλούσης Κολάσεως.	62
Περὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ ἀνδραγαθημάτων.	66
Περὶ Κωνσταντίνου τοῦ τῶν Χριστιανῶν Βασιλέως.	66
Περὶ τῆς ὠραιότητος Βενετίας.	73
Περὶ τοῦ πῶς καὶ ὁ Καίσαρας ἐφθόνησε τὴν Βενετίαν.	74
Περὶ τῶν Γυναικῶν.	77
Περὶ τῶν Γυναικῶν, ὅταν πᾶν εἰς σὴν Ἐκκλησίαν,	79
Περὶ τῶν Νέων, ὅπῃ ἀγαπῶν, καὶ δὲν ἔχου σολδία.	82
Τέλος τῆς Φυλλάδας τῶν Διστίχων Ἱστοριῶν.	83
Παρεκβολαὶ ἐκ τῆς ἠθικῆς Ἀνθολογίας.	85

## ΣΤΙΧΟΙ ΚΟΝΤΟΣΤΛΛΑΒΟΙ.

Περὶ τῆς αἰχμαλωσίας Μωρέως τῆ περιφήμου	Σελ.	87
Περὶ Ὑπερηφανίας.		98
Περὶ Φιλαργυρίας.		99
Περὶ κακῆς ὑπανδρείας.		100
Περὶ Λαιμαργίας.		104
Περὶ Γούλας.		105
Περὶ Ἀληθείας.		108

## ΤΕΛΟΣ.





ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



007000021779



ΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΑ

